

КАПАНЪТ НА СВОБОДАТА

Тази книга е от поредицата
бестселъри "Crime & Mystery".
Най-добрите и най-търсените трилъри,
преиздавани в милионни тиражи
и филмирани по целия свят.

АТИКА

Заповедта е: „Хвани Слейд и „Багълците“, но помни, че Слейд е по-важен!“ Така започва една смъртоносна задача... В този жанр няма равен на мистър Багли.”
The Times

ДЕЗМЪНД

БАГЛИ

ДЕЗМЪНД БАГЛИ КАПАНЪТ НА СВОБОДАТА

Превод: Албена Захариева

chitanka.info

Капанът е заложен. Заповедта е:

„Хвани Слейд и «Бегълците», но помни, че Слейд е по-важен!“

Така започва новата смъртоносна задача на Оуен Станард...

Една желязно законспирирана банда измъква от затвора престъпници с големи присъди. Сред тях е и известен двоен агент. Следите водят към Малта, където се укрива босът на организацията.

Станард се изправя срещу безмилостни убийци, които нямат какво повече да губят. А смъртта му ще достави радост на твърде много хора.

На Рон и Пеги Халънд

1.

I

Колкото и учудващо да беше, офисът на Макинтош се намираше в Сити. Доста го търсих в лабиринта между „Холборн“ и „Флийтстрийт“, който обърква онези, които са свикнали с подредените успоредни улици на Йоханесбург. Най-накрая го намерих в една неприветлива сграда. Изтъркана месингова табела невинно оповестяваше, че в тази къща в стил от времето на Дикенс се помещава офисът на „Англо-скотиш холдингс“.

Усмихнах се, като докоснах лъскавата табела и оставих отпечатъци от пръсти. Изглежда, Макинтош си знаеше работата — тази табелка, очевидно лъскана от поколения куриери наред, сигнализираше за старателно планирана работа, което беше добър знак за бъдещето. Личеше стилът на професионалиста. И аз съм професионалист, не обичам да работя с аматьори — те са непредсказуеми, невнимателни и твърде опасни, за да ми допаднат.

Тъй като Англия е духовната родина на аматьорството, се чудех какъв ли е Макинтош, но той беше шотландец, а това предполага известна разлика.

Асансьор, разбира се, нямаше, затова тромаво изкачих четирите етажа по стълбите. Осветлението беше оскъдно, жълтеникавите стени отчаяно се нуждаеха от пребоядисване. Намерих офиса в дъното на тъмен коридор. Обстановката беше толкова непретенциозна, че се запитах дали бях попаднал на правилния адрес, но пристъпих напред и казах:

— Името ми е Риардън. Искам да видя мистър Макинтош.

Червенокосото момиче зад бюрото ме насърчи с топла усмивка и остави чашата с чай, която държеше.

— Той ви очаква. Ще видя дали е свободен. — Тя влезе в другата стая, като затвори внимателно вратата зад себе си. Имаше хубави крака.

Погледнах одрасканите, разнебитени шкафове и се запитах какво ли има в тях. Открих, че не мога да отгатна просто така. Може би бяха препълнени с нещо английско или шотландско.

На стените висяха две гравюри от XVIII век — Уиндзорският замък и Темза край Ричмънд. Имаше и една викторианска гравюра върху стомана, която изобразяваше „Принсез стрийт“ в Единбург. Те още повече засилваха натрапчивата идея за присъствието на английския дух в този офис. Възхищавах се от Макинтош все повече и повече — подредбата беше направена с мисъл и се зачудих дали беше извикал специалист по обзавеждането, или имаше приятел, който отговаря за декорите в някое филмово студио.

Момичето се върна.

— Мистър Макинтош ще ви приеме. Минете направо.

Хареса ми усмивката ѝ, така че ѝ се ухилих в отговор и минах покрай нея, за да вляза в бърлогата на Макинтош. Той не се беше променил. Не бях и очаквал — не и за два месеца. Но понякога човек се държи различно на родна територия, където се чувства сигурен и знае какво точно е. Бях доволен, че Макинтош не се беше променил, защото това означаваше, че се чувства сигурен в себе си навсякъде и по всяко време. Обичам хора, на които може да се разчита.

Имаше светлочервеникава коса и руси, едва забележими вежди и мигли, които придаваха на лицето му оголен вид. Дори да не се бръснеше седмици наред, никой не би го забелязал. Беше слаб и се питах как ли би се справил в едно сбиване. Мъжете от неговата категория обикновено измислят невероятно ужасни номера, за да компенсират липсата на мускули. Но Макинтош никога не би си наврял носа в подобна бъркотия, има толкова други начини да използваш мозъчните си клетки.

Той сложи ръцете си на бюрото с длани, обърнати надолу.

— Ето те и теб — замълча, задържайки дъха си, след което произнесе името ми шепнешком, — Риардън. Приятен ли беше полетът ви, мистър Риардън?

— Да, мистър Макинтош.

— Това е чудесно. Седнете, мистър Риардън. Какво ще кажете за чаша чай? — Той се усмихна почти незабележимо. — Хора, които работят в офис като този, пият чай през цялото време.

— Може — казах и седнах.

Той отиде до вратата:

— Бихте ли донесли още една чаша чай, мисис Смит?

Вратата се затвори с тихо щракване и аз вдигнах глава по посока на звука.

— Тя знае ли?

— Разбира се — отвърна той спокойно. — Не бих могъл да се справя без мисис Смит. Тя е много способна секретарка.

— Смит? — попитах иронично.

— Да, това е истинското ѝ име. Не е чак толкова невероятно — в Англия е пълно с хора на име Смит. Тя ще дойде след минутка. Предлагам да оставим сериозните разговори за тогава. — Той се вгледа внимателно в мен. — Костюмът ви е доста лек за английския климат. Не трябва да се разболявате точно сега.

Усмихнах му се:

— Може би ще ми препоръчате шивач?

— Прав сте. Трябва да посетите моя. Ще ви се стори скъпичко, но ще го уредим. — Той отвори едно чекмедже и извади дебела пачка банкноти.

— Ще ви трябва за всекидневни разходи.

Гледах невярващо, докато той броеше петлировите банкноти. Отдели тридесет от тях.

— Нека да бъдат двеста — реши той, прибави още десет и бутна купчинката към мен. — Надявам се, нямате нищо против да са в брой. В нашата работа се гледа доста отвисоко на чековете.

Натъпках парите в портфейла, преди да е променил решението си.

— Не е ли малко необичайно от ваша страна? Не очаквах да бъдете толкова щедър и непринуден.

— Предполагам, че ще покрият разходите — каза той с разбиране. — А и знаете, че трябва да ги заслужите.

Предложи ми цигара.

— Какво става в Йоханесбург?

— Все същото, с малка разлика — казах. — Откакто заминахте, е построена нова дванадесететажна сграда.

— Само за два месеца? Не е зле.

— Издигнаха я за двадесет дни — отвърнах сухо.

— Напред, южноафриканци! А, ето го и чая.

Мисис Смит постави подноса с чая на бюрото и придърпа един стол. Гледах я с интерес, защото всеки, на когото имаше доверие

Макинтош, беше необикновен. Тя не изглеждаше различна, което може би се дължеше на обичайния костюм и приятна усмивка, които са характерни за всички секретарки. Помислих си, че при други обстоятелства бихме могли да се разбираме чудесно с нея — разбира се, ако мистър Смит не е наблизо.

Макинтош махна с ръка.

— Ще влезете ли в ролята на домакиня, мисис Смит?

Тя се зае с чашите и Макинтош каза:

— Няма нужда от повече инструкции, нали? Тук сте, за да вършите работа, Риардън. Мисля, че вече можем да поговорим конкретно за задачата, която ни предстои.

Смигнах на мисис Смит.

— Колко жалко!

Тя ме погледна, без да се усмихва.

— Захар? — бе всичко, което попита.

Макинтош сплете пръстите си.

— Знаете ли, че Лондон е световен център на търговията с диаманти?

— Не, мислех, че е Амстердам.

— Там се извършва шлифоването. Лондон е мястото, където диамантите се купуват и продават във всички степени на обработка — от шлифовани камъни до готови бижутерийни изделия — усмихна се той. — Миналата седмица бях на едно място, където цели торби с диаманти се продаваха като топъл хляб.

Приех чашата чай, която мисис Смит ми предложи.

— Предполагам, че са добре пазени.

— Наистина — каза Макинтош. Ръцете му бяха разперени като на рибар, който току-що е изтървал риба. — Вратите на складовете са толкова здрави и сигурни, помещенията са бъкани от електронни „игралки“, така че само ако мигнеш, и цялата лондонска полиция ще е по петите ти.

Изгълтах чая и оставих чашата.

— Аз не съм касоразбивач — казах — и няма да знам откъде да започна. Мисля, че имате нужда от професионалист и, между другото, ще са нужни няколко души.

— Успокойте се. Именно южноафриканците ме наведоха на мисълта за диамантите. Те имат много полезни качества. Малки са,

леснопреносими и се продават добре. Това е онзи тип работа, за която би се захванал един южноафриканец, не мислите ли? Знаете ли нещо за аферата „Ай Ди Би“?

Поклатих глава в знак на отрицание.

— Не е в моята област.

— Няма значение, така може би е по-добре. Вие сте умен крадец, Риардън, затова винаги сте се измъквали от неприятностите. Колко пъти сте били в затвора?

Показах му зъбите си в нещо като усмивка.

— Веднъж — за осемнадесет месеца. Беше доста отдавна.

— Наистина. Променили сте си начина на действие и целите, нали? Не позволявате никакви факти от миналото да излязат на бял свят и да провалят плановете ви. Както вече казах, вие сте умен крадец. Мисля, че това, което имаме предвид, съвпада с вашия вкус. Мисис Смит е на същото мнение.

— Нека чуя за какво става въпрос — казах предпазливо.

— Британската поща е удивителна институция — рече Макинтош сякаш между другото. — Казват, че имаме най-добрата пощенска система в света, други мислят обратното, ако се съди по читателските писма в „Дейли Телеграф“, но жалбите са характерна черта на англичаните. Застрахователните компании обръщат голямо внимание на Британската пощенска служба. Кажете ми, какво е най-отличителното свойство на диамантите?

— Това, че блестят.

— Необработените не блестят — отбеляза той. — Необработеният диамант изглежда като парче от обикновена стъклена бутилка. Помислете отново.

— Твърд е — казах, — може би възможно най-твърдото нещо.

Макинтош раздражено цъкна с език.

— Той не мисли, нали, мисис Смит? Кажете му.

— Размерите или липсата на такива — каза тя тихо.

Макинтош протегна ръката си досами лицето ми и сви пръстите си в юмрук.

— Можеш да държиш цяло състояние в ръката си и никой да не подозира. Можеш да сложиш в кибритена кутийка диаманти на стойност сто хиляди лири. Тогава какво ще получите?

— Вие кажете.

— Ще имате един колет, Риардън, пакет. Нещо, което може да бъде увито в кафява хартия, върху която има достатъчно място за адрес и за пощенска марка. Предмет, който може да влезе в пощенска кутия.

Аз се облеших.

— Изпращат диамантите по пощата?

— Защо не? Пощенската система е доста добър начин за транспорт, а и е сигурно средство — много рядко нещо се губи. Застрахователните компании са склонни да залагат доста големи суми на изпълнителността на пощенската служба, а те знаят какво правят. Това е работа на статистиката, знаете. — Той си играеше с кибритената кутийка. — Едно време куриери разнасяли пощата, което имало много недостатъци, защото били длъжни да занесат колета с диамантите и да го предадат на получателя на ръка. Тази система се оказва неудобна по много причини. Една от тях е, че престъпниците запомняли разносвачите и някои от тях бивали безмилостно пребивани. Друга причина е, че все пак куриерът е човек и лесно би могъл да бъде подкупен. Така броят на хората, на които можело да се разчита, намалявал и системата като цяло не била сигурна.

Погледнете съвременната пощенска система — каза той ентузиазирано. — Попадне ли веднъж колетът в търбуха на пощенската станция, дори и Господ не може да го измъкне, докато не стигне местоназначението си. А защо е така? Защото никой не знае точно къде, за бога, е. Той е един от милионите колети, които минават оттам, и намирането му ще бъде не търсене на игла в купа сено, а дори и по-трудно. Следите ли мисълта ми?

Кимнах.

— Звучи съвсем логично.

— И то е. Мисис Смит извърши всички необходими проучвания. Тя е много умно момиче — той махна с ръка апатично. — Продължете вие, мисис Смит.

Тя каза хладно:

— Веднъж статистиците от застрахователната агенция на пощенската служба прегледаха данните за загубите и откриха, че такива почти няма и че са взети строги предохранителни мерки. Първо камъните се изпращат в различни по размери и форма колети — от кибритена кутийка до големи сандъци. Колетите са с различни фирмени етикети — често с търговската марка на известна фирма, за

да заблудят крадците. Най-важното е, че предназначението е неизвестно. Има няколко временни адреса, на които се получават колетите и които нямат нищо общо с диамантената промишленост, за която се изпращат; също така те никога не използват един и същи адрес.

— Много интересно — казах. — А как ще открием къде точно са?

Макинтош се облегна назад и склочи пръстите си.

— Да вземем един пощальон, който върви по улицата — позната гледка, нали? Той носи със себе си диаманти на стойност сто хиляди лири, но интересното е, че нито той, нито някой друг знае за това. Дори получателят, който с нетърпение очаква диамантите, не знае кога точно ще пристигнат, защото пощата не гарантира доставка по определено време — факт, доста различен от рекламата им за първокласни пощенски услуги. Колетите с диаманти се доставят с обикновена поща. Не се допуска глупостта да се изпращат със специална поща, което би породило съмнения и би улеснило откриването на ценния пакет.

Казах бавно:

— Струва ми се, че си поставяте неизпълнима задача, но сигурно имате нещо предвид. Окей, приемам.

— Занимавали ли сте се някога с фотография?

Потиснах желанието си да избухна. Този човек повече от всеки друг имаше способността да говори със заобикалки. В Йоханесбург беше същият — не говореше направо повече от две минути.

— Щраквал съм от време на време по някоя снимка — отвърнах с плътен глас.

— Цветни или черно-бели?

— И двете.

Макинтош изглеждаше доволен.

— Когато правите цветни снимки — по-точно диапозитиви — и когато ги дадете за проявяване, какво получавате?

Погледнах умоляващо към мисис Смит и въздъгнах:

— Малки кадри със снимки върху тях — замълчах и добавих, — заградени в картонени рамки.

— Какво друго получавате?

— Нищо.

Той размаха пръст закана̀телно.

— Получавате и още как. Получавате онази жълта кутийка, в която обикновено се слагат. Да, струва ми се, че беше на „Кодак“. Ако видите човек, носещ такава кутийка, ще я познаете дори да сте на отсрещния тротоар и ще си кажете: „Този човек носи диапозитиви на «Кодак»“.

Потръпнах леко. Макинтош навлизаше в същината на въпроса.

— Добре — каза той рязко, — ще ви изложa плана. Знам кога ще изпращат диаманти и къде ще бъдат изпратени — имам адреса. И най-важното — знам безпогрешно как ще бъдат опаковани. Всичко, което трябва да направите, е да чакате близо до мястото, където ще бъдат получени диамантите. Пощальонът ще дойде там с проклетия колет в ръка. И тази малка кутийка ще съдържа сто и двадесет хиляди лири под формата на необработени камъни, които вие ще вземете от него.

— Как научихте всичко това? — попитах с любопитство.

— Не съм го открил аз, а мисис Смит. Всичко това е нейна идея. Тя направи предложението и всички необходими проучвания. Точно как е открила всичко, не ви засяга.

Погледнах я с подновен интерес и открих, че очите ѝ са зелени. В тях играеха весели пламъчета, а устните ѝ бяха извити в закачлива усмивка, която изчезна, когато каза спокойно:

— Трябва да има възможно най-малко насилие, мистър Риардън.

— Да — съгласи се Макинтош, — колкото по-малко е насилието, толкова по-големи шансове имате да се измъкнете. Не вярвам в ползата от насилието — противоположно е за работата. Добре е да го имате предвид.

— Но пощальонът няма да ми даде кутийката доброволно и ще трябва да я взема насила.

Макинтош показа зъбите си в свирепа усмивка:

— Така постъпката ви ще бъде окачествена като грабеж с насилие, ако ви хванат. Съдиите на Нейно величество са доста строги за тези неща, особено когато се отнася за такава голяма сума. Ще бъдете щастливец, ако се отървете с десет години.

— Да — произнесох замислено и му отговорих със същата усмивка.

— Но ние няма да се оставим да ни хванат така лесно. Планът е следният: аз ще бъда наблизо, ще ми подадете диамантите и ще

продължете да вървите. Камъните ще бъдат извън страната три часа след това. Мисис Смит, ще ни запознаете ли с въпроса за банката?

Тя отвори една папка и извади формуляр, който плъзна по бюрото.

— Попълнете това — каза.

Беше молба за откриване на банкова сметка в цюрихска банка.

Мисис Смит каза:

— Британските политици може и да не харесват швейцарските банкери, но те идват тъкмо на място, когато имат нужда от тях. Вашият номер е доста дълъг — напишете го изцяло с думи в тази колонка.

Пръстите ѝ лежах на формуляра, така че аз написах номера на мястото, което тя посочи. Тя каза:

— Този номер, написан върху чек за тази банка на мястото на подписа, може да ви отпусне всякакво количество пари в размер до четиридесет хиляди лири стерлинги или под формата на всякаква валута, която желаете.

— Естествено, най-напред трябва да вземете диамантите.

Изгледах ги втренчено.

— Вие вземате две трети.

— Аз изготвих плана — каза мисис Смит хладно.

Макинтош се озъби като гладна акула:

— Тя има скъпи вкусове.

— Не се и съмнявам — казах. — Бихте ли ми препоръчали в такъв случай някой хубав ресторант — все пак нали не познавам Лондон толкова добре.

Тя тъкмо щеше да отговори, когато Макинтош каза остро:

— Не сте тук, за да се забавлявате с персонала ми, Риардън. Не би било разумно да ни виждат заедно. Може би, когато всичко свърши, бихме могли да вечеряме тримата заедно.

— Благодаря — отвърнах студено.

Той надраска нещо на едно листче.

— Предлагам, след като се наобядвате, да огледате мястото — давам ви адреса. — Той бутна листчето към мен, след което каза: — А това е адресът на моя шивач. И не ги обърквайте, той е добър човек и би било пагубно.

II

Обядвах в „Петела“ на Флийт стрийт, след което се захванах да търся адреса, който ми беше дал Макинтош. Разбира се, тръгнах в погрешна посока — Лондон е най-ужасното място, което един чужденец би избрал да обикаля. Не исках да вземам такси, защото винаги изработвам нещата много внимателно, дори твърде внимателно. И затова именно имах такъв успех. Както и да е, преди да открия, че се движа в грешна посока, се намерих на една улица, която се казваше „Луджейт хил“, и докато търсех пътя към Холбърн, минах покрай Централния наказателен съд. Знаех, че е Централният съд, защото го пишеше, и това ме озадачи, защото винаги съм мислел, че се казва „Стария Бейли“. Познах го по златната фигура на правосъдието на покрива. Дори един южноафриканец би го познал — и ние гледаме филми на Едгар Ластгартен.

Беше много интересно, но аз не бях там като турист, така че изпуснах възможността да вляза и да видя дали се гледа някакво дело. Вместо това забързах към „Ледър Лейн“ зад магазина „Гемидж“ и открих един уличен пазар, на който продаваха всякакви джунджурии, поставени на ръчни колички. Гледката не ми се понрави особено — трудно е да се измъкнеш бързо в гъста тълпа. А аз трябваше да съм сто процента сигурен, че няма да се вдигне врява, което означаваше, че трябва да фрасна пощальона доста силничко. Започна да ми дожалява за него.

Преди да огледам мястото, чийто адрес ми бе дал Макинтош, аз се поразходих из околността, като изучавах всички възможни изходи. За мое най-голямо учудване открих, че „Хатън Гардън“ върви успоредно с „Ледър Лейн“, а знаех, че търговецът на диаманти се навърта там. Като се замислих отново, не беше толкова учудващо. Те не биха допуснали адресът, на който получават диамантите, да бъде много далече от крайното предназначение. Погледнах към празните безжизнени сгради и се запитах в коя от тях се намираще „трезорът“, който Макинтош ми беше описал.

Половин час обикалях тези улици и оглеждах магазините, тъй като по принцип те са твърде удобни за укриване, когато се налага да офейкаш. Открих, че „Гемидж“ е подходящ за целта — достатъчно голям, за да се загубиш, — затова прекарах четвърт час, за да се запозная отблизо с мястото. Едва ли можех да проуча всичко, което ми е необходимо, за толкова кратко време, но на този етап не трябваше да се осланям на готови планове. Това е грешката на хората, които се впускат в подобни начинания. Предварително правят подробни планове на действие, като си въобразяват, че са царете на разума, и така работата се обърква и проваля. Върнах се на „Ледър Лейн“ и открих адреса, който ми беше дал Макинтош. Беше на втория етаж, така че се качих със скърцащия асансьор до третия и слязох пеша на втория. Модната къща на „Бетси-Лу Къмпани“ беше отворена, но аз не си направих труда да се представя. Вместо това се замислих за възможните начини на действие и открих, че имаше добри възможности, въпреки че първо трябваше да наблюдавам пощальона, преди да реша как да постъпя. Не се задържах дълго време там, но престоят ми беше достатъчен, за да се ориентирам в обстановката. След десет минути вече бях отново в „Гемидж“ и набирах телефонния номер на Макинтош. Мисис Смит сякаш бе стояла до телефона в очакване на моето обаждане, защото след първото извънпяване вдигна слушалката.

— „Англо-скотиш холдингс“.

— Риардън на телефона — казах.

— Ще ви свържа с мистър Макинтош.

— Почакайте — каква Смит сте?

— Какво искате да кажете?

— Нямате ли малко име?

Тя не отговори веднага.

— Може би ще е по-добре да ме наричате Люси.

— Ооо, не мога да повярвам.

— По-добре се опитайте.

— Мистър Смит съществува ли? — Слушалката в ръката ми се вледени, когато тя каза студено:

— Това не е ваша работа. Ще ви свържа с мистър Макинтош.

Чу се щракване и връзката временно заглъхна. Помислих си, че репутацията ми на любовник не е от най-добрите. Но нямаше защо да

се учудвам на поведението на мисис Смит. Не можех да си представя, че би се впуснала в някаква авантюра, преди да изпълня възложената ми задача. Почувствах се потиснат.

Гласът на Макинтош изпука в ухото ми:

— Здравейте, скъпо момче.

— Готов съм да поговорим повече за случая.

— Така ли? Добре, елате в офиса ми по същото време.

— Разбрано — отвърнах.

— Между другото, ходихте ли при шивача ми?

— Не.

— Добре е да побързате — каза той. — Ще трябва да ви вземе мярка и ще има поне три проби. Тъкмо ще са готови, и ще ви приберат.

— Много смешно — казах и затворих телефона. Лесно му беше на Макинтош да прави подли забележки. Не на него се падаше да свърши черната работа. Чудех се какво ли още прави в този занемарен офис, освен да организира кражби на диаманти.

Взех такси от Уест Енд и в „Остин Рийд“ си купих много хубаво палто с две лица и един каскет от онези, които носят английските провинциални благородници. Продавачът искаше да ми го увие, но аз го сгънах и го сложих в джоба на палтото, което носех праметнато през ръката си.

Не отидох при шивача на Макинтош.

III

— Значи мислиш, че работата е изпълнима — каза Макинтош.
Кимнах.

— Бих искал да знам някои неща, въпреки че засега не ми трябва.

— Какво искаш да знаеш?

— Първо — кога ще стане кражбата?

Макинтош направи гримаса.

— Вдругиден — отвърна безгрижно той.

— Господи! — възкликнах. — Нямаме много време.

Той се подсмихна:

— Всичко ще свърши за по-малко от седмица. — Той смигна на мисис Смит. — Не всеки може да спечели четиридесет хиляди лири за една седмица, и то без много труд.

— Оттук виждам още един — казах саркастично. — Та вие не си помръдвате пръста!

Той остана невъзмутим.

— Моята сила е в организацията.

— Което означава, че трябва да прекарам остатък от деня и утре, изучавайки навиците на английския пощальон — казах аз. — Колко пъти на ден разнася пощата?

Макинтош погледна многозначително мисис Смит, която отговори:

— Два.

— Можете ли да наемете някакви шпиони? Не трябва да се навъртам много около „Ледър Лейн“. Могат да ме арестуват за скитничество, а това със сигурност ще провали всичко.

— Направено е необходимото — каза мисис Смит. — Имаме работното време.

Докато го преглеждах, тя разстла някаква скица на масата.

— Това е план на целия втори етаж. Тук имаме късмет. Някои сгради имат пощенски кутии във фойето, но не и тази. Почтальонът предава пощата лично.

Макинтош заби пръста си в плана.

— Трябва да започнеш да наблюдаваш пощальона оттук. В ръката си ще държи писмата за онази фирма с отвратителното име, готов да ги предаде, и ти ще трябва да видиш дали носи кутийката. Ако не я носи, ще изчакаш до следващото му идване.

— Точно това ме притеснява — казах. — Чакането. Ако не внимавам, присъствието ми там може да събуди подозрения.

— О, забравих да ви кажа — наех един кабинет на същия етаж — любезно каза Макинтош. — Мисис Смит е подсигурила всички домакински удобства: електрически чайник, чай, кафе, захар, мляко и една кошница с продукти от „Фортнъм“... Ще живееш като цар. Надявам се, обичаш хайвер.

Издишах шумно.

— Не се притеснявайте да се обръщате към мен за каквото и да било — казах саркастично, но Макинтош се усмихна едва забележимо и подхвърли един ключ на масата. Взех го и запитах: — На чие име е нает офисът?

— „Кидикар Тойс Лимитид“ — каза мисис Смит. — Такава компания съществува.

Макинтош се засмя.

— Основах я аз. Струва всичко на всичко двадесет и пет лири.

Остатъка от сутринта прекарахме в разискване на плана и аз не открих никакви неясни неща, които си заслужаваше да се променят. Улових се, че мисис Смит започва да ми харесва все повече и повече. Умът ѝ беше остър като бръснач и нищо не убягваше от вниманието ѝ. И все пак успяваше да запази женствеността си, независимо от работата, което обикновено е доста трудно за умните жени. Когато привършихме, аз казах:

— Люси не е истинското ви име, нали? Какво е тогава?

Тя ме погледна с ясни очи.

— Не мисля, че има значение — отвърна тя с равен глас.

Въздъгнах.

— Да, права сте — съгласих се. — Може би наистина е така.

Макинтош ни наблюдаваше с интерес, когато каза строго:

— Казах, че не искам никакви игрички с персонала, Риардън. Нищо друго освен работата не трябва да ви интересува. — Той погледна часовника си. — По-добре сега си вървете.

Така аз напуснах мрачния кабинет на Макинтош в стил „Деветнадесети век“ и отново обядвах в „Петела“, а следобеда прекарах в офиса на „Кидикар Тойс Лимитид“, на две крачки от „Бетси-Лу“. Всичко бе така, както обеща Макинтош. Направих си кафе и с удоволствие забелязах, че мисис Смит беше купила истинско кафе, а не онзи боклук, който се разтваря във вода.

Имаше хубав изглед към улицата, така че когато трябваше да наблюдавам пощальона, имах възможност да проследя голяма част от маршрута му. Макинтош беше длъжен да ми се обади, за да ме предупреди за идването му, но дори и да не го направеше, аз трябваше да съм известен поне петнадесет минути преди това. Това беше ясно, така че направих няколко пробни „разходки“ по коридора, като засичах времето. Нямах смисъл да го правя, без да знам с каква скорост се движи той, но все пак беше полезно. Засякох времето, за което отивах до „Гемидж“ с бърза стъпка, но не чак толкова бърза, че да привлече вниманието. Прекарах един час в „Гемидж“, за да изготвя маршрута, който да бъде достатъчно объркващ, та да заличи следите ми. С това привърших работата си за деня и се върнах в хотела.

Следващият ден беше почти същият с изключение на това, че се появи пощальонът и можех да репетирам с него. Когато дойде сутринта, го наблюдавах през полуотворената врата на офиса с часовник в ръка. Може да изглежда малко смешно, но в края на краищата всичко, което трябваше да направя, беше да ударя един човек. Но рискът, по дяволите, беше голям и затова прекарах още един ден там.

Докато чаках пощальонът да се появи за втори път, изпуших доста цигари. Всичко беше така, както Макинтош беше предвидил. Докато се приближаваше към вратата на „Бетси-Лу“, видях, че държи писмата в ръката си и че всяка кутийка „Кодак“ би била ясно забележима. Надявах се Макинтош да е прав за диамантите. Щяхме да изглеждаме страшно глупаво, ако вместо диаманти в кутийката намерим снимки от уикенда на Бетси-Лу в Брайтън. Преди да си тръгна, позвъних на Макинтош и за мое учудване той сам вдигна телефона. Аз казах:

— Готов съм повече от всякога.

— Добре — каза и замълча. — Няма да ме видите повече — като изключим момента, в който ще ми подадете кутийката утре. И го

свършете добре, за бога!

— Какво има? — попитах. — Да не би да се страхувате?

Той не отговори нищо. Вместо това каза:

— Ще намерите един подарък за вас в хотела. Пазете го. — Той замълча отново. — Успех!

Аз казах:

— Предайте специални поздравии на мисис Смит.

Той се изкашля.

— Няма да го направя, сам знаете.

— Може би. Но все пак исках да опитам.

— Прав сте, но утре тя ще бъде вече в Швейцария. Ще ѝ предам, когато я видя отново — каза той и затвори.

Върнах се в хотела, вдигнах малкото пакетче от бюрото и го развих. Подаръкът, за който ми говореше Макинтош, представляваше една кутия, в която лежеше оловна палка — облечена с гума и с хубава дръжка. Наистина ефектен, обезболяващ инструмент, макар и опасен. В кутията имаше и една бележка, която се състоеше от един-единствен ред печатен текст: „Достатъчно трудно, но не чак толкова.“

Тази вечер си легнах рано. Трябваше да върша работа на другия ден.

IV

На следващата сутрин отидох в Сити, както отиват там бизнесмените, въпреки че не носех бомбе — „опората“ на офиса — и вечния чадър. Бях там много по-рано от другите, тъй като първото разнасяне на пощата е преди обичайните часове, в които служителите идват на работа. Пристигнах в „Кидикар“ с половин час преднина и веднага сложих кафеварката, за да мога спокойно да наблюдавам от прозореца. Продавачите на „Ледър Лейн“ приготвяха сергиите си за през деня, а Макинтош все още го нямаше. Не се безпокоях за това. Би трябвало да е някъде наоколо — зорко следящ за появяването на пощальона.

Тъкмо бях привършил с първата чаша кафе, когато телефонът иззвъня. Макинтош каза кратко: „Идва.“ Чу се щракване, когато затвори.

Явно пощальонът не беше отделял много време да развива мускулите на краката си и въобще на цялото тяло, тъй като имаше навика да се качва с асансьора до последния етаж и оттам да слиза пеша, явно мислейки, че да слизаш по стълбите е по-лесно, отколкото да ги изкачваш. Облякох палтото си и сложих шапката, като се заслушах за звука на асансьора през леко откренатата врата. Бяха изминали десет минути, когато го чух да се качва нагоре, и тогава излязох в коридора, притваряйки леко вратата на офиса, така че и най-лекото бутване да я отвори.

В сградата беше много тихо по това време и аз, като чух пощальона да слиза към втория етаж, се върнах на първия. Той беше на втория етаж, подмина офиса на „Бетси-Лу“ и се отправи към другите офиси. Това беше всекидневният му маршрут, така че нямаше за какво да се притеснявам.

Тогава го чух да прави няколко крачки назад, действията му бяха придружени от ритмичния метален звук от пускането на писмата.

Появих се на стълбите тъкмо навреме и се запътих към офиса на „Кидикар“, като се разминахме по коридора. Вгледах се в ръцете му, но нямаше никаква жълта кутийка.

— Добро утро — каза той. — Прекрасен ден, нали?

Той се отдалечи с бърза стъпка, а аз едва се дотътрих до офиса, като се престорих, че отварям вратата с ключ. Когато затворих след себе си, установих, че се бях изпотил леко. Не много, но достатъчно, за да докаже, че бях напрегнат. Беше нелепо — трябваше само да взема една малка кутийка от нищо неподозиращ мъж, което по принцип е най-лесното нещо в света и не е причина за безпокойство. Но напрежението се пораждаше от съдържанието на тази кутийка. Сто хиляди лири са пари, за които си струва да се рискува. Ситуацията е подобна на онази с мъжа, който върви уверено по тротоара без колебание, обаче когато този човек се намира на същия тротоар, но на сто стъпки височина, би се изпотил от страх. Отидох до прозореца и го отворих — не толкова за да вдъхна чист въздух, колкото да съобщя на Макинтош, че не е станало нищо. Погледнах надолу към „Ледър Лейн“ и го видях да стои на уреченото място. Беше пред една сергия с домати и нервно ги опипваше. Той хвърли кратък поглед нагоре към прозореца, обърна се и бързо се отдалечи.

Запалих цигара и се заех да прегледам сутрешните вестници. Трябваше да почакам малко до второто разнасяне на пощата.

Два часа по-късно телефонът иззвъня отново.

— Пожелавам ви повече късмет този път — каза Макинтош и затвори.

Направих го така, както и преди — нямаше да ме затрудни, ако пощальонът беше друг. Чаках на площадката на първия етаж и се ослушвах напрегнато. Този път щеше да бъде по-трудно, тъй като в сградата имаше хора и не се знаеше дали щях да сваря пощальона сам в коридора. Ако това станеше, всичко би било много лесно, но ако се случеше да има някой друг, трябваше да грабна кутийката и да избягам.

Отмерени стъпки ме предупредиха, че идва, и аз изкачих стълбите в критичния момент. Огледах се на двете страни, сякаш се готвех да пресичам улица, и видях, че теренът беше чист — в коридора нямаше никой друг освен мен и пощальона. Погледнах ръцете му. Носеше връзка писма, а върху тях забелязах жълта кутийка. Застанах от дясната му страна, докато той се приближаваше към офиса на „Кидикар“.

— Има ли нещо за мен? — попитах. — Аз съм вътре — посочих вратата зад него. Той се обърна да погледне името на вратата и аз го ударих с палката зад ухото. Надявах се да има достатъчно дебел череп. Той изохка и краката му се подкосиха. Хванах го, преди да е паднал, и го избутах към вратата на офиса, която се отвори под тежестта му и той падна на прага, а писмата се разпиляха наоколо му. Кутийката тупна на пода, като произведе тъп звук. Наведох се над него и го завлякох вътре, като затворих вратата с крак. След което грабнах жълтата кутийка и я пъхнах в кафявата, която Макинтош специално беше приготвил и която не биеше на очи. Трябваше да му я предам на улицата и не искахме да привличаме вниманието с яркия жълт цвят. За по-малко от минута от мига, в който бях поздравил пощальона, вече бях излязъл от офиса и заключвах вратата отвън. Докато правех това, някой мина зад мен и отвори вратата на офиса на „Бетси-Лу“. Обърнах се и заслизах по стълбите — нито твърде бързо, нито твърде бавно. Предполагах, че пощальонът няма да се съвземе по-рано от три минути, а и трябваше да изляза от офиса.

Излязох на улицата и видях Макинтош, който ме гледаше втренчено. Той отклони погледа си и почти се обърна в другата посока. Аз закрачих през улицата между сергиите към него. В тълпата беше по-лесно да го бутна с рамо и като смотолевих едно „извинете“, му подадох пакетчето и продължих към „Холборн“. Не бях отишъл много далеч, когато чух трясък от счупено стъкло зад мен, примесен с възбудени гласове. Пощальонът се оказа умен, не си беше губил времето да разбива вратата, а беше счупил прозореца, като с това привлече вниманието на тълпата. Също така беше дошъл в съзнание по-бързо, отколкото очаквах — явно не го бях ударил достатъчно силно.

Но аз бях в безопасност — достатъчно далече от него, за да ме види, и в същото време продължавах да се измъквам. Щяха да минат поне пет минути в общото объркване, дотогава смятах да бъда далече. Надявах се, че Макинтош прави същото. Сега той се печеше на огън, защото диамантите бяха в него. Вмъкнах се в „Гемидж“ през задния вход и си пробих път през магазина, като се движех съвсем спокойно. Изглеждах като човек, който знае къде отива. Намерих мъжката пробна и се заключих в една кабинка. Палтото ми свърши добра работа — облякох го от другата страна. Бях го избирал много внимателно — да

бъде с контрастни цветове. Извадих шапката от джоба си, а тази, която носех, беше безмилостно смачкана и нагъната в безформена купчинка плат.

Да лежи смачкана в джоба ми не беше най-доброто решение, но беше по-добре, отколкото да я оставя в магазина. Доколкото дрехите правят човека, един непознат напусна мъжката пробна. Шляех се безцелно из магазина, като се придвижвах към главния вход и по пътя си купих една вратовръзка — просто за да има причина за посещението ми в „Гемидж“, но тази предпазна мярка се оказа излишна. Излязох на тротоара пред „Холборн“ и се отправих в западна посока. Такси не можех да взема, тъй като таксиметровите шофьори ще бъдат разпитвани за клиентите им по това време. Половин час по-късно се намирах в една кръчма, далече от „Оксфорд стрийт“ и близо до „Марол Арки“, и за награда жадно изгълтах една чаша бира. Свърших добра и сравнително лесна работа, която още не беше приключила. Чудех се дали Макинтош щеше да се справи със своята половина от задачата и дали можех да му вярвам.

V

Вечерта, докато се приготвях да изляза, на вратата се почука настойчиво. Отворих и на прага видях двама едри мъже, облечени строго и с най-добър вкус. Този, който стоеше отдясно, попита:

— Вие ли сте Джоузеф Алойсиъс Риардън?

Не ми трябваше много време, за да разбера, че бяха ченгета. Усмихнах се насила.

— Харесвам повече името си без Алойсиъс.

— Ние сме полицаи — каза той и нехайно тикна в лицето ми легитимацията си. — Надявам се, че ще ни съдействате в издирването.

— А, това разрешително ли е? Никога не съм виждал такава карта.

Той неохотно отвори портфейла си отново и аз прочетох, че беше детектив и инспектор. Несъмнено беше точно това, което трябваше да бъде. Казваше се Джон М. Брънскил. Започнах да дърдорая, просто за да спечеля време:

— Виждал съм такива неща на биоскопите и никога не съм мислел, че ще се случи с мен.

— Биоскопи ли? — попита той със съмнение в гласа.

— Това означава филм. Така наричаме киното в Южна Африка. Впрочем аз съм оттам. И не знам как бих могъл да ви помогна във вашето разследване, инспекторе. Аз съм просто един чужденец в очите на лондончани, а всъщност и за цяла Англия. Тук съм само от една седмица — даже и от по-малко.

— Ние знаем всичко това, мистър Риардън — каза меко Брънскил.

Значи те се бяха осведомили вече за мен. Бързо действаха тези момчета — винаги съм мислел, че английската полиция е прекрасна.

— Може ли да влезем, мистър Риардън? Все пак мисля, че ще можете да ни помогнете.

Пристъпих встрани и те влязоха.

— Влезте и седнете. Има само един стол, така че някой от вас ще трябва да седне на леглото. Можете да се съблечете.

— Не е необходимо — каза Брънскил. — Няма да останем дълго. Да ви представя сержант Джървис.

Джървис изглеждаше по-твърд орех от Брънскил. Докато Брънскил знаеше тънкостите на човешката психология и владееше до съвършенство онази привидна учтивост, на която учи зрелостта, то Джървис все още имаше трески за дялкане и беше просто едно младо твърдо ченге. Но по-опасният щеше да бъде Брънскил, защото щеше да действа хитро.

— Е, какво мога да направя за вас? — казах.

— Разследваме кражба на пакет от един пощальон на „Ледър Лейн“ тази сутрин — каза Брънскил. — Какво можете да ми кажете за това, мистър Риардън?

— Къде е „Ледър Лейн“? Казах ви, че за първи път идвам в Лондон.

Брънскил и Джървис се спогледаха, след което погледнаха мен.

— Хайде, мистър Риардън — каза Брънскил. — Можете да кажете много повече.

— Имате досие в полицията — неочаквано изрече Джървис.

Това беше удар под пояса. Казах с горчивина:

— И вие, копелета, никога няма да позволите да го забравя. Да, наистина имам досие. Лежах осемнадесет месеца в централния затвор в Претория — осемнадесет месеца в каменноледения пандиз, но това беше отдавна. Оттогава не съм престъпвал закона.

— До тази сутрин може би — вметна Брънскил.

Погледнах го право в очите.

— Не ми играйте изтъркани номера. Казвайте какво съм извършил според вас, а аз съвсем искрено ще ви отговоря, че не е вярно.

— Много добре — измърмори Брънскил. — Не мислите ли, сержант?

Джървис издаде някакъв отвратителен гърлен звук и каза:

— Имате ли нещо против да претърсим стаята ви, Риардън?

— За сержанти се казвам мистър Риардън — казах. — Шефът ви има по-добри маниери от вас. И повече от сигурно е, че протестирам срещу това да претърсвате стаята ми, освен ако нямате заповед за обиск.

— О, да, имаме заповед за обиск — каза Брънскил спокойно. — Хайде, сержант. — Той извади някакъв документ от джоба си и го пъкна в ръката ми. — Мисля, че ще ви се стори редовен, мистър Риардън.

Дори не си направих труда да го погледна, а го метнах на масата и хвърлих поглед към Джървис, който щателно претърсваше стаята. Не откри нищо — просто нямаше какво да открие. Най-накрая се отказа, погледна към Брънскил и поклати глава. Брънскил се обърна към мен:

— Трябва да дойдете с мен в полицията.

Мълчах и дълго време не проговорих, след което казах:

— Е, да, но ще трябва да ме помолите.

— Имали сме комедиант тук, сър — каза Джървис и ме погледна с неприязън.

— Ако не ме помолите, няма да дойда — казах. — Ще трябва да ме арестувате, за да ме заведете в полицията.

Брънскил въздъхна.

— Много добре, мистър Риардън, арестувам ви като заподозрян за съучастник в нападението срещу пощальона на „Ледър Лейн“, около девет и половина тази сутрин. Така харесва ли ви?

— Става — отвърнах аз. — Да вървим.

— О, щях да забравя — каза той. — Всичко, което кажете, може да се използва срещу вас.

— Знам закона — казах аз, — даже твърде добре.

— Сигурен съм — отвърна той меко.

Очаквах да ме заведат в Скотланд Ярд, но в крайна сметка се озовах в едно малко полицейско управление. Не знаех къде се намира, защото не познавах добре Лондон. Сложиха ме в една немебелирана стая, където имаше само чамова маса и два разкривени стола. Миришеше така, както във всички полицейски участъци по света. Седнах на единия от столовете и запуших цигара след цигара. Едно униформено ченге, което стоеше с гръб към вратата и изглеждаше странно в своята униформа, ме пазеше.

Измина около час и половина, преди да дойдат да ме разпитват, и онова упорито момче Джървис беше този, който започна атаката. Той влезе в стаята и с властно движение отпрати униформеното ченге, което бързо се изпари, след което Джървис седна от другата страна на масата и ме изгледа продължително, без да говори. Пренебрегнах го

съвсем явно, дори не го поглеждах, и той беше този, който наруши мълчанието:

— Бил си тук и преди, нали, Риардън?

— Никога през живота си не съм стъпвал тук.

— Знаеш какво искам да кажа. Седял си на дървени маси лице в лице с полицаи много, много пъти. Знаеш процедурата твърде добре — ти си професионалист. Ако беше някой друг, щях да подхвана нещата издалеко — да подхожда психологически, но при теб тия не минават, нали? Така че няма да си правя труда. Няма да бъда нито тактичен с теб, нито пък ще прилагам психологически хватки. Ще те счупя като орех, Риардън.

— По-добре си припомни правилата на закона.

Той се изсмя дрезгаво.

— Разбираш ли какво имам предвид? Един честен човек не би различил съдебните закони от закона на Паркинсон. Но ти ги различаваш, нали? Ти си престъпник и вече е свършено с теб.

— Когато свършиш с обидите, ще си тръгна — казах аз.

— Ще си тръгнеш, когато аз кажа — отвърна той остро.

Аз му се озъбих:

— По-добре първо се консултирай с Брънскил, синко.

— Къде са диамантите?

— Какви диаманти?

— Състоянието на пощальона е трагично. Ударил си го твърде лошо, Риардън. По всяка вероятност ще пукне и какво ще стане с теб, Риардън? — Той се наведе напред. — Ще ти лепнат толкова годинки, че накрая ще можеш да настъпваш брадата си.

Джървис се опитваше да ме сплаши, но беше лош лъжец. Никой умиращ пощальон не би могъл да счупи прозореца в офиса на „Кидикар“. Аз просто го гледах в очите и мълчах.

— Ако диамантите не се намерят, положението ти ще стане много тежко — каза той. — Може би, ако кажеш къде са, съдията ще бъде благосклонен към теб.

— За какви диаманти говориш? — попитах.

Продължихме в същия дух още половин час, докато той се умори и си тръгна, а униформеното ченге се върна и зае предишното си място пред вратата. Обърнах се и го изгледах.

— Не получаваш ли мазоли? Не е ли вредна тази работа за краката ти?

Той ме погледна невъзмутимо и безизразно и не отговори нищо.

Междувременно пристигна тежката артилерия. Брънскил дойде с една дебела папка, претъпкана с листи, която сложи на масата.

— Съжалявам, че ви накарах да чакате, мистър Риардън — каза той.

— Не съм очаквал нещо друго — отвърнах.

Той ми се усмихна съжалително, но с разбиране.

— Всички имаме работа, която сме длъжни да вършим, но понякога тя се оказва много неприятна. Не трябва да ме корите, че върша своята. — Той отвори папката. — Досието ви е доста голямо, мистър Риардън, а и това на Интерпол е солидно.

— Осъждан съм веднъж — казах. — Всичко останало е неофициално и не можете да го използвате. Това, което първият срещнат каже за мен, не е доказателство. — Озъбих се в усмивка и като посочих папката, казах: — Твърдението на един полицай не може да се счита за доказателство.

— Точно така, но и едно такова твърдение може да бъде интересно.

Той дълго преглеждаше документите с доста замислен вид, след което каза, без да вдига погледа си:

— Защо щяхте да заминавате за Швейцария утре?

— Аз съм турист — казах. — Никога не съм ходил там.

— Това е и първото ви посещение в Лондон, нали?

— Знаете, че е така. Вижте, искам адвокат.

Той вдигна поглед.

— Бих ви предложил просто съветник. Имате ли някого предвид?

Извадих от портмонето си едно листче хартия с телефонния номер, който ми бе дал Макинтош, предвиждайки подобна ситуация.

— Това е телефонът, на който можете да го намерите — казах аз.

След като го прочете, Брънскил повдигна вежди.

— Този номер ми е добре известен, точно това е адвокатът, който би се заел с вашия случай. За човек, който е в Англия по-малко от седмица, много добре се справяте.

— Той отмести документите настрана. — Ще му съобщя, че сте тук.

Гърлото ми беше пресъхнало от многото цигари.

— Още нещо — казах. — Няма да имам нищо против чаша чай.

— Страхувам се, че не можем да ви предложим чай — каза Брънскил със съжаление. — Чаша вода ще свърши ли работа?

— Да.

Отиде до вратата, даде нареждания и се върна.

— Хората си мислят, че тук в участъка по цял ден пием чай, нещо като заведение за редовните посетители на затвора. Няма откъде другаде да сте си го помислили освен от телевизията.

— О, не. Нямаме телевизия в Южна Африка.

— Наистина ли? — каза Брънскил. — Колко интересно! А сега — за тези диаманти. Мисля, че...

— Какви диаманти? — прекъснах го аз.

Продължихме в същия дух. Той успя да ме извади от релсите повече, отколкото Джървис, защото беше по-хитър. Не беше толкова глупав да лъже за неща, които знаех, както направи Джървис, а и по-добре се справяше със задачата да ме смаже, като проявяваше упорството на жужеща муха. Донесоха вода в една гарафа, както и чаша. Напълних чашата и жадно я изпих, след което я напълних отново и пак пих. Брънскил ме гледаше и накрая каза:

— Напихте ли се?

Кимнах, той протегна ръка и внимателно хвана чашата с края на пръстите си и я отнесе. Когато се върна, ме погледна със съжаление.

— Не вярвах, че ще се хванете на въдицата. Знаете, че нямаме право да ви вземем отпечатъци, докато не ви признаем за виновен. Защо ни позволихте да го направим?

— Бях уморен — казах аз.

— Това е много лошо — каза той със съчувствие. — А сега да се върнем на диамантите...

Междувременно Джървис влезе в стаята и направи мълчалив знак на Брънскил. Те застанаха до вратата и заговориха с тихи гласове. Брънскил се обърна.

— А сега погледнете тук, Риардън. Вие сте разобличен. Имаме достатъчно доказателства, за да ви тикнем зад решетките за десет години. Ако ни помогнете в издирването на диамантите, това би смекчило присъдата ви.

— Какви диаманти? — попитах уморено.

Той шумно затвори устните си.

— Добре — каза грубо. — Вървете насам.

Последвах го, като вървах между него и Джървис. Придружиха ме до една голяма стая, в която имаше дузина мъже, изправени до стената.

Джървис каза:

— Няма нужда да обяснявам за какво е всичко това, Риардън, но ще го направя, защото законът го изисква. Това са хора, които ще спомогнат за вашето идентифициране. Други трима ще влязат покъсно, след като се подредите по ваш избор някъде в тази редица. Можете да сменяте мястото си, ако пожелаете. Разбрахте ли ме?

Кимнах и отидох до стената, като заставах трети поред. Мина известно време, след което влезе първият свидетел — една стара дама — нечия мила майчица вероятно. Тя отиде до края на редицата, след което се насочи право към мен и ме посочи.

— Това е той.

Истината беше, че никога не бях я виждал. Изведоха я, но аз не си направих труда да сменя мястото си. Нямаше никакъв смисъл наистина. Както каза Брънскил, вече ме бяха разобличили.

Следващият свидетел беше младо момче на около осемнадесет години. Той дори не си направи труда да отиде до края на редицата. Застана пред мен.

— Това е той. Той го направи.

Третият свидетел също не се помъчи да играе сценки. Погледна ме веднъж и каза на висок глас:

— Това е момчето. Надявам се, че ти остава още да живееш, приятелю.

Отмина, като потриваше главата си. Той беше пощальонът — не чак толкова смъртно ранен, както Джървис искаше да го изкара.

В крайна сметка всичко свърши и Джървис и Брънскил ме върнаха обратно. Казах на Джървис:

— Направили сте чудо — върнали сте към живот този пощальон по-скоро, отколкото очаквах.

Той ме изгледа свирепо, след което по лицето му се разля мазна усмивка.

— Откъде знаете, че това е пощальонът?

Вдигнах рамене. Както и да погледнех нещата, бях сгазил лука.
Казах на Брънскил:

— Кое е проклетото копеле, което ме изпорти?

Изражението му не издаваше нищо.

— Нека да го наречем просто „информация“, Риардън. Ще бъдете съден утре сутринта и ще трябва да се явите пред съдията. Ще се погрижа вашият адвокат да присъства.

— Благодаря ви — казах аз. — Как се казва той?

— Господи! — възкликна той. — Вие наистина сте хладнокръвен. Адвокатът ви се казва мистър Маскъл.

— Благодаря отново — казах аз.

Брънскил повика един сержант, който ме настани в килия за през нощта. Хапнах малко, след което се изтегнах на леглото и заспах почти веднага. Денят беше уморителен.

2.

I

Маскъл беше нисък, набит мъж с проницателни кафяви очи и с невероятно чувство за собствено достойнство. Видях го малко преди да решат да ми лепнат обвинението. Фактът, че ще работи за един престъпник, ни най-малко не го притесняваше. Странно нещо е това да си адвокат — професия, в която моралът не се зачита за пет пари. Един известен и уважаван адвокат ще направи всичко възможно, за да защити своя клиент, бил той убиец или изнасилвач, и когато той бъде оправдан или признат за невинен, адвокатът ще приеме оваците. След което с чиста съвест ще се прибере и ще напише писмо на издателя на „Таймс“, в което яростно ще протестира срещу нарастването на престъпността. Наистина това е една шизофренична професия.

Казах това на Маскъл, когато го опознах по-добре. Той отвърна меко:

— Мистър Риардън, за мен вие не сте нито виновен, нито невинен. Хората, които решават това, са дванадесетте мъже в съда. Моята задача е да открия фактите по случая и да ги представя на защитника, който ще приведе аргументите. И правя това за пари.

Бяхме в съда, когато разговаряхме. Той отривисто махна с ръка.

— Кой казва, че от престъплението не могат да се измъкнат пари? — попита той цинично. — Ако направим груба сметка, всички в съда — от разсилните до негова светлост върховния съдия — всичко на всичко около петдесет души — си изкарват прехраната с това. Някои — като негова светлост и аз — печелим повече от другите. Много добра печалба извличаме от хора като вас. Риардън.

Но тогава въобще не познавах Маскъл. Запознахме се набързо и той каза:

— За подробностите ще говорим по-късно. А сега първо да разберем за какво е целият този шум.

И така, аз бях задържан и обвинен. Няма да се впускам в юридически обяснения. Казано накратко — това, което бях извършил, се окачествяваше като грабеж с насилие. Щях да бъда съден за нападението над Джон Едуард Харт — служител на Британската

пощенска служба — и за кражба на диаманти, които са собственост на „Луис и Менер ван Велденкамп Лимитид“, на стойност сто седемдесет и три хиляди лири.

Едва се въздържах да не се изсмея, като го чух. Плячката беше по-голяма, отколкото беше очаквал Макинтош, освен ако господата Луис и Менер ван Велденкамп не се опитваха да измъкнат пари от застрахователната компания. Но аз успях да запазя самообладание и когато всичко свърши, се обърнах към Маскъл и го попитах:

— Какво ще правим по-нататък?

— Ще се видим в съда след около час. Ще бъде формално — каза той, като потърка брадата си, — замесени са доста пари. Полицията откри ли диамантите?

— По-добре попитайте тях. Не знам нищо за никакви диаманти.

— Така ли? Трябва да ви кажа, че ако диамантите все още не са намерени, ще ми бъде много трудно да ви освободя под гаранция. Но въпреки това ще опитам.

Съдебните процедури бяха много кратки — може би не по-дълги от три минути. Можеха да свършат и по-бързо, ако Брънскил пъргаво не беше скочил на крака, за да протестира срещу освобождаването ми под гаранция.

— Диамантите все още не са намерени, ваша светлост, и ако задържаният бъде освободен под гаранция, страхувам се, че никога няма да ги открием. И още нещо, ако обвиняемият не беше заловен снощи, сега вече щеше да бъде в Швейцария.

Съдията плесна с ръце:

— Мислите, че обвиняемият няма да спази условията на гаранцията, така ли?

— Да — отвърна Брънскил твърдо. — А има и още нещо. Той е обвинен в насилие, а също така има досие, в което преобладават случаи, в които е извършил насилие. В тази връзка се страхувам да не заплаши свидетелите.

Брънскил просто надмина себе си.

— Мислите, че ще напусне страната и ще заплаши свидетелите, така ли? — попита съдията учтиво, макар и с недоверие. — Съмнявам се, че ще стигне чак дотам. Но имайки предвид силата на доказателствата и липсващото състояние, съм склонен да се съглася с

вас. Решението обвиняемият да бъде освободен под гаранция се отменя.

Брънскил седна, а Маскъл се зае да сгъва и прибира някакви книжа в куфарчето си. И така, бях върнат в затвора до събирането на нови доказателства. Делото щеше да продължи в Централния наказателен съд. Все пак щях да видя „Стария Бейли“ отвътре.

Маскъл размени няколко думи с мен, преди да ме отведат.

— Сега мога да проуча сериозността на делото, което е заведено срещу вас. Ще си поговоря с някои от хората, които водят разследването, след което ще обсъдим всичко. Ако искате нещо, можете да ми кажете, а утре по всяка вероятност ще се видим.

Теоретически затворник, който е задържан до събиране на нови доказателства, е невинен, а на практика не се счита нито за виновен, нито за невинен. Храната беше хубава, а леглото — меко и нямаше никакви неприятни ограничения, ако не смятаме едно. Това, че не можех да излизам извън границите на пандиза. Но все пак човек не може да има всичко, нали?

Маскъл дойде да ме види на следващия ден следобед. Седнахме в една от стаите за свиждане. Той ме погледна замислено и каза:

— Обвинението, което ви е предявено, е много сериозно, мистър Риардън, и делото ще бъде доста трудно. Освен ако убедително и недвусмислено докажете, че не сте извършили престъплението. В противен случай страхувам се, че ще бъдете осъден.

Тъкмо щях да отговоря, когато той вдигна ръка:

— Но за това ще говорим после. Сега ми кажете дали имате някакви пари.

— Всичко на всичко сто и петдесет лири. Но още не съм платил сметката в хотела — отведоха ме твърде бързо. Не изгарям от желание към обвинението ми да бъде лепнат и фактът, че не съм платил хотелската си сметка. Така че всичко, което имам, е около сто лири.

Маскъл кимна:

— Както може би знаете, за моето участие в този случай вече е платено, но не съм аз този, който ще ви защитава в съда. Това е работа на защитника и ще излезе доста скъпичко, особено като се има предвид сложността на случая. Трябва да ви кажа, че със сто лири доникъде няма да стигнете.

Вдигнах рамене и казах:

— Съжалявам, но това е всичко, което имам. — Това не беше съвсем вярно, но ми беше ясно, че и най-добрият адвокат в бранша не може да ме отърве, така че какъв смисъл имаше да си хвърлям парите на вятъра.

— Разбирам. В такъв случай съдът ще ви назначи служебен адвокат — това е обичайната практика. Лошото е, че не вие сте този, който ще го избере. Но тъй като имам малко влияние в тези среди, ще видя дали мога да задействам някои връзки, за да се сдобияте с подходящ човек за случая.

Той извади една папка от куфарчето си и я отвори.

— Искам да ми кажете какво точно се случи онази сутрин. — Той замълча. — Знам, че не сте закусвали в хотела.

— Не спях добре през нощта — казах, — затова станах рано с намерението да се разходя.

— И къде отидохте, мистър Риардън?

Трябваше бързо да измисля нещо.

— Отидох в Хайд Парк и се разхождах чак до „Раунд Понд“. Има една известна сграда там — Кенсингтън Палас, но беше затворена, тъй като още беше рано.

— Трудно ми е да си представя, че могат да се срещнат много хора в Кенсингтън и Хайд Парк толкова рано. Говорихте ли с някого? Попитахте ли някого кога отварят например?

— Нямах никой наоколо.

— Добре, какво направихте след това?

— Върнах се през парка до „Хайд Парк Корнър“ и до „Грийн Парк“. След това минах по „Бонд стрийт“ и „Оксфорд стрийт“. Беше ми интересно да разглеждам витрините, разбирате ли?

— И по кое време е било това?

— О, не знам. Да кажем, към девет и петнадесет. Вижте, вървах много бавно, просто се разхождах. Разгледах едно място, което се наричаше „Бърлингтън Аркейд“, след това се спуснах по „Бонд стрийт“, като зяпах витрините, както вече ви казах. Страхотни са наистина, тези в Южна Африка ряпа да ядат.

— И въобще не говорихте с никого?

— Ако знаех, че ще имам нужда от алиби, сигурно щях да намеря с кого да поприказвам — казах язвително.

— Даа, значи се озовахте на „Оксфорд стрийт“. Какво направихте след това? — попита Маскъл.

— Не бях закусил, затова, когато усетих глад, влязох в една кръчма и си взех сандвич и бира. Говорих с бармана — беше ирландец. Трябва да си спомня.

— И по кое време беше това?

— Трябва да е било след десет часа, защото кръчмата беше отворена. Да кажем, било е десет и половина.

— Алибито ви не съвпада с часа на престъплението. — Той погледна за справка един лист от папката. — Трябва да ви кажа, че версията на полицията съществено се различава от вашата. А те имат доста доказателства, които могат да изтъкнат. — Той ме погледна в очите. — Трябва ли да ви посочвам опасностите, които крие рискът да лъжете адвоката си?

— Не лъжа — отвърнах възмутено.

Той заговори смело:

— Мистър Риардън, позволете да ви уведомя, че се намирате в голяма опасност. Доколкото можах да разбера, искате да заявите в съда, че сте невинен. Но трябва да ви предупредя, че поради съществуващите доказателства е много вероятно да загубите делото. Отношението на обществеността към престъпленията, в които има насилие, става все по-отрицателно и резултатът е, че съдът налага все по-тежки присъди на провинилите се.

Той замълча, за да събере мислите си, и продължи с равномерен глас:

— Не е по силите ми да знам предварително изхода на делото, но държа да ви кажа следното: ако диамантите се намерят, а вие се признаете за виновен, съдът ще е по-склонен да смекчи наказанието ви и по мое мнение присъдата ви няма да е повече от пет години и не по-малко от три. А при награда за добро държание може да се намали до две. От друга страна, ако диамантите не се намерят, а вие сте заявили, че сте невинен, тогава присъдата ви ще бъде много тежка. Казвам това, разбира се, като допускам, че е възможно, имайки предвид доказателствата. Ако трябва да го кажа на жаргон, то негова светлост, без много-много да му мисли, ще ви хвърли зад решетките. Ще ви заключи и без всякакви угризения ще изхвърли ключа. Съмнявам се, че ще се отървете с по-малко от четиринадесет години, и мога да ви

уверя, че имам доста солиден опит в правенето на верни прогнози и не говоря на вятъра.

Той прочисти гърлото си.

— Е, какво ще кажете след всичко това, мистър Риардън? Какво ще правим сега?

— Единствените диаманти, които съм виждал тая сутрин, бяха по витрините на „Бонд стрийт“ — казах отчетливо.

Той дълго ме гледа, без да продума, след което поклати глава.

— Много добре — каза той тихо, — ще трябва да поработя по случая, но не ви обещавам, че ще успеем. Длъжен съм да ви предупредя, че полицията има такива доказателства, които много ще затруднят адвоката на защитата.

— Аз съм невинен — продължавах да твърдя упорито.

Той не каза нищо повече. Само събра книгата си и напусна стаята, без да се обърне назад.

II

И така, седях на подсъдимата скамейка в Централния наказателен съд — „Стария Бейли“. Обстановката беше много тържествена, което бе подсилено от пищните одежди и перуки, от официалностите и вежливите обръщения. А аз сякаш бях изникнал от недрата на земята, стърчах на подсъдимата скамейка като някой крал демон от пантомимен фарс и бях център на вниманието. Разбира се, най-големият ми съперник в това отношение беше съдията. Но когато човек седне на „пейката“, сякаш получава негласно разрешение да играе ролята на шут и нищо не му доставя по-голямо удоволствие от това да вижда как публиката се залива от смях на неговите остроумия. Трудно ми е да си представя по-забавно нещо от съда. Наистина би било доста неприветливо място без тези майтапи, които оживяват обстановката. А и главният комик не страда от предразсъдъци и насочва сочните си забележки както към обвинителите, така и към защитата. Признавам, че много се забавлявах и се смях не по-малко от другите.

Маскъл, разбира се, беше там, но изпълняваше по-второстепенна роля. Адвокатът по защитата беше един мъж на име Ролинс. Точно преди да започне делото, Маскъл се беше опитал да ме накара да променя решението относно моята невинност. Той каза:

— Мистър Риардън, искам още веднъж да премислите последствията от загубването на делото. Не само че ще получите дълга присъда, но ще има и някои други последици. Затворниците с дълги присъди се слагат в категория „крайно опасни“, особено онези, които са осъдени за парични кражби. А ако въпросните диаманти на стойност сто седемдесет и три хиляди лири не се намерят, вие несъмнено ще бъдете причислен към тази категория, което не е за препоръчване, тъй като към този тип затворници се държат по-различно, отколкото с другите. Което, доколкото знам, е твърде неприятно. Бих помислил за това, ако бях на ваше място.

Нямаше какво толкова да обмислям, защото не таях никаква надежда проклетите диаманти да се намерят, а това беше основният

проблем. Дори да бъда признат за невинен, щях да получа тежка присъда поради тази причина. Единственото, което можех да направя, беше да давам вид, че не ми пука, и ако успея, да извлека възможно най-доброто от цялата ситуация. Порази ме откритието, че Макинтош е страшно умен и че мисис Смит може би е дори по-умна от него. Казах на Маскъл:

— Съжалявам, мистър Маскъл, аз съм невинен.

Той изглеждаше много озадачен. Не вярваше ни дума от това, което казвах, и не можеше да проумее защо постъпвах така. Изведнъж на лицето му се появи мрачна усмивка.

— Надявам се, не мислите, че пропиляването на толкова години от живота ви си струва парите. За толкова дълго време в затвора могат да настъпят твърде неприятни промени в характера и психическото състояние на човека.

Усмихнах му се.

— Струва ми се, казахте, че няма предварително да предсказвате края на делото.

— Мисля, че вие сте един глупав младеж — каза той. — Но ви пожелавам всичко най-хубаво във вашето нерадостно бъдеще.

Процесът вървеше трудно. Първи представиха своите материали по делото съдебните заседатели, след което започна главното действие. Адвокатът на обвинението нанесе първия удар. Той беше висок, слаб мъж с лице, подобно на острието на томахавка, и наистина се вживяваше в ролята си. Започна с кратко встъпление, след което засипа залата с доказателства срещу мен. Моят адвокат Ролинс наблюдаваше сцената с отегчено изражение. Бях го виждал само два пъти, и в двата случая се държа много високомерно. Беше му ясно, че няма да спечеля делото.

Доказателствата на обвинението бяха наистина много силни и започнах да разбирам защо техният адвокат беше толкова доволен въпреки израза на безнадеждност по лицето му. Експерти представиха снимки и скици на престъплението, което беше главното оръдие в ръцете на обвинението, и така започна натискът върху защитата.

Там беше и онази душичка, която ме „разпозна“ в полицията.

— Видях го да удря пощальона — потвърди тя, а от очите ѝ струеше блясъкът на невинността и честността. — Стоях в коридора, когато видях как обвиняемият удари пощальона, грабна жълтата кутия и го завлече в офиса. След което избяга по стълбите.

Съдията по обвинението ѝ предложи план на втория етаж.

— Вие къде бяхте застанали?

Тя посочи едно място и отправи поглед към мен — невинна като девица. Сладката стара дама лъжеше като дърта циганка и много добре осъзнаваше, че знам това. Не можеше да е стояла в коридора, защото бях проучил мястото, а и самите подробности бяха неверни. Но не можех да направя нищо.

Поредната звезда, която трябваше да дава показания, беше някакъв тип от „Фортнъм и Мейсън“, който заяви, че бил изпратил кошница с продукти в определен хотел. Поръчката била направена от мистър Риардън. Когато бе запитан от моя адвокат, той отговори, че не бил сигурен дали човекът, направил заявката, е обвиняемият.

Служител на хотела заяви, че обвиняемият бил отседнал в този хотел и че наистина една кошница била донесена за мистър Риардън. Като го попитаха какво е станало с кошницата, той отговори, че не знаел, но по всяка вероятност обвиняемият я бил прибрал. Зададох му няколко допълнителни въпроса заради последното му изявление и част от отговора му не беше зачетен.

Един детектив донесе някаква кошница в съда и заяви, че била намерена в офиса на „Кидикар Тойс Лимитид“. Установили, че е купена от „Фортнъм“. Друг полицейски служител каза, че по цялата кошница можели да се открият отпечатъците от пръстите на обвиняемия, както и по някои други останали предмети в стаята, като електрически чайник, кана за кафе и няколко съдове и прибори на масата.

Съдебните заседатели съобщиха заключенията си.

След това говори полицейският свидетел, който каза, че се бил заинтересувал от произхода на „Кидикар Тойс Лимитид“. Наистина, такава компания е съществувала, но само фиктивно. Много трудно било да се проследи произходът ѝ и чия собственост била, но най-накрая разкрил всичко с отзивчивата помощ на южноафриканската полиция. Оказало се, че собственик е мистър Джоузеф Алойсиъс

Риардън, който в момента се намира на подсъдимата скамейка. Този факт щял да го отведе по-далеч, отколкото бил очаквал.

Съдебните заседатели отново съобщиха заключенията си.

Пощальонът беше честен, когато даде показания. Каза, че го ударили и дошъл в съзнание в офиса на „Кидикар“. В неговото изказване нямаше нищо, което да противоречи на показанията на скъпата мамичка Хабърд. Третият свидетел-очевидец беше момчето, което работеше в „Бетси-Лу“. Каза, че ме видял да заключвам вратата и да бягам надолу по стълбите. Спомням си много смътно, че имаше някой зад мене тогава. Но не бях тичал по стълбите — това беше дело на въображението му.

Брънскил беше звездата в съда.

— След като получихме информацията, сержант-детектив Джървис и аз отидохме да посетим обвиняемия в хотела му. Отговорите му на моите въпроси бяха такива, че го арестувах като заподозрян в извършване на престъплението. Впоследствие успях да взема отпечатъци от пръстите му, които напълно съвпадаха с тези от офиса на „Кидикар“. Проведохме разпити, които доведоха до разпознаването на обвиняемия от трима свидетели. По-задълбочени разследвания доведоха до разкриването на онези факти, касаещи кошницата за пикник и правото на собственост на „Кидикар Тойс Лимитид“, които бяха вече представени в съда.

Той седна, като се усмихваше, а Ролинс скочи на крака, за да зададе въпросите си.

Ролинс:

— Казвате, че сте получили някаква информация, инспекторе. Как стана това?

Брънскил (с колебание):

— Длъжен ли съм да отговоря на този въпрос, милорд? Да се разкриват източниците за получаване на информация може да се окаже пагубно за...

Ролинс (бързо):

— Отнася се за предумисъл на неизвестен човек или хора, който може да повлияе отрицателно на изхода на делото за обвиняемия, милорд.

Съдията (с чърчиловски нотки в гласа):

— Мистър Ролинс, не виждам какъв по-неприятен обрат може да вземе делото за вас. Но въпреки това съм склонен да позволя отговора на този въпрос. И аз, както и всички останали, съм любопитен да чуя. Отговорете на въпроса, инспекторе.

Брънскил (неохотно):

— Имаше едно телефонно обаждане и едно писмо.

Ролинс:

— И двете анонимни ли бяха?

Брънскил:

— Да.

Ролинс:

— Посочва ли се в тези доноси, че обвиняемият е извършил това престъпление?

Брънскил:

— Да.

Ролинс:

— В тях посочва ли се къде може да бъде открит той?

Брънскил:

— Тъъ... Да.

Ролинс:

— Престъпление ли е да закупиш продукти от известна фирма за хранителни стоки?

Брънскил (остро):

— Разбира се, че не.

Ролинс:

— Казва ли се в тези анонимни писма, че обвиняемият е собственик на „Кидикар Тойс Лимитид“?

Брънскил (с чувство на неудобство):

— Да.

Ролинс:

— Престъпление ли е да притежаваш фирма като „Кидикар Тойс Лимитид“?

Брънскил (с изчерпващо се търпение):

— Не.

Съдията:

— Не, не съм сигурен. Всеки, който така преиначава английския език, за да получи подобна отвратителна комбинация от звуци като

„Кидикар“, трябва да бъде считан за престъпник.

Съдът се огласи от смеха на присъстващите.

Ролинс:

— Ще отречете ли, инспекторе, че цялата работа по това дело е свършена от друг вместо вас? Ще отречете ли, че ако не бяхте получили тези злонамерени съобщения, обвиняемият нямаше да седи сега на подсъдимата скамейка?

Брънскил:

— Не мога да отговоря на този въпрос. Той щеше да бъде заловен.

Ролинс:

— Така ли? Възхищавам се на вашата убеденост.

Брънскил:

— Щеше да бъде заловен.

Ролинс:

— Но не толкова бързо.

Брънскил:

— Може би.

Ролинс:

— Като какъв бихте окарачили вашия загадъчен информатор — като човек, който има зъб на обвиняемия, или като обикновен доносник?

Брънскил (като се усмихваше):

— По-скоро съм склонен да мисля за него като гражданин със силно развито чувство за отговорност.

Страхотен майтап! Макинтош — със силно развита обществена отговорност. Но, ей богу, страшно умни бяха тези двамата. За първи път видях тази кошница в „Кидикар“ и естествено изобщо не бях звънял във „Фортнъм“ за нея. Номерът на мисис Смит с пазаруването беше дал добри резултати. Нито пък знаех, че съм притежавал „Кидикар Тойс Лимитид“. И имах достатъчно време да докажа обратното. Наистина ужасно ме бяха изиграли — подхвърлиха ме на закона като птиче, на което са отрязали крилето.

След тези реплики не се случи нищо особено. Изиграх моята част от представлението, въпреки че беше безполезно. Представителят на обвинението ме направи на пух и прах, а Ролинс неохотно се опита да замаже положението, но естествено усилията му не се увенчаха с

успех. Съдията прегледа доказателствата и като погледна съдебните заседатели, даде ясно да се разбере, че трябва да ме обявят за виновен. Оттеглиха се само за половин час — време, достатъчно за така нужната цигара, а решението беше готово още преди това.

Съдията попита дали имам нещо да кажа. Успях да изрека:

— Аз съм невинен.

Никой не обърна много внимание на думите ми — бяха твърде заети да наблюдават съдията, който подреждаше книгата си, и с радостно вълнение очакваха присъдата. Той се посуети доста дълго време, за да се увери, че вниманието на всички в залата е съсредоточено върху него, и започна да говори със съдбовни нотки в гласа:

— Джоузеф Алойсиъс Риардън, признат сте за виновен за извършване на насилствена кражба на диаманти на стойност сто седемдесет и три хиляди лири стерлинги. На мен се пада отговорността да произнеса присъдата за това престъпление. Но преди да го направя, бих искал да кажа няколко думи за участието ви в деянието.

Всичко ми беше ясно — старият симпатяга не можеше да устои на изкушението да покаже висшестоящото си положение и да „омае“ публиката — наистина лесна задача, когато си на сигурно място.

— Един английски гражданин е безмилостно и грубо нападен в момент, когато извършва своите обичайни задължения. Самият той не е знаел, че носи такъв ценен предмет, който за него несъмнено би представлявал едно неизказано богатство. И именно заради тези скъпоценности той е бил нападен.

Диамантите не са открити и вие, Риардън, не сте проявили желание да съдействате за тяхното намиране, въпреки че ви е било добре известно, че съдът би проявил снизходителност. Но сега вие не бихте могли да очаквате смекчаване на вината.

Бях озадачен от вашето упорство и мълчание, но учудването ми намаля, когато направих едно елементарно математическо изчисление. Обикновено престъпление с насилие като вашето, което се счита за отворително деяние в нашата страна, плюс загубата на състояние в размер на сто седемдесет и три хиляди лири стерлинги се наказва с тежка присъда — лишаване от свобода за четиринадесет години. Все пак моите изчисления ми показват, че за тези четиринадесет години

вие ще получавате годишен доход, не по-малък от дванадесет хиляди триста и петдесет лири, необложен с данък, тъй като това е имуществото, което вие сте откраднали, разделено на четиринадесет. Бих добавил също така, че тази сума е значително повече от заплатата на един от съдиите на Нейно величество — като мен например, — факт, който може да бъде проверен в алманаха „Уитакър“.

А дали загубата на четиринадесет години свобода и понасянето на не твърде приятните условия в нашите затвори си струва парите, е въпрос, по който може да се спори. Вие очевидно смятате, че е така. Не е работа на съда да осигурява най-доброто, което може да се извлече от едно престъпление, така че не бива да ме обвинявате за това, че се опитам да намаля годишния ви доход като затворник.

Джоузеф Алойсиъс Риардън, осъждам ви на двадесет години лишаване от свобода в затвор, който съответните власти намерят за подходящ.

Обзалагам се, че Макинтош се е пръснал от смях, като е чул това.

III

Съдията беше прав, когато спомена за „не особено приятната обстановка в нашите затвори“. Този, в който ме отведоха, беше ужасен. Приемното помещение беше препълнено. Днес съдиите май бяха преработили. Имаше много чакащи, които се мотаеха безцелно. Чувствах се страшно окаян. В края на краищата никой не притежава такава сила на духа, че да понесе произнасянето на двадесетгодишна присъда с абсолютно хладнокръвие.

Двадесет години!

Бях на тридесет и четири. Ще бъда на петдесет и четири, когато изляза. Може би малко по-малко, ако успея да ги убедя, че съм добро момче. Но това би било дяволски трудно, като се имат предвид думите на съдията. Всеки съд, пред който се изправех за преразглеждане на делото, щеше да прочете протоколите на процеса и изявленията на съдията по мой адрес щяха да ги откажат от благородното намерение да намалят присъдата ми.

Двадесет дълги години!

Стоях безучастно, докато един от охраната четеше подробностите по моето дело на този, който приемаше затворниците. Той се подписа в някаква книга и като откъсна един лист, каза:

— Тялото е прието. Това е разписката за тялото.

О, Господи, помогни ми! Точно това каза: „Тялото е прието.“ В затвора просто преставаш да бъдеш човек. Ти си едно тяло, някакъв ненужен предмет, просто ходещ статистически факт. Нещо, което е предназначено да бъде прехвърляно и командвано, така както Британската пощенска служба си играеше с малката жълта кутийка с диаманти. Ти си някакъв чувал, пълен с кръв и черва, които трябва да бъдат хранени в определено време. Също толкова важно е да забравиш, че имаш мозък.

— Ей ти, хайде! — каза този, който приемаше „телата“. — Оттук!

Той отключи една врата и застана отстрани, за да мога да вляза. Вратата се затръшна зад мен и аз чух щракването на ключалката.

Стаята беше пълна с мъже от всякакъв вид и род, ако съдех по дрехите им. Можеха да се видят джинси, а също бомбета и раирани панталони. Никой не говореше. Стояха, забили погледи в пода, и го изучаваха, сякаш беше най-важното нещо на света. Предполагам, че всички се чувстваха като мен — бяхме като птици, на които са подрязали крилата.

Поседяхме в тази стая доста дълго време, като се чудехме какво ще последва. Някои от присъстващите, включително и аз, имахме горедолу някаква представа, тъй като не ни се случваше за първи път. Но се почувствах малко неспокоен, тъй като никога преди това не съм бил в английски затвор. Думите на Маскъл за трудностите, които съпътстват опасните затворници, започнаха да ме плашат.

Най-накрая започнаха да ни извеждат един по един в строг азбучен ред. Аз трябваше да почакам доста, тъй като Риардън е назад в азбуката. Но и моят ред дойде и един полицаи ме поведе по някакъв коридор до една канцелария.

И тъй като по принцип затворниците никога не биват канени да седат, аз застанах до бюрото и започнах да отговарям на въпросите, а един друг служител старателно записваше отговорите. Пита ме за името ми, мястото на раждане, за имената на баща ми и майка ми, за моминското й име, за близки роднини и професия. През цялото време изобщо не ме погледна — за него аз не бях човек, а машина за информация — просто натискаш едно копче и тя потича.

Наредиха ми да изпразня джобовете си и аз изсипах съдържанието им върху бюрото. Преровиха всичко най-щателно, преди да го приберат в една брезентова торба. След това ми взеха отпечатъците и потърсих нещо, с което да изтрия пръстите си, но не открих. Скоро разбрах защо. Един надзирател ме отведе в някаква гореща, пълна с изпарения стая, където ми наредиха да се съблека. Взеха ми дрехите, щяха да ми ги върнат след двадесет години. Щях да бъда абсолютен щастливец, ако още бяха на мода. След като се изкъпах, облякох затворническите дрехи — обичайните сиви одежди. Кройката беше отчайваща и аз с тъга си помислих за шивача на Макинтош.

Последва разходка до лекарския кабинет, което за мен си беше чиста бюрократщина. Не можех да разбера защо медицинският преглед не се извършваше непосредствено след банята, когато човек е

съблечен. Както и да е, съблякох се внимателно и след това още по-старателно се облякох. После ме разпределиха за работа. Бях първа класа — годен за всичко.

Един надзирател ме отведе в огромна зала, по стените на която се виждаха вратите на килиите с железни стълби, които създаваха усещането за аварийен изход.

— Ще ти кажа само веднъж. Това е зала „С“ — каза полицаят.

Шумно изкачихме няколко стъпала и спряхме на площадката пред една килия, която той отключи.

— Тази е твоята.

Влязох вътре, а зад мен вратата се затръшна с някакъв студен звук на фатална безвъзвратност. Постоях така известно време, без да гледам нещо определено. Умът ми бе отказал да работи — стачкуваше. След около може би петнадесет минути се хвърлих на леглото и си изплаках очите.

След това се почувствах по-добре и бях в състояние да помисля разумно. Размерите на килията бяха около двадесет на седем стъпки и може би осем стъпки висока. Стените бяха боядисани с блажна боя — в обичайното зелено, с което се боядисват поправителните домове. Високо горе в една от стените имаше малко прозорче с решетки. Вратата изглеждаше толкова здрава, сякаш можеше да устои на артилерийски обстрел, и, разбира се, имаше шпионка.

Мебелировката, ако това, което имаше вътре, можеше да се нарече така, беше доста разпръсната — намираха се всичко на всичко едно легло с железни табли, дървена маса и стол, умивалник и кана, леген, нощно гърне и една празна полица. Да се проучи къде какво има в една затворническа килия е най-лесна задача, която човек може да си постави. За три минути бях огледал всичко — три одеяла, два чаршафа, един неравен дюшек, някаква риза, чифт филцови пантофи, една тънка кърпа, която не попиваше, лъжица и чаша. Правилата и забраните, които трябваше да се спазват в затвора, както и една брошура с допълнителна информация висяха на една връв на пирон, забит в стената.

За три минути бях изучил всичко, което можеше да се научи за тази килия. Чудех се какво ли щях да правя тук още двадесет години. И в този миг реших, че трябва да укротя любопитството си и да потисна импулсите на мисълта. Пред себе си имах твърде много време,

в което почти нищо интересно нямаше да се случи, така че всяко ново преживяване трябваше ревниво да се пази.

Стените на затвора изведнъж започнаха да приемат физически измерения. Почувствах как се възправят срещу мен — плътни и силни. Преживях този четвърт час в клаустрофобичен страх, след което това усещане ме напусна и спрях да треперя.

Още в следващата минута наруших обещанието си да потискам импулсите на любопитството, като зачетох брошурата, което се оказа абсолютно необходимо. Бях нов ученик в това училище и колкото по-скоро научех триковете, толкова по-добре. Имаше безброй номера, които старите пушки можеха да изиграт на новодошлия, а аз съвсем не исках да им се вържа.

Интересни неща пишеше в тази брошурка. Разбрах, че другата риза бе предназначена да служи за пижама, че гасяха светлините в десет и половина, а звънецът за събуждане се чуваше в шест и половина сутринта, също така се споменаваше за бърснач, който трябва да връщам след използване. Имаше и някои полезни съвети как да се измъкнеш от затвора.

Например можех да отнеса случая си към Апелационния криминален съд и ако там не успееш, имах право да се обърна към държавния адвокат, който да изложи случая пред Камарата на лордовете. Беше ми позволено да пращам молби до министъра на вътрешните работи и да пиша до члена на парламента в моята страна.

Не можех да си се представя в нито едно от тези начинания. Не бях достатъчно близък с министъра на вътрешните работи, за да се впускам в каквато и да е кореспонденция, а пък членът на парламента от моята страна беше на порядъчно разстояние оттук — на шест хиляди мили.

Изчетох цялата брошура, след което я минах още веднъж. Нямаше какво друго да правя, така че реших да я науча наизуст. Все още четях, когато светлината изгасна.

IV

Звънецът иззвъня. Отворих очи и ми трябваша няколко минути, за да осъзная къде се намирам. Облякох се бързо, оправих леглото и го изправих в единия ъгъл на килията. Седнах на един стол и зачаках. Междувременно чух тих метален звук откъм вратата, което ми подсказа, че ме наблюдаваха през шпионката.

Ключалката щракна остро и вратата се отвори. Изправих се и надзирателят влезе. Критично огледа килията и закова погледа си върху мен.

— Ти си нов тук. Прочете това на стената, нали? — каза той и кимна към брошурата на масата.

— Да, прочетох го.

— Леглото не трябва да стои в този ъгъл, а книгата трябва да отиде там, където си я намерил. Ще се научиш. Послушай съвета ми: прави това, което ти се казва, и всичко ще бъде наред. А сега вземи гърнето, за да го изхвърлиш.

— Не съм свикнал да правя такива неща — рекох.

— Трябва да го изхвърлиш, независимо дали си свикнал или не — каза той меко. — Не забравяй какво ти казах — нрави каквото ти се нарежда без възражения. Това е урок номер едно.

Вдигнах гърнето и го последвах на площадката, пълна с мъже, които държаха гърнетата си в редица.

— Добре — извика някой, — тръгвайте.

Във въздуха се носеше непоносима воня. Затътрих се с неохота напред и видях, че трябваше да го изпразня в едно корито, а в друго да го измия. Като свърших, се върнах в килията по примера на останалите.

Надзирателят се върна.

— Можеш да ядеш тук, ако искаш. Яденето ще бъде сервирано долу в столовата, но можеш да донесеш подноса си тук, ако още не си се настроил да се присъединиш към парада.

— Не ми се говореше с никого. Бях твърде зает да контролирам себе си.

— Благодаря — отвърнах с дрезгав глас.

Пазачът каза иронично:

— Няма защо да ми благодариш. Това е правило за всички нови затворници. И още нещо — ще се срещнеш с началника на затвора тази сутрин. Един твой събрат по съдба, който се ползва с някои привилегии за добро държане, ще дойде да те вземе.

Въпросният човек дойде малко преди десет часа и с него излязохме от зала „С“.

— Ти си Риардън — каза той. — Чувал съм за теб.

— Така ли?

— Аз съм Симпсън. Ще се явиш пред началника — той ме сръга в ребрата с острия си лакът. — Не предприемай нищо, без изрично да си получил нареждания — това е съветът ми.

— Защо? Какво се прави там?

— О, нищо особено, само важните клечки ще те огледат — това е всичко. А те са началникът, нравоучителят, старшият надзирател и служителят, който се грижи за „благополучието“ на затворниците. Началникът не е толкова ужасен, ако не му се опъваш, но Господ да ти е на помощ, ако го правиш. Някои от останалите ще се опитат да ти смачкат фасона — те са тълпа проклети „филантропи“ и внимавай с Хъдзън — той е гадно копеле.

— Кой е той?

— Главният надзирател.

Симпсън ме заведе в чакалнята, в която имаше пет-шест затворници. Изглеждаха наистина много унили. Симпсън се ухили.

— Няма нужда да чакаш реда си, приятел. Влизай пръв — ти си специален случай.

Погледнах го втренчено.

— Какво толкова специално има?

— Ще видиш. Шефът ще ти го обясни много хубаво.

Щях да продължа да го разпитвам, но един полицаи влезе в стаята.

— Риардън, ела тук! А ти, Симпсън, се върни обратно в зала „С“.

Около голяма маса седяха петима мъже, двама от които бяха униформени. Винаги ме е разсмивал фактът, че надзирателите в затворите никога не свалят фуражките си, дори когато седят в кабинета на началника. Може би е традиция. Един от цивилните мъже в стаята

носеше висока корава яка, която ме наведе на мисълта, че е нравоучителят, както беше казал Симпсън, т.е. свещеникът на затвора.

Войнствено настроеният мъж в средата на масата проговори пръв:

— Риардън, аз съм директорът на този затвор. Тук си, защото си извършил престъпление и обществото реши, че не можеш да останеш на свобода. Как ще се справяш със задълженията си в затвора, вече е твой проблем. Има два начина, по които може да се гледа на един затвор — като на място за наказание и като място за превъзпитание. Изборът зависи само от теб — тук има достатъчно условия и за двата случая. Разбираш ли какво искам да кажа?

— Да, сър.

Той взе един лист от масата.

— От позицията на моя пост би трябвало да се отнасям еднакво с всички затворници. Но съобщението, което получих от Министерството на вътрешните работи, посочва, че ти спадаш към категорията „крайно опасен“, а това изисква определени ограничителни мерки. Например сега беше доведен тук от един от нашите доверени затворници, но това повече няма да се повтори. За в бъдеще, когато се налага да се движиш из затвора, ще бъдеш придружаван от униформен служител. Също така ще носиш отличителен знак върху дрехите си. А тук съм приготвил списък на всички останали ограничения, които са задължителни за тази категория затворници. Трябва да ги проучиш и да се придържаш към тях.

Той ми подаде листа, а аз го сгънах и го прибрах в джоба си.

Началникът прочисти гърлото си.

— Трябва да разбереш, Риардън, че зависи само от теб дали ще останеш в тази категория. Положението на затворниците може да се променя през определени интервали от време, а аз имам право да изпращам препоръки за това в Министерството на вътрешните работи. Също така трябва да ти е ясно, че те имат право да отхвърлят моето предложение. Фактът, че сега си в категория „крайно опасен“, се дължи единствено на теб и ако по някакъв начин успееш да убедиш полицията, че не си такъв, то аз с най-голямо удоволствие ще го съобщя на съответните власти.

Той имаше предвид диамантите, разбира се. Все още искаха тези проклетни диаманти.

— Да, сър — казах сковано, — ще се опитам да измисля нещо, сър.

Началникът обърна глава.

— Имате ли нещо да кажете, отче?

Свещеникът се усмихна:

— Казвам се Кларк. Записвам си, че не изповядвате никаква религия.

— Точно така, сър.

— Не съм от тези, които насила насаждат убеждения — каза Кларк. — Но все пак ще имате ли нещо против, ако ви посещавам от време на време?

— Не, сър.

Началникът каза:

— Това е мистър Андерсън — човекът, който се грижи за добруването на нашите затворници. Той може да направи много за вас, ако му позволите. Когато искате да го видите, се обръщайте към дежурния служител на вашата площадка. Искате ли да го попитате нещо сега?

— Да, сър. Как мога да се сдобия с книги и с материали за писане?

Андерсън обясни просто:

— Материали за писане — химикалки и хартия — можете да си купувате от магазина, който е до стола, с парите, спечелени от работата в затвора. Ще изкарвате най-малко един шилинг и осем пенса на ден, но ако желаете, можете да получавате и повече. Книги можете да намерите в библиотеката на затвора.

— Благодаря ви, сър — казах. — Възможно ли е да получавам книги отвън? — Поколебах се, преди да продължа: — Ще бъда тук дълго време и бих искал да уча и да се образовам.

Андерсън понечи да отговори нещо, но внезапно спря и погледна началника, който каза:

— Похвално наистина, но ще си помислим за това. Всичко зависи от поведението ви като цяло, а и както вие казахте, тук сте за доста дълго време. — Той кимна към униформения полицаи в края на

масата: — Това е мистър Хъдзън, главният служител, който отговаря за дисциплината в затвора. Искате ли да кажете нещо, мистър Хъдзън?

— Само едно, сър — отвърна Хъдзън. Имаше грубо лице, а очите му бяха като парчета стъкло. — Не обичам тази категория затворници, Риардън. Те нарушават спокойствието тук и създават безредици сред другите затворници. Това е всичко и ако вие направите тази грешка, ще бъде неприятно за вас.

Слушах го с безизразно лице.

— Разбирам ви, сър.

— Искрено се надявам, че е така — каза началникът. — Имате посетител — един полицай от Скотланд Ярд. — Той направи знак на надзирателя, който стоеше до вратата. — Знаеш къде да го отведеш.

Очаквах да видя Брънскил, но бе дошъл друг детектив.

— Аз съм инспектор Форбс — каза той. — Седнете, Риардън.

Седнах с лице към него от другата страна на масата, а той каза меко:

— Надявам се, че директорът на затвора много деликатно ви е съобщил трагичната новина за определянето ви като „крайно опасен“. Знаете ли какво значи това?

Поклатих глава.

— Не съвсем.

— По-добре разучете — посъветва ме Форбс. — Директорът трябва да ви е дал списък на правилата за вашия случай. Давам ви пет минути да ги прочетете.

Извадих листа от джоба си и го разстлах на масата. Дори беглият поглед, който му хвърлих в началото, беше достатъчен, за да разбере, че животът ми, меко казано, ще бъде почернен. Първо лампите в килията ми щяха да светят през цялата нощ. Трябваше всяка вечер да предавам дрехите си с изключение на ризата и чехлите за съхранение извън килията. Всички писма, които пишех, трябва да бъдат предавани на служител от затвора. Щяха да правят копия, които да бъдат изпращани, а оригиналите да се съхраняват в архивите на затвора. Всички разговори, които провеждах с посетителите, щяха да бъдат наблюдавани от полицаи.

Погледнах към Форбс, който каза:

— Това са само онези правила, които засягат лично теб, разбира се. Също така ще бъдеш местен от килия на килия без предупреждение, ще претърсват килията ти, както и теб самия, когато им хрумне. Всичко това, знаеш, ще бъде много мъчително.

— А вас какво ви засяга? — попитах.

Той вдигна рамене.

— Всъщност ни най-малко не ме засяга, освен че ми е жал за теб. Ако не беше толкова глупав, щеше да се измъкнеш лесно от тази бъркотия.

— Да се измъкна от затвора?

— Страхувам се, че нямах това предвид — каза той със съжаление, — но комисията по преразглеждане на делото би погледнала с по-друго око на теб, ако ни съдействаш.

— Какво точно искате да направя?

— Изплюй камъчето, Риардън — уморено каза той. — Знаеш какво искаме. Диамантите, човече, диамантите.

Погледнах го право в очите.

— Не съм виждал никакви диаманти. — Което си беше и самата истина — от началото до края на тази отвратителна история не видях диамантите.

— Виж какво, Риардън, знаем, че си го направил, и го докачахме доста убедително. Защо се опитваш да си играеш на невинен? Господи, човече, осъден си да прекараш четвърт от живота си в затвора, мислиш ли, че ще ставаш за нещо, когато излезеш? Съдията беше прав, че не си струва усилията.

Аз отговорих:

— Длъжен ли съм да седя тук и да ви слушам, или това е част от наказанието?

— Не, ако не искаш — каза Форбс. — Не те разбирам, Риардън. Не разбирам как можеш така спокойно да гледаш на нещата. Добре тогава, ще опитаме нещо друго. Кой ти каза къде ще бъдат получени диамантите? Откъде знаеше кога точно щяха да ги донесат? Наистина е много интересно.

— Не знам нищо за това.

— Не знаеш нищо за това ли? — повтори той. — Е, какво пък — може би наистина не знаеш. Може и това да е истината. — Той се облегна назад на стола си, отвори уста да каже нещо, но се отказа и се

втренчи в мен. След няколко минути избухна в смях. — О, не! — каза той. — Не би могло и да бъде по-просто. Не би могъл да бъдеш изигран, нали, Риардън?

— Не знам за какво говорите.

Форбс удари с юмрук по масата.

— Пристигаш в Англия и след четири дни извършваш кражбата. Тя трябва да е била предварително организирана — не би могъл да направиш всичко за три дни. Та ти задигаш диамантите и след това те мистериозно изчезват. Къде са? Очевидно някой друг трябва да ги е взел.

Той се ухили злорадо.

— Не би ли могъл този някой да е същият, който се е обадил по телефона и е написал анонимното писмо? Предаваш диамантите и след това те сбарват, Риардън. Твоето умно приятелче, което е замислило всичко, здраво те е натопило. Не е ли така?

Аз мълчах.

— Какво искаш да ми покажеш? Честност между мошеници? Не се прави на по-голям глупак, отколкото вече ми показва, че си. Твоят приятел те продаде на закона за някакви си червиви сто хиляди лири, а ти се застъпваш за него. — В гласа му се долавяше възмущение. — Не си мисли, че ще се измъкнеш от затвора и ще тръгнеш да го търсиш. Няма да е никак лесно. Ще пиша до Министерството на вътрешните работи и ще докладвам, че твърдо си отказал да ми съдействаш. А това означава, че ще останеш в тази категория безбожно дълго време, без да се взема под внимание какво докладва директорът на затвора. А би могъл да си живееш добре тук, да бъдеш съвършеният затворник. Но след като прочетат доклада ми, никой няма да ти цепи басма.

Отвърнах колебливо:

— Ще си помисля за това.

— Няма да е лошо — отвърна той властно. — Ако искаш да ме видиш, просто кажи на началника. Но не се опитвай да ми играеш номера, Риардън. Не ми губи времето. Ти правиш това, което искаме, а ние ще ти доведем твоето приятелче. Ще го разпънем на кръст. А ти ще се отървеш от тази отвратителна категория. Нещо повече, ще се погрижа съдът да преразгледа делото в благоприятна за теб светлина. Повече от това не мога да направя, нали?

Лично аз се съмнявах, че може дори и толкова. Един детектив-инспектор е дребна риба в Скотланд Ярд и ако си мислеше, че съм толкова тъп да не разбере накъде бие, много се лъжеше. Всичко, което Форбс искаше, беше да разкрие загатката и да получи повишение като човека, който разгада неразгадаемото. Веднъж направеше ли го, аз можех да вървя по дяволите. Нямах да представявам нищо — просто още един мошеник, който е пропял, а кой ще тръгне да спазва обещанията си към един престъпник. Как можем да говорим за честност между крадци!

Казах бавно:

— Двадесет години са много време. Ще си помисля за това много сериозно, мистър Форбс.

— Няма да съжаляваш — каза той пламенно. — Ето, вземи си цигара.

3.

I

Мисля, че човек може да свикне с всичко. Чувал съм да казват, че евреите привиквали с тежките условия и смъртта в Белзен и Дахау. Мястото, където се намирах, не бе Дахау, макар че беше не по-малко отвратително.

В края на седмицата започнах да се храня с другите в залата. Там вече наистина почувствах, че съм личност. В затвора има известна йерархия, която се основава на извършеното престъпление и на продължителността на присъдата. Грубо казано, на върха бяха тези с дълги присъди, към които спадах и аз, а също и онези от категория „крайно опасни“ — всъщност това беше елитът сред затворниците. На тях се гледа със страхопочитание и респект. Те господстват над своите владения, а също се ползват с благоразположението на „паразитите“.

Това е само един вид разделение сред затворниците. Също така има класификация и по рода на престъплението. На върха са умните момчета — тези, които ограбват чрез злоупотреби и мошеничества, следвани от касоразбивачите. А на най-ниското стъпало са сексуалните престъпници, които никой не обича. Особено уважаван е честният крадец — заради добре изпипаната работа и скромността.

Самият аз вдъхвах респект у останалите, което се дължеше на факта, че не само бях с дълга присъда, но и не бях издал мистериозния си приятел и бях изиграл обвинението. В затвора няма тайни, така че всички знаеха фактите около моя случай. Но въпреки това не обелвах и дума за диамантите и тъй като всички знаеха какви усилия беше положил Форбс, аз бях смятан за едно от най-точните момчета и въпреки че бях чудак, ме уважаваха.

Но аз все пак избягвах да се забърквам в каквито и да било неудобни положения, а и да се сближавам твърде с останалите затворници. Държах се като добро момче, защото не исках положението ми на „крайно опасен“ да продължи повече, отколкото е необходимо. Щеше да дойде време за бягство и трябваше да съм освободен от всякакъв допълнителен надзор. Името Риардън не трябваше да бъде запомняно. Естествено, аз не бях единственият,

причислен към тази категория. Имаше още поне дузина, но аз странях от всичките.

Поради причината, че съм „крайно опасен“, ме назначиха да се грижа за реда и чистотата на зала „С“ под контрола на надзирателя на залата, който присъстваше там постоянно. В противен случай друг полицаи трябваше да ме придружава до работилницата, вместо да ходя заедно с останалите под командата на шефа затворник. И тъй като нямаха достатъчно персонал, разрешението на въпроса беше много сполучливо. Аз от своя страна не се противопоставих, така че с желание миех пода и чистех масите. Бях готов да правя всичко, за да ги убедя, че съм добро момче.

Хомосексуалистите са неизбежната напасть, която съпровожда затворническия живот. Един педи си падаше по мен и толкова прекали с наглостта си, че единственият начин да го разкарам беше, като му фрасна един — нещо, което не трябваше да правя, защото означаваше черна точка за поведението ми. Надзирателят на площадката Смийтън ме измъкна от това затруднение. Беше видял какво става и с няколко цветисти обиди и заплахи го отказа от намерението му, за което, разбира се, му бях благодарен.

Смийтън беше като повечето служители в затвора. Намеси се не защото особено държеше да ме предпази, а просто за да поддържа спокойствието. Надзирателите се отнасяха към нас с пълно безразличие, за тях бяхме просто част от работата. За дългите години, прекарани в затвора, бяха научили едно правило: „Предотврати неприятността, преди да е станала, поддържай огъня тих, не позволявай никакви размирици.“ Беше наистина ефективно правило.

Така че продължавах да внимавам за себе си и да стоя надалеч от неприятностите. Това съвсем не означава, че изобщо не контактувах с останалите, защото, ако привлечех вниманието към себе си с това, че очевиден страня от всички, то психиатърът на затвора със сигурност щеше да насочи малките си светещи очички към моята килия. Така че през времето за почивка и развлечения играех карти, а способностите ми в шаха значително се подобриха.

Имаше и други хора, с които можеше да поприказваш в затвора освен с братята по съдба, и това бяха „неофициалните посетители“. Никога не разбрах защо ги наричаха така, та те бяха назначени от директора. Представляваха разнородна тълпа от доброжелатели, които

се грижат затворниците да тръгнат по правия път. Някои от тях мислеха, че единственият начин да промениш един престъпник е да му четеш морал с важно изражение, сякаш тези безсъдържателни лигавщини биха могли да измият петната от душата на човек. Но имаше и други, които не бяха толкова отегчителни.

За щастие, тези неща не бяха задължителни и можеше до известна степен да избираш с кого да се занимаваш. Така пренебрегнах двама, преди да открия подходящия за мен човек. Той идваше от време на време и говорехме за всичко. Нито веднъж не се опита да ми напълни главата с глупости или да промени светогледа ми. Той също беше живял в Южна Африка, така че имахме нещо общо. Но тъй като бях „крайно опасен“, всички тези разговори се водеха под зоркото око на надзирател. Веднъж се опитах да пробутам едно изречение на африкаанс и моят събеседник отговори на същия език, при което полицаят се намеси и ни спря, а директорът ни смъмри. Но, слава богу, не получих черна точка.

Свещеникът на затвора Кларк също ме посещаваше понякога. Той не беше досадник и с него се разбирахме добре. Основната му дилема беше свързана с неговата религиозност. Трудно му беше да приеме закона „Обичай враговете си“, когато самият той служи на едно паство, заключено зад решетки. Тази мисъл според мен много го потискаше.

Но най-готин от цялата група беше Андерсън — служителят, който отговаряше за добруването на затворниците. Той направи много за мен и мисля, че докладите му до директора бяха окуражаващи. Благодарение на него получих радиото, придобивка, за която бях работил доста усърдно. В библиотеката ходех веднъж в седмицата, както беше правилото, и при всяко посещение ме придружаваше надзирател. Затова попитах Андерсън дали не бих могъл да вземам двойно количество книги за две седмици напред, като по този начин намаля задълженията на и без това претрупаните от работа полицаи.

Той схвана мисълта ми и се съгласи. Мисля, че успешно му внуших, че съм на тяхна страна и се опитвам да помогна. Когато предявих желание да имам радио, никой не се възпротиви и скоро след това ми бе дадено разрешение да посещавам образователните курсове в затвора. В крайна сметка, ако пред себе си имаш двадесет години затвор, логично е да ги запълниш.

Избрах да уча английска литература и руски. Малко се колебаех за руския, но накрая всичко се нареди както трябва. Нямах намерение да завършвам нито един от курсовете, ако можех. Просто се опитвах да им внуша, че Риардън се е примирил със съдбата си. Така че се залових за работа с голямо усърдие. Беше хубав параван, а и все пак правех нещо смислено.

Единственият затворник, с когото се сблизих по това време, беше Джони Суифт, който излежаваше тригодишна присъда за кражба с взлом. На затворнически жаргон кратките присъди от шест месеца до две години се наричат „сън“, тези от две до четири — „кльцване“, а по-дългите от четири години — „разтягане“. Джони беше пратен зад решетките заради злоупотреби в офиси след края на работното време, така че той излежаваше „кльцване“, а аз — „разтягане“.

Той по-скоро беше проникателен, отколкото умен. Даде ми много съвети за дребните риби сред надзирателите и за това как да се предпазвам от неприятности. Веднъж, когато ми смениха килията за стотен път и бях в много кисело настроение, той се усмихна:

— Това е наказанието да бъдеш известен. Знам една килия, в която няма никога да те сложат.

— Коя е тя?

— Онази в ъгъла, дето е Снуки.

Снуки беше едно странно, малко човече, което постоянно се хилеше и беше вътре за грабеж.

— И защо да не ме пъхнат там?

Джони се усмихна.

— Много просто — главният канал минава оттам и не е трудно да се измъкнеш, ако покопаеш малко.

— Даа, разбирам — отвърнах замислено, — значи те вярват на твоя крадец Снуки, така ли?

— Крадец ли? — възмути се Джони. — Той е толкова крадец, колкото леля ми Фани. Той сам се набутва тук. Всеки път, когато го освобождават, рони слонски сълзи. След това отива и прави някоя нескопосана кражба, за да го приберат отново.

— На него му харесва тук?

— Ако си израснал като Снуки, и за тебе затворът ще е повече от роден дом — кисело отвърна той. — Но все пак не и за постоянно.

След време Джони ме посъветва:

— Внимавай с кого говориш. Аз не бих вярвал на никого.

— И в теб ли да се съмнявам?

Той се подсмихна:

— Най-вече в мен, приятел. Казвам ти сериозно, внимавай със Симпсън — той е голям подлец. Ако го видиш да се навърта наоколо, дръж си устата затворена.

Каза ми от кого още да се пазя и наистина се поучудих за някои от тях.

— Тези боклуци са готови да изпортят всекиго, за да се подмажат на директора и да получат поощрение. Но само си губят времето, той е твърде хитър, за да се занимава с тях. Знае какво става тук и без техните доноси.

Джони гледаше философски на престоя в затворите. За него кражбата беше професия, а затворът просто професионален риск.

— Излежал съм две къси присъди и една по-дългичка. Следващата ще е като твоята.

— Това не те ли тревожи?

— Малко — призна си той и като икономист, който обсъжда ефекта на законодателството върху темповете на развитието на промишлеността, започна да анализира ситуацията: — Виновни са онези проклетци „доброжелатели“. Именно те отмениха смъртното наказание и затова трябваше да го заменят с нещо друго. Като дългите присъди за убийците. Но на тях обикновено не им изнася и искат да се измъкнат. Така започнаха да ги класифицират като „крайно опасни“.

Джони оголи зъбите си в усмивка.

— И оттам произлиза нуждата от специални места, в които да ги затварят. Затвори като този не са подходящи — оттук можеш да се измъкнеш с изкривена карфица, — затова се строят специални затвори за тази категория. Но другият проблем е, че като построят такова място, едва ли ще се намерят достатъчно убийци да го запълнят и затова присъдите стават все по-тежки. Точно поради тази причина си се видял натясно, приятел.

— Но защо тогава ме доведоха да излежавам присъдата си тук, щом не е сигурно?

— Защото специалните затвори още не са готови. Ще трябва да почакаш, докато ги построят на остров Уайт, който бил атакуван някога от Маунтбатън^[1]. Докато се усетиш, и вече няма да си тук. А

междувременно ви разпределят по малко във всеки затвор, за да могат да ви наблюдават по-лесно.

Огледах залата и казах:

— Ако наистина е толкова лесно да се измъкнеш оттук, ти защо не си опитвал?

Той ме погледна недоверчиво:

— Ти какво мислиш, че съм балък ли? Излеждавам кратка присъда, което означава, че след две години ще съм навън, освен ако не ми кипне и не пребия това копеле Хъдзън. Не можеш да си представиш колко ужасно е да си избягал и да знаеш, че всяко проклето ченге в Англия те търси. Не си струва, приятел. Не и когато има такива гадни псета. Имат хеликоптери, радиостанции. Едно такова издирване прилича на военно учение.

Той ме потупа по ръката.

— При теб е по-различно, защото не губиш толкова много. Но аз мога по-лесно да избягам, защото не ме наблюдават през цялото време като теб. Взели са те на мушка, приятел. И ако все пак успееш да се измъкнеш, без организация доникъде няма да стигнеш.

Това прозвуча интересно.

— Организация ли? Каква организация?

— Всичко трябва да е подготвено отвън — каза Джони. — Надявам се, не се каниш да бягаш като балама през мочурища с глутница псета по петите ти и да ядеш сурова ряпа. — Той леко потрепери. — Ах, тези проклети кучета... Определено трябва да имаш организация зад гърба си, за да бъде работата чиста. Как мислиш, че се измъкнаха Уилсън, Бигс и другите?

— Ясно. Та как избягаха?

Той потърка носа си.

— Както ти казах — организация, която планира всичко извън затвора. Но това струва пари и ако искаш да стане нещо, трябва да имаш много. — Той се огледа да види дали има някой наблизо и сниши гласа си: — Чувал ли си за „Бегълците“?

— Бегълци ли? — Поклатих глава в знак на отрицание.

— Никога не съм чувал за тях.

— Ами то е само слух и може да греша, но се говори, че има специална организация за подпомагане на бягството на затворниците с дълги присъди. — Той се усмихна.

— Би могло да се нарече нов вид престъпление. Но все пак трябва да знаеш за тези „пчелички“.

Не беше толкова трудно да се схване същността: пчеличките искаха меда — парите.

— Как бих могъл да се свържа с тях?

— Не ти ще ги търсиш, а те теб — отвърна той рязко.

— Те са много добре подбрана групичка и знаят какво правят. Избират внимателно обекта. Чувал съм, че всичко е предвидено при тях — и бягството, и укриването след това са абсолютно сигурни, разбира се, ако платиш исканата сума. Повече от ясно е, че не биха се захванали с такъв като мен, защото не мога да си позволя толкова скъпо удоволствие. Но при теб е доста по-различно.

Аз се поколебах, преди да му кажа:

— Джони, всичко това не е в моята област, а и не знам правилата на играта. Бях престоял в Англия по-малко от седмица, когато ме заловиха. Но ако ти подшушнеш на някой, който има връзка с тях, че знаеш човек, който с малко помощ от тяхна страна ще им бъде от полза, ще ти бъда много благодарен. Без да споменавах имена, разбира се.

— За глупак ли ме мислиш? Разбира се, че няма. — Той ме погледна със съмнение. — Не мога да те обвинявам, приятелче. Двадесет години зад решетките биха ме побъркали. Това, което усложни положението ти и което им подейства като студен душ, беше упоритият ти отказ да признаеш каквото и да било.

Той въздъхна тежко.

— Както ти казах, следващия път, когато се изправя пред съдията, ще ми лепнат нещо по-солидничко. Едно време можех да се надявам на пет или седем години. Но тогава съдът не беше толкова жесток. А сега не знам как ще постъпят. Могат да ми лепнат десет, дванадесет, а дори и петнадесет. Не съм сигурен дали бих издържал петнадесет години. Много е потискащо, човек се разстройва тотално, като знае какво безрадостно бъдеще го очаква.

— Може би, когато излезеш оттук, ще е по-добре да се откажеш от предишния си начин на живот.

— Какво друго ми остава? — промълви той унило. — Не съм толкова безочлив, за да постъпвам подло и да увъртам — за това трябва да си доста префърцунен. Твърде стар съм, за да уча тепърва

тънкостите на занаята, а и съм твърде мекушав и жалостив, за да си служа с юмруци, когато се наложи. Не, приятелче, обречен съм да бъда тук.

— Можеш да започнеш честен живот — предложих аз.

Той ме погледна невярващо.

— Това е за селяците. Представяш ли си ме да работя кротичко в гаража на ъгъла и вечер да се прибирам капнал с изцапани ръце. Не че нарочно ще направя някой гаф, разбираш ли? Аз не съм Снуки. Но знам, че така ми е писано и ще трябва да го приема.

Джони се взираше неவிждащо в стената, сякаш се потапяше в едно черно бъдеще.

— А и „Бегълците“ не биха си мръднали пръста за мен — каза той меко, — нямам парите, никога не съм ги имал.

Доколкото разбирах, нямаше голяма разлика между Джони и Снуки — и двамата ги очакваше един и същ край.

[1] Потомък на древна английска фамилия перове, заемащ висока длъжност в Камарата на лордовете. — Б.пр. ↑

II

Така се нижеха месеците.

Продължавах да мия пода и да бърша масите в зала „С“ с постоянно старание. Беше като да чистя авгиевите обори заради прасетата, които живеят там. Що се отнася до това, имах няколко спречквания, но нито едно не ми донесе черна точка.

Форбс се опита да ме понатисне за диамантите на няколко пъти, но като видя, че всичките му опити са безуспешни, се отказа. Предполагам, че съм бил обявен за непоправим.

Маскъл също идва да ме посети няколко пъти. Първия път ме запита дали искам да обжалвам присъдата си и аз го попитах:

— Има ли някакъв смисъл?

— Това е просто формалност. Спомнете си как съдията каза на Ролинс, че не би могъл да си представи по-лош изход на делото. Това беше грешка от негова страна и може да се използва като повод за жалба за това, че той един вид е оказал морален натиск на съдебните заседатели. От друга страна, вашето нежелание да разкриете къде е липсващото състояние, е във ваш ущърб.

Усмигнах му се.

— Мистър Маскъл, при положение, че не знам нищо за диамантите, аз не бих могъл да кажа това, което се очаква, нали?

Така че в крайна сметка не предявихме никаква жалба.

Следващия път, когато дойде, го видях в кабинета на директора, който каза:

— Адвокатът ви иска да подпишете пълномощното.

Маскъл се обади с мек глас:

— Мистър Риардън има известни авоари в южноафриканска банка, които са били ликвидирани и прехвърлени в Англия. Логично е да има пълномощник, който да се грижи за тези неща, тъй като той самият поне в момента няма тази възможност.

— За колко става въпрос? — попита директорът.

— Малко повече от четиристотин лири стерлинги — отвърна Маскъл. — Едно сигурно вложение за двадесет години ще ги превърне

в повече от хиляда лири — нещо, за което мистър Риардън ще бъде доволен, надявам се. — Той извади някакъв документ. — Имам съгласието на министъра на вътрешните работи.

— Много добре — промърмори директорът, а аз подписах пълномощното. Някой трябваше да плати радиото — не ги раздават просто така. Хареса ми, че не бях забравен напълно, и топло благодарих на Маскъл.

И така дойде времето, когато трябваше да откъсна триста и шестдесетия ден от календара — оставаха ми само деветнадесет години. Не бях чувал нищо от Джони за така наречените „Бегълци“ и започнах да се отчайвам.

Все още спадах към категория „крайно опасен“ и понасях всички придружаващи я неприятности. Вече бях свикнал да спя на светната лампа и реакцията да оставям дрехите си навън вечер беше станала автоматична — точно преди Смейтън да заключи за през нощта. Сменяха килията ми често и аз си записвах, като се опитвах да установя някаква закономерност, но доколкото можех да схвана, тези смени бяха хаотични както по отношение на времето, така и за новите килии, в които ме слагаха. Мисля, че всичко се решаваше в последния момент, като теглеха номерца от шапка или нещо такова. Затова не можех да предвидя нито един техен ход.

Някъде по това време срещнах Слейд. Той беше нов и попадеше за първи път в затвора с присъда от четиридесет години, обаче не ми се вярва шпионажът да бе първото му престъпление. Разбира се, бях чувал за него — новините гърмяха от процеса на Слейд. Тъй като всички по-важни коментари и разпити бяха правени при закрити врати, никой не знаеше точно каква е аферата, но след Блейк^[1] той беше най-ценният улов.

Той беше блед човек и изглеждаше така, сякаш преди време е бил по-едър, но след това се е смалил, затова кожата му беше съсухрена, набръчкана и изглеждаше като опърлена. Движеше се с две патерици и по-късно научих, че бил прострелян в бедрата и преди процеса прекарал осем месеца в болница. Животът на шпионите е много интересен — дори твърде интересен понякога.

На процеса станало ясно, че всъщност бил руснак, но никога не би ти хрумвало, ако говориш с него, защото английският му беше прекрасен, въпреки че не беше посещавал британските държавни

училища. Четиридесет и две годишната му присъда трябваше да го направи любимец на затвора, но не стана точно така. Колкото и да беше изненадващо, най-онеправданият затворник можеше да бъде патриот и може да се каже, че не се държаха твърде приятелски с него.

Това, че не беше англичанин, ни най-малко не ме притесняваше. Той се оказа страшно интересен събеседник, възпитан и ерудиран, и когато го помолих да ми помага по руски, на часа се съгласи. Когато го попитах, той ме погледна приветливо и каза:

— Разбира се, че говоря руски. Би било странно, ако беше обратното — при тези обстоятелства. — И една слаба усмивка заигра на устните му.

След пристигането на Слейд руският ми се подобри значително.

Присъдата на Джони изтичаше и той бе преместен в общежитията, за да работи извън затвора и както казват нашите „собственици“, да може да се приспособи постепенно към тежките условия на външния свят. Това беше част от процеса за възстановяване. Не мислех, че тази промяна ще донесе нещо ново на Джони Суифт.

Но това означаваше, че няма да го виждам толкова често. Понякога си разменяхме някоя и друга дума в двора, където спортувахме, но това не беше достатъчно. Търсех някой друг, който да ме осведомява или пък да има връзка с организацията за бягство. Ако въобще съществуваше такава. Всеки момент можех да бъда преместен без предупреждение в друг затвор — по всяка вероятност строго охраняван, — а това въобще не съответстваше на плановете ми.

Бяха изминали петнадесет месеца до деня, в който най-сетне се случи нещо. Както си седях и дишах прекрасния напоен със смог въздух на двора, видях Джони Суифт да ми прави знаци, че иска да говори с мен. Приближих се и хванах топката, която ми подхвърли, уж случайно. Подриблирах известно време и му я върнах.

— Все още ли искаш да се измъкнеш оттук? — попита той и ритна топката безцелно нанякъде.

Почувствах как стомахът ми се сви.

— Предложение ли имаш?

— Свързаха се с мен. Ако все още имаш интерес, нещата биха могли да се развият.

— Не само че съм заинтересован, ами горя от желание. Стига ми толкова.

— Петнадесет месеца! — изсумтя презрително той. — Това е нищо. Но което е по-важно — имаш ли парите?

— Колко искат?

— Пет хиляди за начало. Трябва да са налице още преди да започне каквото и да било, още преди да са помислили да те измъкнат.

— Боже мой, та това са много пари.

— Казаха да ти предам, че тези пет хиляди лири са за разходите и няма да направят никаква отстъпка. А действителната цена е много по-висока.

— Колко?

— Не знам. Това е всичко, което ми казаха. Искат да знаят кога можеш да дадеш петте хилядарки.

— Сега не мога да ги получа. Имам влог в една южноафриканска банка, за който никой не знае. — Огледах се наоколо. Хъдзън беше в другия край и се приближаваше бавно. — Бих искал чек-формуляр от „Стандарт банк“ в Йоханесбург. Намира се на „Хоспитъл Хил Бранч“. Запомни ли?

Джони повтори бавно името и кимна:

— Ясно.

— Ще го подпиша, а те ще го осребрят, но това трябва да стане в Южна Африка. Няма да е толкова трудно.

— Ще отнеме време, приятел.

Аз се изсмях горчиво.

— Имам деветнадесет години пред себе си. Но все пак им кажи да побързат. Страхувам се да не ме преместят отгук.

— Внимавай, идва Хъдзън. Ще ти се обадим.

И той се затича напред да пресрещне топката. Същото направих и аз, и двамата се включихме в играта.

Чекът пристигна след десет дни. Получих го тайно с думите:

— Казаха ми да ви дам това. Предайте го на Шървин, когато го попълните.

Познавах Шървин. Трябваше да бъде освободен скоро. Казах бързо:

— Почакайте, има ли нещо друго?

— Мисля, че не — измърмори човекът и бързо се отдалечи.

Както обикновено, и тази вечер отворих учебниците и започнах да уча. Бях проявил упорство и постоянство в руския и със задоволство установих, че бях много добър, а и произношението ми се беше оправило, откакто дойде Слейд, въпреки че на изпита това няма значение. Почетох около половин час, извадих чека измежду страниците на единия учебник и го изгладих.

Не беше много отдавна, когато за последен път видях такъв чек и почти надуших миризмата на йоханесбургските банки. Сумата беше попълнена — десет хиляди ранда — и си помислих, че приятелчетата се бяха престарали, тъй като курсът на лирата спрямо ранда беше спаднал и чекът беше за пет хиляди шестстотин и петдесет лири. Мястото за подписа на предявителя на чека беше празно — не можех да бъда сигурен в това, а когато откриех истината, щеше да бъде много късно да направя каквото и да е.

Написах датата и се подписах, но не с истинското си име, след което сложих чека между страниците на руската граматика. Зачудих се дали постъпвах умно, или бях най-големият глупак на света. Някой можеше да ме пързала — дори и Джони Суифт. Ако беше така, щях да съм вътре с пет бона, и то за нищо. Но все пак разчитах на алчността. Ако се разбереше, че там, откъдето идват парите, има доста повече, щяха да се върнат за още, но този път плащането щеше да стане, след като видех резултатите.

На следващата сутрин предадох чека на Шървин и той го пое с дланта си така умело, че бях сигурен за безопасното му изнасяне извън затвора. Шървин беше много добър на карти и никой в зала „С“ не се осмеляваше да играе нап^[2] с него. Той можеше да накара картите да проговорят и скриването на един нищо и никакъв чек за него беше играчка.

И така, аз зачаках, като се чудех какви ли разходи можеха да направят, за да покриват пет хиляди лири.

Седмиците се нижеха, но нищо не се случваше. Бях изчислил, че времето, необходимо за осребряването на чека, беше малко повече от седмица. А ето, че изминаха пет дълги седмици, без да получа съобщение, и започнах да се изнервям.

Тогава изневиделица дойде предупреждение. Случи се по време на почивката. Смийтън беше дошъл при мен и ме порицаваше за някакво дребно нарушение. Вече не чистех толкова старателно,

колкото преди, което беше знак за нещо нередно. Появи се и Косгроув с дъска за шах. Изчака, докато Смейтън свърши, и каза:

— Горе главата, Риардън, какво ще кажеш за една игра?

Познавах Косгроув — той стоеше зад някаква афера за контрабанда на спиртни напитки и цигари и някой го беше изпортил. Спипали го и му лепнали десет годинки. Сега излежаваше шестата и с малко късмет щяха да го пуснат след две. Той беше шампионът по шах в зала „С“, много умен и проникателен човек.

Отвърнах разсеяно:

— Не днес, Кози.

Той хвърли поглед към Смейтън, който стоеше на две крачки.

— Не искаш ли да се опиташ да спечелиш първото място?

— Да спечеля първото място ли? — казах аз остро.

— Да, на големия турнир. Мисля, че мога да те науча на някои ценни трикове, ако играеш с мене.

Намерихме си маса в другия край на залата далече от Смейтън. След като подредихме пионките си, аз попитах:

— Е, какво има, Кози?

Той премести една фигурка и каза:

— Аз съм свързката. Ще говориш само с мен и с никой друг. Ясно ли е?

Кимнах отсечено и той продължи:

— Да започнем с парите.

— Можем и да спрем. Този въпрос поне засега е изчерпан. Дадох вече пет хиляди на вашите хора и искам да видя резултата.

— Сега ме виждаш, нали? — Той се огледа. — Играй. Ти си първи.

Аз започнах, като играх на Д-4, и той се усмихна:

— Ти си предпазлив човек, Риардън, началото ти беше доста плахо.

— Престанах да се правя на тарикат, Кози. Кажи каквото имаш.

— Не те обвинявам за това, че си предпазлив. Всичко, което искам да ти кажа, е, че ще ти струва дяволски повече.

— Не и преди да изляза отук. Не съм чак такъв глупак.

— Не те обвинявам. Наистина е като скок в неизвестното. Но или ще се разберем за парите, или сделката пропада. И двете страни трябва да знаят задълженията си.

— Добре, колко искате?

Той премести царя.

— Това, което вземаме ние, е нещо като данък върху откраднатото. Ти си направил удар за сто и седемдесет хиляди. Ние искаме половината.

— Не се прави на наивен. В тази сметка има много грешки и ти знаеш, че е така.

— Какви например?

— В пакета би трябвало да има сто и двадесет хиляди. Знаеш, че собствениците преувеличават, за да пипнат по-голяма застраховка.

Той кимна.

— Може и така да е. Нещо друго има ли?

— Да. Мислиш ли, че бих могъл да продам диамантите за цялата им цена? Това не е, като да продаваш нещо законно. Трябва да го знаеш по-добре от всички.

— Играй — каза той спокойно, — гледат ни... Би могъл да ги продадеш на пълната им цена, ако си достатъчно умен. А ти си. Не е малко това, което си направил. Щеше да се уредиш страхотно, ако не те бяха хванали.

— Диамантите бяха обработени. Шлифовани са в Амстердам и са върнати тук за монтиране. Диаманти от тази величина са гледани на рентген, фотографирани са и регистрирани. Били са шлифовани два пъти, а това означава неимоверно спадане на цената. А има и нещо друго — не бях сам. Имам съучастник, с когото делим наполовина. Той го планира, а аз го извърших.

— Момчетата обмисляха и такъв вариант. И не са сигурни какъв е точно твоят случай. Твоят човек ли те изпорти? Защото, ако е така, ти нямаш пукнат грош, нали? А това означава, че не ни трябваш.

— Не беше той — казах аз, като се опитах да прозвучи убедително.

— Носи се слух, че е точно обратното.

— Новината може да е разпространена от онези досадници Форбс и Брънскил, но те си имат причини, сам знаеш.

— Може би — отвърна той замислено. — Кой е твоят съдружник?

— Няма смисъл да ме питаш — казах твърдо, — не го издадох на ченгетата, няма да го кажа и на вас. Това само по себе си трябва да

докаже, че не ме е предал. Моят приятел и аз изпипваме нещата много внимателно и можем сами да се грижим за работите си. Нямаме нужда някой друг да го прави вместо нас.

— Засега този въпрос ще го оставим настрана. Ще поговоря с момчетата. Но това отново ни връща към основния въпрос за големите пари. Какъв беше твоят дял?

— Изчислихме го на четиридесет хиляди лири — отвърнах спокойно, — които са на сигурно място. Ще ги получите чрез мен, а не чрез моя приятел.

Той се усмихна едва забележимо.

— От швейцарска банка?

— Точно така. Парите са сигурни.

— Но все пак наполовина, нали? По хиляда лири за двадесет години — доста евтино. Ще те измъкнем отук и извън Великобритания, а ако решиш да се върнеш, си е твой проблем. Но нека ти кажа нещо — не се опитвай да ни изиграеш. Хубаво ще бъде да имаш парите, защото в противен случай никой няма и да чуе повече за тебе. Надявам се, всичко е ясно.

— Да, абсолютно. Вие ме измъквате отук и получавате парите. Не съм се отказал.

— Ще предам всичко това на момчетата. От тях зависи дали ще те одобрят за наш клиент или не.

— Ако групата ви е наистина толкова способна, Кози, какво, по дяволите, правиш още тук? Не мога да си го обясня.

— Аз съм връзката с организацията. Един вид съм нает на работа от тях. А и след две години така или иначе излизам отук. Защо да си създавам неприятности? Когато ме освободят, ме чака добър и сигурен бизнес навън. Защо да провалям всичко? Би било много рисковано да се върнеш обратно в Англия.

— Това не ме притеснява. Бях само една седмица тук като турист. Не знам нищо за това място, а и не искам да знам.

Кози премести една фигурка.

— Шах! — Той замълча. — Има и още нещо. Напоследък много се сближихте със Слейд, нали? Виждам съм ви много пъти да си говорите.

— Помага ми по руски — казах аз и преместих царя.

— Това трябва да се прекрати — каза Кози с равен глас. — Ще престанеш да общуваш със Слейд, иначе сделката се проваля, независимо колко пари имаш.

Вдигнах поглед, невероятно изненадан.

— Какво, за бога...

— Това е положението — каза той спокойно и премести офицера.
— Шах!

— Само не ми казвай, че отгоре на всичко сте и патриоти — засмях се аз. — Каква е причината?

Кози ме изгледа засегнато.

— Би трябвало да си по-предпазлив, а не да задаваш въпроси. Прави каквото ги се казва. — Той се обърна към Смийтън, който минаваше покрай нас: — Знаеш ли, Риардън почти ме победи — което си беше чиста лъжа — и има големи шансове за победа в турнира.

Смийтън ни изгледа безизразно и отмина.

[1] Един от голямата петорка високопоставени агенти на КГБ в Англия след войната. — Б.пр. ↑

[2] Вид игра на карти. — Б.пр. ↑

III

И така, нямаше връщане назад — бях вътре в играта. Чувствах, че напрежението в мен расте, но сега беше породено от надеждата, а не от безнадеждността. Дори започнах да си подсвирквам, като бършех масите с усърдие. Смейтън ме наблюдаваше с одобрение или нещо подобно, доколкото той може да го покаже. Държах се като идеалния затворник.

Подчиних се на заповедите на Косгроув и започнах да избягвам Слейд, който от време на време ми хвърляше погледи, пълни със съжаление. Не знаех защо Косгроув искаше да направя това, но сега не му беше времето да протестирам. Въпреки всичко ми дожаля за Слейд — той нямаше много приятели в затвора.

Наблюдавах Косгроув отстрани — без той да забележи. Следях с кого говори и кои са приятелите му. Не забелязах нищо особено, държеше се спокойно както обикновено и нямаше никакви промени в поведението му. Но тъй като преди това не му бях обръщал специално внимание, сега ми беше трудно да определя.

Няколко седмици след това се приближих до него през почивката и го попитах:

— Какво ще кажеш за един шах, Кози?

Той ме погледна безизразно.

— Стой настрана от мен, тъпо копеле. Не искам да се забърквам с теб.

— Но ти вече си забъркан — изсвистях аз. — Смейтън ме питаше дали ще участвам в турнира по шах, а също така дали съм се отказал от уроците по руски.

Косгроув премигна.

— Окей, айде да мръднем оттук.

Седнахме на една от масите за шах.

— Има ли някакви новини?

— Ако има, ще ти кажа. — Кози беше в лошо настроение.

— Виж какво, Кози, притеснен съм. Чух, че специалният затвор е готов — този на Уайт. Страх ме е да не ме преместят, а това може да

стане всеки момент.

Той се огледа и каза:

— Тези неща не стават бързо — всичко е много сложно. За какво, мислиш, плати пет бона? Просто за да прескочиш една стена ли? Всеки детайл от плана трябва да се изработи много внимателно — той премести една фигура. — Не знам много подробности, но съм чувал, че всеки път било различно. Тези неща не се правят по образец, трябва да го знаеш, Риардън.

Изгледах го втренчено.

— Усецам, че ме следят и ми правят проверки.

Той ми хвърли студен поглед.

— Ти какво си мислиш. Те да не са балами. Трябва да са сигурни в тебе. Досието ти е много интересно. Не мога да разбера защо са те спипали последния път.

— На всеки може да се случи. Бях предаден, също като теб, Кози.

— Да, но аз знам кой го направи — отвърна той свирепо — и копелето ще съжалява до края на живота си, само да изляза веднъж оттук.

— По-добре си оправи сметките с него преди това — посъветвах го аз. — Докато си в затвора, никой няма да се усъмни в теб, а и е минало достатъчно време оттогава, за да се сетят за теб.

Той се усмихна със задоволство и каза:

— Идеята ти е интересна, Риардън.

— И какво те кара да мислиш, че не знам кой ме е издал? Проблемът е, че нямам контакти отвън, с които да организирам отмъщението.

— Аз мога да го уредя — предложи Кози.

— Няма нужда. Не след дълго сам ще мога да направя това, разбира се, ако си изпълните добре задачата. Значи те са ме проверили в Южна Африка, така ли? Надявам се, че са доволни.

— Позна. Имаш някои симпатични приятелчета там. — Смийтън мина покрай нас и Кози каза: — Не трябваше да играеш така — грешка е. — Той погледна нагоре към Смийтън. — Не е толкова добър, колкото си мислех, няма да успее на турнира.

Смийтън го изгледа презрително, без да помръдва и мускулче от лицето си.

IV

Кози беше прав — не направих нищо на турнира, но причината не беше в това, че играех лошо. Два дни по-късно той дойде при мен със съобщението, че всичко е уредено. Аз му казах:

— Вчера пак смениха килията ми.

— Няма значение. Ще те освободят през деня — от двора за тренировки. Точно в три в събота и го запомни добре.

Почувствах как коремът ми се сви.

— Как точно ще стане?

— Виждал ли си как слагат коледните светлини на „Реджънтс стрийт“? — Кози щракна раздразнено с пръсти. — Разбира се, че не си. Както и да е, става дума за онези камиони с дългите стълби с платформа на края, които се използват за повдигане на големи височини. С тях поставят светлините по улиците.

— Разбирам за какво говориш. Използват същите на летище „Ян Смаатс“ в Йоханесбург за обслужване на големите самолети. Викат им „черешоберачки“.

— Наистина ли? — попита той с интерес. — Ясно защо. Както и да е, едно такова нещо ще дойде тук — отвъд стената в събота. Ще ти покажа къде да застанеш и когато пристигне, скачаш бързо вътре. На платформата ще има човек, който ще ти помогне, и докато се усетиш, ще си отвън. Ще бъде много изящно бягство.

Той се обърна да огледа залата и продължи, като говореше бързо:

— В същото време в двора ще привлекат вниманието ти хиляди неща, но ти не трябва да им обръщаш внимание. Трябва да мислиш само за платформата.

— Окей — отвърнах аз.

— И още нещо — помолиха ме да ти предам, че ако не намериш двадесет хиляди, след като те измъкнат, тогава Господ да ти е на помощ, защото никой друг няма да може да те спаси. Няма да доживееш дори за да съжалиш. Знай, че не се шегувам. Специално ме помолиха да ти кажа в случай, че промениш решението си.

— Ще получите парите — отвърнах кратко.

— Добре, в такъв случай ще се видим в събота. — Той се обърна, спря се и отново се завъртя към мен. — О, щях да забравя. С теб ще дойде още един човек, на когото ти ще помогнеш.

— Кой?

Косгроув ме изглежда безизразно и отговори:

— Слейд.

4.

I

Почти зяпнах от изненада.

— Ти с всичкия си ли си?

— Какъв е проблемът? Не вярваш ли в девиза „Свобода за всички“?

— Какъв е проблемът ли? — почти изкрещях аз. — Та този човек ходи с патерици. Той е сакат!

— Недей да викаш! — предупреди ме той.

Сниших гласа си и казах почти освирепяло:

— Как, по дяволите, мислиш, че ще успее, като не може да тича?

— Ти ще бъдеш до него и ще му помогнеш, нали? — каза Кози с равен глас.

— Как пък не!

— Виж какво, Риардън, тези патерици са един вид параван, носи ги, откакто се върна от болницата, и може да тича много добре. Не искам да кажа, че може да покрие световния рекорд на 1000 метра, но може да се справи със задачата.

— Тогава, по дяволите, нека да върви без чужда помощ. Господи, ако ми попречи да избягам и ме хванат, ще прекарам шест месеца абсолютно сам и ще ме изпратят на Уайт или в източното крило на „Дърам“. А оттам никога няма да мога да се измъкна.

— Същото се отнася и за Слейд — каза Косгроув меко. — Не забравяй, че е осъден на четиридесет години. — Той сниши гласа си и каза раздразнено: — А сега ме чуй добре, Риардън. Слейд е триста пъти по-важен за нас от теб. Не можеш да си представиш колко пари сме заложили за него. Затова по-добре направи каквото ти се казва. А колкото до отиването ти в „Дърам“, решено е да те преместят в събота.

— О, господи! Много тежко го давате.

— Какъв е проблемът? Да не би защото Слейд е шпионин да те е връхлетял внезапно изблик на патриотизъм?

— О, не! Не би ми пукало дори ако са го прибрали, защото е отвлякъл кралицата, министър-председателя или целия проклет кабинет. Причината е в това, че ще бъде невероятна пречка.

В гласа на Косгроув се промъкнаха омиротворителни нотки.

— Е, добре, бихме могли да го компенсирате някак си. Бяхме се разбрали да ни платиш двадесет хиляди, когато излезеш оттук, нали?

Кимнах уморено.

— Точно така.

— Да предположим, че отрежем половината и станат десет хиляди, а в замяна на това ти помогнеш на Слейд да се добере жив до нас. Какво ще кажеш за това?

— Предложението има своите добри страни — съгласих се аз.

— Не мисля, че ще е толкова непоносимо да помогнеш на Слейд.

— Имаш ли пълномощно за това предложение? — попитах аз подозрително.

— Разбира се — каза той, като пусна една тънка усмивчица. — Както може би се досещаш, предложението има и обратна страна — ако ти успееш да избягаш, а Слейд не, то ще си изпатиш много лошо. Затова си набий в главата, че Слейд е много по-важен от теб.

— Трябва само да му помогна да прескочи стената, така ли?

— Точно така. Веднъж да минете отвън, тогава нашите хора ще се погрижат за вас. — Той повдигна рамене. — Сто процента сме сигурни, че Слейд не би се справил сам, затова процедираме така. Ще ти кажа направо — той не може да тича добре. И ти нямаше да можеш, ако имаше дървени крака.

— Как е с катеренето?

— Ръцете му са здрави, но ти ще трябва да го повдигнеш, когато платформата приближи.

— Добре. Но трябва да поговоря с него.

— Не — отсече Косгроув. — Не трябва да се приближаваш до него. Той знае какво да прави. Запомни, че аз съм този, който ти дава инструкции.

Някакъв звънец иззвъня пронизително, за да извести края на почивката. Косгроув ме потупа и каза:

— Ще се видим в събота.

Събота ми се виждаше толкова далече. Изтръпнах от ужас, когато за пореден път ме преместиха в друга килия — за три дни смених две различни килии и се опасявах дали не подозираха, че се готви бягство. Костваше ми невероятни усилия да продължа да се занимавам с уроците. Руският ми закъса ужасно, затова продължих с

литературата и открих, че „Бдението на Финеган“^[1] действа много по-успокоително.

Започнах да наблюдавам Слейд и с неудоволствие установих, че краката му наистина бяха зле. Щеше да бъде много трудно да го прехвърля през стената, независимо дали има „черешоберачка“ или не. Веднъж погледите ни се срещнаха, но той не трепна. Не бях виждал Косгроув да говори с него и реших, че може свръзката да е различна. Сигурно целият затвор беше бькан с наемници на „Бегълците“.

През деня все така чистех масите и миех пода, като се стараех да го правя възможно най-добре. Така беше дори и в събота сутринта. Не исках нещо необичайно в държанието ми да привлече вниманието на надзирателите. Но на обед няхах никакъв апетит и не хапнах почти нищо. А на своята маса Слейд старателно облизваше чинията си с парче хляб.

В два и половина бяхме изпратени както обикновено в двора за спортни занимания. Някои от момчетата риташа топка, но повечето просто се разхождаха надолу-нагоре и се наслаждаваха на слънцето, небето и въздуха.

Приближих се до Косгроув и започнахме да се движим из двора. Той каза:

— Ще ти кажа къде точно ще дойде камионът — ще минем оттам. След това ще те заведе до мястото, където трябва да чакаш. Ще стоиш там и с едното око ще ме наблюдаваш, а с другото ще гледаш стената, но не така, сякаш очакваш нещо да се случи.

— Не съм толкова глупав.

Той изсумтя:

— Може и така да е. Ето, приближаваме мястото. Виждаш ли тебеширения знак?

— Да — отвърнах аз и за малко да се изсмея. На стената имаше грубо надраскан мъжки полов член, каквито обикновено могат да се видят в обществените тоалетни.

Но Кози не се смееше.

— Ето тук ще дойде камионът. А сега да продължим по-нататък.

Продължихме да вървим и след малко и двамата се обърнахме едновременно, като учители, които следят за реда в училищен двор.

— Ще трябва да скочиш, за да се хванеш. На платформата ще има човек, който ще ти помогне.

— Да скоча? Ами Слейд?

— Първо ще го повдигнеш, от платформата ще висят въжета. Веднъж да се хване за тях и всичко е наред. Той има силни ръце.

Видях как Слейд гледа топката с явен интерес и казах:

— Той ще остави патериците, нали?

— Това е ясно — отвърна Косгроув нетърпеливо. Ние се върнахме до отсрещната стена. Там стоеше Слейд, облегат близо до тебеширения знак, и не трябваше да направи повече от две крачки, когато започнеше акцията.

— А сега стой тук и чакай. — Той погледна нещо в ръката си и видях, че беше малък дамски часовник. — Остават около двадесет минути.

Той прибра часовника.

— Откъде го взе?

— Няма значение — отвърна той с кисела физиономия, — след двадесет минути вече няма да го има. Когато офейкате, надзирателите ще побеснеят и ще обърнат всичко с краката нагоре, но така или иначе няма да открият никакъв часовник.

Облегнах се на стената и погледнах знака отсреща. Зад стените на затвора се чуваше автомобилното движение, но не твърде силно, защото беше събота следобед.

— След малко те оставям и чувай добре какво ще направиш. В три без две в онзи ъгъл ще стане сбиване — ще бъде голяма дандания. В момента, в който чуеш нещо, тръгни, но бавно, запомни това. Ще вървиш към отсрещната стена със знака и, за бога, недей да тичаш. Слейд ще те види, че идваш, и ще се приготви.

— Можех и сам да говоря с него.

— Твърде опасно е. А засега не трябва да се изненадваш и да обръщаш внимание на това, което става наоколо независимо какво е то. Трябва да се съсредоточиш върху задачата си и да стигнеш до стената със знака. Като се добереш, платформата ще е вече там. Повдигаш Слейд на раменете си, след което самият ти скачаш. Няма да е толкова трудно.

— Всичко ще бъде наред, Кози.

— Окей, успех, Риардън! — Той изкриви устните си в нещо като усмивка. — Обстоятелствата са такива, че няма да си стиснем ръцете.

А сега тръгвам. Докато стане време, ще говоря с Пади Колхун. — Той извади часовника. — Остават точно петнадесет минути.

— Почакай малко. Ами телевизионните камери около затвора?

— За всичко е помислено — обясни той търпеливо. — Довиждане, Риардън.

Той тръгна да прекосява двора, а аз останах облегнат на стената. Ръцете ми се потяха, устата ми пресъхна, като погледнах бодливата тел над стените на затвора. Господ да ми е на помощ, ако се наденех на това. Избърсах дланите си в панталона и се отпуснах на петите си.

Слейд стоеше на отсрещната стена до тебеширения знак и също беше сам. Явно всички бяха предупредени да не се доближават до нас. Сигурно не знаеха защо, но се бяха подчинили, особено ако са били предупредени от по-яките момчета. Злополуки можеха да се организират и в затвора — не беше трудно да си счупиш ръката или дори нещо по-лошо.

Косгроув говореше с Пади и явно си прекарваха много весело. Надявах се, че не се смеят на мен. Бях взел цялата история за чиста монета, но ако този Кози се опитваше да ме преметне и си правеше лоша шега, кълна се, щях да го убия. Затворът щеше да е малък за нас. Но когато погледнах към Слейд, нещо ми подсказа, че всичко беше истина. Имаше четирима надзиратели в двора, които се разхождаха напред-назад с безизразни физиономии. Знаех, че други двама гледат от наблюдателниците отгоре. Оттам те можеха идеално да видят какво става на улицата. Господи, те сто процента щяха да вдигнат тревога, когато видят камиона с високата платформа да спира до стената. Не са чак толкова тъпи да не загреят какво става.

Минутите течаха. Започнах да губя представа за времето. Петнадесет минути ли бяха минали или само пет? Отново почувствах, че ръцете ми се изпотиха, и ги изтрих. Ако щях да се катеря по въжетата, трябваше да бъдат сухи.

Отново погледнах към Косгроув, който беше наклонил главата си към Пади и го слушаше. Видях как хвърли кос поглед към мен, преди да избухне в смях, и как удари Пади по гърба.

Не го видях да ми дава знак, но изведнъж от другия край на двора се вдигна врява, което значеше, че това ще да е бил сигналът. Отлепих се от стената и като хипнотизиран от белия знак на стената

тръгнах бавно нагам. Слейд се оттласна от стената и пристъпи напред, накуцвайки, като още държеше патериците.

Всички наоколо се бяха насочили към мястото на случката и шумът беше станал невъобразим. Някои дори бягаха в тази посока, надзирателите също се приближаваха. Погледнах надясно и видях Хъдзън, старшия, който като че ли изникна от земята. Той не тичаше, но вървеше доста бързо точно срещу мен. Но тогава се случи нещо поразително. Чу се рязко изгърмяване, нещо като лека експлозия и дворът се изпълни с гъст, бял дим. Продължих да вървя, но Хъдзън се обърна и ме изгледа. Чуха се още експлозии и димът се сгъсти. Този, който действаше зад стената, беше много щедър на бомбички.

Хъдзън вече стоеше зад мен и чух неистовия му вик:

— Бягство! Бягство! Задействайте алармата!

Той наду свирката си като обезумял, но аз продължих да вървя към Слейд. Чертите на лицето му бяха изопнати от напрежението и когато се доближих, той тревожно изрече:

— Къде, по дяволите, са тези проклети въжета?

Погледнах нагоре и ги видях да се спускат през валмата дим, прилични на главата и врата на праисторическо чудовище с лигави бурени между челюстите. Когато се спуснаха надолу, видях, че бурените всъщност бяха четири снадени въжета, които бяха провесени на платформата, на която, о, господи, стоеше мъж, който говореше по някакъв радиотелефон. Аз се наведох.

— Хайде, Слейд, качвай се!

Той пусна патериците и аз го повдигнах. Той се вкопчи в едно от въжетата, което висеше по-наблизо. Не беше от най-леките и затова ми беше трудно да го задържа. Когато той започна да се набира по въжето, бях благодарен.

Мъжът на платформата ни гледаше отгоре и щом видя, че Слейд се изкачва, заговори в микрофона и платформата започна да се издига. Единственият проблем беше в това, че аз оставах долу. Направих скок, за който бяха необходими нечовешки усилия, и сграбчих долната част на въжето, по което се катереше Слейд. Той напредваше бързо, но краката му висяха отпуснати и върховете на обувките му докосваха челюстта ми. Почувствах, че ми прилошава, и за малко да изпусна въжето, но в последния момент се овладях и с всички сили се вкопчих в него.

В този миг някой сграбчи глезена ми и когато погледнах надолу, видях, че е Хъдзън, чието лице беше изкривено от усилията. Ръцете му бяха като железни клещи, затова го изритах с всичка сила в лицето със свободния крак — номер, който току-що бях научил от Слейд. Хъдзън ме пусна и се просна на земята, която изглеждаше да е доста далече. Продължих да се катеря. Чувствах, че костите ми пукат. Най-накрая успях да се хвана за ръба на платформата.

Слейд се беше проснал на металната повърхност, останал без дъх, а мъжът с радиотелефона се наведе и каза:

— Стойте тук. Всичко ще бъде наред. — И отново заговори в микрофона.

Погледнах надолу и видях бодливата тел да се отдалечава под нас, докато платформата ни пренасяше над стената. След това започнахме да слизаме надолу и мъжът нареди:

— Правете точно това, което ви казвам!

С клатушкане бяхме свалени долу на улицата. Един малък товарен камион спря до нас изневиделица. Човекът свали оградката на каросерията и с лекота скочи в задната част на камиона. Аз го последвах, като с облекчение пуснах въжето. Слейд беше зад мен и когато ме връхлетя, го изпусах. Но в следващия момент, когато камионът потегли, той рязко залитна в обратна посока. Чу се свистене на гуми и завихме зад първия ъгъл.

Обърнах се назад и видях големия камион с „черешоберачката“ трмаво да се отдалечава, като почти беше задръстил улицата. Няколко мъже изскочиха от кабината и побягнаха, но тогава ние завихме зад другия ъгъл и не видях нищо повече.

Слейд лежеше напреко на камиона, а главата му бе клюмнала на една страна. Лицето му беше посивяло и изглеждаше изтощен до краен предел. Спомних си, че неотдавна е бил в болница. Този, който беше с нас, ме сръга с лакът в ребрата.

— Внимавай — каза той остро, — ще те преместим в едно микробусче. Пригответи се!

Камионът се движеше бързо. Нямаше много движение в събота по улиците, за да ни попречи. Спряхме внезапно зад един микробус, който стоеше до бордюра.

— Това е. Влизай вътре — бързо!

Скочих от камиона и с главата надолу се хвърлих в микробуса. Някой затвори вратите зад мен. Повдигнах глава и през прозорчето, което ме разделяше от кабината на шофьора, видях двама широкоплещести мъжаги. Забелязах също, че камионът, от който бях слязъл, тръгна, а Слейд беше вътре. Движеше се от дясната ни страна с бясна скорост.

Микробусчето потегли по-спокойно, в границите на позволената скорост, и зави надясно. Чувствах се абсолютно бездиханен. Дробовете ми бяха напрегнати, а сърцето ми биеше така, сякаш щеше да изскочи. Лежах и дишах тежко, а когато се почувствах по-добре, се надигнах и смушках този, който беше до мен.

— Защо ни разделихте?

Той не отговори, затова опитах отново.

— Къде отиваме?

— Млъкни и залегни! — отвърна той, без да се обръща. — Скоро ще разбереш.

Поотпуснах се и продължих да седя на твърдия метален под на микробуса. Доколкото можех да разбера от погледите, които хвърлях през задното стъкло, се движехме по доста сложен маршрут, като спирахме на всички светофари и карахме с нормална скорост, за да не привличаме вниманието.

Микробусът зави по една странична уличка и мина по някаква алея. Надигнах се на лакът и се заоглеждах с любопитство. Видях две големи отворени дървени врати, а вътре имаше огромен камион, чиято товарна рампа беше спусната. Без да се двоуми, шофьорът насочи микробуса право натам, изкачи се по рампата и влезе в големия фургон. Зад нас се спусна нещо, което изцяло покри микробуса, а капакът на големия камион се затръшна.

Намирахме се в непрогледна тъмнина, когато задната врата се отвори.

— Вече можете да излезете — каза един женски глас.

Залюлях се и връхлетях върху нея, като се подпрях на меката ѝ ръка. Предната врата на микробуса се тресна.

— За бога — каза тя, — запалете някаква лампа!

Една крушка на тавана светна и аз се огледах. Намирахме се в тясно помещение, което можеше да побере микробуса и само няколко човека отвън. Жената беше ниска блондинка с бял гащеризон, която

приличаше на медицинска сестра. Един от мъжете мина покрай мен и се наведе. Видях го да слага вериги около задната броня на микробуса.

Чух рева на мощен дизелов двигател и цялото помещение се наклони. Мъжът се изправи и ми се озъби.

— Не искаме да загубим товара си, нали?

Фургонът пак се залюля и отново се чу воят на двигателя.

Голямото помещение се движеше и ме отнасяше. Накъде ли?

Блондинката ми се усмихна.

— Нямаме много време — заяви тя практично, — съблечи се! — Трябва да съм я зяпнал с учудване, защото тя каза остро: — Хайде, събличай се, не се прави на свенлив. Не си първият гол мъж, когато виждам.

Съблякох сивата фланелена риза — униформата на робството — и я видях да отваря някакъв куфар и да вади бельо, чорапи, ризи, костюм и чифт обувки.

— Можеш да започнеш да се обличаш. Но не си слагай ризата още.

Свалих затворническата униформа и облякох прекрасното бельо. След това, клатушкайки се под извивките на фургона, сложих и чорапите. Един от мъжете каза:

— Как се чувстваш навън, приятелче?

— Не знам. Още не съм сигурен, че съм навън.

— Така е — увериха ме те. — Можеш да си сигурен.

Нахлузих панталоните и си обух обувките. Всичко ми беше по мярка — като че ли специално за мен правено.

— Откъде знаете размерите ми? — попитах.

— Ние знаем всичко за теб, освен може би едно нещо.

— И кое е то?

Той драсна една клечка — запали си цигара и издуха дима в лицето ми.

— Мястото, където държиш парите си. Но ти ще ни кажеш, нали?

Дигнах ципа на панталона.

— Когато му дойде времето — отвърнах аз.

— Ела тук! — каза блондинката. Беше сложила едно столче пред полица, на която стоеше купа, пълна с вода.

— Седни. Ще ти измия косата.

Направих каквото искаше и тя ми насапуниса косата, като забиваше пръстите си дълбоко в нея. Изплакна я и пак я насапуниса, преди да я измие окончателно. След това ме хвана за брадичката и извъртя главата ми.

— Добре, това ще свърши работа. А сега веждите.

Тя се зае с тях и когато свърши, ми подаде едно огледало.

— Какво ще кажеш?

Погледнах отражението си в огледалото. Хубавата ми черна коса я нямаше и сега бях рус като всеки втори англичанин. Бях изумен от разликата. Дори Макинтош не би ме познал. Усетих ръцете й върху бузите си.

— Ще трябва да се бръснеш два пъти на ден. Тъмната брада, която набожда на всеки седем часа, ще те издаде. Обръсни се сега — ще намериш всичко в куфара.

Отворих го и открих, че беше снабден с всичко, което е необходимо на един мъж за пътуване. Имаше малка самобръсначка на батерии, която незабавно пуснах в употреба. Докато се бръснях, тя наизвади някакви неща.

— Името ти е Реймънд Крукшенк. Имаш и копчета за ръкавели с инициалите ти.

— Такъв човек ли трябва да бъда? — попитах тихо.

Тя въобще не се въодушеви от шегата ми.

— Не ставай смешен — отвърна студено. — Инициалите на, куфара са същите. Всичко това представлява твоята сигурност, Риардън, осигуровка срещу възможността да те хванат. Затова се отнеси сериозно!

— Съжалявам.

— Бил си в Австралия. Преди няколко години си се забъркал в някаква история в Сидни, така че те направихме австралиец. Хората в Англия не правят разлика между южноафрикански и австралийски акцент и номерът ще мине. Това тук е паспортът ти.

Взех го и го отворих. Вътре имаше моя снимка, само че с руса коса.

Тя извади някакъв портфейл и ми го показа, за да го разгледам.

— Точно в стила на Крукшенк. Виж го добре, за да знаеш какво има вътре.

Така и направих и останах много изненадан. Групичката наистина си я биваше; неслучайно Кози каза, че им трябвало време. Сред документите имаше членски карти за клубове в Сидни, една австралийска двудоларова банкнота сред английската валута, австралийско разрешително за шофиране ѝ същото, но международно, една дузина визитни картички с адреса и работата ми — оказа се, че съм генерален директор на фирма за внос на машини за оборудване на офиси. Наистина добре свършена работа.

Извадих една фотография с оръфани краища.

— Какво е това?

— Имаш жена и деца — отвърна тя спокойно.

Разглеждах я отблизо на оскъдната светлина и о, господи, тя беше права! Наистина на снимката бях аз — с руса коса, обгърнал с ръка кръста на една брюнетка и няколко деца отпред. Хубава лъжлива фотографийка.

Пъхнах я обратно в портфейла, но в джоба си напипах нещо друго. Извадих го и видях, че беше стар билет за театър отпреди два месеца — естествено в Сидни. По всяка вероятност бях гледал „Цигулар на покрива“.

Сложих го обратно и с удивление възкликнах:

— Много добре! Наистина невероятно.

Оставих портфейла и започнах да обличам ризата. Тъкмо щях да си сложа копчетата, когато тя каза:

— Мистър Крукшенк, както вече казах, това е вашата осигуровка.

Аз се заковах.

— Е?

— Хванете го, момчета — нареди тя остро и аз бях сграбчен изотзад. Ръцете ми бяха като клещи.

— Какво, по дяволите...

— Мистър Крукшенк — тя произнесе името много ясно, — това е нашата осигуровка. — Когато извади ръката си иззад гърба, видях, че държи спринцовка за подкожна инжекция, която нагласи с професионална вещина. С едно движение тя запретна ръкава ми. — Ще ви спестим някои неприятности — каза тя и заби иглата в ръката ми.

По дяволите, нищо не можех да направя. Просто стоях безпомощно и гледах лицето ѝ, което се отпускате. И нищо повече не си спомням.

[1] Последният роман на Джеймс Джойс, написан през 1939 г. — Б.пр. ↑

II

Събудих се с чувството, че съм спал много дълго време. Не знаех защо е така, но сякаш сто години бяха минали, откакто си легнах в килията, където ме бяха преместили за пореден път. Разбира се, не се чувствах като да съм се събудил от обикновен нощен сън. В края на краищата бях свикнал да спя на запалена лампа.

А и имах махмурлук!

Нямам нищо против това, когато има причина. Правиш си кефа и след това си плащаш за удоволствието. Но съм твърдо против да има последствия без удоволствие. Не бях близвал алкохол от осемнадесет месеца и този необясним махмурлук беше нещо отвратително.

Лежах в леглото със затворени очи, чиито клепачи можех да повдигна само с неимоверни усилия на волята. Главата ми беше като нажежено желязо и пулсираше, сякаш някой с всички сили я удря с огромен чук. Имах и онова познато чувство на неутолима жажда, която един приятел така неелегантно използва преди време. В устата ми имаше вкус като от бандажа на борец. От вътрешната му страна.

Обърнах се бавно и неволно изохках, тъй като ковачът в главата ми нанесе извънредно силен удар. След това отворих очи и се загледах безцелно в тавана. С усилие успях да се съсредоточа върху изящната форма на позлатения корниз, като внимавах да не движа твърде бързо очите, защото имаше опасност очните ми ябълки да изскочат.

— Чудна работа. Каква хубава килия са ми дали този път. — Неохотно се надигнах на лакът точно навреме, за да видя как някой напуска стаята. Вратата се затвори с тихо щракване и се чу превъртането на ключа. Този звук ми бе доста по-познат, отколкото самата килия.

Гледах неразбиращо сиво-сините стени и позлатената ламперия в стил рококо, тоалетната масичка, която беше досущ като тази на Доли Партън, и удобното кресло в единия ъгъл върху мекия дебел килим. В този миг ме озари прозрение. Господи, успях! Измъкнах се от затвора.

Погледнах се и видях, че бях облечен в копринена пижама, а последния път, когато съзрях такава, беше на дъното на някакъв куфар

в микробуса.

Микробус ли?

Бавно и мъчително си припомнях всичко. Неистовото катерене по въжето, издигането над бодливата тел, скока в камиона, след това в микробуса и във фургона.

Фургонът! Точно така. Имаше някаква блондинка, която ми боядиса косата и ми даде едно портмоне. Казвах се Крукшенк и бях австралиец — така каза тя. А след това тази кучка ме упои. С другата си ръка опипах мястото, което беше още болезнено. Но защо, за бога, го беше направила?

Отметнах завивките и седнах, като провесих краката си надолу. Изправих се и почувствах, че ми прилошава. Олюлявайки се, се дотърсих до най-близката врата, която се поддаде на залитането ми и внезапно се озовах в банята. Олюлях се на краката си и когато стигнах до тоалетната чиния, усетих, че ми се гади ужасно, но нищо не излезе освен тънка струйка кафеникава слуз. Почувствах се малко по-добре. Опитах се да стъпя здраво на краката си и със залитане се добрах до мивката, за която се вкопчих здраво. Загледах се втрещено в непознатото лице в огледалото.

Тя беше права, помислих си аз, тази брада проваля всичко. Русата коса и черната брада са абсолютно несъвместими, а и картинката се допълва прекрасно от очите, които бяха като прогорени дупки в одеяло. Потрих отново ръката си, неволно повдигнах ръкава и видях пет червени точки.

Пет! Колко ли време съм бил в безсъзнание? Потрих брадата си, която порядъчно беше набола. Беше на около тридесет и шест часа, а може и повече. Освен ако не ме бяха бръснали през времето, когато съм „спял“, което между другото беше много вероятно.

Пуснах студената вода и наточих малко в умивалника, след това обилно наплисках лицето си, като напръсках наоколо. Имаше чиста кърпа и докато се триех, ми стана по-добре, но това чувство бързо се изпари, когато погледнах към прозорчето на банята. От вътрешната страна имаше дебели стоманени решетки и въпреки че стъклото беше матирано, ясно различих същите и от външната страна.

Тук беше доста по-приятно от затвора, но на всеки прозорец положително имаше решетки.

Пуснах кърпата на пода и се върнах в спалнята. Там прозорците също имаха такива приспособления отвътре и отвън, но стъклото беше прозрачно. Когато погледнах навън, видях двор и сгради наоколо. Всичко беше застинало освен един кос, който търсеше червеи по грижливо окосената морава.

Около пет минути стоях и гледах, но нищо не се случи, затова насочих вниманието си към спалнята. На тоалетката до прозореца лежах тоалетните принадлежности и самобръсначката, която ми беше дала блондинката. Взех четката за коса и се сресах. Бръсненето можеше да почака. Погледнах се в огледалото и се оплезих на непознатия срещу мен. Той направи същото и като видях обложения език, бързо го прибрах.

Целият изтръпнах, като погледнах през рамото си. Обърнах се с лице към стаята. Имаше две легла — това, в което бях лежал, беше с измачкани чаршафи, но и в другото имаше човек. Приближих се и като погледнах, видях Слейд, който дишаше тежко и беше в безсъзнание. Потупах го по бузите и повдигнах клепачите му, но всичко беше напразно. Ако не дишаше, щях да помисля, че е умрял.

Така че го оставих, както си беше, главно защото видях някакъв вестник на фотьойла. Този, който ме беше чакал да се събудя, беше забравил да си вземе „Сънди Таймс“.

Бягството ни стоеше на първа страница. Заглавията гърмяха в необичаен за „Сънди Таймс“ стил, но се обзалагам, че „Нюз ъв уърлд“ ги надминаваше в това отношение. Имаше снимка на затвора отвън и старателно изобразяване на случките при бягството, също и снимка на „черешоберачката“, след като я бяха изоставили на сред пътя като динозавър от Дисниленд. Видях и някаква снимка на мъж, носен на носилка към една линейка — очевидно старши служител Хъдзън необяснимо как беше счупил крака си.

Историята, поместена на първа страница, беше доста вярна и доколкото видях, не бяха преувеличавали твърде. С интерес прочетох, че специалните камери за наблюдение извън затвора били обезвредени с боя, напръскана върху обективите. Това беше добър удар. Друго, което привлече вниманието ми, беше, че откритият камион бил намерен изоставен близо до Колчестър, а черното микробусче — някъде до Саутхемптън. Полицията открила гробница за коли и на двете места.

На Слейд бяха отделили повече внимание. Какво представлява един крадец на бижута в сравнение с известен шпионин? Но Брънскил не беше пропуснал да ме очерни.

— Този човек е опасен — казваше той с надутото изражение, — обвинен е в насилие, а има и солидно досие с престъпления от същия тип в предишните години. Полицията трябва да внимава с него и в никакъв случай не бива да се опитват да го хванат, ако са по-малко от петима души.

Това беше най-гнусната лъжа, която съм чувал. Имах две присъди за цели дванадесет години за престъпления с насилие, ако въобще това, което бях извършил, можеше да се нарече така, и вече бях окачествен като Джак Изкормвача. Брънскил искаше да преувеличи и изопачи истината. Надявам се шефовете му да са го смъмрили за това, че говори неистини.

Нещо друго по-съществено не се казваше, но със сигурност историята нямаше така лесно да заглъхне. Трябваше да почакам до следващата седмица, за да прочета за начина, по който бяхме избягали. Но уводната статия беше наистина нещо уникално. Бягството ни беше описано като акт на върховно безочие и ако затворниците са започнали да използват димки и бомби, то наистина било настъпило времето полицаите да действат с военни методи, за да запазят непокътността на затвора.

И аз си мислех същото.

Лорд Маунтбатън не беше намерен, за да даде интервю, но затова пък много други хора си бяха почесали езиците, независимо дали имат да кажат нещо съществено или не. Особено един, който бълваше яростно срещу нас — някакъв си член на парламента на име Чарлз Уилър, който с прочувствени нотки говореше за гангстеризма в Англия и се кълнеше, че при първия удобен случай ще отнесе въпроса до парламента. Пожелах му успех. Водениците на правителството мелят бавно и щеше да мине ужасно дълго време, докато се види някакъв резултат.

Страхотно удоволствие ми достави този вестник.

Тъкмо бях привършил, когато вратата се отвори и един мъж в бяла ливрея вкара масичка на колелца, на която имаше няколко покрити сребърни блюда. Зад него вървеше висок човек с леко плешива глава, украсена с кичури бяла коса.

— О! — каза той. — Сигурен съм, че бихте искали да се насладите на едно хубаво леко ядене.

Погледнах към количката.

— Може — отвърнах аз, — ако стомахът ми го понесе.

Той кимна важно.

— Разбирам, че се чувствате малко зле. На масата ще намерите две бутилки. В едната има аспирин, а в другата лекарство за стомах. Мислех, че вече сте ги намерили.

— Не съм — отвърнах аз и вдигнах вестника, — повече ме интересуваше това.

Той се усмихна.

— Наистина е интересно — съгласи се той и потупа мъжа в бяло по рамото. — Свободен си. — Той се обърна отново към мен: — Нямате нищо против да остана за чая, нали?

— Заповядайте — казах аз високопарно. — Бъдете мой гост.

„Белия“ подреди масата и изкара количката. Той затвори вратата и отново чух познатото превъртане на ключа. Не допускаха никакъв риск дори когато имаше техен човек в стаята. Загледах внимателно високия мъж. Имаше нещо необикновено у него, което не можех да разбера. И изведнъж ми просветна — беше висок и слаб, но лицето му беше невероятно дундесто, някак прекалено голямо за неговото телосложение. Сякаш лицето на много дебел човек беше присадено на някой кльоцав.

— Ще намерите халат зад вратата на банята.

Отидох до масата и открих малките шишенца, след което влязох в банята. Нямах никакво желание да пия лекарството за стомах, но аспириинът беше добре дошъл. Облякох халата и се върнах в спалнята. Заварих мистър Дебело лице да си налива чай.

— Нямате нищо против да играя домакинята, нали? — попита той саркастично.

Седнах и взех шишето с изстуден доматиен сок. Дебелото лице ми подаде и уърстърширския сос, който беше много вкусен. Сипах си доста голямо количество доматиен сок, прибавих черен пипер и бързо го изгълтах. Почти веднага се почувствах по-добре, но не чак толкова, за да понеса хладнокръвно вида на закуската, когато повдигнах сребърния капак на моето блюдо. Погледнах яйцата на очи,

наденичките и бекона и леко потръпнах. Отместих чинията без апетит, взех си една филийка хляб и съвсем леко я намазах с масло.

— Ако вие сте домакинята, бихте ли ми налили чаша чай?

— Разбира се, всичко, каквото кажете. — Той се зае с чайника.

Започнах да хрупам филийката и равнодушно промърморих:

— Нищо ли няма да ми кажете? Може би къде се намирам.

Той със съжаление тръсна глава.

— Тогава вие ще знаете колкото мен. Не, мистър Риардън, това е едно от нещата, които не мога да ви кажа. Може би разбирате, че поради това изискване движенията ви извън тази стая ще бъдат ограничени.

Това вече го бях установил. Двойните решетки на прозорците не бяха сложени просто така. Подпрых главата си на леглото зад мен.

— Струва ми се, че Слейд не само че не може да излезе навън сега, а дори е неспособен да отвори очите си, не мислите ли?

— Ще се оправи. Той е по-стар от вас и му трябва повече време, за да се възстанови. — Той ми подаде чаша чай. — Ще трябва да се задоволите с тези две стаи, докато ви преместим отново.

— И кога ще бъде това?

— Изцяло зависи от вас. Надявам се да направим престоая ви тук колкото се може по-приятен. Ако имате някакви специални предпочитания към храната — да кажем сок от грейпфрут вместо доматен или нещо друго, — ще направим най-доброто, което можем. — Той се изправи, приближи се до един бюфет и го отвори. Беше добре зареден с бутилки: — Можете да се черпите с питие по всяко време. Между другото, какви цигари предпочитате?

— Ротманс филтър.

Той извади една тетрадка и направи списък като добросъвестен метр д'отел.

— Добре, ще ги имате.

Опитах се да произведа нещо като усмивка.

— Бих искал и бутилка бяло вино за обед и вечеря. Бяло сухо: рейнско или мозелско, за предпочитане.

— Много добре — каза той и записа. — Опитваме се обслужването ни да е първокласно. Разбира се, съобразно разходите, които направим, цените са високи. Всъщност имаме определена цена,

независимо колко дълго ще останете тук. В случая тя е уговорена, двадесет хиляди лири, нали, мистър Риардън?

Повдигнах чашата с чай до устните си.

— Не, не е — отвърнах кратко аз. — Десет хиляди лежат на онова легло ей там. Такава беше сделката.

— Разбира се. Бях забравил — каза Дебелото лице.

— Не, не сте — отвърнах дружелюбно, — опитвайте се да минете метър. Чаят ви ще изстине.

Той отново седна.

— Бихме предпочели да се разплатим възможно най-скоро. След като това стане, можете да преминете към следващия стадий от вашето пътуване.

— Закъде?

— Оставете това на нас. Уверявам ви, че ще бъде извън Обединеното кралство.

Като чух това, сбърчих вежди.

— Не мога да поема този риск. Искам по-сигурна гаранция. Бих желал да знам къде отивам.

Той разпери ръце.

— Съжалявам, мистър Риардън, но заради нашата сигурност е изключена възможността да знаете предварително. Трябва да разберете важността на тази подробност. Не можем да поемем никакви рискове да разкрием тайните на нашата организация пред... тъъ съмнителни обекти.

Аз се поколебах и той каза търпеливо:

— Хайде, мистър Риардън, вие сте умен човек. Трябва да знаете, че репутацията ни се дължи на способността ни да изпълняваме обещанията си. Добросъвестността е част от работата ни и е достатъчен само един недоволен клиент, за да ни стори непоправимо зло. — Той леко почукваше с лъжичката по масата. — Все пак, надявам се, сте уведомен какво ще ви се случи, в случай че не спазите вашето обещание.

И отново страхът се появи — замаскиран, но безпогрешен. Трябваше да спечеля време, затова казах:

— Добре, дайте ми чек от „Цюрихер аусфюбрен ханделсбанк“.

Мистър Дебело лице изглеждаше доволен.

— А номерът на сметката?

— Ще го узнаете, когато го напиша на чека. Аз също вземам предпазни мерки. — Направих бърза сметка. — Това прави двеста хиляди швейцарски франка. Ще вземете своя дял, а останалото ще ми прехвърлите във валута за страната, където ще бъда изведен.

Той кимна.

— Мъдър ход. Един здравомислещ човек никога няма да допусне да остане без лесно реализируеми кредити — каза той нравоучително.

Погледнах надолу.

— Само в пижами ли ще я карам?

Той изглеждаше шокиран от забележката ми.

— Разбира се, че не. Извинявам се, че не ви казах по-рано. Дрехите ви са в гардероба.

— Благодаря.

Прекоших стаята и отворих гардероба. Там висеше един официален костюм, а до него — друг, по-спортен и всекидневен. Бельото беше старателно подредено по рафтовете, два чифта идеално лъснати мокасини лежах на подставката за обувки.

Бързо пребърках куфара на дъното на гардероба, който беше също толкова празен — като бюфета на мама Хабърд. Обърнах се към Дебелото лице:

— Няма паспорт, нито портфейлът е тук. Нямам самоличност.

— Показахме ви всичко това, за да ви уверим в своите добри намерения, мистър Риардън. Или може би да ви наречем мистър Крукшенк? Искахме да се уверите доколко задълбочено е подходено, за да е сигурен успешният изход на това начинание. Но точно сега нямате нужда от тези документи. Ще ви бъдат върнати преди началото на следващото пътешествие. — Той размаха пръст към мен поучително. — Девизът ни е сигурност, мистър Риардън.

Това ми беше пределно ясно. Групичката преценяваше и най-малките рискове.

Дебелото лице каза:

— Ако искате нещо, всичко, което трябва да направите, е да натиснете това копче — ето така. — Той почака, като гледаше към вратата, докато мъжът в бяло пристигна, преди да бяха изминали и две минути. — Таафе ще се грижи за вас, мистър Риардън. Нали, Таафе?

Бялото сако кимна, но не каза нищо.

— А сега трябва да вървя — вметна Дебелото лице със съжаление, сякаш най-голямото му желание беше да остане тук да си бъррим. — Трябва да се заемем с нашата работа. — Той ме погледна отблизо. — Съветвам ви да се обръснете, изглеждате доста нецивилизовано така. Ще предложи на Таафе да почисти стаята ви, докато се бръснете. — Той кимна и излезе.

Погледнах Таафе с любопитство. Той се беше заел да прибира съдовете и единственото, което виждах, беше широкият му гръб. Беше едър мъж с лице, очукано като на не твърде добър професионален боксьор, казвам не твърде добър, защото майсторите никога не ги удрят така. След малко просто вдигнах рамене и влязох в банята. Идеята беше добра, без значение кой я бе дал.

Напълних ваната с топла вода, потопих се и се отдадох на размисъл. Момчетата наистина си разбираха от работата — нямаше никакво съмнение. Ако им дадох парите, несъмнено щяха да ме пуснат и да ме изпратят в някоя държава с паспорта, макар и фалшив, и достатъчно пари, за да се оправя. Разбира се, обратният вариант съвсем не беше привлекателен — ако не намерех парите, които искаха, то тогава сигурно щях да се озова в някоя студена дупка в ненаселено място и в далечното бъдеще костите ми щяха да озадачат някой местен полицаи.

Тръснах глава. Не — те са твърде точни, за да допуснат такава грешка. Нямаше да позволят костите ми да бъдат открити. Сигурно щяха да ме зазидат в някой бетонен блок и да ме хвърлят в най-дълбоката част на морето. Щеше да бъде много милостиво от тяхна страна, ако ме убиеха, преди да наляят бетона.

Потреперих въпреки горещата вода. Помислих си за „Цюрихер аусфюбрен ханделсбанк“ и за онова безчувствено копеле Макинтош. По-добре щеше да бъде, ако започнех да мисля как да се измъкна от този луксозен затвор.

Тази мисъл ми подсказва друг въпрос — къде, по дяволите, бях. Дебелото лице беше мълчал като риба, когато го попитах за това, но въпреки всичко може и да се е изпуснал. Помислих си за Таафе. Това въобще не беше английско име — не можех ли вече да съм извън Англия? Не беше много умно от страна на Дебелото лице да се изпуска така.

Като се чудех, в главата ми се появи една песничка:

*Тафи беше от Уелс,
Тафи беше крадец,
Тафи влезе в къщата ми
и открадна пържолата ми.*

Бях я научил от майка си, когато бях малък. Освен че не беше твърде ласкава за уелсците, не означаваше ли и нещо друго? Че все още съм в Обединеното кралство? Въздъгнах и разплисках водата. Времето щеше да покаже. Но време няхах достатъчно.

5.

I

Грижеха се за нас, както международен хотел обслужва двойка гръцки корабни магнати. Нищо не беше твърде добро за мистър Слейд и мистър Риардън — нищо освен свободата. Искрахме вестници и незабавно ги получавахме. Аз си поръчах едно южноафриканско бренди — „Ууд Мийстър“ — и те го доставиха, а то беше нещо, което не можах да намеря по време на краткия си престой в Лондон. Слейд, като чу за моето южноафриканско бренди, ме погледна подозрително, но и неговото питие, което беше петнадесетгодишно уиски „Гленливет“, също беше любезно доставено.

Но когато ги помолихме за телевизор или радио, ударихме на камък. Попитах Слейд:

— Това пък сега защо е?

Той обърна грубото си лице към мен. Устните му бяха извити презрително заради моята недостатъчна интелигентност.

— Защото програмите по телевизията ще издадат къде сме — отвърна той спокойно.

Зяпнах от учудване.

— Но нали получаваме редовно вестници?

— О, господи! — промълви той и стана да вземе един „Таймс“. — Този е от пети. Вчера получихме изданието от четвърти, а утре ще ни донесат този от шести. Но това не означава, че днес е пети. Бихме могли също така да бъдем във Франция и да ни доставят вестниците по пощата.

— Мислиш ли, че сме във Франция?

Той погледна през прозореца.

— Не ми прилича на Франция, а и... — той сбърчи нос, — не ми мирише на Франция. — Вдигна рамене и каза:

— Не знам къде сме.

— Аз и не мисля, че те интересува.

Той се усмихна.

— Прав си наистина. Всичко, което знам и което има значение, е, че си отивам вкъщи.

— Твоите хора май те смятат за много важна клечка.

— До известна степен — отвърна той скромно. — Ще се радвам да се върна. Не съм виждал Русия от двадесет и осем години.

— Трябва да си дяволски важен, щом моята помощ да те измъкна от затвора струва десет хиляди лири. — Обърнах се към него: — Като професионалист какво ще кажеш за организацията?

Слейд изглеждаше обиден.

— Професионалист ли? Просто разбирам от работата, която върша.

— Да, но те хванаха — казах студено.

— След двадесет и осем години. И то по чиста случайност. Съмнявам се, че някой можеше да го направи по-добре.

— Добре де, бива те. Но отговори на въпроса ми. Какво мислиш за групичката?

— Добри са — отсъди той, — даже много добри. Сигурността им е първа класа, а организацията — безукорна. — Той се намръщи: — Не мисля, че обикновени престъпници могат да постигнат това единство и съгласуваност на действията.

Тази мисъл ми беше минавала през ума и никак не ми харесваше.

— Мислиш, че са от твоята област?

— Не е много вероятно, но е възможно. За да поддържаш такава мрежа, са нужни пари. Западна Германия разполагаше със службата на Гелен^[1] веднага след войната, това беше малко или много частно начинание, но беше поддържано с американски пари.

— Кой би поддържал подобен вид организация?

Той се усмихна.

— Моите хора например.

Вярно, наистина. Слейд се чувстваше у дома си — на сигурно място. Не след дълго, вместо да кисне в затвора, щеше да сръбва водка в Кремъл с шефа на КГБ и да диктува мемоарите си като високопоставен член на британското разузнаване. Това бе станало ясно на процеса. Беше проникнал в британската разузнавателна служба и си беше извоювал добро положение.

Попита ме:

— Какво мислиш за мен?

— Какво трябва да мисля?

— Все пак шпионирах страната ти...

— Не моята страна. Аз съм от Южна Африка, а потеклото ми е ирландско.

— А, бях забравил.

Таафе се грижеше за нас, както Бантър за лорд Питър Уимзи^[2]. Ястията бяха фантастични и сервирани точно навреме. Стаята се поддържаше в безупречен ред и чистота, но Таафе не обелваше нито дума, независимо какви усилия полагах. Изпълняваше заповедите ни, но когато се опитвах да го заговоря, той ме поглеждаше с големите си сини очи и не продумваше. Не съм го чул да пророни дума през цялото време, което прекарах в тази стая, и стигнах до извода, че е ням.

Пред вратата на стаята винаги стоеше пазач. Понякога го мярвах, докато Таафе влизаше в стаята — просто зървах някакъв силует в коридора, но никога не видях лицето му. Доста мислех за него и стигнах до извода, че е невъзможно само един човек да стои на пост по двадесет и четири часа, така че трябваше да са поне трима. Следователно в къщата бяха общо петима, а може и повече.

Не видях никакви жени — намирах се в едно абсолютно мъжко царство.

Проверих здравината на решетките в банята и спалнята, а Слейд ме наблюдаваше със саркастична усмивка.

Направих се, че не забелязвам. Изглеждаше невъзможно да се излезе през прозорците — проблемът се състоеше в двойните решетки отвън и отвътре. Между другото Таафе също ги прегледа. Веднъж, като излизах от банята, го видях старателно да оглежда дали не са пипани.

Господин Дебело лице идваше да ни вижда от време на време. Той беше самата вежливост и прекарваше времето си, като обсъждаше световните новини, положението в червения Китай и шансовете на Южна Африка в шампионата по крикет. Понякога пийваше с нас по едно питие, но винаги внимаваше да не прекалява.

Това ми даде една идея. Започнах да се преструвам, че пия много както в негово присъствие, така и когато бяхме сами. Той ме гледаше как се наливам и не казваше нищо, когато се натрясквах. За щастие, можех да нося много, въпреки че не личеше, затова се опитвах да не пия в отсъствието на Дебелото лице, и въпреки това съумявах да заблудя и Слейд. Не знаех доколко можех да му вярвам, когато ножът опре до кокала. Все пак съжалявах за бутилките качествен алкохол, които изсипвах в тоалетната преди лягане.

Винаги съм смятал, че е добра тактика да се преструваш на това, което не си. И ако Дебелото лице и хората му започнеха да мислят, че съм пияница, в един момент това щеше да се окаже в моя полза. Естествено, никой не се опита да ми попречи да пия. Всяка сутрин Таафе отнасяше празните бутилки и ги заменяше за нови, а безизразното му лице си оставаше все така каменно. Слейд се отнасяше към моя навик с нескрито презрение.

Той не играеше шах, затова попитах Дебелото лице дали има нещо против да играе от време на време с мен.

— Значи играеш шах, така ли? — запита ме той с интерес. — Ще направим една партия. Не съм лош играч.

Той наистина не беше слаб, макар и не толкова добър, колкото Кози, но пък онзи беше играл повече. Дебелото лице със сигурност беше по-силен от мен. След първите няколко игри се видях напълно разгромен и трябваше да се реванширам.

Веднъж, когато привършихме една игра, той заяви:

— Алкохолът и концентрацията, която изисква шахът, са две несъвместими неща, Риардън.

Налях си поредната чаша „Ууд Мийстър“.

— Няма да ставам професионалист — отвърнах с безразличие. — Виждате ли, въъ... как се казвате, между другото?

Лицето му си остана непроницаемо.

— Не мисля, че това има значение.

Изхилих се пиянски.

— Досега мислех за вас като за мистър Фетфейс^[3].

Това мое откровение го раздразни и сякаш го обиди.

— Е, все пак трябва да ви наричам някак си, нали? — разумно обясних аз. — Да не би да очаквате да ви подсвирквам или да подвиквам „ей, ти“?

Но в крайна сметка тази атака ми отне партньора за шах.

Чекът от цюрихската банка пристигна след седмица. Със Слейд бяхме прекарвали достатъчно време заедно, за да започнем да си лазим по нервите. Помислих си за банковата ми сметка в Швейцария, за Макинтош и за нищожните шансове да се измъкна оттук. За какво

мислеше Слейд, не знам, но той също започна да става много неспокоен.

Веднъж го изведоха с охрана и когато го попитах какво става, той отвърна загадъчно:

— Говорихме за бизнес — и потъна в мълчание.

Моят ред дойде на следващия ден. Отведоха ме долу в една доста приятна стая, която имаше само един недостатък — завесите бяха спуснати. „Бегълците“ бяха прилежни в изпълнението на задачата и дори тук не позволяваха да разбера къде се намирам.

Фетфейс влезе и постави на масата един чек. Отвори капачката на автоматичната си писалка и сложи и нея до него.

— Номера на сметката — каза той кратко.

Седнах, взех писалката и се поколебах. Номерата на сметките са много смешно нещо и тях човек трябва да пази ревниво като кода на сейфа си.

От мен се искаше добре да изиграя ролята си, защото той точно това очакваше. Оставих писалката и казах:

— Виж какво, Фетфейс, ако се опиташ да си играеш с тази сметка, ще съжалиш, че изобщо си се родил. Теглите от сметката само сумата, написана на чека — двеста хиляди швейцарски франка и нито сантим повече. Ако злоупотребите, ще те намеря и ще те пречукам.

— Може да се окаже невъзможно да ме намериш — отвърна той любезно.

— Не бъди толкова сигурен — втренчих се в него. — Проверили сте всичко за мен и знаете досието ми. Известно ти е, че много хора са се опитвали да ме изпързаят. Репутацията ми е на човек, с когото не е разумно да си играеш. — Опитвах се гласът ми да звучи твърдо. — Ще те намеря.

Дори и да беше нервен, той не го показа. Само си пое дълбоко въздух, преди да изрече:

— Ние също се славим с това, че държим на думата си. Никой няма да си позволи да пипне сметката ти.

— Добре — казах грубо, — значи се разбрахме. — Внимателно написах номера — онази дълга поредица от цифри и букви, които бях запомнил по настояване на мисис Смит — и сложих чертички на седмиците, както правят на континента. — Колко време ще отнеме?

Той взе чека и го погледна, след което започна да го размахва във въздуха, за да изсъхне мастилото.

— Една седмица.

Гледах как чекът се вее в ръката му и внезапно изтръпнах. И последната надежда, която имах, си беше отишла.

[1] Райнхард Гелен — създател и ръководител на западногерманската разузнавателна служба след Втората световна война. — Б.пр. ↑

[2] Герои от популярни криминални романи на английската писателка Дороти Сейърс. — Б.пр. ↑

[3] Фетфейс (англ.) — Дебело лице. — Б.пр. ↑

II

Три дни по-късно отведоха Слейд и той повече не се върна. Липсваше ми. Беше започнал да става досаден, но сега, когато го нямаше, се почувствах самотен и много неспокоен. Въобще не бях очарован от идеята да ни разделят. Бях решил да избягаме заедно.

Дебелото лице не можеше да ме понася и престана да ме посещава. Така прекарвах дългите часове до прозореца; притиснал лице до стъклото между саксиите, гледах двора, обливан в дъжд, а понякога и в слънце. Нямаше какво толкова да се види. Само чакълена аля, която водеше до къщата, и спретнатата морава с косовете.

Но всяка сутрин по едно и също време се случваше нещо странно. Чувах тракането на копита, но не като на кон, а по-леки — като пони. И това бе съпроводено от звучно дрънчене. Понякога шумът спираше за момент и след малко отново продължаваше, придружен от веселото подсвиркване на човек, който е доволен от себе си. След това тракането продължаваше и постепенно заглъхваше.

Само веднъж успях да видя една сянка да пада до входа, въпреки че човекът не се показва.

Един от редките случаи, в които Дебелото лице дойде да ме посети, се опитах да го накарам да ме пусне навън.

— Господи, как бих искал да поспортувам малко. Какво ще кажеш да се поразтъпча в двора?

Той поклати глава.

— Може да пуснеш няколко от вашите горили да ме наблюдават — казах аз, но спрях, защото явно моите предложения не му правеха никакво впечатление. — По-добре да си бях останал в затвора — измърморих, — там поне имаше място за упражнения.

Дебелото лице се засмя.

— И видя какво се случи, докато използваше двора на затвора — избяга! Не, Риардън, ако искаш да се движиш, можеш да правиш упражнения и в стаята.

Аз само вдигнах рамене и си налях още едно питие. Фетфейс ме изгледа презрително.

— Ще съсипеш черния си дроб, Риардън. Трябва да правиш упражнения дори само за да компенсираш пиянството си.

— К'во друго да правя, ако не пия — отвърнах намусено и гаврътнах чашата.

Бях доволен, че се е хванал на въдицата, въпреки че ми струваше много усилия да продължавам да пия. Ако съдеше по празните бутилки, Фетфейс би стигнал до извода, че на ден изпивам по бутилка и половина. А когато той беше в стаята, трябваше да се наливам яко, за да поддържам илюзията. Тогава, когато говорехме за това, бях изпил четвърт бутилка в негово присъствие за по-малко от час. Наистина много мога да нося, но главата ми започна да се върти.

— Какво има? Започваш да ставаш раздразнителен ли? — попита той тъжно. — Може би в тази банкова сметка няма нищо, а? — Той опъна краката си и ме погледна замислено. — Знаем, че са те предали, Риардън. А и се говори, че твоят партньор те е изпортил. Ти отричаш, но никак няма да ти е весело, ако се окаже, че твоят приятел е гушнал всичките пари и те е пратил за зелен хайвер. Доста се усъмних в теб, докато слушах доклада на Косгроув.

— Ще си получите парите. С моя човек всичко е наред.

— Искрено се надявам да е така. Заради теб самия.

Но Фетфейс беше прав — започвах да се изнервям. Крещях на Таафе, когато носеше храната. Но той въобще не реагираше. Просто стоеше и ме гледаше с бебешко сините си очи, съвсем не на място на това грубо лице, и не казваше нищо, само продължаваше да изпълнява задълженията си, докато аз нервно крачех из стаята и не поглеждах храната.

Така се изнизваха дните. Всяка сутрин чувах тракането на копитата и свиренето и с всеки изминал ден шансовете ми намаляваха.

Най-накрая се случи, каквото трябваше да стане.

Дебелото лице влезе в стаята и каза:

— Е, Риардън, успя да ме изненадаш.

— Така ли?

— Да. Мисля, че се опитваше да ме заблудиш. Осребрихме чека.

— Радвам се да го чуя. Надявам се, в сметката да е имало достатъчно пари.

— Напълно достатъчно. А ти се опитваше да ни баламосаш, нали?

— О, господи! Нали ти казах, че парите ще бъдат там — аз се засмях малко несигурно. — Ти си като оня в Москва, който казал: „Шмюел, ти ми рече, че ще ходиш в Минск, затова аз помислих, че ще отидеш в Пинск, а ти ме измами, като отиде в Минск. Не мога да ти вярвам.“

— Много интересна илюстрация — каза Фетфейс сухо.

— Както и да е, парите, които ни трябваха, бяха там.

— Добре, кога тръгвам?

Той махна с ръка.

— Седни. Има нещо, за което трябва да поговорим.

Минах покрай него и отидох до бюфета да си наля едно питие. Този път наистина имах нужда от него. Никога не съм бил абсолютно сигурен в Макинтош. Сипах си и седнах.

— Ще бъда неимоверно щастлив, ако изляза от тази стая.

— Сигурно е така. — Фетфейс ме наблюдаваше мълчаливо дълго време и най-накрая каза: — Има само един проблем, който дори и да изглежда незначителен, може да се превърне в непреодолимо препятствие. Но ако ти разрешиш проблема — нямам предвид само да дадеш задоволително обяснение, — то не виждам пречка да продължим да действаме по плана.

— Не знам, по дяволите, за какво говориш — отвърнах аз с приглушен глас.

Фетфейс повдигна вежди.

— Не знаеш ли? Сигурен съм, че е точно обратното. Помисли си отново.

— Не си играй игрички, Фетфейс! Ако има нещо, направо изплюй камъчето.

— Добре. Но знай, че не играя никакви игри. — Той се наведе напред. — Виж какво, знам, че ти не си Риардън, но заради точността в нашата работа трябва да разбера кой, по дяволите, си.

Почувствах се така, сякаш някакво огромно чудовище ме беше сграбчило и стиснало с всичка сила, но запазих лицето си безизразно.

— Ти да не си луд?

— Много добре знаеш, че не съм.

Поех си дълбоко въздух.

— Не, определено мисля, че си откачил. За какво е всичко това? Да не би да се опитвате да ме преметнете сега, когато получихте парите? — Стиснах юмрук и му се заканих. — На твое място не бих се опитвал, мой човек, много ще си изпатиш.

— Ти си в страшно неизгодна позиция — отвърна Фетфейс спокойно. — Не можеш да заплашваш никого и нищо. И на твое място бих престанал да се правя на невинен. Ти не си Риардън и ние го знаем много добре.

— Бих искал да ми го докажете — отвърнах твърдо.

— Не бъди такъв глупак — вече сме го доказали. — Той се облегна назад. — Надявам се, не мислиш, че ще допуснем човек в плана за освобождаване, без да сме го проучили изцяло. Проверихме всичко за теб в Южна Африка и ти не издържа теста. Няма полиция, която да не може да се подкупи, включително британската и южноафриканската. Ако ти си Риардън, трябва много добре да познаваш „Джон Форстър Скуеър“ — посещавал си мястото твърде често.

— Но те не могат да докажат нищо.

— Това е полицейското управление в Йоханесбург, нали? — Той махна с ръка. — Сигурен съм, че познаваш Йоханесбург много добре. Но това не означава, че си Риардън.

— Не сте доказали обратното.

— Имаме приятел в „Джон Форстър Скуеър“. Той е проверил документите на Риардън и ни изпрати копие от отпечатъците му. И ето как те хванахме, приятел, защото те изобщо не съвпадат с твоите. И не си мисли, че не сме опитвали безброй пъти, за да се уверим. — Той посочи чашата, която държах. — Имаме достатъчно възможности да вземем отпечатъците ти.

Вгледах се в него продължително.

— Знам как изглежда хартията за отпечатъци в „Джон Форстър Скуеър“. Виждал съм я много пъти. Затова донесете вашите, за да видя дали ще съвпадат с моите.

Той ме погледна с присвити очи.

— Добре — остро отвърна той, — ще направим каквото искаш. Но ще ти кажа нещо — няма да напуснеш тази къща жив, докато не разберем кой всъщност си ти и какво, по дяволите, правиш тук.

— Много добре знаете какво правя тук — казах уморено. — Самите вие ме доведохте. Получихте си парите, затова спазете вашата страна от сделката.

Той се изправи.

— Утре рано сутринта ще дойда пак. Дотогава имаш предостатъчно време да измислиш задоволителна история. — Той натисна копчето за повикване. — И по-добре да кажеш истината.

Чу се щракване, когато отключиха, и той се отдалечи с горда походка.

Седнах и се загледах в кафеникавата течност в чашата пред мен. Фетфейс беше пълен с гениални идеи. Може би беше най-добре да съчиня две истории — истинската и резервна лъжлива. Щеше да бъде трудно. Аз съм добър лъжец, когато трябва, но не ме бива много в разказването на дълги измислени истории.

III

Кога ли започна целият този фарс? Предполагам, някой с логична мисъл би казал „от момента на раждането“, но точно там е грешката на логиката — води до глупави изводи. Друг би започнал от Йоханесбург, но само от гледна точка на това кой бях аз и какво представлявах, за да ме изберат. Така че трябва да се върнем още назад. Но все пак мисля, че е най-подходящо да започна с Йоханесбург, този прекалено бързо израсъл гигант, чиито улици са павирани със злато.

Беше ясна слънчева утрин, а в небето нямаше нито един облак, факт, който би могъл да впечатли един англичанин, но не и южноафриканец, защото повечето от сутрините са такива, а облаците през зимата са толкова рядко явление, колкото да видиш зъб в човката на кокошка. Живеех в „Хилбрау“, в апартамент от един грамаден бетонен блок с изглед към града, който в този момент, както обикновено, беше обвит от гъст облак смог. В продължение на двадесет години управниците на града възнамеряват да разработят план за прочистване на града, но още нищо не е направено.

Човек, който е сам или живее като скот, научава триковете на оцеляването. Двадесет минути след като станах, вече бях на улицата. Във фойето отворих пощенската кутия и взех писмата — три от онези отвратителни пликове с прозрачни прозорчета в горния ъгъл, които сложих в джоба си, без да ги отворя, и писмо от Люси.

Погледнах го с безразличие. Не бях получавал новини от Люси от шест години. Това бяха шест дълги и скучни години и в началото не можех да повярвам. Препрочетох писмото. Беше една набързо надраскана бележка, написана със зелено мастило на скъпа хартия с необрязани краища. Бележката гласеше:

Скъпи,

На кратко посещение в Йоханесбург съм. Не бихме ли могли да се видим, за да си спомним миналите години? Ще те чакам пред ресторанта до езерото на зоологическата градина на обед. Аз се промених, скъпи, наистина. Затова

ще нося една бяла гардения. Не бих искала да ме объркаш с някое друго момиче.

Моля те, скъпи, ела. Очаквам с нетърпение да те видя.

Вечно твоя,
Люси.

Помирисах листа и долових нежния аромат. Люси пак беше започнала със старите си номера. Сложих писмото във вътрешния джоб на самото си и се върнах в жилището си, за да телефонирам в службата. Забравих какво извинение използвах, но не можах да кажа на шефа, че искам да ми даде свободен ден, за да се видя с една стара приятелка. Взех служебната кола. Можеше спешно да ми потрѣбва и исках да ми е подрѣка.

В дванадесет без петнадесет карак по пътя към зоологическата градина. По пожълтялата зимна трева можеха да се видят чернокожи бавачки с деца, а в далечината езерото блестеше под жаркото слънце. Оставих колата в паркинга на ресторанта и се отправих към езерото, където някакви хора хранеха птиците.

Не видях никой, който да прилича на Люси. Поне никой не носеше бяла гардения. Погледнах езерото, където плаваха няколко лодки, и реших да се върна към ресторанта, където точно отпред на пейка седеше рус мъж, който си вееше с шапката. Носеше гардения.

Приближих се и седнах до него.

— Люси?

Той се обърна и ме изгледа любопитно.

— Люси! — каза той злобно. — От онази руска операция в Швейцария през войната тайните служби са се побъркали с това име. — Той си сложи шапката. — Знаем кой сте. Аз съм Макинтош.

— Много ми е приятно — казах учтиво.

Той хвърли подозрителен поглед към езерото.

— Ако бях суперпредпазлив служител на службите за сигурност, сигурно щях да предложа да наемем лодка, за да отидем до средата на езерото и там да говорим спокойно. Но това, разбира се, е пълна глупост. Това, което ще ви предложа, е да обядваме тук. Ще можем да говорим спокойно, разбира се, при положение, че не викаме. Ще се

чувстваме сто пъти по-удобно и ще избягна неудобството да се правя на пълен глупак в някаква лодка.

— Съгласен съм. А и не съм закусвал.

Той се надигна да свали гарденията от ревера си и я хвърли в най-близкото кошче за боклук.

— Не мога да разбера защо хората издигат в култ размножителните части на растенията — каза той. — Хайде да вървим.

Намерихме маса отвън в един ъгъл под сянката на някаква лоза. Макинтош се огледа и каза със задоволство:

— Какво хубаво място. Вие, южноафриканците, знаете как да живеете.

— Ако знаете кой съм, би трябвало да ви е ясно, че не съм южноафриканец.

— Разбира се — отговори той и извади един бележник от джоба си. — Нека да погледна. А, да... Оуен Едуард Станард, роден в Хонконг през 1934 година. Образованието си получава в Австралия. — Той изброи няколко училища. — В университета специализира в изучаването на азиатски езици. Нает е от една служба, чието име все още няма да споменавам. Работил в Камбоджа, Виетнам, Малайзия и Индонезия под различни имена. Бил заловен в Индонезия по време на политически размирици и разкрит.

Той погледна нагоре.

— Виждам, че сте имали трудни моменти.

Усмихнах се.

— Няма белези.

И това беше вярно — видими белези нямаше.

— Хъм... — каза той и се върна към тефтера. — Счита се, че вече не сте полезен в Далечния изток, и затова са ви изпратили отново в Южна Африка без определена задача. Това е станало преди седем години. — Той шумно затвори бележника и го прибра в джоба си. — Така е до момента, в който Южна Африка се намира в Британската общност.

— Точно така.

— Нашите господари не са много доверчиви, нали? Изпращат ви тук, където не говорите и не правите нищо, докато не ви извикат, не е ли така? — Той размаха пръст. — Простете ми това повторение на фактите, но аз съм от друг отдел. Всички тези истории с тайните

служби ми изглеждат като комични опери и аз искам да видя дали съм на прав път.

— Така е — уверих го аз.

Точно в този момент прекъснахме разговора, тъй като келнерът дойде да вземе поръчката. Поръчах си раци, защото не се случваше често да ме канят на обяд, а Макинтош взе нещо със салата. Поръчахме си и бутилка вино.

Когато сервираха ястията и можехме отново да говорим на спокойствие, Макинтош каза:

— А сега искам да те попитам нещо направо. Известен ли си на полицията тук или на силите за сигурност?

— Не или поне аз не знам да е така. Мисля, че съм чист.

— Значи не си бил осъждан.

— Да.

— Какво ще кажеш за гражданските прегрешения?

Помислих за момент.

— Просто най-обикновени провинения — неправилно паркиране и други такива. А преди години имах пререкание с един човек, който ми дължеше пари. Стигна се до съд.

— Кой спечели?

— Той, по дяволите! — отвърнах аз прочувствено.

Макинтош се усмихна.

— Чел съм досието ти, така че знам повечето от тези неща. Искан да видя реакцията ти. И това, което има значение, е, че си чист пред тукашните власти.

Аз кимнах.

— Да, казано накратко.

— Добре. Защото ще работиш с южноафриканската полиция, а това няма да стане никога, ако знаят, че си английско протеже. Не мога да си ги представя да сътрудничат при такива обстоятелства. — Той се съсредоточи върху едно листо от маруля. — Някога бил ли си в Англия?

— Никога — отвърнах аз и се поколебах. — Би трябвало да знаеш, че съм известен като човек, който има малко антибританско настроение. Доста срещано явление тук е дори английски говорещите да са философи — особено след разпадането на Родезия. При тези

обстоятелства мисля, че не е препоръчително да ходя на почивка в Англия.

— Според мен можем да забравим тези неудобства за момент — каза Макинтош. — Упълномощен съм, ако намеря за необходимо, да те наема. А работата, която мисля да свършиш, е в Англия.

Чудна работа. Целия си съзнателен живот на зрял човек бях прекарал в служба на Англия, а никога не бях ходил там.

— Би било хубаво — отвърнах аз.

— Може би няма да си толкова очарован, когато чуеш за какво става дума — строго отсече той и опита от виното. — Много е хубаво — каза с вид на познавач, — макар и малко кисело. Какво знаеш за британската затворническа система?

— Нищо.

— Ще ти дам да прочетеш копие от доклада на Маунтбатън. Ще ти хареса. А сега накратко ще ти разясня за какво става дума. Лорд Маунтбатън открил, че английските затвори са пълни с дупки — като швейцарско сирене. Знаеш ли колко бягства стават на година?

— Не. Имаше нещо във вестниците преди няколко години, но не обърнах особено внимание.

— Повече от петстотин. Ако са по-малко от това, се смята, че годината е добра. Разбира се, повечето от бягствата са неуспешни, но известен брой от хората наистина успяват да се отърват. И тревожното е, че този брой все повече се увеличава.

— Представям си какво е — казах аз. Не можех да разбера накъде бие. Нищо от това, което каза, не ме засягаше.

Макинтош не беше от хората, на които нещо можеше да им убегне. Той ме погледна в очите и тихо каза:

— Пет пари не давам колко убийци, изнасилвачи, сексманиаци или обикновени крадци бягат от затвора. Това е проблем на затворническите власти и на полицията. Моята област е държавната сигурност и доколкото виждам, контролът ми се изплъзва. Министър-председателят е на същото мнение и ми каза да направя нещо.

— О! — промълвих несигурно.

— О! — повтори той с отвращение. — Погледни нещата от друг ъгъл. Затваряме Блейк за четиридесет и две години, не само като наказание, но и за да го държим настрана от руснаците. След пет години той офейква и се приземява в Москва, където изпява всичко.

Той мрачно погледна чашата си.

— Да предположим, че Блейк беше успял да избяга, но го хващат след един месец. Полицията щеше да е доволна, също и затворническите управници, но не и аз, по дяволите! Бих искал да знам какво е правил през този месец, с кого е говорил и т.н. Разбираш ли?

Аз кимнах.

— Ако това, което казах, стане, главната причина за задържането му ще е отстранена. Да го затворят след това за още четиридесет години, ще бъде като да затвориш вратата на обора, след като конят е избягал.

— Конят е информацията, която знае Блейк, а не самият човек, нали?

Макинтош кимна отривисто.

— Строи се нов затвор със стопроцентова сигурност против бягства на остров Уайт. Маунтбатън иска да го нарече „Вектис“, което показва, че освен всичко друго има и класическо образование. Той наистина е много способен човек. Само погледна скицата на един първокласен затвор и показа колко лесно е да се измъкне човек оттам.

Макинтош ме погледна с очакване, сякаш искаше да кажа нещо, затова изрекох:

— Да се измъкне?

Той се ухили.

— Доволен съм да видя, че си доживял добрите неща, които досието ти казва за теб. — Той посегна към чашата си. — Това вино много ми харесва.

— Хубаво е да знаеш, че си оценен — казах аз и му налях втора чаша.

— Ако прочетеш доклада на Маунтбатън, особено онези части, в които описва новия затвор, ще се зачудиш дали не си попаднал на шедьовър на научната фантастика. Локална телевизионна система, електронна мрежа, която задейства алармата, ако нещо се раздвижи в полето на наблюдение на камерите. Това е чудесна идея за защита, разбира се. За атака са приготвени хеликоптери и специални облекла за парашутисти, за бога! Точно в стила на Джеймс Бонд. Разбираш ли какво имам предвид?

— Да — казах бавно, — организация.

— Точно така. Измислено е ново престъпление, което като всички останали има за цел да извлече някаква печалба. А някой е намерил начин да печели, като измъква хора от затворите. Мисля, че това започна с големия влаков обир. Момчетата получиха тежки присъди — Бигс и Уилсън, — по тридесет години, но те имаха пари да си купят организация. — Той въздъхна. — Понякога се чудя дали съдиите съзнават какво правят. Един убиец може да се отърве с десет години, а когато се посегне на собственост, присъдите са три пъти по-големи. Както и да е, такава организация съществува и нейната цел е да освобождава затворници с дълги присъди при положение, че имат достатъчно пари да платят, и ще се учудиш, ако ти кажа колко са много. И веднъж създадена, и тя, както и всеки друг бизнес, се разраства и този, който е в центъра, си търси клиента, без да се интересува откъде идват парите.

— Руснаците?

— Кой друг... — каза Макинтош кисело. — Не ме интересува дали влаковите разбойници бягат от затвора и след това живеят като Райли на Ривиерата, но когато стане дума за държавната сигурност, не мога да стоя безучастен. — Той се намръщи. — Ако имах възможност, бих събрал всички хора, които застрашават сигурността, на едно място, в специален затвор, където ще се охраняват от армия, от военна полиция, която ще има правото да убива, ако се наложи. Но главите на нашата страна не мислят така.

С любопитство попитах:

— Къде е моето място във всичко това?

— Не съм свършил още — раздражено отвърна той. — Министър-председателят искаше да се направи нещо по въпроса, така че се намеси полицията, а също Специалният отдел и контраразузнаването. Но не стигнаха доникъде. Имаше един случай, когато се доближиха до същността — някакъв затворник, върнат обратно, изразил готовност да говори. И познай какво станало с него?

Тъй като съм реалист, казах безизразно:

— Умрял е внезапно.

— Да, беше убит. Но тази банда го измъкна от затвора, за да ни покаже това. Представяш ли си какво безочие! Тази организация е толкова сигурна в себе си, че може да освободи човек от затвора на нейно величество, който съвсем не е желал такова нещо. Ако беше

казал, още щеше да е жив. Но те успяха да го измъкнат все пак. Тялото му беше намерено три дни по-късно. Бил прострелян в тила.

— Не видях никакви доклади за това.

— Защото незабавно беше обявено за строго секретно — каза Макинтош малко уморено. — Никой не искаше такова нещо да се разгласява. Има специална точка за това в доклада на Маунтбатън — погледни параграф двеста и шестдесет.

— Но все пак какво е моето място тук?

— Ще стигна и до теб, когато се почувствам готов. Моята работа е държавната сигурност и можеш да си избиеш от главата всякакви глупости за контраразузнаване и авантюристични шпионажи. Работя в друга област — на министерско ниво и съм отговорен и докладвам само на министър-председателя. Тъй като всички се провалиха в това начинание, той ми разясни как стоят нещата и ми възложи задачата и пълната отговорност по изпълнението ѝ, както и пълна свобода за начините на действие, но не и на време. — Той потри челото си. — Разбира се, времето е относително нещо, както обясних на министъра, и той се съгласи. Но да се надяваме, докато аз отговарям за това, да няма бягства на държавни врагове.

Той се огледа и махна на келнера.

— Ще донесете ли кафето? И мисля, че ще пийна един „Вандер Хум“. Мисля, че питиетата на страната, която посещаваме, трябва да се опитват. Ще се присъедините ли към мен?

— Аз ще взема „Драмбуئے“ — казах сухо.

Той поръча кафето и ликьорите и ме попита с настойчив тон:

— Чувал ли си някога за човек на име Риардън? Джоузеф Риардън?

Замислих се и казах:

— Не.

— Не съм и очаквал. Риардън е, или по-скоро беше, престъпник. И то много способен. Умен, интелигентен и с много заложби — нещо като теб, бих казал.

— Благодаря за комплимента. Той мъртъв ли е?

— Бил е убит преди три месеца в Югозападна Африка. Не е бил замесен в нищо особено — просто най-обикновена автомобилна катастрофа. Богът на автомобилистите еднакво покосява и добрите, и лошите. Смисълът е в това, че никой не знае, че е мъртъв, освен теб,

мен и няколко високопоставени южноафрикански ченгета. Когато министърът ми даде тази дяволска задача, някои улеснения ми бяха предложени и аз незабавно започнах да търся човек като Риардън — наскоро починал престъпник, чиято смърт може да се потули. Той можеше да бъде намерен в Канада, Австралия, Нова Зеландия, Щатите и дори в Южна Африка. Фактът е, че това място се оказа Южна Африка. Погледни снимката му.

Обърнах я с лицето надолу, докато келнерът сервираше кафето, и я погледнах, когато останахме сами. Макинтош ме наблюдаваше с одобрение, докато аз внимателно я разглеждах.

Той каза:

— Веднага, след като открих Риардън, започнах да търся някой, който прилича на него и който може да мине за южноафриканец. Тези компютри са една прекрасна малка джунджурийка — изровиха те за двадесет минути.

— Значи ще има разместване. Правил съм го и преди, но е опасно. Много лесно могат да ме разпознаят.

— Не мисля — каза Макинтош уверено. — Първо, ти ще бъдеш в Англия, където Риардън никога не е бил, а дори да беше така, ти няма да пътуваш много там, за да попаднеш на някой негов приятел.

— Какво стана с тялото на Риардън?

— Погребах го под друго име. Задвижих някои връзки.

— Какъв лош късмет за семейството му. Беше ли женен?

— Не, а родителите му ще се справят и без него.

Погледнах този свободен човек с тънка коса с цвят на пясък и безцветни мигли и си помислих, че е едно безскрупулно и грубо копеле. Чудех се как ще се сработя с него в особената ситуация, която планираше.

— И така, аз съм Риардън. И съм в Англия. След това?

— Не бързай толкова. Въпреки че Риардън беше умен, той загуби, и то само веднъж. Излежавал е присъда в Претория. Било е доста отдавна. Знаеш ли нещо за южноафриканските затвори?

— Нищичко и благодаря на Бога за това.

— По-добре да научиш това-онова. Ще изпратя човек, който да те запознае с условията в затворите и с жаргона — той е най-важното нещо. — Макинтош ми се усмихна накриво. — Би било полезно, ако полежиш един месец да добиеш правилна представа. Мога да го уредя.

— Представях си как прехвърля идеята в главата си, как пресмята и преценява. Той поклати глава. — Не, няма да стане. Твърде опасно е.

Радвах се да го чуя. Затворите не ме привличат особено. Макинтош пресуши чашата си и каза:

— Хайде да се махаме оттук. Започнаха да идват много хора, а останалото искам да ти кажа насаме.

Той плати сметката и излязохме от ресторанта. Запътихме се към едно евкалиптово дърво, където можеше да се говори на спокойствие, тъй като в радиус от петдесет ярда нямаше жива душа.

Макинтош извади лула и започна да я пълни.

— Всички, които се опитаха да разбият организацията, се провалиха. Опитаха се отвън и не успяха. Проникнаха отвътре — резултатът беше същият. Организацията има фантастично добра система за сигурност и то е единственото, което знаем. Известна е под името „Бегълците“, но това доникъде не води.

Той запали клечка кибрит.

— Станард, това е работа, за която сам трябва да решиш дали ще приемеш или не. Но решението си трябва да ми съобщиш сега. Не мога да ти кажа нищо повече. И без това наговорих достатъчно. Може би трябва да те предупредя, че ако нещата вземат неприятен обрат, смъртта ще е, най-малкото, което може да ти се случи. Не по моя вина във всеки случай. Задачата е коварна и много опасна и най-искрено ще ти кажа, че самият аз никога не бих се заел с нея.

Излегнах се на тревата и се загледах в небето през клоните на листата на евкалипта. Животът ми в Южна Африка беше спокоен и скучен. Преди седем години се намирах в много неизгодна позиция и се бях заклел никога да не правя подобно нещо отново. Предполагам, шефовете ми бяха разбрали това и ми предоставиха спокойствието на Южна Африка — като награда за предишни заслуги. Бог е свидетел, че не съм направил нищо, за да печеля парите, които спокойно си течаха в онази английска сметка, която никога не бях докосвал.

Но времето лекува всичко и напоследък се бях почувствал неспокоен. Искях да се случи нещо — земетресение, каквото и да е, но да разведри еднообразния ми живот тук. И ето че земетресението се яви в лицето на този дребен и незначителен човек Макинтош, който беше на „ти“ с кабинета и си шушукаше за сигурност с министър-председателя. Имах смътна идея за това, което той имаше предвид, и

то въобще не изглеждаше трудно. Не ме беше страх от някаква банда английски мошеници. Не можеше да са по-опасни от момчетата, срещу които се бях опълчил в Индонезия. Там бях виждал цели градове, пълни с трупове.

Аз се оправих.

— Добре, съгласен съм.

Макинтош ме погледна някак тъжно и нежно ме потупа по ръката.

— Ти си безумец. Но съм щастлив, че точно ти прие. Може би се нуждаем от малко налудничавост за тази работа. Ортодоксалните методи не ни доведоха доникъде.

Той ме посочи с лулата си.

— Тази задача е свръхсекретна. Само трима души знаем — ти, аз и още един човек. Дори самият министър не е осведомен. — Той се захили саркастично. — Опитах се да му кажа, но той не искаше и да знае. Известно му е на какво съм способен и каза, че не иска да си цапа ръцете. Можело да му се наложи да отговаря на въпроси в камарата и не искал да лъже.

— Ами южноафриканската полиция?

— Те не знаят нищо — отвърна Макинтош с равен глас. — Танто за танто. Връщат ни услугата. Могат да започнат да се ровят в миналото ти. Ще можем ли да го понесем?

— Би трябвало. Нали е проектирано от експерти.

Макинтош дръпна леко от лулата и изпусна дима.

— Също така и други са се опитвали да проникнат в тази проклетата организация, но те се провалиха. Трябва да започнем оттам. Защо са се провалили? Един от най-обещаващите ходове е да се изпрати затворник с тази цел — човек, който нарочно извършва престъпление, за да могат после „Бегълците“ да се свържат с него. По едно време имаше не по-малко от осем такива мъже, които бяха пръснати по затворите на Англия. Но нито един от тях не успя — „Бегълците“ не се свързваха с него. Това за какво ти говори?

— За това, че организацията има много добра разузнавателна служба. Обзалагам се, че правят пълно проучване на човека, преди да се свържат с него.

— Точно така. И това означава, че нашата стръв, която е Риардън, трябва да издържи този тест. Не бива да имат никакво

съмнение относно произхода и дейността му. Нещо друго?

— Трябва да има импровизация.

— Помисли отново. За какво ти е тази глава? — каза Макинтош презрително. — Престъплението, човече, престъплението? Риардън, или по-скоро ти, ще извърши престъпление в Англия. Ще те хванат — аз ще се погрижа за това — и ще те затворят. Но престъплението трябва да е специално. Такова, в което са замесени много пари, които след това не са открити. „Бегълците“ трябва да са убедени, че можеш да платиш солидно за бягството си. И какво предполага това?

— Нищо особено. Няма да е толкова трудно да се организира.

— Да, няма да е трудно — каза Макинтош с някакви странни нотки в гласа. — Виж какво, Станард, това, което ще извършиш, ще бъде едно съвсем истинско престъпление. Разбираш ли? Аз ще го планирам, а ти ще го реализираш. И то няма да е какво да е престъпление, а от значителна величина. Ще откраднем невероятно голямо количество пари от някой безобиден английски гражданин, който ще вдигне врява до Бога. Всичко трябва да е съвсем истинско, защото... — той изговори думите ясно и отчетливо, — няма да рискувам сигурността.

Той се обърна и каза сериозно:

— Ако всичко стане така, както ти описах, ти ще бъдеш осъден и затворен за истинско престъпление и ако нещо се обърка, никой, дори и аз, няма да може да ти помогне. Ако ти лепнат четиринадесет години и „Бегълците“ не се свържат с теб, ще гниеш в затвора, докато ти изтече присъдата. И причината за това е, че не мога да изложа на риск сигурността на тази операция. Все още ли искаш да опиташ?

Поех си дълбоко въздух.

— Господи! Та ги искаш твърде много.

— Така трябва да бъде — отвърна той упорито. — Един опитен и трениран човек като теб би трябвало да може да се измъкне от всеки пропаднал английски затвор още на третия ден. Но ти няма да го правиш! Ще си седиш на задника и ще чакаш „Бегълците“ да се свържат с теб, независимо колко дълго те ще умуват дали да го направят или не. Ще чакаш, добре ли чу?

Погледнах го в очите, в които гореше фанатичен блясък, и отговорих меко:

— Да, не се притеснявай. Няма да се отчетна. Дадох ти думата си.

Той си пое въздух и каза с облекчение:

— Благодаря ти, Станард. Не се притеснявах за теб или поне не твърде много.

— Знаеш ли, питам се нещо. Маунтбатън е изучавал ситуацията в затворите, когато Блейк е избягал, а това е било доста отдавна. Защо е сега това внезапно раздвижване?

Макинтош се протегна и чукна лулата си в дънера на дървото.

— Добър въпрос. Ами виж сега... Първо, Маунтбатън и неговият доклад не са вече на мода. Когато публикуваха доклада, сигурността в затворите бе увеличена и всички социолози и затворнически преобразователи нададоха възмутен вик. Не казвам, че не са прави. Има два начина, по които може да се приема един затвор — като място за наказание или като място за превъзпитание. Внезапно повишената сигурност автоматически изключи второто схващане и наказанието стана основната цел. — Макинтош вдигна рамене. — Може и да са прави, но това е извън моята област. Затворниците изобщо не ме интересуват, а само тези от типа на Блейк и Лонсдейл. Когато такива хора биват залавяни, или ги изправят до стената и ги застрелват, или ги пъхат в затвор. Но и в двата случая причината, поради която постъпват така с тях, е не заради наказанието или превъзпитанието, а за да им се попречи да разпространят това, което знаят.

Но всички тези обяснения, които даваше Макинтош, не отговаряха на въпроса ми, затова отново попитах:

— И какво от това?

— Хванахме един много важен човек. Това може би е най-големият ни успех досега. Разликата между него и Блейк е като да сравняваш акула и съвсем дребна рибка. И него не трябва да го изпускаме. Говорих с министър-председателя за построяването на специалните затвори за такъв тип престъпления, но той каза, че било противозаконно. И така, Слейд ще отиде в най-обикновен затвор, по всяка вероятност причислен към категория „крайно опасен“.

— Слейд — произнесох аз замислено. — Никога не съм чувал за него.

— Той е в болница. Прострелян е в бедрото, когато го залавяли. Щом се оправи, ще има процес и ако го осъдим, както тексасците

съдят пияниците, трябва да му лепнат хиляда години. Ще се наложи да го задържим поне за идните двадесет години. След това няма такава значение.

— Двадесет години! Той трябва да знае невероятно много.

Макинтош извърна лицето си към мен, в очите му се четеше отвращение.

— Можеш ли да си представиш, че един руснак, а Слейд е руснак, ще бъде от втора ръка във важен отдел на английското разузнаване, който се занимава с контраразузнаване в Скандинавия? Е, случи се така, че сър Дейвид Тагарт — глупакът, който го тикна зад решетките — мълниеносно се издигна нагоре. Сега той е лорд Тагарт, пер на Англия. — Макинтош изсумтя. — Но той няма да държи речи и да се кандидатира. Ако знаеше какво е най-доброто за него, би си държал устата затворена.

Макинтош премигна с безцветните си мигли и изрече с прочувствен глас, в който се долавяха трагични нотки:

— Човекът, който залови Слейд, беше уволнен от Тагарт, по дяволите, и причината, която беше изтъкната, беше неспособност да изпълнява задълженията си. — Той с такава сила удари лулата си в стеблото на дървото, че си помислих, че ще се счупи. — Аматори! — извика той с режещ глас. — Тези проклетни аматори, които поддържат малките си незначителни армийки, ме отвращават.

— И каква е моята връзка със Слейд?

— Ще се опитам да ви сложат в един и същи затвор и това ще си бъде чисто престъпване на закона. Но това, което Слейд знае, има силата на динамит, който всеки момент може да избухне, и аз няма да се спра пред нищо, за да държа това копеле там, където му е мястото. — Той се изсмя злорадо и ме потупа по ръката. — Ние не само ще пречупим законите на Англия, Станард, а направо ще ги смажем.

Като проговорих, гласът ми трепереше:

— Сега вече знам защо министърът не би ви послушал.

— О, да — каза Макинтош самодоволно, — това би го направило съучастник в престъплението, а той се чувства твърде много джентълмен, за да си изцапа ръцете. Освен това ще му тежи на съвестта. — Той погледна към небето и замислено рече: — Какви странни птици са това политиците.

— Знаеш ли какво е това дърво?

Той се обърна и го погледна.

— Не, нямам представа.

— Евкалипт. Виждаш ли колко е голямо. Несчастието ми ще бъде пропорционално на размерите му, ако операцията се провали, затова добре го огледай.

IV

Някой би нарекъл Макинтош един вид патриот. В днешно време има много малко отявлени патриоти и на мода беше да се подиграваме с това достойнство. Телевизионните програми се присмиват открито, а за съвременността това е просто една отживелица. При този дефицит на патриоти човек няма много възможности за избор. Разбира се, за обикновения наблюдател Макинтош приличаше на пребоядисан фашист. Неговият бог беше Великобритания, но не тази на зелените поля и добре поддържаните алеи, величествените сгради и забързаните градове. Неговата идея беше за една обединена Британия — могъща и непоклатима. Беше заимствал възгледите си директно от Платон, Макиавели и Кромвел, които, ако се замислите, не се различават изобщо от тези на Мусолини, Хитлер и Сталин.

Но имаше още много неща за същността му, които открих доста по-късно.

Предстоеше ни работа, а времето, с което разполагахме, беше малко. Изучавах условията в южноафриканските затвори с един служител, който временно беше приел ролята на социолог. Той ме посъветва да прочета произведенията на Херман Чарлз Босман, които вече бях чел. Босман, който беше може би най-добрият южноафрикански писател, знаеше всичко, което можеше да се каже за условията в затворите. Беше излежал доста дълга присъда за убийството на мащехата си и това си преживяване в централния затвор в Претория той беше описал цветисто на езика на местните жители. В същия затвор Риардън беше излежал присъдата си.

Изучих с подробности досието му, което беше изровено от „Джон Форстър Скуеър“. В него фактите бяха малко, но изобилстваше от догадки и предположения. Риардън беше затварян само веднъж, и то за сравнително незначително престъпление, обаче досието искреше от сензации. Подозираха го буквално във всяко едно престъпно деяние — от кражба с взлом и наркомания до въоръжен грабеж и незаконна търговия със злато. Той беше многостранна личност, изтъкана от нерви и интелигентност. Непредсказуемите и неочаквани ходове в

престъпните деяния го бяха предпазвали от неприятности със закона. От него би излязъл добър таен агент.

Засмях се на тази мисъл. Може би Макинтош беше прав, когато каза, че приличал на мен. Не си правех никакви погрешни илюзии нито за себе си, нито за работата си. Тя си беше един мръсен бизнес, в който нямаше никакви принципи и достойнството трябваше да се пази ревниво. Наистина ме биваше в тази област, Риардън също би успял в това поприще, ако се беше намерил някой да го оцени. И тримата бяхме от един дол дренки — Макинтош, Риардън и Станард. Макинтош беше този, който дърпаше конците. От начина, по който хората играеха по свирката му, съдех, че не ме е излъгал, когато ми каза, че министърът му е дал някои привилегии. Това беше контраразузнаване на дипломатическо ниво и се чудех какво толкова, по дяволите, бяхме направили за южноафриканците, та да заслужим тази почит.

Постепенно започнах да се превръщам в Риардън. Смених прическата си и заприличах не на себе си. Акцентът на Рийф таун, който беше чист трансвалски говор, ми създаде много проблеми. След като внимателно бях разгледал фотографиите на Риардън, започнах да се обличам като него и да копирам стойката му. Съжалявам, че няхаме филми с него, за да наблюдавам походката му — тя наистина е важна. Но няхах друг избор и трябваше да рискувам.

Веднъж рекох на Макинтош:

— Казваш, че няма опасност да налетя на някой приятел на Риардън в Англия, защото няма дълго време да съм на свобода. Това е така, но има хиляда пъти по-голяма вероятност да срещна един от тези приятели, докато съм в затвора, отколкото, ако си вървя по „Оксфорд стрийт“.

Макинтош се замисли.

— Вярно. Ще направя следното: ще проверя много внимателно дали някой от затвора, където ще бъдеш, е бил в Южна Африка. И ако има такива, ще бъдат преместени. Причините за това няма да бъдат изтъквани, защото е често срещано явление да местят затворниците.

Макинтош ме изгледа безмилостно.

— Как е бащиното ти име?

- Джоузеф Риардън.
- Професия?
- Миньор — в оставка.
- Името на майка ти?
- Магрит.
- Моминско име?
- Ван дер Остхюизен.
- Къде си роден?
- В Бракпан.
- Дата на раждане?
- 28 май, 1934 година.
- Къде беше през юни 1968?
- Тъъ... в Кейптаун.
- В кой хотел беше отседнал?
- „Артърс Сийт“.

Макинтош ми се закани с пръст.

— Не е вярно. Това беше през ноември същата година. Трябва да го научиш по-добре.

— Тези данни няма да ми помогнат да се измъкна, ако стане напечено.

— Може и така да е, но всичко трябва да е изпитано до най-малката подробност. И затова по-добре пак се захващай да учиш.

Отново забодох нос в досието, макар и с нежелание. Господи, та човек не е длъжен да си спомня всяка минута от живота си. Но усещах, че Макинтош е прав. Колкото повече знаех за Риардън, толкова по-добре за мен.

Най-накрая подготовката ми свърши и Макинтош трябваше да се завърне в Англия. Той каза:

— Местните ченгета са малко обезпокоени от теб. Чудят се защо си избран за тази работа и как съм успял да убедя един австралийски емигрант да се превъплъти в Риардън. Страхувам се, че няма да можеш повече да се завърнеш тук.

— Ще се разприказват ли?

— Не — отвърна той убедено. — Само няколко от висшестоящите служители са осведомени за теб, но не знаят причината и затова са любопитни. Но задачата е строго секретна и на високо дипломатическо ниво, а южноафриканците умеят да пазят

тайни. Те разбират правилно сигурността. А колкото до по-древните риби, те ще бъдат малко изненадани, когато разберат, че Риардън е заловен в Англия, но просто ще въздъхнат с облекчение и ще го задраскат от списъците за няколко години.

— Ако си прав за „Бегълците“, то това означава, че те ще направят щателно проучване тук, в Южна Африка.

— Няма да има никакъв проблем — каза той уверено. — Ти добре поработи за това, Станард. Когато всичко свърши, сигурно ще получиш медал. Трябва да се кажат няколко думи на хората, които ще забъркаме в тази история — на застрахователната агенция, на този, когото ще ограбим, и т.н. Министърът на вътрешните работи ще се погрижи да не се очерни репутацията ти.

— Ако всичко има добър край. Ако ли не, ще загазя ужасно. — Погледнах го право в очите. — Бих искал някаква гаранция. Знам, че си маниак на тема сигурност и може би е правилно. Както е организирана акцията, само трима човека ще знаят за нея — ти, аз и още някой. Искам да знам кой е този „друг“, в случай че стане нещо с теб. Ще се забъркам в отворителна каша, ако те прегази някой автобус.

Той се замисли над думите ми.

— Прав си. Е, добре, този човек е секретарката ми.

— Секретарката ти — повторих безизразно.

— О, мисис Смит е много добра секретарка. Невероятно способна. Сега тя работи усилено върху случая.

Кимнах и продължих:

— Има и нещо друго. Прехвърлям в ума си някои вероятни положения. Какво ще стане, ако аз избягам, а Слейд — не?

— Тогава тръгваш с „Бегълците“, разбира се.

— Ами ако стане обратното?

Макинтош вдигна рамене.

— Това няма да бъде по твоя вина. Трябва да се оставим в ръцете на местните власти. Не искам да кажа, че тази перспектива ме привлича особено.

— А ако предположим, че и двамата избягаме. Тогава какво ще стане?

— Аха, разбирам какво имаш предвид.

— Да, мислех, че ще се досетиш. Кое е по-важно? Да унищожим „Бегълците“ или да върна Слейд отново в затвора?

Той замълча за момент.

— Несъмнено Слейд е по-важен, въпреки че идеалният вариант е да свършиш и двете задачи. А колкото до връщането на Слейд в затвора, можеш сам да прецениш. Ако той умре, няма да пролея и една сълза. Основното за нето е, че той не трябва да се изпуска от надзор — не бива да говори и да предава информация на трети човек. — Макинтош насочи бледосините си очи към мен. — Мъртвите не говорят.

Ето това беше. Заповед да убия Слейд, ако преценя, че е необходимо. Започнах да разбирам защо министър-председателят имаше предубеждения за Макинтош. Беше опасно да държиш до себе си такъв човек. Той замина за Лондон на следващия ден, а аз го последвах два месеца по-късно като отговор на поредното писмо от Люси. Връщане назад нямаше.

6.

I

Седях и гледах брандито в чашата. Мислех усилено и не бях близнал нито капка. Мина онова време, когато по цял ден се наливах, беше дошъл моментът да помисля сериозно. А, бога ми, имаше за какво.

Всичко беше станало точно по плана на Макинтош. Престъплението, процесът, затворът, Слейд и накрая „Бегълците“, но след това играта загубя. Групичката наистина беше способна, а системата ѝ за сигурност — непоклатима като на професионална шпионска организация. И ето ме мен — попаднал в самото ѝ сърце и неспособен да направя нищо повече от онова, което можех в Южна Африка.

Виновна беше онази проклета подкожна инжекция в микробуса, която обърка всичко. Не бях очаквал такова нещо, както и този затвор след това. Все още не разбирах целта им. Работеха на принципа, че трябва да са осведомени най-подробно за клиентите си. И освобождаваният не биваше да знае как точно е станало, важен беше резултатът. Тази организация беше твърде професионална, за да е истинска.

А и бях загубил Слейд.

Това беше най-лошото и ако някога се измъкнех от Дебелото лице, Макинтош щеше да ме изкорми. Инструкциите му бяха повече от ясни. Ако се появеше възможност Слейд да се измъкне от наблюдението ми, трябваше да го убия. Можех да прережа гърлото му с тъпия кухненски нож, докато спи, или да го удуша с шнура на лампата. Не бях направил нито едно от двете.

Разбира се, повече от сигурно е, че ако бях убил Слейд някоя вечер, на сутринта вече нямаше да съм между живите, но не тази мисъл ми попречи. Пресметнах шансовете ни и намислих няколко изхода от ситуацията. Мислех, че ние със Слейд можем да избягаме заедно, че не бяха открили кой всъщност съм. Но нито едно от тези неща не стана и ситуацията беше повече от объркана.

Лежах на леглото с ръце на тила и се чудех как бяха разбрали за размяната. Фетфейс се опитваше да ме убеди, че знае, че не се казвам Риардън, тъй като отпечатъците от неговите пръсти в „Джон Форстър Скуеър“ не съвпадали с моите. Знаех, че това е нагла лъжа, защото под наблюдението на Макинтош аз лично бях сложил моите отпечатъци в досието на Риардън и всички отпечатъци, които идваха оттам, трябваше да съвпадат с моите.

Ако Фетфейс знаеше, че не съм Риардън, то със сигурност не беше от отпечатъците. Защо тогава, по дяволите, се опитваше да блъфира?

Напрегнах мисълта си до крайност, като прехвърлих през ума си най-различни хипотези. Например предположих, че Фетфейс само подозира, че не съм Риардън, и се опитва да блъфира с надеждата да се издам. Но аз не се бях поддад и сега той трябваше да представи отпечатъците, които бях сигурен, че не притежава, а дори и да ги имаше, те биха съвпаднали с моите.

Това беше само едно предположение сред много други, но всички водеха до същото — Фетфейс или знаеше положително, че аз не съм този, за когото се представям, или само подозираше. И в двата случая проблемът беше как, по дяволите, беше разбрал. Къде се бях изпуснал?

Върнах се отново към времето, преди да замина за Англия, но не открих никаква грешка. Не бях направил или казал нещо, което да ме издаде, и това ме наведе на отвратителното подозрение, че има изтичане на поверителни сведения, пукнатина в здравата черупка на сигурността.

Помислих си за Макинтош. Това грубо, безскрупулно копеле, което ме подтикна да се хвана на въдицата. Той би продал и собствената си майка за доброто на държавата. Раздразнено тръснах глава. Тази пресилена метафора добре показваше, че съм уморен, което си беше самата истина. Ако Макинтош решише, че като ме предаде, ще постигне целта си, би го направил без никакво колебание.

Помислих задълбочено над този вариант, но го отхвърлих, защото не виждах никакъв смисъл да го прави — поне не сега. Следователно оставаше тази така способна Люси Смит, на която Макинтош вярваше толкова много и за която не знаех нищичко. Разбира се, имаше и други възможности, при които по невнимание

сигурността да не е била запазена. Например офисът му можеше да бъде подслушван от някой, който има интерес от цялата история, и какво ли още не.

Отидох в банята и наплисках лицето си със студена вода. Макинтош да върви по дяволите с неговите подли машинации! Това, което трябваше да направя, беше да се измъкна от този противен капан. Не трябваше да умувам как бях влязъл в него, а как да изляза.

Изтрих лицето си и се върнах в спалнята. Заех се да правя преглед на наличните оръжия. Един мъж с опит в моето положение наглася съоръженията си според материалите, които има подръка. Например сервираха ми по три ястия на ден, а заедно с тях и червен пипер. В джоба си държах хартиена кесийка, в която имаше достатъчно, за да бъде заслепен човек. Пиперът може да се окаже много полезен, когато се яви подходящ случай.

След като помислих около пет минути, отидох до гардероба и извадих един чорап, който напълних наполовина с пръст от саксиите, наредени на перваза, като взех по малко от всяка. Премерих тежестта му на ръка, завързах го и го стиснах в шепата си. Щеше да послужи за добър заглушител. Е, вярно, не беше тежък като пясък, но щеше да свърши работа.

Има много начини, по които човек може да се измъкне от заключена стая. Ако имаш пистолет, е лесно да си пробиеш път, можеш да направиш пожар, но е опасно. Не е сигурно, че ще се измъкнеш, а може и да има трагични последствия. Винаги си припомням историята на Чарлз Ламб за изгореното прасе. Можех да използвам някои трикове, но тези момчета не се връзваха лесно. Вече се бях опитал да подмамя Дебелото лице да ме пусне на двора и той не се хвана.

Това ме наведе на мисълта за него и за поведението му, когато идваше при мен. Той винаги беше много внимателен. Ключът щракваше, той влизаше и заставаше с гръб към вратата и винаги с лице към стаята. След което пазачът заключваше отвън. Фетфейс никога не заставаше с гръб към мен. Бях се опитвал да заставам зад него, но той по никакъв начин не позволяваше да му отвлека вниманието. А и носеше пистолет. Когато животът ти зависи от това, забелязваш и най-малките детайли. И независимо колко внимателно е ушит костюмът, малката подутинка го издаваше.

И така, трябваше да издебна Фетфейс, да застана зад него и да го ударя с чорапа, пълен с пръст. За това беше нужно да използвам трикове на илюзионистите. Той трябваше да си помисли, че съм пред него, когато аз всъщност ще бъда зад гърба му. Тъй като не ме биваше много-много като хипнотизатор, се запитах какво ли ще стане, но все пак се захванах за работа.

Първо, отидох в банята и дръпнах водата на тоалетната. Верига нямаше, тъй като казанчето беше от тези, които се слагат на около метър и половина над пода и се задействат с кранче. Разтърсих се да намеря някаква връв. Беше ми нужна цяла макара, но тъй като нямах, трябваше да импровизирам.

Лампата в банята се светваше, както във всички хубави сгради, чрез дръпване на едно въженце, което висеше от тавана на удобна височина. Така се сдобих с връв, дълга метър и нещо. Нощната лампа беше свързана с контакт на перваза на пода чрез двужичен кабел, изолиран с пластмасова обвивка. Когато разделих жичките една от друга, получих доста дълго въженце.

Имаше и още една лампа на тоалетката, която също допринесе за целта, но все пак не беше достатъчно, затова трябваше да измисля нещо друго. Халатът ми беше от хавлиен плат с необрязана бримка и имаше колан. Разниших го на многобройни нишки, навързах ги и, слава богу, получих това, което ми трябваше. Въжето беше достатъчно, за да направя примка за душене — естествено не толкова здрава като струна от пиано, но не бях в положение, в което можех да си позволя да капризничая.

Направих примка и я окачих на дръжката на казанчето. След това прокарах връвта покрай стената на спалнята, та до вратата. Можех да използвам макара, но вместо това си послужих с изолационните скобки, които придържаха електрическите жици. Надявах се, че ще издържат.

Но жестоко се лъжех.

Дръпнах лекичко — не стана нищо. Опитах по-силно — резултатът беше същият. Накрая дръпнах много силно и едната скобка се откова от пода.

Така въобще нищо не ставаше.

Върнах се в банята и отново дръпнах водата, като се опитах да натисна дръжката колкото се може по-леко. Очевидно беше нужно

много по-голямо усилие, за да се задвижи, отколкото моето импровизирано въже можеше да приложи. Трябваше да измисля нещо друго. Известно време оглеждах казанчето, след което махнах капака и отвътре се подадоха чарковете му — клапанът и придружаващите го джунджурии — изобретението на неизвестния Томас Крапър. Движението на дръжката надолу беше резултат от преместването на дълго бутало надолу и аз заключих, че триенето беше причината дръжката да не се плъзга свободно. Ако можех по някакъв начин да откача тази дръжка и да въздействам направо на буталото, сигурно щях да успея.

Половин час по-късно бях готов да опитам отново. Бях удължил въжето с ивици от накъсан чаршаф. Щеше да се вижда, но само в банята, а там нямаше значение. Оставих вратата на банята откритата и се върнах на поста си на другия край на въжето. Вдигнах от пода свободния му край, стиснах го между пръстите си и дръпнах силно.

От банята долетя дългоочакваното и ясно чуващо се из цялата стая шуртене на вода.

Пуснах въжето и внимателно огледах стаята, за да се уверя, че всичко беше на мястото си и че нищо няма да се стори подозрително на Фетфейс, когато влезе. Беше чисто и подредено с изключение на леглото, където бях късал чаршафа. Взех го отново и го накъсах на дълги ивици. Щеше да ми бъде нужен. След което оправих леглото.

Имах да свърша още някои неща. Отворих гардероба и прегледах съдържанието му. Там се мъдреха един костюм в порядъчно тъмносиво, спортно сако, панталон и кафяви обувки. Не знаех дали се намирам в град или в провинцията. Ако се появях в град, костюмът щеше да е точно на мястото си, но ако се окажеше, че се намирам в сърцето на провинцията, костюмът щеше да бие на очи, докато в града и двата типа облекло щяха да са добре дошли. Така че облякох спортното сако. Взех също шапката и шлифера.

Бил съм преследван и преди и знам, че едно от най-трудните неща е на пръв поглед така обикновеното миене и поддържане на чистоплътноста. Ако брадата ми пораснеше с цвят, по-различен от косата, щях да привлека вниманието. Блондинката ме беше посъветвала да се бръсна два пъти на ден. Полицията е много добре запозната с проблема за чистотата на преследвания и затова се правят постоянни проверки на всички обществени тоалетни и големи хотели.

Така че си взех самообръсначката, сапун, кърпи за ръце и лице. Всичко това съвсем спокойно щеше да се побере в джобовете на шлифера, без да ги издува прекалено много. Навих жицата и я пъхнах от вътрешната страна на шапката. Всяко наблюдателно ченге разбира за какво става дума, когато види такава жица, и затова не исках да се забелязва, ако ме претърсват — щяха да ме хвърлят зад решетките за нула време.

Това се отнасяше също и за пистолета — ако успееш да се добера до този на Фетфейс. Тази мисъл ме наведе на друг въпрос. Докъде можех да стигна в използването на оръжието, ако станеше нужда?

Култът към Джеймз Бонд беше родил известен брой глупави идеи. Забранени са номерата с две нули, а също и разрешението за убиване. Доколкото знам, нямах никакъв номер освен този на досието ми, какъвто имат всички служители. Но със сигурност никога никога не се е обръщал към мен като към номер петдесет и шест или какъвто и да е друг — какво остава пък за 0056. Агентите никога не убиват просто така. Това не означава, че не убиват въобще. Правят го само по заповед при стриктно определени обстоятелства. Да се освободиш от някого, като го убиеш, предизвиква гримаса на отвращение — объркващо и непоправимо е, а и обикновено има други начини да накараш някого да си затвори устата, които са също толкова ефективни.

Естествено, понякога убийството е наложително и на агента е наредено да го извърши. Дали това предполага разрешително да убиваш, не мога да кажа, но със сигурност не позволява да се нанасят неограничени телесни повреди. Оставяш твърде много трупове след себе си и секретната служба престава да бъде секретна.

Колкото до моя случай, Макинтош не беше казал да убивам някого освен Слейд, а това, най-общо, означава никакви убийства. Такива доброволни убийства в занаята са известни като „случайности“ и всеки агент, който е такъв глупак да го направи, много бързо бива уволняван като неспособен и несигурен. Служител, който оставя след себе си трупове, би предизвикал неизразим ужас в малките закътани канцеларийки в Уайтхол, които имат невинно подвеждащи имена на вратите.

В крайна сметка отново стигнах до стария морален проблем — кога на човек е позволено да убие друг човек? Отговорих си, като

цитирах израза: „Убий или ще бъдеш убит!“ Ако се намирах в опасност да бъда убит, тогава ще убия другия като реакция на самозащита, но не и преди това. Убил съм един-единствен човек през живота си и след това два дни не можах да се съвзема от шока.

След като реших този въпрос, започнах да планирам как да извърша палеж. Като отворих бюфета, открих, че вътре има бутилка и половина южноафриканско бренди, почти пълна бутилка скоч, джин и половин бутилка „Драмбуйе“. Изпробвах брендите и „Драмбуйето“ и те се оказаха лесно възпламеними, макар и не толкова, колкото на мен ми се искаше. Съжалих, че не си бях поръчал ром — има някои прекрасни видове, които са стопроцентов алкохол и отлично биха послужили за целта, макар че само господ знае какво причиняват на стомаха.

След това си легнах и спях спокойно, като човек, който е чист пред съвестта си.

II

На следващата сутрин не ми донесоха закуска. Таафе дойде, но не както обикновено с количка, а само влезе и ми посочи вратата. Вдигнах рамене и излязох. Май това щеше да бъде краят на купона. Отведоха ме долу в затъмнената със завеси стая, където подписах чека. Минах покрай някаква застаряваща двойка от типа на Дарби и Джоун, които седяха толкова нервно на края на столовете си, сякаш бяха в чакалнята на зъболекарски кабинет. Погледнаха ме с безразличие, като минах покрай тях, за да отида в стаята, където ме чакаше Фетфейс.

Той ме изгледа студено.

— Имаше цяла нощ на разположение да измислиш достоверна история, мистър Който-и-да-си.

Аз атакувах направо:

— Къде е листът с отпечатъците?

— Не е тук — отвърна той кратко. — Във всеки случай той не ни е нужен.

— Все още не мога да разбера за какво говориш. И ако си мислиш, че съм прекарал цялата нощ, за да измислям приказки само за да си доволен ти, много се лъжеш. Времето ми трябва за много по-важни неща — казах аз и това си беше чистата истина.

Той изсумтя презрително.

— Ти си лъжец. Дебелата ти глава не може ли да побере, че тайната вече е издадена? Липсва само един малък детайл — твоята самоличност. — Той поклати съжалително глава. Знаем, че не си Риардън. Всичко, което искаме да разберем, е кой, по дяволите, си.

Но защо му трябваше да го знае — това беше въпросът. Имах някаква смътна идея, която никак не ми се понрави. Ако не бях Риардън, той щеше да иска да знае дали биха ме търсили усилено. Това е много важно, когато възнамеряваш да убиеш някого. Имах ли важни връзки? За кого работех? И защо? Той щеше да държи да му отговоря на всичките тези въпроси.

А и беше толкова убеден, че не съм Риардън, което беше много тревожно. Въздъхнах дълбоко.

— Аз съм Джоузеф Риардън. Както ми каза Косгроув, проверили сте всичко най-подробно за мен, преди да ме измъкнете от затвора. Защо е сега това ненадейно съмнение, Фетфейс? Да не би да се опитвате да се измъкнете от задълженията си?

— Не ме наричай Фетфейс! — изсъска той. — Не са ми нужни отпечатъци, за да ми докажат, че не си Риардън, защото ти самият току-що го направи. Преди малко в коридора ти мина покрай една двойка стари хора, мистър и мисис Риардън от Бракиан, Южна Африка. Твоите така скъпи и уважавани баща и майка, долно копеле такова! Ти не ги позна, а и те също.

На това нямаше какво да кажа, така че замълчах. Но стомахът ми се сви.

Фетфейс ми показва зъбите си в свирепа усмивка.

— Когато казах, че тайната е издадена, говорех съвсем сериозно. Знаем за Макинтош и няма смисъл да отричаш, че го познаваш. Известни сме за измамническата смяна на имената и затова ще е по-добре да ни кажеш цялата истина.

Този път наистина се почувствах смазан. Сякаш бях сграбчил оголена жица, по която тече ток, и се надявах да не се изпише на лицето ми. Причините за моето разкриване можеха да бъдат най-различни, но когато се отнасяше за Макинтош, ситуацията ставаше три пъти по-опасна.

— За бога, какъв е този Макинтош?

— Колко забавно! — кисело промърмори Фетфейс. Той погледна часовника си. — Ще трябва да вземем по-строги мерки, но за нещастие имам ангажимент и сега нямам време. Давам ти два часа за размисъл. Помисли си добре за мерките, които ще приложим. Уверявам те, че няма да са от най-приятните.

Колкото и да бях потиснат, не можех да се сдържа и почти се изсмях в лицето му. Действаше като злодей във второто действие. Нямахме никаква среща и двата часа бяха предназначени да ме съкрушат, като си представям най-отвратителни картини на изтезание. А и въобще нямаше да чака два часа, щеше да дойде най-много след час. Фетфейс беше аматьор и, изглежда, черпеше идеите си от телевизията. Той бе мекушав и не би стигнал до мъчения, затова се надяваше, че ще се огъна по този детски начин.

— Добре. Ако искаш да измисля някаква история, ще го направя и ще ми отнеме два часа.

— Ние не искаме приказки, както ти казваш, а истината.

— Но вие знаете истината, по дяволите!

Той просто вдигна рамене и направи знак на мъжа, който стоеше зад мен, да ме отведе горе. Риардънови, ако въобще бяха те, се бяха изпарили. Порази ме прозрението, че дебелото лице можеше да блъфира и за тях. Но все пак знаеше и за Макинтош.

Веднага след като ме заключиха в стаята, се залових за работа. Обръснах се бързо и прибрах самообръсначката и останалите неща в джоба на шлифера. Облякох се, като сложих спортното сако от туид, взех чорапа с пръстта и заех позиция до вратата. Между пръстите си стиснах края на пригоденото за целта въже.

Чакането беше дълго. Струваше ми се, че съм стоял там часове, но въпреки всичко трябваше да продължа да стоя точно там, защото от времето зависеше всичко. Огледах стаята, за да проверя дали всичко беше наред, и с успокоение въздъхнах. Вратата на банята беше открената, но изглеждаше затворена. Жицата, която минаваше през стаята, не се виждаше. Всичко, което трябваше да направя, беше да стоя зад вратата и да чакам.

Въпреки че чакането ми се стори безкрайно дълго, Фетфейс се върна след час. Бях предвидил правилно. Чух гласове от коридора и стиснах здраво въжето. В момента, в който чух щракването на ключа, започнах да дърпам, като прилагах все по-голяма сила, за да задвижа буталото на казанчето.

Когато вратата се отвори, се чу шуртенето на водата.

Фетфейс внимателно влезе в стаята. Беше сам и видимо се успокои, като чу шума от тоалетната. Направи няколко крачки напред, като бутна вратата зад себе си. Чух как ключът се превъртя в ключалката, когато пазачът отвън заключи. Той направи още една стъпка напред, без да се обърне. Можеше да ме види, ако само леко се беше извърнал наляво, но изобщо не му хрумна да се оглежда. Та нали все пак бях в банята?

Но аз не бях! Ударих го силно с натъпкания чорап, доста по-силно, отколкото пощальона в „Кидикар офис“. Той изхриптя, коленете му се подгънаха, но се задържа на крака и леко обърна глава, така че можах да видя, че се задъхваше с отворена уста и се опитваше да

извика. Знаех, че пръстта в чорапа няма да свърши същата работа, както пясъка, затова го ударих още по-силно и той загуби съзнание.

Подхванах го, докато се свличаше. Не исках тупването му на земята да бъде чуто отвън. Стори ми се, че когато го ударих за втори път, ударът отекна в цялата стая, затова го подържах известно време, за да видя какво ще се случи.

Но, слава богу, не стана нищо, затова с въздишка на облекчение го положих на пода. Първото, което направих, беше да взема пистолета му. Той беше автоматичен за девет патрона, но в патронника нямаше нищо. Бях абсолютно прав. Въпреки всичко той си беше аматьор. Да носиш оръжие, в което няма нищо, беше все едно да носиш парче метал. Каква беше ползата от пистолет, който не можеш да използваш в момент, когато имаш нужда от него?

Върнах пълнителя обратно и сложих пистолета в джоба си. И през цялото време говорех на глас. Пазачът отвън не трябваше да разбира нищо.

Съблякох сакото му и свалих кобура от рамото. След това го овързах от главата до петите с ивиците чаршаф, които бях приготвил, а устата му запуших с един парцал. Той дишаше шумно през устата и се зачудих дали няма да се задуши, но скоро започна да диша и през носа, и то доста шумно, което ми показва, че не го бях ударил много силно. Освен моралните съображения имах и други, поради които го исках жив. Щеше да ми бъде нужен.

Бързо пребърках джобовете на сакото му. Имаше портфейл, пълен с пари. Това беше прекрасно — щях да имам нужда от тях. Повече не се занимавах с него, а го оставих настрана заедно с един малък тефтер, и продължих с претърсването. Намерих шепя монети, които моментално влязоха в моя джоб, както няколко резервни пълнителя за пистолета, което също беше добре дошло. Оставих всичко друго освен ножа за хартия и автоматичната писалка, които щяха да са ми нужни в следващите няколко минути.

След като привърших, пристъпих към следващата част на плана. Измъкнах единия матрак от леглото, завлякох го до вратата и с ножа на Фетфейс го разпорих. Той беше пълен с прекрасна памучна дреб, която щеше да гори превъзходно. Струпах пуха накуп, готов за възпламеняване, и наблизко сложих бутилките бренди и „Драмбуей“.

Насочих вниманието си към Фетфейс, който вече се съвземаше. Той се размърда и от носа му излезе хрипящ звук, който би бил стенание, ако устата му не беше запушена. Отидох до банята, напълних чаша със студена вода и я лиснах в лицето му. Той изпъшка отново и отвори очи.

Сигурно е преживял страхотен шок, когато е видял дулото на собствения си пистолет на две педи от лицето си. Изчаках, докато напълно осъзнае какво става, и казах с твърд глас:

— Ако си мислиш, че няма нищо в пистолета, много се лъжеш. Ако искам да ти пръсна черепа, ще е достатъчно само да натисна спусъка.

Той трепна и изви врат, като се опита да се освободи, а от устата му излизаха гъгнещи звуци.

— Не се вълнувай толкова — посъветвах го аз, — и няма да ти се случи нищо лошо. — Виждах как напряга мускулите на ръцете си, които бях вързал на гърба му, в усилия да се освободи. Когато престана да се бори, аз казах: — Ще изляза оттук и ти ще ми помогнеш. Можеш да го направиш, както си избереш — доброволно или не, но ще го направиш. Трябва да те предупредя, че първото съмнително движение ще доведе до смъртта ти. Ще бъдеш по средата, така че ако започне престрелка, сигурно ще спреш някой куршум.

Не изчаках да видя реакцията му. Сега това нямаше значение. Просто взех шлифера и шапката, облякох ги и проверих дали всичко необходимо е в джобовете. След това изсипах съдържанието на бутилките върху пуха от дюшека и стаята замириса на спиртна фабрика. Върнах се при Фетфейс и отвързах глезените му.

— Стани! Бавно!

Той се олюля на краката си, затруднен от завързаните си ръце. Стоеше, без да мръдне, и просто ме гледаше. В очите му не се четеше нищо. Насочих пистолета към него.

— Върви към вратата и спри на половин метър от нея. Няма да я разбия, може да се окаже фатално.

Той покорно се затътри натам, а аз го наметнах със сакото му. Като изключим това, че устата му беше запушена и ръцете вързани, той изглеждаше нормално, достатъчно нормално, за да може да ме удари при нужда. Затова номерът беше да отвлека вниманието на пазача, така че да не се загледа във Фетфейс.

Драснах една кибритена клечка и я хвърлих в купа, който лумна в сини пламъци. Не беше кой знае какъв огън, но при дадените обстоятелства беше най-доброто, което можех да направя. Задържах погледа си на него, докато лумнаха първите жълти пламъци, и натиснах бутона, с който Фетфейс известяваше за намерението си да излезе.

Когато ключалката щракна, аз се намирах точно зад него и го побутвах с пистолета, за да се увери, че не се шегувам. Вратата се отвори и аз с цяла длан го бутнах напред и извиках с всичка сила:

— Пожар!

Продължих да вървя напред, а той се олюляваше пред мен. През рамото му видях изуменото лице на пазача, който се чудеше какво да направи. Той държеше някакво оръжие, но се разтрепера, когато видя пламъците в стаята, и Фетфейс, който се клатушкаше към него. С отварянето на вратата въздухът беше разпалил огъня по-силно и не мисля, че пазачът изобщо ме забеляза.

Още веднъж бутнах Фетфейс, така че той връхлетя върху пазача и двамата на кълбо се строполиха долу. Чу се изстрел и някой извика. Сигурно е бил надзирателят, защото устата на Фетфейс беше запушена.

Прескочих двете сплетени в едно тела и затичах по коридора. Държах пистолета в ръка и бях вдигнал предпазителя. Коридорът беше с дървена ламперия и от двете страни имаше врати, на които не обърнах внимание. Накрая се спрях на една площадка. Не бях на последния етаж. Изкачих се нагоре. Този ход бях решил още предната вечер. Наистина е любопитно защо всички, които се опитват да избягат от къща, винаги се стремят веднага да слязат на партера. И това е причината, поради която биват залавяни. Предполагам, че е инстинктивна реакция, но отделът, който ме тренираше, работеше усърдно да изкорени този стремеж.

Горният етаж не беше толкова хубав — стените не бяха облицовани с дърво — и предположих, че бях попаднал на етажа за прислугата, което означаваше, че трябва да се оглеждам за Таафе, за когото се съмнявах, че беше обикновен слуга. Движех се бързо, като се опитвах да не вдигам шум. Долу се чуваше врява. Беше много рисковано да остана в коридора, затова се шмугнах в най-близката стая с насочен пистолет.

Слава богу, беше празна и влязох в нея тъкмо навреме, защото чух някой да препуска тежко по коридора. Пуснах резето, приближих се до прозореца и открих, че се намирам от другата страна на къщата, далече от двора. За първи път ми се удаваше възможност да огледам околността и гледката беше много приятна — обширни поля и гори, заобиколени от синьо-зелени планини. На около половин миля се виждаше шосе и някаква бързодвижеща се кола. Там беше свободата.

През последната година и половина не бях виждал друго освен каменни стени и не бях отправял поглед по-далече от няколко ярда. Гледката на просторните поля ме развълнува. Почувствах как гърлото ми се сви и сърцето ми заби учестено. Нямаше значение това, че облаците като черна пелена бяха обгърнали земята и че силният вятър с цялата си мощ запращаше дъждовните капки по стъклата. Там, навън, щях да бъда свободен и никой не можеше да ме спре.

Върнах се отново до вратата и се заслушах. Долу суматохата беше голяма — изглежда, не можеха да се справят с огъня, който бях запалил. Натиснах дръжката и леко открянах вратата. Чух Фетфейс да крещи:

— По дяволите огънят! Искам Риардън. Таафе, слез долу при входната врата. Дилън, ти заставаш на задната. Останалите ще претърсим къщата.

Един плътен глас съобщи:

— Не е горе. Току-що идвам оттам.

— Добре — изрече Дебелото лице нетърпеливо. — Значи остава само този етаж. Таафе беше на най-горния и не го е видял. Хайде, размърдайте се.

Някой се обади:

— Света Богородице, не виждате ли, къщата ще изгори!

— Няма значение. Ако изпуснем Риардън, тя няма да ни трябва повече.

Излязох в коридора и бързо се отдалечих от стълбището. Завих зад един ъгъл и попаднах на задните стълби. Спуснах се бързо надолу, като се надявах да стигна до партера преди другите. Успях и като слязох долу, видях задната врата широко отворена. Някакъв мъж стоеше отпред. Трябваше да е Дилън.

За щастие, когато слизах надолу, той не гледаше към мене, а беше отправил поглед към широката алея, която водеше към предната

част на къщата. Промъкнах се в един страничен коридор, където той не можеше да ме види, и си отдъхнах. Не се и съмнявах, че мога да победя Дилън, но това едва ли щеше да стане без шум, който неминуемо да привлече останалите.

Първата врата, която отворих, беше на някаква стаичка, където държаха метлите и която не можеше да ми послужи, защото нямаше прозорец. Но на втория път случих — попаднах в добре зареден килер, който имаше достатъчно голям прозорец, за да се измъкна през него. Затворих внимателно вратата и се опитах да отворя прозореца, който, както изглеждаше, не беше пипан от години, защото беше заял. Дръпнах го по-силно и той поддаде, като изскърца издайнически. Спрях, за да разбера дали Дилън беше чул нещо, но не долових нищо обезпокояващо освен тежките стъпки, които се чуваха от горните етажи.

Отново се заех с прозореца и накрая го открях на някакви си двадесет сантиметра и нещо, но все пак достатъчно, за да се промуша оттам. Тръгнах с главата напред и се приземих в легло от коприва, но за щастие бях закрит от един прогнил варел. Докато триех нажарените си ръце, се оглеждах наоколо и съвсем не останах очарован от гледката. Къщата беше заобиколена от висока каменна ограда и единствената порта, която се виждаше, се намиреше точно срещу отворената задна врата. Ако опитах да се промъкна, Дилън сигурно щеше да ме забележи.

Чувствах как дъждът се стича по гърба ми. Беше започнало да вали по-силно и това беше една точка в моя полза. Вятърът бе силен, а пелената от дъжд — плътна. Ако можех да изляза от портата, имах голям шанс да офейкам, защото видимостта им щеше да бъде много слаба. Но трудното беше да мина незабелязан през вратата — Дилън сигурно щеше да ме види, независимо от дъжда.

Варелът, който ме закриваше, беше пробит и ръждясал и един метален обръч висеше от едната му страна. Вдигнах го и се замислих. Никой, а най-малко Дилън, не очакваше да се върна в къщата, а една от най-успешните военни тактики е да нападнеш там, където не те очакват. Хванах обръча с двете си ръце, промъкнах се до задната врата и смело влязох в къщата.

Дилън чу, че влизам, а и трябва да е видял сянката ми, като заставах на входа. Но той се обърна много бавно.

— Намерихте ли го? — попита и когато видя на кого говори, очите му се разшириха от изненада. Нямаше време да направи каквото и да било, защото го ударих с обръча и той залитна. Вярно, че главата му беше по-твърда от моето оръжие, което бе ръждясало и се разпадна от удара, но все пак беше достатъчно здраво, за да повали Дилън.

Оставих го още докато падаше, и се втурнах към вратата, като захвърлих остатъка от обръча. Портата не беше заключена и след няколко минути вече бях навън и крачех по подгизналите поля. В равнината лесно можеха да ме забележат, така че завих наляво. Открих портичка, която ме отведе на някаква поляна, където намерих подслон под храстите на живия плет.

Дъждът се стичаше от периферията на шапката по лицето ми. Оглеждах се с надежда да си спомня разположението на околните поля и пътя, които бях видял от прозореца на последния етаж. Ако преминах това поле, щях да се озова в гората, зад която беше пътят. Затова закрачих енергично, без да се обръщам назад.

Чак когато навлязох в гората, спрях да се огледам. Нямаше и следа от преследвачи, а в далечината по посока на къщата ми се стори, че виждам гъст, виещ се дим. Може и да съм се лъгал, защото вятърът разнасяше дъжда и беше трудно да се различи ясно.

На другия край на гората видях една порта. Минах през нея и излязох на пътя. Но преди това чух лекото тракане на копитата, подрънкването и приятната мелодия. Отворих вратата и огледах пътя. По него преминаваше каруца, теглена от магаре, а отпред един мъж държеше юздите и си подсвиркуваше. Няколко бидона, в които по всяка вероятност е имало мляко, висяха завързани отвън и весело подрънкваха.

Гледах го как се отдалечава и се опитах да позная в коя страна се намирам. Каруцата и магарето ми напомниха за нещо испанско, но, боже мой, в Испания не може да вали така освен може би в равнините. Гледах как каруцата изчезва в далечината и ми хрумна, че дори не мога да определя от коя страна на пътя се движи, защото вървеше по средата.

Обърнах се и вперих поглед в другата посока. В далечината различих приближаващ се автобус, а отсреща един мъж чакаше на спирката. Забелязах, че рейсът се движи от лявата страна, така че поне се уверих, че съм все още в Англия. Най-пълно се убедих в това, когато

пресякох шосето и човекът, който чакаше, обърна усмихнатото си, червендалесто лице към мен и каза:

— Каква прекрасна утрин, нали?

Аз кимнах, а от периферията на шапката ми се стече вода.

— Да, наистина.

Но изведнъж самоувереността ми се изпари, когато погледнах табелката над главата си и видях, че надписът беше на два езика — английски и още един. Вторият не беше на латиница, а с някакви букви, каквито никога не бях виждал, макар че ми се струваха познати.

Автобусът се приближаваше много бавно. От спирката се виждаха покривът и горният етаж на къщата, от която се виеше черен дим. Отново обърнах поглед към автобуса и тръпнещ от напрежение, се запитах дали това противно нещо не може да се движи по-бързо. Чувствах се страшно уязвим.

Неволно пъгнах ръката си в джоба и напипах няколко от монетите, които бях взел от Фетфейс. Първата, която погледнах, очевидно беше най-обикновено пени, но със сигурност не английско. На него бяха изобразени кокошки и пиленца, а отдолу имаше някаква дума на този странен език, която дори не можах да прочета. Обърнах монетата от другата страна и за малко да я изпусна от изненада.

На гърба беше изобразена една арфа и имаше надпис със същите букви, но този път бяха четливи. „Ейре–1964“.

Господи, бях в Ирландия!

7

I

Автобусът потегли и тъй като бях вече на сигурно място, напрежението малко ме отпусна. Толкова бях зашеметен от откритието си, че пропуснах да забележа в каква посока тръгна автобусът. Такива пропуски могат да струват живота на човек и като седнах, се почувствах пълен глупак.

Измъкнах портфейла на Фетфейс от вътрешния си джоб и извадих банкнотите. Имаше както английски, така и ирландски. Взех няколко от последните, тъй като не знаех дали мога да си служа с английските тук.

Когато се приближи кондукторът, му подадох една банкнота и казах:

— За целия маршрут.

— Добре. Това ще струва две лири и две пени. — Той ми подаде билета и наброи рестото в ръката ми. Задържах монетите в ръката си, докато той отмина, и след това внимателно ги огледах. Забелязах, че някои са английски, и се зарадвах, че ще мога да използвам всички пари в портфейла на Фетфейс.

И ето че се намирах в някакъв автобус, пътувах до „последната спирка“, без да имам ни най-малка представа къде отивам. Каква нелепост! Погледнах през прозореца да видя къде съм, но околният пейзаж не ми говореше нищо, по дяволите! Ирландия! Какво знаех аз за Ирландия!

Отговорът дойде светкавично, без много да му мисля — нищо! Ирландия беше част от географската карта, която не си бях дал труд да изучавам, а ирландците бяха някакви чудати същества, които водеха всевъзможни борби. Припомних си и някакви смътни идеи за революция и гражданска война, за някакво въоръжено въстание, но това беше преди доста време, въпреки че наскоро бях чел за размирици в Северна Ирландия.

Автобусът спря на спирка и в обратна посока покрай нас с пронизителен вой мина една пожарна. Хората проточиха вратове да видят накъде отива и аз се усмихнах. По време на моето бягство се

беше разнесъл изстрел и някой беше изпищял, така че сигурно имаше човек с рана от огнестрелно оръжие — факт, който ще се окаже доста неудобен, когато Фетфейс се наложи да обяснява.

Автобусът потегли тромаво и само Бог знаеше къде ме отвежда. Минахме покрай едно селище, наречено Крейтлоу, което не ми звучеше много ирландско, но там видях и табелка, показваща пътя към Бънрати, та се успокоих. Над главите ни профуча самолет — пътнически, не военен — и направи голям завой, като се спусна ниско. Очевидно щеше да се приземи някъде наблизо. Ненадейно в съзнанието ми като светкавица блесна едно име — летище „Шенън“. Това беше ирландската международна аерогара, но и понятие нямах къде точно в Ирландия се намира.

Наум прехвърлих набързо нещата, от които незабавно имах нужда, и едно от тях беше географска карта.

Продължихме напред. Слънцето се показва през облаците и многоцветна дъга украси небето. Вече се виждаха повече къщи, а и писта за конни надбягвания. Пред очите ми изникна и табелка с магическата дума — Лимърик. Ето къде съм бил! Не че името ми говореше нещо. Всичко, което знаех за Лимърик, беше за момичето от Картум. Но той беше голям град, за което можех да съм благодарен. Трудно щяха да ме открият.

Слязох на спирка преди центъра и кондукторът ме изгледа учудено или просто така ми се е сторило. Причината, поради която избрах точно тази спирка, беше голямата книжарница, която видях и която щеше да ми даде най-нужното — информация. Повървах стотина метра до сградата, където се намираше, и влязох вътре. Разглеждах внимателно всеки щанд, когато накрая открих каквото ми трябваше.

Беше затрупано с най-различни карти. Имаше какви ли не пътеводители, справочници, карти във всевъзможни форми и размери — от сгъваеми до дебели токове. Културните и исторически пътеводители пренебрегнах и се насочих към конкретните разчертани карти с точна и сбита информация. Купих също една пътна карта, която спокойно се побираше в портфейла, бележник, комплект пликосе за писма, един вестник и всичко платих с петлирова банкнота от тези на Фетфейс. Заедно с новите си придобивки се настаних в една чайна и над чаша слаб чай и кифла със стафиди се заех да изучавам околностите.

Картата ми показва, че Лимърик се намира в началото на устието на река Шенън и както бях предположил — недалеч от летището „Шенън“. Къщата, от която бях избягал, беше разположена на север, някъде между Сиксмайлбридж и Крейтлоу, — много удобно място за Фетфейс и бандата му — някакви си петнадесет минути път с кола до летището.

Налях си още една чаша хладък чай и отворих вестника, за да видя, че Слейд и Риардън са все още новината на деня на първа страница, но това може би се дължеше на пристигането на инспектор Брънскил в Дъблин. Беше поместена негова снимка в момента, когато слиза от самолета. На въпросите на репортерите какво очаква да открие в Ирландия, той със стиснати устни отговорил: „Не давам обяснения.“ А инспектор Форбс, който току-що се бил завърнал от Брюксел, лаконично коментирал: „Нищо обнадеждаващо.“

Естествено, Слейд беше този, който привличаше повече вниманието. Около един шпионин винаги ще се вдигне повече шум, отколкото около крадец на бижута. Но съдейки по действията и думите на Форбс и Брънскил, и аз не бях забравен. Бяха избрали тъкмо тях двамата, защото можеха да ме разпознаят. Изглежда, трябваше доста да се поразходят, защото се казваше, че Риардън бил видян на остров Мен, Джърси, Кот д'Азур, Остенд, Манчестър, Волверхамптън, „Риджънт стрийт“, Берген и Среден Уолъп. Чудех се дали сержант Джървис беше толкова зает.

Чайната беше празна, затова извадих портфейла и го отворих. Първо преброих парите. Те бяха важно условие и доникъде нямаше да стигна без тях. Общо бяха около седемдесет и осем лири, повечето английски, което беше добре. Имаше също и шофьорска книжка, което пък беше три пъти по-добре. Искях да мога да се движа свободно, а това означаваше да наема кола. А не можех да го направя, ако не представя разрешително. То беше на името на Ричард Алън Джоунс, което съвсем не отговаряше на снимката, въпреки че самото име можеше да е истинско. Тук се срещаха малко хора на име Джоунс, но все пак достатъчно, за да ми послужи тяхното разрешително.

Имаше и някакво писмо, написано на странен език. Опитах се да произнеса първите букви и ми се стори, че различавам славянски думи, но можех и да се лъжа — източните езици са слабото ми място. Погледнах го още малко, но накрая го оставих внимателно настрана —

реших да престана да се правя повече на мъдър. Малкото тефтерче предизвика по-голям интерес, защото съдържаше няколко адреса, пръснати из страниците. Някои бяха в Ирландия и Англия, други — във Франция, Италия и Испания. Едва не припаднах, когато видях адреса на „Англо-скотиш холдингс лимитид“. Макинтош беше разкрит.

Имаше два ирландски адреса — единия в Ирландската република на място, наречено Клонглас в Конемара, а другия в Белфаст. И двете места бяха на невероятни разстояния от Лимърик, а Белфаст на границата със Северна Ирландия. Беше много рисковано да се проверяват тези адреси, но това беше всичко, което можех да направя, и трябваше да опитам.

Платих чая и поисках да ми развалят една банкнота на дребни монети. Излязох и потърсих телефонна кабина. Беше ми доста трудно в това начинание, докато разбере, че ирландците ги боядисвали в зелено. Не се обадох от първата кабина, която видях, а просто записах номера, а от друга звъннах в „Англо-скотиш“ в Англия. Почти веднага чух гласа на мисис Смит:

— „Англо-скотиш холдингс лимитид“. — Гласът ѝ беше топъл и приятелски, но това може би беше игра на въображението ми — не бях говорил с жена от година и половина, като изключим онази, която ме упои.

— Може би подслушват телефона ви — почти съм сигурен. Намерете друг и звъннете на този номер възможно най-бързо! — Дадох ѝ номера на другия телефон и затворих, преди тя да може да каже нещо.

Може би бях твърде предпазлив, но за мен това е най-сигурният начин на работа. А освен това, ако тя се обади, няма да се наложи да пускам монети през две минути, а разговорът можеше да е дълъг. Върнах се обратно до първата телефонна кабина и видях, че беше заета. Чуках на стъклото на жената, която говореше, докато тя излезе. Заех мястото ѝ и започнах да си играя с копчетата, докато чаках позвъняването.

Тя действаше бързо. Телефонът иззвъня след десет минути; Вдигнах слушалката и казах:

— Станард на телефона.

— Какво правиш в Лимърик? — Гласът ѝ не беше вече мек и приятен, както в началото.

— Какво, по дяволите, мислиш, че правя? — отвърнах ядосано.
— Искам да говоря с Макинтош.

— Не е тук.

— Направи така, че да е — изсъсках аз.

Тя замълча.

— Той е в болница. Автомобилна злополука.

— О! Сериозно ли е?

— Лекарите не очакват да оживее — каза тя с равен глас.

В стомаха си усетих зееща празнота.

— Господи! Това е ужасно. Кога се случи?

— Онзи ден. Блъснали са го и не са спрели.

Малките детайли от мозайката започнаха да се нареждат. Станало е точно по времето, когато Фетфейс беше напълно убеден, че не съм Риардън, а и имаше адреса на Макинтош в тефтера си.

— Не е било нещастен случай. Бил е разкрит.

Когато проговори, гласът ѝ беше изтънял:

— Това е невъзможно!

— Какво му е невъзможното?

— Само ние тримата знаехме.

— Това не е вярно. Успях да изиграя един от „Бегълците“ и в тефтера му видях адреса на „Англо-скотиш“. Точно затова помислих, че може би подслушват телефона. — Поех си дълбоко въздух. — Пазете се, мисис Смит.

Имах много причини да го кажа — не само от хуманна гледна точка. Ако Макинтош умре и „Бегълците“ убиеха мисис Смит, тогава с мен беше свършено. Най-доброто, което щеше да се случи при това положение, беше да ме пратят обратно в затвора да доизлежа присъдата си.

Но не беше само това. Щяха да ме съдят за посегателство над служител на затвора. Бях ритнал старшия надзирател в лицето и той си беше счупил крака и заради това щяха да ми лепнат още пет години.

Ако нещо се случеше с Макинтош и мисис Смит, няха никаква надежда да докажа каквото и да било в моя полза. Непоклатимата надеждна система за сигурност на Макинтош се беше разбила на пух и прах пред очите ми. От слушалката се чува някакви приглушени гласове и прашене.

— Какво беше това?

— Как са могли да разберат адреса?

— Точно сега това няма значение. Цялата тази история ни излезе много солена и най-доброто, което можем да направим, е да си плюем на петите.

— Какво стана със Слейд? — попита тя с остър глас.

— Той изчезна — отвърнах уморено. — Бог знае къде е сега. Може би са го качили на някой руски товарен самолет за Ленинград. Провалихме се, мисис Смит.

— Почакайте — каза тя и пет минути не чувах нищо освен натрапчива тишина. Забелязах, че един мъж стоеше отвън, гледаше ме и нервно потропваше с крак. Изгледах го кръвнишки и му обърнах гръб.

Мисис Смит се обади отново.

— Ще бъда на аерогара „Шенън“ след три часа. Имате ли нужда от нещо?

— О, господи, разбира се. Най-вече от пари, много при това, и от нова самоличност.

— Защо да не използваме истинското ви име. Куфарът и паспортът ви са тук. Ще ги взема с мен.

— Стойте далече от кантората „Англо-скотиш“ — предупредих я аз. — И внимавайте да не ви следят. Знаете ли как да се отървете от преследвачите?

Гласът ѝ, когато ми отговори, беше студен:

— Не съм вчерашна. Ще се видим на „Шенън“ след три часа.

— Не става. Летищата не са подходящи за хора, които са преследвани. Сигурно са пълни с ченгета. Не забравяйте, че съм търсен от полицията, а Брънскил току-що е пристигнал в Ирландия. — Обърнах се и видях, че при кабинката се беше образувала опашка. — Вземете такси до „Сейнт Джордж хотел“ — ще ви чакам отпред. Може би ще съм с кола.

— Добре, ще взема и парите. Колко искате?

— Колкото можете да вземете, без да будите подозрения. Наистина ли ще успеете за три часа?

— Ако не ми се бъркате — каза тя язвително и затвори.

Върнах слушалката на мястото ѝ и отворих вратата. Първият, който стоеше на опашката, подметна саркастично:

— Къде телефонирахте? В Австралия ли?

— Не — погледнах го безизразно аз, — Пекин.
Минах покрай него и закрачих по улицата.

II

Оказа се, че е лесно да наемеш кола — нямаше никакви проблеми с английското разрешително. Тези коли обикновено не са от най-добрите, но успях да се сдобия с „Кортина–1500“, която се надявах да ме измъкне от беда или да ми навлече такава достатъчно бързо.

Пристигнах рано пред хотела и паркирах от другата страна на пътя на около двеста метра. Минаха няколко таксита, но нямаше никаква мисис Смит в тях. Най-накрая тя пристигна само с петнадесет минути закъснение. Стоеше на тротоара, където я беше свалило таксито. До нея имаше два куфара и портиерът на хотела предложи да ѝ помогне. Видях я как махна с ръка в знак на отрицание и той се върна разочарован обратно в хотела, докато тя несигурно се оглеждаше около себе си. Оставих я нарочно да се пече на този огън, защото исках да се убедя, че никой не проявява съмнително голям интерес към нея.

След десет минути стигнах до извода, че ако не я приберях, то някой друг щеше да го стори, защото тя изглеждаше дяволски привлекателна в ластичния клин, деколтираната блузка и късото сако, така че се влях в потока от коли, обърнах и спрях пред хотела.

— Имате ли нужда от превоз, мадам?

Тя се наведе да погледне в колата, зелените ѝ очи мяхаха искри.

— Къде беше? — попита тя мило. — Вися тук като глупачка. Едва се отървах от досадниците.

— Това са те, ирландците. Не могат да устоят на никое хубаво момиче. Качвай се. Аз ще прибера куфарите в багажника.

Три минути по-късно вече се носехме по пътя към Крейтлоу.

— Бързо пристигна. Трябва да си хванала самолета веднага.

Тя беше вперила поглед напред.

— Дойдох със собствения си самолет.

— Да, да... Смелият авиатор! Това може да се окаже полезно, но за какво ли?

— Не ми хареса едно нещо, което каза по телефона.

— И какво е то?

— Говореше, че трябва да изоставим тази работа. Не ми се понрави, честно казано.

— На мен също. Но има някои неща, с които трябва да се съобразя, а и нямам големи надежди, че ще се отърва леко.

— Защо изпусна Слейд?

— Не съм. Отведоха го.

— Все пак си можел да направиш нещо.

Погледнах я косо.

— Щеше ли да бъдеш доволна, ако бях прерязал гърлото му, докато спи?

Тя ме погледна учудено.

— Защо, аз... — каза тя и замлъкна.

— Много е лесно да критикуваш отстрани. Тези „Бегълци“ са невероятни, сигурността им е хиляди пъти по-здрава, отколкото предполагаме. Слейд мислеше, че може би са руски екип — субсидирани от тях и дори тренирани там. Но едно нещо е сигурно — те не са банда обикновени престъпници.

— По-добре да ми разкажеш всичко. Но първо искам да знам къде отиваме.

— Искам да хвърля един поглед на къщата, в която бяхме заточени. Може би ще можем да разберем нещо повече, но честно казано, се съмнявам. Чух шефа им да говори за напускане на мястото. В крайна сметка така се случи.

Хубавото на ирландските пътища е, че не са натоварени и се движехме толкова бързо, че още когато бях на половината от разказа за моите изпитания, видяхме пожарните.

— Ето това е обектът — казах аз и отбих от пътя на порядъчно разстояние от мястото на действието.

Цялата къща беше изгоряла. Мисис Смит погледна обгорелите останки и каза:

— Чудя се защо шефът е наредил да напуснат къщата. Изглежда, сякаш тя го е изоставила. Защо ще му трябва да я изгаря?

— Не той, аз я подпалих — заявих самодоволно. Подадох глава от прозореца и магнах на минаващия мотоциклетист, който идваше от посоката на пожара, да спре.

— Какво се е случило там?

Мотоциклетистът, кокалест възрастен човек, бавно зави и спря.

— Станал е пожар — каза той и ни поздрави с беззъба усмивка.
— Напомня ми на размириците. Наистина.

— Има ли ранени?

— Да, намерили са един окаян джентълмен в къщата — станал на въглен, горкият.

— Това е ужасно! — казах аз.

Старият човек се наведе и се взря в мен.

— Да не би да ви е приятел?

— О, не. Просто минавахме и видяхме пожарните.

— Просто питате от любопитство — съгласи се той. — Но тук има някаква загадка. Имаше и други хора в къщата и те всички са избягали. „Охраната“ се чуди защо.

— „Охрана“ ли?

— Това са враговете на всички добри и мирни хора — каза старецът. — Мъжете в синьо. — Той посочи пътя. — В Англия ги наричат полицаи.

На около стотина метра беше спряла полицейска кола. Не можеш да ги объркаш. Един полицай вървеше към нея. Погледнах към мисис Смит.

— Не е ли време да тръгваме вече, скъпа? Довечера трябва да сме в Роскомън.

— Роскомън ли казахте? — попита старецът. — Но вие сте в грешна посока.

— Ще се отбием да видим едни приятели в Енис.

Старецът беше страшно съобразителен.

— А, тогава карайте направо! — Той се отлепи от колата. — Пожелавам ви успех в Ирландия — на вас и на вашата красива дама.

Усмихнах му се и включих амбреажа. Минахме бавно покрай полицейската кола. Погледнах в огледалото, но не забелязах никакво раздвижване и намерение да ни последват.

— Ако направят пълна аутопсия на тялото, по всяка вероятно ще намерят куршум.

— Уби ли го? — попита мисис Смит и гласът ѝ беше толкова студен и равен, сякаш ме беше попитала дали съм спал добре.

— Не аз. Беше случайно, малко или много. Той се застреля в боричкането. — Отново погледнах в огледалото. — Той беше прав, знаеш ли.

— Кой?

— Старецът. Наистина си красива. — Не ѝ оставих време да умува какво да отговори, а продължих направо: — Как е Макинтош?

— Телефонирах в болницата, преди да напусна Лондон. Няма никаква промяна. — Тя се обърна към мен: — Мислиш, че не е било нещастен случай, така ли?

— Как е станало?

— Пресичал е някаква улица в Сити късно вечерта. Един човек го открил до тротоара. Който и да го е ударил, не е спрял.

— Този Джоунс по същото време знаеше, че не съм Риардън. Не мисля, че е нещастен случай.

— Но откъде са разбрали?

— Аз не съм им казал и затова оставате ти или Макинтош.

— Не съм аз — отговори бързо тя. — А и защо той ще го казва? — Вдигнах рамене и тя замлъкна за известно време, след което каза бавно: — Той винаги е преценявал добре хората, но... — Тя спря.

— Но какво?

— Имаше 40 хиляди в швейцарска банка и ти знаеше номера на сметката.

Погледнах я. Тя беше вперила поглед право напред, седеше изправена на седалката, а на бузите ѝ бяха избили розови петна.

— Ето какво било, значи мислиш, че съм се продал на „Бегълците“, така ли?

— Можеш ли да намериш други обяснения?

— Не много — съгласих се аз. — Като заговорихме за пари — колко донесе?

— Приемаш моята хипотеза прекалено спокойно. — Гласът ѝ трепереше.

Въздъгнах и спрях колата встрани от пътя. Бръкнах във вътрешния си джоб и извадих пистолета, който бях взел от Джоунс. Подадох ѝ го с дулото към мен.

— Щом си толкова сигурна, че съм ви издал на „Бегълците“, нека да привършим бързо цялата история. Вземи пистолета и направи с мен това, което се прави в такива случаи.

Лицето ѝ побеля, когато отначало видя пистолета, но после се изчерви и сведе ресници, за да избегне погледа ми.

— Съжалявам — каза тя тихо. — Не трябваше да го казвам.

— По-добре е така, иначе все още щеше да се измъчваш с тази мисъл. Само двамата трябва да се борим и ако не си вярваме, няма да стигнем доникъде. А сега на въпроса. Значи си сигурна, че по никакъв начин не си се изпуснала за операцията?

— Абсолютно.

Сложих пистолета настрани.

— Аз също. Затова остава само Макинтош.

— Не мога да си го представя.

— С кого се е видял той точно преди злополуката?

Тя се замисли.

— Срещнаха се с министър-председателя и с водача на опозицията. И двамата се тревожеха от изчезването на Слейд. Ще има избори. И министърът, и водачът на опозицията трябва да са информирани за събитията.

— Или за липсата на такива. Предполагам, че Макинтош може би е дал информация. Някой друг?

— Да, лорд Тагарт и Чарлз Уилър. Уилър е член на парламента.

— Знам за Тагарт. Бил е шеф на Слейд по едно време. — Но името Уилър смътно ми говореше нещо. — Защо се е видял с Уилър?

— Не знам.

— Ако Макинтош реши да каже на някого за операцията, ще те осведоми ли?

— Никога не е крил нищо от мен, поне аз не знам да го е правил.

— Тя замълча и после каза: — Но го блъснаха, преди да дойде при мен.

Замислих се над това, но не стигнах до никакъв съществен извод. Въздъгнах и казах:

— Да пукна, ако продължа да те наричам мисис Смит, а още повече Люси. Как се казваш?

— Добре — каза тя примирено. — Можеш да ме наричаш Алисън.

— Какво ще правим сега, Алисън?

Тя отвърна решително:

— Ще проверим ирландските адреси, които си намерил в тефтера на Джоунс. Първо в Конглас, а след това, ако е необходимо, и в Белфаст.

— Може и да не е толкова лесно. За Конглас беше написано само: „Изпратете Таафе в къщата на Конглас.“

— Все пак ще опитаме. Не е далече.

III

Резервирахме стаи в един хотел в Голуей и веднага потеглихме за Конглас, който се намираше на двадесет и пет мили на запад по крайбрежието. От картата не се разбираше дали може да се намери хотел на запад от Голуей, и то късно през нощта, затова искахме да сме сигурни.

Конглас се оказа доста голямо място на брега на тесен морски залив. Къщите бяха пръснати, със сламени и сведени ниско долу покриви, за да предпазват от западните бури, и пред всяка имаше купа торф. Картичката въобще не изглеждаше обещаваща.

Изключих мотора и колата спря.

— Какво ще правим сега? Не знам откъде можем да започнем в място като това.

Алисън се усмихна.

— Но аз знам — каза тя и излезе от колата. Една стара жена с мъка вървеше по пътя. Беше облечена в черно от главата до петите, а лицето ѝ беше като попарена от сланата ябълка. Алисън я поздрави и да не се казвам Станарт, ако не я чух да бръщолечи на някакъв неразбираем език.

Както винаги става, когато някой слуша разговор на чужд език, който не разбира, на мен ми се струваше, че те говорят за всичко — като се започне от сегашната цена на картофите до войната във Виетнам. Имах чувството, че няма никога да спрат, но видях как Алисън отстъпи и старата жена продължи по пътя си.

— Не знаех, че говориш ирландски.

— О, да, знам келтски — отвърна тя, сякаш това е най-обикновеното нещо на света. — Хайде, ела.

Направих една крачка.

— Къде отиваме?

— Към мястото, където могат да се разберат много неща — местния магазин.

Мястото ми беше някак познато. Бях виждал много като него в бедните квартали на Австралия и в отдалечените африкански

провинции. Като дете наричах тези места „магазини за всичко“, където имаше каквото си пожелаеш. Но тукашният магазин имаше и допълнителна атракция — бар.

Алисън отново се впусна да говори на ирландски, а думите минаваха покрай ушите ми като древна египетска песен. Тя се обърна към мен и попита:

— Пиеш ли уиски?

— Разбира се.

Очарован наблюдавах бармана, който правеше невъзможни усилия, за да изсипе цялата бутилка в една чаша. В Ирландия една чаша уиски представлява десетинка от цялата бутилка и мъжете им са здрави пиячи. Алисън каза:

— Едната е за него. Поговорете си — казва се Сийн О’Донован. Аз ще се присъединя към дамите в другия край. Мъжете разговарят по-добре, когато са на чашка.

— „Говори с него“! Нямам нищо против, но какво да правя, когато ми говори?

— О, Сийн О’Донован говори английски — каза тя и се отдалечи.

— Да — каза меко О’Донован, — знам английски. Бях в британската армия през войната. — Той сложи чашите на тезгяха. — На почивка ли сте?

— Да, минавахме отгук. Решихме да прекараме отпуската в пътуване. Страната ви е много красива, мистър О’Донован.

Той направи опит да се усмихне и иронично каза:

— Вие, англичаните, винаги сте я харесвали. — Той вдигна чашата си и каза нещо на ирландски, което не разбрах, но жестът беше очевиден, затова отвърнах на тоста на английски.

Поговорихме за неща, каквито обикновено се обсъждат с барманите в кръчми, и накрая започнах да приближавам същността на въпросите, които исках да му задам.

— Знам, че един мой приятел е в Ирландия, но все не успяваме да се засечем. Чудех се дали е тук. Името му е Джоунс. — Звучеше глупаво, но реших да го кажа.

— Да не би да е от Уелс?

— Съмнявам се. Англичанин е — усмихнах се аз.

О’Донован поклати глава.

— Не съм чувал. Може да е в Голямата къща. Но те не допускат никого там. Купуват продуктите си от Дъблин и изобщо не обръщат внимание на местните търговци. Баща ми, който държеше това място преди мен, през целия си живот снабдяваше къщата.

Това звучеше обнадеждаващо. Съчувствено казах:

— Те са много надменни, нали?

Той вдигна рамене.

— Собственикът не идва често — само веднъж или два пъти годишно от Другия остров, нали разбирате?

Отне ми двадесет секунди, за да разбера, че О'Донован имаше предвид Англия.

— Значи собственикът е англичанин?

О'Донован ме изглежда косо.

— Изглежда, че той е поредният англичанин, който си е харесал част от Ирландия. — Гледах загрубялото лице на О'Донован и се питах дали е активен член на ИРА. Изглежда, че можеше да понася англичаните дотогава, докато си стояха в Англия, въпреки че дружелюбно разговаряше с мен.

Той вдигна ръка.

— Казах „изглежда“ и точно това имах предвид, тъй като вчера четох във вестника, че човекът въобще не е англичанин.

— Значи го пишат във вестниците, така ли?

— Защо не? Говори в парламента на Другия остров. Не е ли странно това, че не е англичанин?

— Да, наистина — казах аз. Връзките ми с английския парламент бяха ограничени, да не кажа никакви, и не знаех правилата за постъпване.

— И какво, ако не е англичанин?

— О, това пък съвсем не си го спомням. Идваше от някакво малко място далече в Европа. Но е много богат човек. Има всичките пари на света, които американските Кенеди не са успели да докопат още. Идва тук с една голяма яхта, която сега е закотвена в залива, и тя е колкото английската кралска яхта, ако не и по-голяма. Такава разкошна лодка никога не е идвала в наши води преди.

Заможен и чуждестранен член на парламента! Не беше толкова обещаващо, колкото си помислих в началото, въпреки че беше страшно любопитно. О'Донован поклати глава.

— Все пак може би мистър Уилър е по-богат от фамилията Кенеди.

Уилър!

Всяка клетка в главния ми мозък моментално трепна. Вниманието ми се изостри до крайност. Това беше името на онзи член на парламента, с когото Макинтош беше говорил в деня преди злополуката. Бавно оставих чантата си.

— Мисля да пийнем още по едно, мистър О'Донован.

— Колко мило. Знаете ли, мисля, че вие самият сте от вестниците. — Отворих уста да кажа нещо, но той ми намигна: — Тихо, тихо, няма защо да се плашите, няма да ви издам. Идвали са и други лондонски репортери, а и един американски, и всички са се опитвали да разпитват за Уилър, за да публикуват във вестниците, но никой не прояви такова остроумие — да доведе ирландско момиче със себе си.

— Мислех, че ще ми помогне по някакъв начин — отговорих уклончиво.

Той се наведе през тезгяха и се огледа, за да види Алисън, която оживено разговаряше с група жени, заметнати с черни шалове.

— Тя не е учила езика на запад. Може би в Уотърфорд.

— Да, спомена, че е живяла там — потвърдих аз. — Но сега живее в Дъблин.

О'Донован кимна със задоволство, щастлив, че е отгатнал. Той вдигна чашите, но се спря и погледна през рамото ми.

— Вижте, идва Сиймъс Линч от Голямата къща. Няма да му казвам какъв сте.

Обърнах се и видях един мъж, който се приближаваше към бара. Той беше много тъмен ирландец, като испанец — висок, слаб и мускулист. О'Донован сложи нашето уиски на тезгяха и каза:

— Какво ще пиеш, Сиймъс?

— Ще взема половинка — каза Линч.

О'Донован взе една чаша и се обърна да я напълни, като заговори през рамо:

— Сиймъс, кога си заминава господарят на къщата с голямата си лодка?

Линч вдигна рамене.

— Когато реши, Сийн О'Донован.

О'Донован сложи чашата пред Линч. Забелязах, че половината на голямо уиски в Ирландия беше около английското двойно.

— Хубаво е да си богат и да имаш цялото време в света.

— Може би камарата на общините не заседава.

— Тогава би трябвало да разговаря със своите избиратели, а тук няма такива — каза О'Донован. Той се обърна към Линч: — Този джентълмен прекарва почивката си в разходка из Ирландия.

Линч ме погледна.

— И сигурно смятате, че Ирландия е прекрасно място, нали?

Не от думите му настръхнах, а от тона му. В гласа му прозвуча добре завоалирано презрение. Аз казах:

— Да, мисля, че е много хубава страна.

— И къде ще отидете след това? — попита О'Донован.

Имах вдъхновение и разказах една правдоподобна история.

— Прадядо ми по майчина линия е бил началник на пристанището в Слиго преди много години. Ще отида да видя дали ще мога да проследя родословното си дърво.

— А-ха — каза Линч, — всеки англичанин, когото срещам, ми разказва за ирландското си потекло. — Презрението му вече беше съвсем открито. — И те всички парадират с гордостта си от това. Човек ще си помисли, че британският парламент трябва да бъде в Дъблин.

Направо побеснях, но когато заговорих, гласът ми с нищо не го издаде.

— Сигурно сте прав. Може би това се дължи на факта, че вашите ирландски момичета не могат да си намерят добри съпрузи у дома и затова трябва да прекосяват ирландското море — казах студено.

Лицето на Линч потъмня и той стисна силно чашата си. О'Донован се беше облегнал на тезгяха. Изправи се и каза остро:

— Сиймъс, това е достатъчно. Получи равностоен отговор, което не се случва много често, така че или пий, или сложи чашата си на тезгяха. Не искам разпавии тук, освен ако не се наложи аз да се разпавям с теб.

Линч ми се изсмя подигравателно и се обърна с гръб. О'Донован каза, но не извинително:

— Ще разберете, че тук не обичат много-много англичаните.

Аз кимнах.

— И то поради основателни причини, имайки предвид нещата, които чух. Както и да е, аз не съм англичанин. Австралиец съм.

Лицето на О'Донован светна.

— Наистина ли? Трябваше да разбере това от любезното ви държане и добри маниери. Австралия е наистина велика страна.

Привърших питието си и видях, че Алисън ми дава знаци да се приближа. О'Донован ме гледеше одобрително, когато изпих голямото ирландско уиски на четири глътки. Оставих празната чаша и казах:

— Много ми беше приятно да си поговорим, мистър О'Донован. Пак ще се върна.

— Винаги сте добре дошли.

Тръгнах към Алисън, която стоеше до вратата. Като минавах покрай Линч, той изпречи краката си с цел да ме спъне, но аз ловко го избягнах и продължих. Точно сега не беше време да проявявам способностите си в ръкопашен бой. Алисън отвори вратата и излезе навън. Тъкмо щях да я последвам, когато влезе един висок едър мъж. Застанах отстрани, за да му направя път, той ме отмина и продължи. След няколко крачки спря несигурно.

Аз побягнах. Това беше Таафе и тъй като мисловният му процес действуваше на много бавни обороти, му трябваше време да осъзнае какво става. Докато напрягаше примитивния си мозък какво действие да предприеме, аз се втурнах напред и сграбчих Алисън за ръката.

— Тичай към колата. Ще имаме неприятности.

Това, което ми харесваше в Алисън, беше бързата ѝ мисъл. Тя въобще не си губеше времето да иска обяснения, а направо си плю на петите. Трябва да е била в доста добра форма, тъй като взе разстоянието по-бързо от мен и след сто ярда вече ми водеше с цели десет.

Отзад някой ни гонеше — чувах стъпките му, — предполагах, че този някой е Таафе. Смрачаваше се и светлината си отиваше от западното небе. Това беше причината, поради която не видях серкмето, което беше опънато да съхне на около двадесет ярда от колата. Врълхлетях отгоре му, заплетох краката си и се проснах безпомощен на земята.

Таафе това и чакаше. Чувах тропота на ботушите му, докато тичаше към мен, както и ръмженето на колата, която очевидно Алисън беше запалила. След това Таафе доста силничко ме помилва с ботуша

си. Ботушите му бяха като тези на тежкарите, които мерят улиците — със стоманени върхове и токове и един от тях се заби в ребрата ми с безмилостна сила. Чувах дишането на Таафе — тежко и освирепяло.

Претърколих се, като отчаяно се опитвах да освободя краката си, а ботушът му профуча толкова близо до главата ми, че усетих раздвижването на въздуха. Ако ме беше изритал, щеше да бъде свършено с дните ми на този свят. Моторът на колата бръмчеше, Алисън включи фаровете и ни освети.

Погледнах нагоре и видях Таафе надвесен над мен, беше прехапал долната си устна, зъбите му и цялото лице приличаха на муцуната на освирепял звяр, докато се приготвяше да ми нанесе още един ритник. Претърколих се още веднъж, като напрегнах всичките си сили. Видях някаква светлина откъм колата и чух някакъв звук като от гърмеж на фишек. В този момент Таафе издаде гъгнец звук и внезапно се строполи върху мен. Докато се опитвах да се измъкна изпод тежестта му, той виеше ужасно. След това се сви на кълбо, като притискаше лявото си коляно.

Освободих крака си от мрежата и побягнах към колата. Вратата беше отворена и Алисън нетърпеливо форсираше двигателя. Докато се качвах, тя пусна един малък пистолет в жабката и още преди да съм затворил вратата, беше потеглила, като ловко заобиколи Таафе, който още се гърчеше на земята.

С прегракнал глас попитах:

— Къде го застреля?

— В капачката на коляното — отговори тя, а гласът ѝ беше толкова спокоен и невъзмутим, сякаш говорехме за попадение в мишена за спортна стрелба. — Това беше най-доброто, което можех да направя. В противен случай сега щеше да си мъртъв.

Обърнах се и погледнах назад. Въпреки че беше вече тъмно, видях някой да се навежда над Таафе. Този някой беше висок и слаб и съвсем спокойно можеше да бъде Сиймъс Линч.

IV

— Уилър — произнесох аз замислено. — Какво можеш да ми кажеш за него?

Това ставаше на следващата сутрин, когато закусвахме в моята спалня. Дори и ръководството на хотела да имаше нещо против, не го показва, а аз, като имах предвид снощните вълнения, съвсем нямах желание да се закова пред погледа на всички в ресторанта.

Алисън мажеше мармалад на една препечена филийка.

— Член е на парламента от Харлингстън Ист. Много богат, популярен сред членовете на палатата на общините. Това е, което разбрах.

— И е чужденец, така ли?

Тя сбърчи вежди.

— Да, мисля, че е. Но трябва да е пристигнал в Англия преди много години. Разбира се, бил е натурализиран.

— Може ли един чужденец на практика да стане член на парламента.

— О, да, има няколко такива случая — неясно изговори Алисън, като дъвчеше филията.

— Американският президент трябва да е роден американец? Как стои въпросът с английския министър-председател?

— Не мисля, че има правило за това. Трябва да се поразровим малко.

— С какво се занимава — имам предвид политиката? Министър ли е или нещо друго?

— Той е много гласовит депутат от задните банки.

Аз щракнах с пръсти.

— Ето къде съм чувал името му. Бълваше жаби и гуцера по адрес на Слейд, когато избягахме, чешеше си езика и за гангстеризма по нашите английски улици? Четох за него в „Сънди Таймс“.

— Да, наистина вдигна много шум за това в парламента и министър-председателят добре го постави на мястото му.

— Ако това, което мисля, е вярно, то той е много опасен. Виж сега — Макинтош среща Уилър и след това го блъска кола, след което тя не спира. В тефтера на Джоунс намирам името Конглас. Там попадаме на Уилър, а също и на Таафе, а аз знам, че той е един от „Бегълците“. Не мислиш ли, че се събират твърде много съвпадения, за да не е забъркан Уилър с „Бегълците“?

Алисън си намаза още една филия. Явно момичето имаше добър апетит.

— Бих казала, че е затънал до шия. — Тя замълча. — Това, което не можах да разбера, е защо Таафе не извика. Не издаде нито звук дори когато го застрелях.

— Не мисля, че изобщо може да вика. Според мене е ням. Никога не съм го чувал да говори. Нека погледна пистолета ти.

Тя се пресегна, взе чантата си и го извади. Наистина беше много спретнато оръжие — само 22-калибров, а цялата му дължина беше по-малка от девет сантиметра. Във всеки случай това едва ли беше пистолет, с който можеше да се стреля точно при оскъдна светлина и от разстояние повече от двадесет стъпки.

— Нарочно или случайно стреля в коляното на Таафе?

— Тези куршуми са толкова малки, че ако бях се целила някъде другаде, той нямаше да падне. Естествено, можех да стрелям и в главата му, но не исках да го убивам.

Погледнах я с уважение. Както си бях помислил, Макинтош умееше да си подбира хората.

— Значи ти си имала намерение да го улучиш точно там, така ли?

— О, да — отговори тя и остави настрана смешно малкия пистолет.

— Да се върнем отново на Уилър. Откъде е дошъл?

— Не знам. Не съм се интересувала много от него. Подробности можем да научим от „Кой кой е“.

— Мисля си за Слейд. Отведоха го от къщата близо до Лимърик преди четири дни. А тази яхта е много удобна. Закотвена е в Конглас вече повече от четири дни. Уилър възнамерява да пътува за Балтика това лято и има вероятно голяма възможност Слейд да е на борда. Това е само една хипотеза.

— Харесва ми.

— Имам още няколко. Какво ще кажеш за тази: да приемем, че съществува човек X, който е или руснак, или подкрепя руската идеология, и да кажем, че е посветил времето си на задачата да измъква руски шпиони от английските затвори. Той има нужда от помощ и къде, мислиш, ще я намери? — Алисън отвори уста да отговори, но аз я изпреварих: — Ирландия като цяло е настроена антианглийски, особено когато Северна Ирландия не успя, а и ИРА все още действа. Вчера лично се убедих в отрицателното отношение към англичаните.

— Да не би да сте се сдърпали с човека, с когото говорехте на бара?

— Това беше Сиймъс Линч и фактът, че съм англичанин, го накара да ми покаже, че ме мрази до мозъка на костите. Нещо повече, работи за Уилър и мисля, че той беше човекът, който помагаше на Таафе снощи. Но да не се отклонявам. Да предположим, че мистър X организира „Бегълците“ от членове на ИРА. Той има парите да започне, но оттам нататък групата минава на самофинансиране, защото „Бегълците“ не се ограничават само с шпиони. ИРА има нужда от тези пари и това е по-добър начин на припечелването им, отколкото да ограбват банки, и затова са много доволни. Мистър X — също, защото ирландската организация върши хубава работа и за него. Как ти се струва това?

Тя повдигна вежди.

— Уилър е мистър X, така ли? — Тя тъжно поклати глава. — Обикновено милионерите, които сами са извоювали богатството си, не са ентузиазирани комунисти.

— Как е спечелил парите си?

— Мисля, че първото си състояние е направил по време на производствения бум през петдесетте и началото на шейсетте. След това се включва в пазара на Съединените щати и успява отново. „Таим“ е посветил една цяла страница на него. Наричат го „Уилър-Дилър“. Оттогава влага капитали във всяко предприятие, от което могат да се извлекат някакви пари.

— Въпреки това има време да бъде член на парламента. Трябва да е много зает.

— Достатъчно зает, за да не бъде руски шпионин.

— Може би. — Имах някои съмнения по този въпрос.

— Бих искал да знам как е Макинтош. Ще телефонираш ли?

— Точно това мислех да направя. Мисля, че трябва да се отървем от колата. Видяха я в Конглас. — Тя се поколеба. — Ще изляза да намеря друга. Не трябва да се разхождаш по улиците на Голуей точно сега.

— Но...

— За мен не се знае много. Снощи не се движехме заедно.

— Да се надяваме, че Сийн О'Донован ще си държи устата затворена.

— Трябва да рискувам — каза тя и взе телефона.

Обади се в Лондон и говори с човек от болницата. Думите ѝ бяха едносрични и повече слушаше, отколкото говореше, но по изражението на лицето ѝ съдех за информацията, която получаваше. Тя затвори и каза мрачно:

— Все още няма никакъв шанс. Бори се със смъртта.

Запалих цигара.

— Отдавна ли го познаваш?

— Откакто съм се родила. Той е мой баща.

V

Това променяше много неща. Незабавната ми реакция беше да кажа, че аз сам ще продължа с работата, а тя да се върне в Лондон.

— По дяволите! Ти трябва да бъдеш там. Никога няма да си простиш, ако умре в твоё отсъствие.

— А той никога няма да ми прости, ако изпуснем Слейд само защото съм много сантиментална. Не познаваш баща ми, Оуен, ако мислиш, че иска да постъпя така. Той е железен човек.

— А ти си желязна жена. Приличате си като две капки вода.

Тя каза напрегнато:

— Мислиш, че постъпвам неестествено ли?

— Мисля, че трябва да се върнеш — упорито продължавах да настоявам аз.

— А аз ще остана — отвърна тя не по-малко твърдо.

— Трябва да свърша две неща тук. Едното е да ти помогна да хванеш Слейд. Не можеш да се справиш сам с тази папач.

— А другото?

— Да ти попреча да се убиеш, глупчо.

Бях се замислил над последните й думи, когато тя отвори куфара си и нетърпеливо извади един кафяв пакет. Толкова много пари не бях виждал извън банка. За момент гледката на парите ме разконцентрира.

— Колко си взела, за бога?

— Пет хиляди лири — отговори тя и ми подхвърли една пачка.

— Тук са петстотин. Може да се наложи да се разделим и ще имаш нужда от пари.

Казах сухо:

— Богатствата на нейно величество намаляват безразсъдно. Да подпиша ли разписка?

— Ще се опитам да открия нещо повече за Уилър. Не излизай от стаята, Оуен.

Тя натъпка останалите пари в една от онези прекалено големи чанти, които жените носят, и излетя от стаята, преди да мога да кажа и

дума. Седях отпуснато на леглото и гледах пачката. Единствената мисъл в главата ми беше, че тя за първи път ме бе нарекла по име.

Тя се забави два часа и се върна с новини. Яхтата на Уилър била потеглила на юг. Не знаеше дали самият той е на борда или не.

Алисън извади от джоба си лист хартия с печатен текст.

— Купих едно старо издание на „Кой кой е“ и понеже е много тежка, просто откъснах страницата, която ни трябваше.

Тя ми я подаде и посочи параграфа. Чарлз Джордж Уилър, възраст — 46 години, роден в Аргирокастро, Албания. Албания! Той беше избран в парламента с три достойно защитени доктората, беше член на какви ли не организации, клубове и т.н. Имаше апартамент в Лондон, вилна къща в Хардфордшир. Плъзнах поглед надолу по многобройните му придобивки, докато вниманието ми беше привлечено от графата за интересите му. А те бяха наказателната реформа, за бога!

— Как се е сдобил с името Чарлз Джордж Уилър?

— По всяка вероятност го е сменил с едностранен акт.

— Знаеш ли кога е пристигнал от Албания?

— Не знам нищо за него. Не съм имал случай да проуча.

— Яхтата му е заминала на юг. Мислех, че ще тръгне на север — към Балтика.

— Все още ли мислиш, че Слейд е на борда?

— Нямам друг избор — отвърнах кисело аз.

Алисън се намръщи.

— Може би отива към Средиземно море. Ако е така, ще трябва да зареди с гориво някъде на юг, например в Корк. Имам приятели там. Една стара дама — многоуважавана моя леля. Можем да отидем дотам със самолета от „Шенън“.

— На летището ще има повече полицаи, отколкото туристи. Не мога да рискувам.

— Все пак това е голямо място. Ще мога да те превода — каза Алисън убедително.

— И какво ще обясниш на твоята стара леля за мен?

Алисън се усмихна.

— Винаги съм въртяла Мейв О'Съливан на малкия си пръст.

VI

Промъкнахме се незабелязано през „Шенън“. Охраната не беше строга, но като се има предвид колко голямо е мястото, една здрава мрежа за сигурност би погълнала печалбите. След петнайсетина минути, през които си бяхме говорили празни приказки, вече бяхме във въздуха на път за Корк. Гледах Алисън, която професионално управляваше самолета марка „Пайпър Апаш“. Пилотирането ѝ се удаваше с лекота, както и всичко друго. Движенията ѝ бяха оскъдни и в поведението ѝ изцяло липсваше показност. Чудех се какво ли е да имаш Макинтош за баща. За някои момичета това би било едно травматизиращо изпитание.

Мейв О’Съливан живееше в Гленмир в покрайнините на Корк. Беше много стара, но все още наблюдателна, проникателна и пъргавя. Тя извика от радост, когато видя Алисън, а мен удостои с поглед, който ме прониза.

— Отдавна не си идвала насам, Алисън Макинтош.

Алисън се усмихна.

— Смит — поправи я тя.

— Добре, добре. Английско име на един келт. Колко жалко!

— Това е Оуен Станард. Работи за баща ми.

Мъдрите стари очи ме погледнаха с подновен интерес.

— Така ли? И каква дяволска работа е измислил пак онзи млад развратник?

Сравнението на такъв твърд човек като Макинтош с образа на млад развратник ме накара да се засмея, но стоически потиснах този импулс. Алисън ме погледна предупредително.

— Нищо, което засяга теб самата — отвърна тя язвително. — Той ти изпраща най-сърдечни поздравии. — Мълчаливо одобрих решението ѝ да не казва на старата жена за състоянието на Макинтош.

— Дойдохте тъкмо навреме за чая — каза Мейв О’Съливан и с бърза крачка се запъти към кухнята, а Алисън я последва. Седнах в едно удобно меко кресло и се отпуснах. Погледнах часовника си —

показваше шест и половина. Бяха изминали по-малко от двадесет и четири часа, откакто Алисън простреля Таафе в коляното.

„Чаят“, както се изрази Мейв О’Съливан, се оказа гощавка с много блюда, разнообразени с остри коментари за безапетитието на младите хора в днешно време. Когато нарекох старата дама мисис О’Съливан, тя се засмя и каза:

— Наричай ме по име, млади момко.

Така че започнах да ѝ викам Мейв, а Алис — лельо Мейв.

— Имам нещо да ти кажа, лельо Мейв. Полицията търси Оуен и затова никой не трябва да знае, че е тук.

— От полицията ли? — извика Мейв. — Това работа на Алек ли е?

— В известен смисъл — да. Но е много важно.

— Държала съм си езика зад зъбите за толкова неща, колкото не можеш да си представиш. Не знаеш какво беше тук преди години, а сега същото става на север. — Тя погледна нагоре към мен с пронизващите си черни очи. — Няма нищо общо с това, нали?

— Да, няма нищо общо с Ирландия наистина.

— Тогава ще си държа устата затворена. Добре дошъл в тази къща, Оуен Станард.

След чая се изкъпахме и Мейв каза:

— Аз съм стара жена и трябва да си лягам. А на вас пожелавам приятна вечер.

— Бих искала да телефонирам — каза Алисън.

— Когато пожелаеш. Пускай монетите в кутията. Спестявам за стари години — каза Мейв засмяно.

— Ще бъдат няколко монети, лельо Мейв. Ще се обаждам до Англия, и то неведнъж.

— Не се безпокой, момичето ми. Ако говориш с Алек, питай го защо не е идвал в Ирландия толкова отдавна.

— Той е много зает, лельо Мейв.

— Когато хора като Алек са заети, обикновените люде трябва да отстъпят, за да може той да си прави каквото иска. Но все пак кажи му, че го обичам и че не го заслужава.

Тя излезе и аз казах:

— Старата дама има характер.

— Мога да ти разкажа такива истории за Мейв О’Съливан, че да ти настръхнат косите. Взимала е голямо участие в борбите по време на размириците. — Тя вдигна телефона. — Да видим какво ще каже началникът на пристанището.

Той бе много любезен и обясни, че очакват „Артина“. Мистър Уилър направил заявка за зареждане с гориво. Наистина не знаел кога ще пристигне, но ако има много други яхти преди нея за зареждане, може да се наложи да остане няколко дни.

Алисън затвори телефона и аз казах:

— Трябва да измисля някакъв начин да се кача на борда. Бих искал да знам повече за екипажа на Уилър.

— Дай ми няколко часа, и ще знаеш всичко, което те интересува. Телефонът е велико изобретение. Но първо трябва да се обадя в болницата.

Зарадвахме се, защото Алек Макинтош отново проявяваше признаци на живот. Алисън сияеше от щастие.

— Той е по-добре. Лекарят каза, че състоянието му се е подобрило и че има някакъв шанс да оживее.

— В съзнание ли е? Може ли да говори?

— Не, още не е.

След като Макинтош е бил в безсъзнание толкова време, дори и да се съвземе и да може да говори, лекарите няма да му позволят. Бих дал много, за да разбера какво е казал на Уилър в деня, преди да го блъснат.

— Радвам се, че е по-добре — искрено казах аз.

Алисън отново вдигна телефонната слушалка, изведнъж приела делови вид.

— А сега да се захващаме за работа.

Оставих всичко на нея, като от време на време отговарях на някой от въпросите. Бях зает да доизграждам хипотезата си, която беше приела наистина доста чудновата форма. Ако бях прав, то Уилър беше много странна птица и невероятно опасен за сигурността на страната — даже повече от самия Слейд.

Бях потънал в дълбок размисъл, когато Алисън каза:

— Направих всичко, каквото можах. Останалото ще почака до сутринта.

Тя отвори тефтера, който беше пълен със стенографски бележки.

— За какво искаш информация първо — за Уилър или за яхтата?

— Нека бъде за яхтата.

Тя разлисти страниците.

— Ето го. Име — „Артина“, проектирана от „Паркър“, конструирана от „Кделънлс“ в Тайнсайд. Била е на две години, когато Уилър я е купил. Тя е стандартен модел, известен като „Паркър-Клелъндс“, което е много важно поради причини, които ще изтъкна по-късно. Пълна дължина — 111 стъпки, максимална ширина — 22 стъпки, крейсерска скорост — 12 възела, максимална скорост — 13 възела. Има два ролсройсови дизелови двигателя и всеки е с мощност 350 конски сили. Такава информация ли искаше?

— Точно такава. — Можех да започна да рисувам картина на яхтата в ума си. — Колко дълго ще издържи, без да зарежда?

— Още не съм разбрала, но ще стане скоро. Екипажът се състои от седем човека — капитан, инженер, готвач, стюард и трима моряци. Пасажери — най-много осем човека.

— Как са разположени каютите?

— Това ще разбере утре. Плановете на нейния двойник са били публикувани преди няколко години. Преснимани са и са изпратени до вестник „Екзаминър“ в Корк, откъдето утре ще ги вземем, както и някои снимки на кораба.

Гледах Алисън с благоговение.

— Ура! Това е нещо, което не бих се сетил да направя.

— Вестниците са много полезен събирач и разносвач на информация. Казах ти, че мога да задвижвам нещата.

— Какво намери за Уилър?

— Има подробна информация, която пристигна по телекса на „Екзаминър“, но ще ти кажа най-важното. Бил се е с италианците, когато са нахлули в Албания преди войната. Трябва да е бил на около 14 години. Със семейството си се премества в Югославия и през войната също се сражава с италианците и германците. Напуска Албания през 1946, когато е на около двадесет години, и се заселва в Англия. Натурализира се през 1950. По това време започва да се занимава с бизнес и да трупа състояние.

— Какво състояние точно?

— Офиси. Това става по времето, когато започват да се строят първите административни сгради. — Тя сбърчи веждите си. —

Говорих с един финансов редактор. Той каза, че първите сделки на Уилър били много смешни.

— Това е интересно. Кажете ми повече.

— Според него не било лесно да се разбере как Уилър извличал печалби. Очевидно му е провървяло, защото изневиделица е получил пари, с които е успял да се издигне, и никога не се е обърнал назад.

— Чудя се как си е плащал данъците. Жалко, че не можем да говорим с данъчния му инспектор. Но започва да ми става ясно. Я ми каже във войната на чия страна се е бил — на националистите или на комунистите?

— Не знам. Ще пристигне утре по факса, ако въобще е известно.

— Откога е започнал да се занимава с политика?

Тя направи справка в бележките си.

— Кандидатира се в допълнителни избори през 1962 и загубва. След това в общите избори през 1964 успява с добри гласове.

— И, предполагам, е пръскал много пари за партийни фондове. Би го направил. Сега има ли някакви открити връзки с Албания?

— Не.

— С Русия или някоя друга комунистическа страна?

Алисън поклати глава.

— Той е заклет капиталист, приятелю. Не е възможно, Оуен. Винаги изнася антикомунистически речи в парламента.

— Ако си спомняш, той беше против бягствата на затворниците. Научи ли нещо повече за тази затворническа реформа?

— Преди е посещавал затворите и се е интересувал от системата там, но сега е доста голяма риба, за да се занимава с такива неща. Щедър е за подписите си за различни дружества за реформи в затворите и е член на министерския комитет, който се занимава с този въпрос.

— Господи, това може да се окаже полезно. Посещавал ли е затворници от величината на Слейд?

— Предполагам, че да. — Тя остави тефтера. — Оуен, основата, на която градиш разсъжденията си, е много слаба.

— Знам. — Аз се изправих и неспокойно закрачих из стаята. — Но сега ще сложа още една брънка във веригата на моята хипотеза. Веднъж говорих с един южноафрикански мултимилionер. Той ми каза, че първият четвърт милион е най-труден. Отнело му е петнадесет

години да направи двеста и петдесет хиляди лири, три години — да ги закръгли на цял милион и през следващите шест е достигнал цифрата пет милиона. Математиците биха казали, че се движи по експоненциална крива.

Алисън започваше да става нетърпелива.

— И какво от това?

— Първият четвърт милион е най-труден, защото нашият потенциален милионер трябва сам да вземе решенията, да направи проучванията, а веднъж получил парите, той може да си позволи да наеме купища счетоводители и адвокати, които да правят всичко това вместо него. Началото е трудно. Върни се отново към твоя финансов редактор — този, който е подушил нещо комично в първите сделки на Уилър.

Алисън отново се върна към записките си.

— Вече ти казах всичко, което знам.

— Добре, да вземем нашия човек Х. Нека да не е руснак, а албанец, но все пак в служба на руснаците. Идва в Англия през 1946 и се натурализира през 1950. По това време започва да се занимава с бизнес и да прави пари, но няма нито един човек, който да знае как точно е станало това. Да приемем, че парите са му били предоставени отвън — може би около половин милион. Х е умно момче, толкова, колкото всеки потенциален милионер, и при него също парите правят пари. И така, той започва да играе по стария уважаван капиталистически начин. През 1964 започва да се занимава с политика и си извоюва място в камарата на общините, където сега е активен и запален член. На четиридесет и шест години е и пред себе си има още двадесет и пет години политически живот.

Аз се втренчих в Алисън.

— Какво ще стане, ако той се добере до важно място в управлението — като например председател на камарата на общините или министър на отбраната, а защо не през 1984 и министър-председател, което е съвсем нормално, като имаме предвид темповете, с които се издига? Момчетата в Кремъл ще умрат от смях, ако това стане.

8.

I

През нощта спях лошо. В тъмнината моята хипотеза започваше да ми изглежда глупава и все по-невероятна. Един милионер и член на парламента някак си не се връзваше с руснаците — имаше явно противоречие на понятията. Естествено, че Алисън не можеше да приеме предположението ми. И все пак Уилър имаше връзка с „Бегълците“, освен ако всички тези случайности не бяха чисто съвпадение, а това също беше възможно. Бях срещал много случаи, в които има причина и следствие, и те се оказваха само съвпадение.

Лежах в леглото и неспокойно се въртях. Ако приемех, че Уилър наистина поддържаше „Бегълците“, то логично е да се запитам защо го прави. Със сигурност не за някаква материална изгода, тъй като беше достатъчно осигурен. И отново отговорът, който ми се натрапи, беше, че целта бе политическа. Уилър беше член на парламента и в това се криеха много опасности.

Най-накрая заспах и в съня ми ме преследваше някаква злокобна опасност.

На закуска се чувствах много уморен и отпаднал и бях в ужасно настроение, което се влоши още повече, когато Алисън се обади по телефона и началникът на пристанището й съобщи, че „Артина“ била пристигнала през нощта, заредила бързо и потеглила за Гибралтар.

— Копелето отново ни се изплъзна.

— Нали знаем къде е — опита се да ме успокои Алисън. — А и предполагахме къде ще бъде след четири дни.

— Има толкова несигурни неща в това пресмятане — намусено казах аз. — Първо, фактът, че има открит лист за Гибралтар, не означава, че отива там. Второ, какво му пречи да премести Слейд на някой руски траулер, който плава към Прибалтика. Съвсем спокойно може да го направи, когато изчезне от хоризонта. Ние дори не знаем дали Слейд е на борда на „Артина“, а само предполагахме.

След закуска Алисън отиде да вземе материалите от „Екзаминър“. Не се осмелих да я придружа. Не исках да се мяркам около издателствата — репортерите бяха препълнили вестниците с

клюки и снимки на Риардън. Един репортер с по-набито око беше последният човек, когото исках да срещна.

Затова останах в къщата, а Мейв тактично се зае с домакинството и ме остави да размишлявам на спокойствие. Алисън се върна след час и половина с един голям плик за писма.

— Това са снимки и писма от телекса — каза тя и тръсна плика пред мен.

Първо разгледах фотографиите. Имаше три на Уилър — едната беше официална снимка, която се използваше в печата, а на другите фотографите го бяха уловили с отворена уста, така, както обичат да изненадват известните политици. На едната изглеждаше като хищна акула и сигурно някой издател доста се е забавлявал, когато я е видял.

Той беше едър мъж, висок и широкоплещест — с руса коса. Снимките бяха черно-бели и затова ми беше трудно да преценя, но ми се стори, че косата му е светлоруса. Носът му бе дълъг и имаше гърбица, сякаш многократно е бил чупен, и карикатуристите щяха да бъдат улеснени, ако се издигнеше и станеше важна личност. Оставих снимките на Уилър настрана — щях да го разпозная, ако го видя.

Другите фотографии бяха на „Артина“, имаше и план на нейния кораб-двойник. Сийн О’Донован не бе прав — по-голяма бе от кралската яхта и само един милионер можеше да я купи и да я поддържа. Имаше двойна каюта за собственика пред машинното отделение, а към кърмата — три двойни за шестима гости. Екипажът живееше в предната част на яхтата с изключение на капитана, който ползваше каюта зад командната рубка.

Започнах да запаметявам плана, докато запомних всяко коридорче и врата. Мислех да се кача на борда и трябваше да знам всяко кътче и най-удобните места за криене. Разгледах внимателно кърмата и кабината, от която се регулираше температурата в каютите, като евентуални места, в които можех да се приютя, незабелязан от никого.

Алисън беше потънала в четене на писма от телекса.

— Има ли нещо интересно при теб?

Тя вдигна поглед.

— Нищо повече от това, което ти казах снощи. Малко е поразширено. Уилър се е бил на страната на партизаните в Югославия.

— На комунистите значи. Това е брънка от веригата.

Прочетох ги и аз и видях, че Алисън е права. Не се казваше нищо ново. Беше нарисуван портретът на един самодоволен млад мъж, който е станал магнат по обичайните методи и който сега имаше утвърдено място в обществото, изградено на уменията да казва това, което трябва, там, където се очаква, и да е привърженик на правилните идеи. Една картина на преуспял човек, който търси да завоюва нови светове след политиката.

— Не е женен — каза аз — и сигурно е най-добрата партия за брак в Англия.

Алисън направи кисела физиономия.

— Чух някакви клюки, че си има любовници, които сменя редовно, а също се говори, че е бисексуален. Но никой с ума си няма да пусне това по телекса — би се изтълкувало като публична клевета.

— Ако Уилър знаеше какво му кроя, клеветите щяха да са последната му грижа.

Алисън вяло вдигна рамене.

— Какво ще правим сега? — попита тя.

— Отиваме до Гибралтар. Самолетчето ти ще може ли да ни откара там?

— Разбира се.

— Е, тогава да тръгваме да гоним вятъра. Не ни остава нищо друго.

II

Оказа се, че имаме предостатъчно време, преди да тръгнем за Гибралтар. Прочетохме упътването към плана на двойника на „Артина“ и разбрахме, че тя не беше бърза и със сигурност не може да пристигне по-рано от четири дни. Но за да сме убедени, че няма да я изпуснем, решихме да сме там един ден преди нея, така че да можем да я посрещнем.

Така се откри възможност за Алисън да прескочи до Лондон, за да види как е Макинтош и да поизрови още тъмни петна от аферите на Уилър. Решихме, че е неразумно от моя страна да отида с нея. Да се промъкваш през аерогарата на Корк беше едно, а съвсем друго щеше да бъде на „Гетуик“ или „Хийтроу“. Винаги, когато минавах инкогнито през пропуските на летищата, поемах голям риск.

И така, прекарах следващите няколко дни затворен в къщата в предградията на Корк и единственият човек, с когото можех да разменя някоя дума, беше старата ирландка. Трябва да кажа, че Мейв беше повече от тактична. Не ме притесняваше, нито разпитваше и се отнасяше с разбиране, когато се вгълбявах в мислите си. Веднъж тя ми каза:

— Знам как се чувстваш, Оуен. Самата аз бях в такова състояние през 1918 година. Ужасно е да знаеш, че отвсякъде те дебнат, и да трябва да се криеш като животно. Но в тази къща няма от какво да се притесняваш.

— Значи е било много напрегнато по време на размириците?

— И още как. Беше непоносимо. Но винаги ще има проблеми — ако не тук, то някъде другаде — и винаги ще има хора, които бягат, и такива, които ги преследват. — Тя ме погледна косо. — Особено хора като Макинтош и тези, които имат някаква връзка с него.

Аз се усмихнах.

— Не одобрявате ли работата му?

— Коя съм аз, че да одобрявам или не? Не знам нищо за делата му освен това, че са тежки и опасни. Но много по-опасни за подчинените му, отколкото за самия него, според мен.

Представих си Макинтош, който лежеше в болницата. Този факт беше достатъчен, за да опровергае последното й твърдение.

— Какво ще кажете за жените, които работят за него?

Мейв ме изгледа с пронизващ поглед.

— Имаш предвид Алисън. Няма нищо лошо в това, което прави. Той искаше син, но се роди Алисън и той направи каквото можа, за да бъде тя по негов образец. Изискванията му бяха непоносими, достатъчни, за да се превие под тежестта им всяко момиче.

— Той е много силен човек. А каква е била майката на Алисън? Тя нямаше ли мнение по въпроса?

В гласа на Мейв долових упрек, примесен с тъга:

— Горката жена! Той не беше мъж за нея. Тя не го разбираше. Бракът им не вървеше, тя напусна Алек Макинтош, преди да се роди Алисън, и дойде да живее в Ирландия. Умря в Уотърфорд, когато Алисън беше на десет години.

— И тогава Макинтош е взел Алисън да я обучава.

— Точно така.

— А Смит кой е?

— Алисън не ти ли е казала за него?

— Не.

— Тогава и аз няма да ти кажа — решително изрече Мейв. — Достатъчно клюкарствах вече. Ако Алисън иска да знаеш, сама ще ти каже. — Тя се обърна, но спря и каза през рамо: — Мисля, че ти също си силен човек, Оуен Станард. Съмнявам се, че си мъжът за Алисън.

И аз бях оставен да тълкувам думите й, както мога.

Алисън се обади късно първата вечер.

— Летях над морето по пътя за насам и видях „Артина“ в посока към Гибралтар.

— Надявам се, че са те забелязали.

— Наблюдавах я от пет хиляди стъпки височина и не обърнах, докато не я загубих от погледа си.

— Как е Макинтош? — Все още го наричах така, дори пред нея.

— По-добре е, но все още е в безсъзнание. Позволиха ми да го видя за две минути.

Това беше много лошо. Макинтош трябваше да е в съзнание и да може да говори. Все още не бе толкова добре, че да се успокоя. Това ме наведе на друга, не по-малко важна мисъл.

— Сигурно си под наблюдение в Лондон.

— Никой не ме проследи. Не видях никого освен един човек.

— Кой?

— Министър-председателят изпрати секретаря си в болницата. Там го видях. Каза, че министърът се притеснявал за баща ми.

Помислих си за Уилър и за човека, който бил измъкнат от затвора, за да го убият, и след това си представих Макинтош, който лежи безпомощно в болницата.

— Трябва да направиш нещо. Позвъни на секретаря и му кажи да разпространи новината, че Макинтош умира, че няма никакви шансове.

— Мислиш, че могат да нападнат татко в болницата!

— Да, ако разберат, че състоянието му се подобрява. Помоли секретаря на министъра да разпространи мълвата, особено в кръговете на Уилър. Ако той се обади на някой приятел в Лондон, ще му съобщят, че Макинтош е на смъртния си одър, и това може да спаси живота на баща ти.

— Ще го направя.

— Нещо ново за Уилър?

— Още не. Общественият му живот е неопетнен.

— Не той ни интересува, но все пак направи каквото можеш.

Алисън пристигна с такси след два дни на обед. Изглеждаше уморена — явно не беше спала много по време на престоя си в Лондон. Мейв ужасено ахна, като я видя, но се успокои, когато Алисън каза:

— Цяла нощ бях на бар.

Мейв се отдалечи и аз повдигнах вежди.

— Какво стана?

Тя сви рамене.

— Говорих с различни хора в нощните клубове, но само си загубих времето.

— Нищо ли не откри?

— Нищо съществено освен може би едно. Поинтересувах се от слугите на Уилър.

— От кого?

Тя се усмихна уморено.

— Проверих това-онова за слугите му. В днешно време е трудно да се намери персонал, но Уилър се справя прекрасно дори когато се нуждае от повече хора. — Тя извади тефтера от джоба си. — Всичките му слуги са англичани и имат английски паспорти освен шофьора, който е ирландец. Какво ще кажеш?

— Това е връзката му с Ирландия. Много интересно.

— Нататък става още по-забавно. Както казах, останалите от персонала му са англичани, но всички до един са натурализирани и са сменили имената си с едностранен акт. И какъв, мислиш, е произходът им?

Аз се облецих и прошепнах изумено:

— Албански.

— Печелиш пура. Но тук също има едно изключение. Един от тях не си е сложил английско име, защото много ще бие на очи. Уилър проявил предпочитание към китайската кухня и си има готвач — китаец. Името му е Чанг Пи-Уо.

— Разбирам какво имаш предвид. Би било страшно смешно, ако променеше името си на Мактавиш. Откъде е?

— От Хонконг.

Китаец от Хонконг! Странно! Предполагам, че когато един мултимилionер обича китайската кухня, е логично да наеме китайски готвач. Милionерите може би мислят по-различно от обикновените хора и тази прищявка може да е част от промяната на собствения им живот. Но все пак нещо ме жегна, когато чух за китаеца.

— Може би Уилър иска да се покаже благодетел на своите роднини. Всички те могат да бъдат негови братовчеди и племенници, които той подпомага по един тактичен начин.

Алисън вдигна поглед към тавана.

— Проблемът с прислугата не е отминал и него. Всички искат четири свободни вечери на седмица, телевизори в стаите и да не стават рано. В противен случай са недоволни и напускат. Навсякъде смяната на слугите е много честа. Това се отнася и за Уилър.

— Господи, наистина ли? — Наведох се напред и се втренчих в Алисън. — Кажи ми всичко, което знаеш. Хайде, изплюй камъчето.

Тя весело се усмихна и отвори тефтера.

— Има дванадесет албански британци, които работят за него — градинари, месар, иконом, камериерки и т.н. Никой не се е задържал

по-дълго от три години. Последният пристигнал на служба е от един месец. Те напускат и постъпват като обикновени слуги.

— И прекарват отпуската си в Албания. Той има куриерна служба.

— Не само това. Има някой друг, който го снабдява с нови попълнения. — Тя погледна тефтера. — Направих справка в местния клон на Министерството по социална сигурност в Хардфордшир. През последните десет години през ръцете му са минали петдесет души. Не мога да докажа, че всички са били албанци, но се обзалагам, че е така.

— Господи! Никой ли не го е подушил? За какво, по дяволите, е специалният отдел?

Алисън разпери ръце.

— Не забравяй, че всички са британци. Ако започнат да му задават въпроси, ще каже, че помага на съотечествениците си да се отърват от комунистическите потисници.

— Цели петдесет! Какво е станало с тях, когато ги е освобождавал?

— Не знам за всички, а само за двама. Те сега са на служба на други членове на парламента.

Не можах да се сдържа да не се разсмея.

— Каква дързост! Не разбираш ли какво прави? Взема на работа тези момчета, те минават един бърз курс по английски нрави и обичаи и как да се държат в обществото, а след това той ги пуска на работа като шпиони. Не можеш ли да си го представиш как говори на някой от своите приятели в парламента? „Проблем с прислугата ли имаш, приятелю? Така се случи, че един от моите иска да напуска. Живееело му се в града. Може би ще мога да говоря с него по въпроса...“ Това обира всички точки.

— Значи понастоящем той има връзка с Албания. Преди не бях сигурна — изглеждаше ми много невероятно, но сега съм напълно убедена.

— Спомняш ли си случая „Цицерон“ през войната? Слугата на британския посланик в Турция беше германски шпионин. Уилър е в бранша от двадесет години. Може да е разпространил стотици цицероновци. И не само в политическата сфера. Чудя се колко от нашите промишлени босове имат за слуги възпитаници на Уилър.

— И всички с английски имена и говорещи безукорен английски. Този Уилър! — Алисън се закани с пръст. — Те идват в Англия и докато чакат гражданството си, изучават перфектно езика и традициите на англичаните. Когато са готови, отиват при Уилър да ги доизшлайфа и той ги пласира. — Тя поклати глава със съмнение. — Процесът е твърде дълъг.

— Самият Уилър е дело на такъв дълъг процес. Не мога да си го представя да си опакова багажа и да замине за родината си. Погледни Слейд, за бога! Той си пробива пътя цели двадесет и осем години. Тези хора гледат напред в бъдещето. — Замълчах и след малко попитах: — Кога потегляме за Гибралтар?

— Утре сутринта.

— Добре. Искам да му видим сметката на това мръсно копеле.

III

Както обикновено, минах нелегално през аерогарата на Корк. Започнах да забравям какво е да влизаш през главния вход. Мейв О'Съливан беше необикновено развълнувана, когато си тръгнахме.

— Върни се скоро, моето момиче. Аз съм стара и не се знае, какво ще се случи утре. — В очите ѝ имаше сълзи, но тя ги изтри, преди да се обърне към мен. — А ти, Оуен Станард, се грижи за себе си и за дъщерята на Алек Макинтош.

Аз се усмихнах.

— Досега тя се грижеше за мен.

— В такъв случай ти не си мъжът, за когото те мислех — отвърна Мейв рязко. — Бъдете внимателни и се оглеждайте за полиция.

Така и направихме. Въздъхнах облекчено, когато видях Корк под крилата на „Апаша“. Поехме на юг, а аз гледах как Алисън ловко борави с копчета, ключове и ръчки. Когато се извисихме достатъчно, тя свали ръцете си от командното табло и каза:

— Ще пътуваме около шест часа. В зависимост от вятъра и дъжда.

— Нали не очакваш да се развали времето?

Тя се усмихна.

— Така се казва по принцип. Но прогнозата за времето е добра. Вятърът е северен на двадесет и четири хиляди фута от земята.

— Толкова високо ли ще летим? Не предполагах, че тази машинка е способна на това.

— Двигателите са супермощни и затова е по-икономично да летим високо. Но кабината не е пригодена за високо налягане и затова ще трябва да използваме кислородните маски, когато стигнем десет хиляди фута. Маската ти е отстрани.

Последния път, когато видях „Апаша“, беше с шест седалки, но Алисън явно бе свалила двете най-задни и на тяхно място имаше голям пластмасов варел. Посочих го и попитах:

— Какво е това?

— Допълнително гориво — още седемдесет галона. С тях ще можем да прелетим две хиляди мили без спиране, и то на най-икономичната скорост. Мисля, че ще имаме нужда от него.

Способната Алисън Смит мислеше за всичко. Спомних си думите на Мейв: „Направена е по железен образец, под чиито изисквания всяко нормално момиче би се превило.“ Гледах Алисън и я изучавах. Лицето ѝ беше спокойно, докато проверяваше уредите и след това кислородната маска. Нямаше никакъв признак, който да опровергае забележката на Мейв. Алисън погледна встрани и улови погледа ми.

— Какво има?

— Една котка може да си позволи да гледа краля, а кучето — кралицата. Просто си мислех, че си прекрасна. Това е.

Тя се усмихна.

— Никога няма да можеш да бъдеш толкова твърд, колкото искаш, Оуен. Трябва да имаш ирландска жилка в кръвта си.

— И уелска. В мен се обажда келтът.

— Сложи си маската. И тогава ще изглеждаш красив колкото мен.

Нощта беше дълга и отегчителна. Въпреки че маските имаха вградени микрофони, ние не говорехме много и по едно време пуснах седалката си надолу и се излегнах. Летяхме на юг с двеста мили в час — петдесет пъти по-бързо от „Артина“. През повечето време спях. Или по-скоро дремех. От време на време отварях очи и виждах Алисън, която беше на поста си — гледаше небето, проверяваше таблото или нагласяваше нещо. Докосвах рамото ѝ, тя се обръщаше, очите ѝ срещаха моите и ми се усмихваха и след това пак се залавяше за работата си. След четири часа тя ме побутна и посочи напред.

— Това е испанският бряг.

Морето беше пенливо и покрито със синкава мараня, в далечината се виждаше някакъв сърф.

— Няма да прелетим над Испания, ако искаме да стигнем Гибралтар. Политически е недопустимо. Ще минем по португалския бряг.

Тя извади карта и набеляза новия курс, като движеше с лекота транспортира. Изключи автопилота и плавно зави.

— Това е нос Ортегал. Когато видим Финистър, ще сменим курса отново.

— Кога си се научила да караш самолет?

— Когато бях на шестнадесет.

— А да стреляш с пистолет?

Тя замълча, преди да отговори.

— На четиринадесет — с пистолет, ловджийска пушка и карабина. Защо?

— Просто се питах. — Явно Макинтош е смятал, че трябва да я учи, докато е съвсем млада. Трудно ми беше да си представя едно малко момиче на четиринадесет години да се прицелва с пушка. Обзалагам се, че знаеше морзовата азбука, всички семафорни сигнали, да не говорим за програмиране и запалване на огън без кибрит.

— Била ли си членка на скаутската младежка организация?

Тя поклати отрицателно глава.

— Бях твърде заета.

Да няма време да бъде член на младежката организация! Сигурно е седяла привела глава над учебниците да учи чужди езици, когато не е била във въздуха или на стрелбището. Никак не бих се учудил, ако Макинтош я беше настанил да живее в подводница. Какъв кошмарен живот!

— Имаше ли някакви приятели тогава? Момичета на твоята възраст?

— Не много. — Тя се обърна на седалката. — Какво целиш с това, Оуен?

Аз свих рамене.

— Просто празни мисли на един празен човек.

— Сигурно Мейв О'Съливан ти е напълнила главата с куп истории на ужаса. Така ли е? Трябваше да се досетя.

— Не каза и дума, която да не е на мястото си. Но не можеш да ми попречиш да мисля.

— Тогава по-добре си запази мислите за себе си. — Тя се обърна към командното табло и млъкна. Помислих си, че ще бъде по-добре, ако и аз си затворя голямата уста.

Стигнахме протока Гибралтар и Алисън пое управлението. Започнахме да се спускаме. Когато стигнахме десет хиляди фута, тя свали кислородната си маска и аз с радост направих същото. И тогава в

далечината за първи път видях Гибралтар, който се издигаше от синята вода. Видях пристанището и пистата за приземяване, която изпъкваше в залива като палубата на самолетоносач. Очевидно за Алисън, която се занимаваше с радиото, това беше позната гледка.

Приземихме се от източната страна — нашето малко самолетче въобще не се нуждаеше от такава дълга писта. Придвижихме се бавно до сградите на летището. Погледнах военните самолети наоколо и недоволно изрекох:

— Изглежда, тук сигурността няма да е занемарена. Как ще се промъкна?

— Имам нещо за теб — каза Алисън и извади един паспорт. Когато го отвори, от страниците му ме гледаше моето собствено лице. Беше дипломатически. — Ще минем бързо през границата, но нищо няма да те спаси, ако те разпознаят като Риардън.

— Ще бъде много полезен. — Дори да ме разпознаеха, дипломатическият паспорт щеше да ги накара да се усъмнят в правотата си. — Господи, ти трябва да имаш стабилни връзки.

— Достатъчно, за да ми помагат в такива ситуации — спокойно отвърна тя.

От гишето за паспортите служителят се усмихна, като провери документите, а цивилният, който стоеше до него, престана да ме изучава и се отпусна. Минахме за три минути през формалностите и Алисън каза:

— Ще отседнем в хотел „Гибралтар“. Ще спреш ли такси?

Ако Уилър обучаваше първокласни прислужници, то Алисън Смит беше идеалната секретарка. И за момент не ми се бе наложило да помисля къде ще отседнем през нощта или нещо такова. Алек Макинтош имаше невероятен късмет. О, та нали той самият я е направил такава.

Стаите ни бяха една до друга и се разбрахме да се срещнем в бара, след като се изкъпем. Аз слязох пръв. В това отношение Алисън Смит не беше по-различна от другите жени и бях радостен от този факт. Жените се нуждаят от два пъти повече време за тоалета си, отколкото мъжете. Само два пъти, а се оказа толкова дълго! Когато тя дойде, вече бях изпил една бира.

За нея поръчах сухо мартини, а за себе си отново бира.

— Какво ще правиш, когато Уилър пристигне?

— Трябва да разбере дали Слейд е на борда, а това означава малко пиратска работа. — Усмихнах се. — Обещавам ти, че няма да държа нож между зъбите си, когато се качвам на борда.

— И ако е там?

— Ще направя всичко възможно, за да не бъде.

— А ако не можеш?

Вдигнах рамене.

— Имам специални заповеди за този вариант.

Тя кимна хладно и се запитах дали Макинтош беше давал някога подобни инструкции на дъщеря си.

— Като имаме предвид кой и какъв е Уилър, сигурно ще хвърли котва в Кралския яхтклуб на Гибралтар. Не бих се учудила, ако е и член. Идва често тук.

— Къде е мястото?

— На около половин миля оттук.

— Няма да е лошо да огледаме.

Изпихме питиетата си и закрачихме по напечените от слънце улици на Гибралтар. Пристанището на клуба беше пълно с най-различни плавателни съдове — малки и големи. Погледах ги известно време и се обърнах към Алисън:

— Виждам една удобна тераса за наблюдение, където сервират разхладителни напитки.

— Тъкмо щях да се обаждам по телефона — каза Алисън и се отдалечи.

Гледах яхтите и се чудех по какъв начин бих могъл да се кача на борда на „Артина“, което беше труден въпрос, тъй като не знаех къде ще хвърли котва. Алисън се върна.

— Очакват Уилър в единадесет часа утре сутринта. Обади се е.

— Това е добре — отговорих аз и обърнах лицето си към слънцето. — Дотогава какво ще правим?

— Какво ще кажеш да поплуваме?

— Забравих да си взема банския. Не съм очаквал такава полутропическа почивка.

— Не забравяй, че има магазини — меко каза тя.

Така че отидохме на пазар и купихме бански, кърпа и един немски необмитен бинокъл — лъскав и мощен.

Пресякохме полуострова и плувахме в Каталанския залив. Беше много приятно. Вечерта отидохме на бар и там прекарахме още похубаво. Изглежда, мисис Смит беше направена от същия материал, както всички хора.

IV

В десет часа следващата сутрин седяхме на терасата, наблюдавахме пристанището и пиехме нещо студено и не много алкохолно. И двамата носехме слънчеви очила не толкова, за да ни предпазват от слънцето, колкото да се прикриваме от любопитни погледи, както правят филмовите звезди. Бинокълът също беше с нас и единственото, което липсваше, бяха „Артина“, Уилър и по всяка вероятност Слейд.

Не говорехме много, не можехме да правим планове в отсъствието на „Артина“, а и снощи Алисън си позволи да разкрие част от истинската си същност и бе разпуснала косата си и сега сигурно съжаляваше. Не искам да кажа, че ме допусна близо до себе си. Бях направил първата крачка към по-близки отношения, но тя с лекота отхвърли всякакви опити, както може би бе реагирала много пъти. Сега вече беше същата Алисън, която познавах — работехме заедно и личните взаимоотношения нямаха значение.

Седях и с удоволствие поглъщах слънцето. Толкова ми беше липсвало в Англия, особено в затвора, и сега му позволявах да проникне в мен и да ме стопли. Времето течеше, Алисън взе бинокъла и се взря в някаква лодка, която се приближаваше към пристанището.

— Мисля, че е „Артина“.

Когато го каза, тъкмо отпихах от питието си и от изненада се задавих и закашлях. Алисън разтревожено ме погледна.

— Какво стана?

— Какво безочие! — избухнах аз в смях. — „Артина“ е анаграма на Тирана, а това е столицата на Албания. Това копеле открито се подиграва с нас. Внезапно го прозрях, когато изрече името.

Алисън се засмя и ми подаде бинокъла. Загледах се в приближаващата се лодка и се опитах да я сравня с това, което бях видял на снимките и рисунките на нейния двойник.

— Твърде възможно е да е „Артина“. Ще сме сигурни след пет минути.

Яхтата се приближи още по-близо и видях един мъж да стои на кърмата — висок и рус.

— Това е „Артина“. И Уилър. Няма нито помен от Слейд, но това можеше да се очаква. Съмнявам се, че биха го пуснали да се разхожда свободно.

Яхтата пушна котва далече от брега и аз огледах всеки един, който излезе на палубата. Освен Уилър видях още петима. Екипажът се състоеше от седем души, можеше да има и гости, но тези, които видях, съвсем не ми приличаха на такива. Двама бяха на предната палуба до лебедката, а един друг наблюдаваше веригата на котвата. Други двама спускаха лодка във водата.

— Преброй хората, които ще слязат на брега. Може да е от полза.

Двамата мъже до лебедката отидоха в средата на кораба, отвързаха подвижната стълба и я прикрепиха от външната страна на яхтата. Единият слезе по нея до лодката и я завърза. Тогава се появи Уилър с някакъв мъж с островърха шапка и двамата слязоха в лодката. Тя потегли към яхтклуба.

— Предполагам, че това са Уилър и капитанът. Човекът на щурвала е от екипажа.

Те слязоха на брега, а лодката се върна до „Артина“ и човекът, който я караше, се изкачи на борда. Алисън ме побутна и каза:

— Гледай!

Обърнах глава по посока на пръста ѝ. Един голям пристанищен съд се насочваше към „Артина“.

— Така...

— Това е машината, която зарежда с гориво. Изглежда, Уилър няма намерение да остане дълго.

— По дяволите! Надявах се да прекарат нощта тук. Предпочитам да се кача на борда по тъмно.

— Изглежда, няма никакви гости. А и бърза. За нас това са много показателни знаци. Има голяма вероятност Слейд да е на борда.

— И каква полза от това, когато не мога да се добера до него. Колко дълго мислиш, че ще продължи зареждането?

— Може би около час.

— Достатъчно време, за да наемем лодка. Да вървим.

Преговаряхме с един пристанищен работник за наемането на катер и се съгласихме да платим не повече от нормалната тарифа.

Потеглихме и видяхме „Артина“ и зареждащия кораб, които бяха свързани с въжета. Може би този, който наглеждаше зареждането, беше механикът — също с островърха шапка. Аз намалих и минахме на около петдесетина ярда от дясната страна на „Артина“. На палубата излезе някой, погледна ни безразлично и след това отпрати поглед към града. Беше китаец.

— Това трябва да е Чанг Пи-Уо. Уилър сигурно наистина обича китайската кухня, щом взима със себе си готвача и по море. Надявам се и екипажът да споделя вкусовете му.

— Те могат да имат отделен готвач.

— Права си. — Оглеждах внимателно китаеца. Много европейци твърдят, че всички китайци изглеждат еднакво. Но те грешат — китайската физиономия може да бъде толкова различна, колкото всяка друга, и аз бях сигурен, че ще разпозная този човек, ако го видя отново. Но все пак аз имах опит — нали бях живял на Изток.

Приближихме се към кърмата на „Артина“. Завесите на задните каюти бяха спуснати през деня и вече бях почти сигурен къде се намира Слейд. Беше ужасно неприятно, че е толкова близо, а нищо не можех да направя.

Дадох газ и полетяхме към брега. Видях един от екипажа да се спуска по стълбата до лодката. Той беше по-бърз от нас и скоро го видяхме да се връща с Уилър и капитана. Те се качиха на борда и стълбата беше прибрана.

Един час по-късно ми идваше да се убия от безсилие, като гледах как „Артина“ бавно се отдалечава и отплава в открито море.

— Къде, по дяволите, отива сега?

— Ако се насочват към Средиземно море към гръцките острови, ще презареди в Малта — каза Алисън. — Би било логично. Отиди да провериш закъде има открит лист.

Така и направихме и Алисън беше права. Но това не ме накара да се почувствам по-добре.

— Още цели четири дни? — попитах отчаяно аз.

— Да, и се надявам да имаме повече успех във Валета.

— Бих искал яхтата да се развали, за да може да остане поне една нощ. Имаш ли някакъв експлозив?

— Съжалявам.

Загледах се тъжно в бялото смаляващо се петно.

— Този китаец не ми харесва. А мисля, че Слейд би трябвало да го засяга повече.

— Защо?

— Комунистическа Албания вече не се подчинява на политиката на Москва. Енвер Ходжа — ръководителят на албанската партия — се придържа към идеите на Мао. Чудя се дали Слейд знае, че се намира в ръцете на един албанец.

Алисън се усмихна.

— А аз се чудя ти кога ще заемеш неговото място.

— Вече съм го правил — преди много години. Би било много хубаво за китаеца — свръхсекретни британски и руски разузнавачи на едно място. Те ще го изцедят за един месец и въобще няма да се интересуват как го правят.

Вдигнах рамене и продължих:

— А горкият глупак си мисли, че отива в Москва.

9

I

Наистина експлозив няхахме, но ми хрумна нещо друго, което съвсем не беше по-лошо, а дори по-просто. Това стана след четири дни в пристанището на Валета. Преди да отпътуваме за Малта, бяхме платили сметката в хотела на Гибралтар, а дипломатическият ми паспорт ме преведе без никакви усложнения и през аерогара „Луква“.

Имахме четири свободни дни, в които щяхме да чакаме Уилър, и внезапно ни обзе някакво ваканционно настроение. Небето беше синьо, слънцето — жарко, а морето — примамващо. Беше пълно с уютни ресторанчета, където сервираха морски деликатеси и изстудено вино за през деня, а вечер посещавахме баровете и дискотеките. Алисън се отпусна и направо ме зашемети — никога не я бях виждал такава.

Открих една област, в която бях по-добър от нея, и този факт повдигна самочувствието ми. Наехме леководолазни костюми. Гмуркахме се в бистрите води на Средиземно море и се оказа, че бях много по-опитен от нея. Може би, защото съм живял в Австралия и Южна Африка, където моретата са топли и гмуркането е удоволствие, а не наказание, както в Англия.

През деня плувахме и се излежавяхме по плажовете, а нощите прекарвахме в танци, докато последната вечер със съжаление си припомнихме, че на другия ден трябва да пристигне Уилър. Беше почти полунощ, когато заговорих за мистър Смит. Алисън въобще не се засегна, може би защото цяла вечер я наливах с какви ли не питиета. Ако някой друг пълнеше чашата ѝ, тя би била нащрек, но все пак аз ѝ бях приятел и тя се беше отпуснала. Колко подло от моя страна!

Тя държеше в ръка чашата с вино и ми се усмихна през кехлибарената течност.

— Какво искаш да знаеш за него?

— Още ли сте заедно?

Тя остави чашата и виното се разплиска.

— Не. — Тя изглеждаше тъжна.

Запалих цигара и през дима попитах:

— Разведохте ли се?

Тя отривисто поклати глава в знак на отрицание и дългата вълниста коса се разпръсна около лицето ѝ.

— Нищо подобно. Дай ми цигара.

Запалих цигарата ѝ и тя каза:

— Омъжих се за човек на име Джон Смит. Знаеш, че има много хора с такова име. Беше ли той агент? Не. Не беше дори полицай, а най-обикновен счетоводител и много приятен човек, и естествено Алек беше ужасен. Изглежда, не съм била проектирана да се омъжа за счетоводител. — В гласа ѝ имаше горчивина.

— Продължавай — нежно я подканих аз.

— Но въпреки всичко аз се ожених за него и бяхме много щастливи.

— Преди това с баща ти ли живееше?

— С Алек? Ами с кого другиго? Но не издържах. А и как бих могла? С Джон живеехме в една къща близо до Мейдънхед в чиновническия квартал и бяхме много щастливи. Бях щастлива, защото бях омъжена за Джон, защото бях домакиня и вършех всички онези неща, които вършат жените, и не трябваше да мисля за неща, които ми бяха противни. Алек, разбира се, беше разочарован, защото бе загубил роботизираната си секретарка.

Помислих си за Джон Смит, счетоводителя, който се бе оженил за Алисън Макинтош. Чудех се как ли е приемал тази ситуация, ако въобще е знаел за нея. Не можех да си представя Алисън, сгушена на коленете му, да говори: „Скъпи, оженил си се за момиче, което може да улучи човек в капачката на коляното в полумрак, което може да кара кола и самолет и да убива с един удар. Не мислиш ли, че бракът ни ще бъде прекрасен? Няма ли да бъде полезно, когато възпитаваме децата си?“

Но само казах:

— Какво стана после?

— Нищо. Просто една глупава автомобилна катастрофа на шосе „М4“. — Лицето ѝ не трепваше и тя каза през стиснати устни: — Мислех, че и аз ще умра. Наистина. Обичах Джон.

Тя само сви рамене и ми подаде чашата си да ѝ наля още вино.

— Желанието ми да умра, разбира се, не помогна. Скърбях и мислих известно време и след това се върнах при Алек. Не ми

оставаше нищо друго. — Тя изгълта виното и ме погледна. — Нали, Оуен?

Много внимателно и уклончиво отговорих:

— Може би.

Тя направи гримаса.

— Измъкваш се, Оуен. Не искаш да нараниш чувствата ми и затова не казваш това, което мислиш. Е, предполагам, че това е похвално.

— Не съм човек, който прави случайни съждения.

— Без да знае фактите, нали така? Ще ти изложя някои. Алек и майка ми никога не са се разбирали добре. Може би, защото основно се различаваха, но той отсъстваше толкова често, а тя не знаеше и не разбираше нищо от работата му.

— Със същото ли се занимаваше, както и сега?

— Винаги, Оуен, винаги. Разделили са се официално точно преди да се родя. Това е станало в Уотърфорд, където живях до десетата си година, когато майка ми почина.

— Беше ли щастлива в Уотърфорд?

Алисън доби замечтан вид.

— Не знам. Не си спомням много от това време. Доста неща се случиха оттогава. — Тя загаси цигарата си. — Не знам дали Алек може да се нарече идеален баща. Изпълняващ задълженията си, внимателен — да, но не и идеален. Израснах като мъжкарана — никога не носех нагиздени роклички и не играех с кукли. И мисля, че той победи.

— Но сега си жена.

— Понякога не мога да го повярвам. — Тя вкопчи треперещите си пръсти в покривката на масата. — Не знам какво направи Алек от мен. Тогава беше забавно. Учех се да яздя, да карам ски и водни ски, да стрелям, да летя. Знаеш ли, че имам диплома за управление на всички видове самолети?

Аз поклатих глава.

— Беше страшно забавно — всяко едно нещо. Дори езиците и математиката. Докато не ме взе в кантората си и не ми каза за какво е всичко това. Тогава престанах да се забавлявам.

— Била ли си изпращана на акции?

— Да, три пъти. Бяха успешни, но през цялото време ми идваше да си изповръщам червата. Но това не е най-лошото. Най-непоносимо

беше в офиса, когато изпращах други да изпълняват задачите си и когато виждах какво става с тях. Планирала съм много операции, Оуен. Включително и твоята.

— Знам, Макинтош... Алек ми каза.

— Аз бях единственият човек, на когото той можеше да вярва безрезервно — един много важен и необходим елемент в неговата професия.

Взех ръката ѝ.

— Алисън, какво всъщност мислиш за Алек?

— Обичам го и в същото време го мразя. Толкова е просто. — Усетих натиска на пръстите ѝ. — Да танцуваме, Оуен. — В гласа ѝ се прокрадваше отчаяние. — Да танцуваме.

Излязохме на затъмнения дансинг и танцувахме под звуците на музиката, която обикновено се свири в малките часове на нощта. Тя ме обгърна плътно и прошепна в ухото ми:

— Знаеш ли какво съм аз, Оуен?

— Ти си прекрасна жена, Алисън.

— Не, аз съм насекомоядно растение. Зеленчуците, както и жените, се предполага, че трябва да са кротки и безвредни, а не с опасни челюсти и остри зъби. Виждал ли си някога муха, която каца на такова растение? Горкото животинче си мисли, че се намира на най-обикновен зеленчук до момента, в който челюстите не го погълнат. Парадоксално, нали?

Обвих ръката си здраво около кръста ѝ.

— Успокой се.

Направихме още няколко стъпки и внезапно тялото ѝ се разтърси от ридания.

— О, Господи! — изхлипа тя. — Хайде да се връщаме в хотела.

Платих сметката и я настигнах до вратата на ресторанта. Повървахме пеша десетина минути до хотела в пълно мълчание. Качихме се в асансьора, след това минахме по коридора към нейната стая, а тя все така здраво държеше ръката ми. Цялата трепереше, когато извади ключа.

Тя се люби с мен като маниак, диво и необуздало. И на сутринта кървавите следи по гърба ми бяха живото доказателство за това. В тази нощ тя като че ли изля мъката от досегашния си ограничаван и потискан живот, от цялата му нелепост. Когато свършихме, тя беше

успокоена и напрежението я бе напуснало. Говорихме си дълго, може би около два часа, но за какво — не мога да си спомня — просто за най-обикновени неща, за каквито тя бе имала твърде малко време през целия си живот.

Втория път беше по-добре — цялата ѝ женска същност се прояви и беше невероятна. Този път заспа веднага. Имах достатъчно здрав разум, за да се прибера в моята стая, преди да се събуди. Не мисля, че щеше да бъде доволна от себе си в трезвата светлина на утрото.

II

Уилър трябваше да пристигне сутринта и имахме много работа. Когато Алисън слезе долу за закуска, привършвах първата си чаша кафе и станах да я посрещна. Чувстваше се малко виновна и избягваше погледа ми. Когато седнахме, аз казах:

— Какво ще използваме вместо експлозив?

Като се облегнах назад, при допира с облегалката почувствах силна болка от драскотините, които тя беше направила по гърба ми. Бързо се наведох отново напред и си взех една препечена филийка. Погледнах я и забелязах, че е нахлузила професионалната си маска, и сякаш ми казваше: „Личните отношения са едно, а работата — съвсем друго.“

— Ще проверя кога пристига „Артина“.

— Не искам да стане, както в Гибралтар. Ако ги изпуснем сега, Уилър и Слейд живи и здрави ще пристигнат в Албания. Какво ще правим, ако „Артина“ пристигне през деня, а вечерта потегли?

— Не знам.

— Но едно нещо е сигурно — че аз не мога да се кача на борда ѝ през деня пред очите на цялото пристанище и да отвлека Слейд. И в такъв случай какво ни остава? — отговорих на въпроса сам. — Трябва да направим нещо, за да сме сигурни, че „Артина“ ще остане през нощта.

— Но как?

— Имам една идея. След закуска ще отидем на пазар. Ще ми позволиш ли да ти намажа филийката?

След обилната закуска двамата се отправихме по нагорещените улици на Валета, топлината беше още по-непоносима поради напечените от слънцето сгради. Началникът на пристанището каза, че очаквали „Артина“ по обед, което беше много лоша новина. Още по-зле се почувствахме, когато разбрахме, че горивото било предварително поръчано и щели да заредят веднага, след като яхтата пристигне.

Продължихме нататък и аз казах:

— Това решава всичко. А сега да направим покупките. Намерихме един железарски магазин и вътре — всичко, необходимо за поддържането на една яхта. Открих каквото ми трябваше — здраво найлоново въже. Купих около шестдесет метра и продавачът внимателно го нави и опакова.

Алисън каза:

— Предполагам, че си наясно какво вършиш.

— Водолазните костюми, с които се гмуркахме, ме наведоха на тази идея. — Посочих към пристанището. — Как ще стигнеш до средата на залива, без да те види никой?

Тя кимна.

— Под вода. Това е много хубава идея, но по никакъв начин няма да ти помогне да се качиш на борда.

— Евентуално и това ще стане. Ти също ще участваш. Ще отидем да вземем водолазните костюми. Трябва да сме на „наблюдателницата“, когато пристигне „Артина“.

Отидохме до мястото, откъдето бяхме наели водолазните костюми, и взехме пълни бутилки кислород. И след малка тренировка в басейна на хотела се върнахме на пристанището. Незнайно защо Алисън се задави в басейна и когато се приближих до нея, беше останала почти без въздух.

Аз се засмях.

— На теб ще ти трябва и бутилка „Детол“. Все пак си жена.

Тя се ядоса и извика:

— Станард, ти си...

— Хайде, побързай! — прекъснах я рязко. — Имаме работа.

Бързо забравихме тази случка и слязохме до пристанището, където се приготвихме да чакаме „Артина“.

— Какъв е планът?

— Ако си чела досието ми, значи знаеш, че съм бил в Индонезия. Едно от най-опасните неща, които някога са ми се случвали, беше там. Намирах се в малка моторница и бях преследван от бърза полицейска патрулна лодка, която стреляше с двадесетмилиметрово оръдие. Наблизо имаше едно тресавище, осяяно с мангрови дървета. Насочих се натам, за да се скрия, и това беше голямата ми грешка. Водата беше осяяна с морска трева, която се уви около витлата и моторът спря. Тази морска трева едва не ме уби.

— Какво стана после?

— Няма значение. — Кимнах по посока на пристанището. — „Артина“ е много по-голяма от моята лодка, но и това найлоново въже е по-здрово от морската трева. Когато яхтата пристигне, ние ще доплуваме до нея и ще овържем витлата ѝ с въжето. Може и да не успеем, но се обзалагам, че ще ги спрем. И знаеш ли кое е най-хубавото? Че дори когато открият какво е станало, никой няма да се усъмни, че е направено от човек. Такова нещо може да се случи на всяка лодка. Както и да е, ще има доста да си поиграят, докато го махнат, защото при потеглянето от движението то ще се затегне още повече. Надявам се работата да им отнеме цяла нощ.

— Може и да стане — съгласи се Алисън и продължи с равен глас: — Трябва да направя нещо за драскотините по гърба ти. Водата е мръсна и могат да се инфектират.

Погледнах я и тя срещна очите ми, без да трепне.

— Добре — отвърнах аз и с отчаяни усилия на волята успях да се сдържа да не се засмея.

Тя отиде някъде. Върна се бързо и донесе някаква течност, с която намаза гърба ми. След това седнахме и зачакахме търпеливо „Артина“.

Това беше един дълъг и горещ ден. „Артина“ закъсна много и се зачудих дали не беше пропуснала Малта и сега да е на път за Албания. Най-накрая пристигна в два и половина и пусна котва далече от брега. Отново спуснаха лодката, но този път се качи само капитанът. Уилър не се виждаше.

Загасих цигарата си.

— Това е — казах аз и затегнах ремъците на водолазния костюм. — Можеш ли да плуваш толкова дълго?

— Да, не се безпокой.

— Само се придържай близо до мен. — Посочих напред. — Няма да плуваме право към нея, а отстрани. Ще заобиколим на около двадесет ярда от кърмата и ще минем от другата страна. Корабът за зареждане може да е там, надявам се да е така, затова си дръж главата приведена.

Бях привързал чилето въже към бедрото си. Дръпнах го, за да проверя дали е прикрепено здраво, и се спуснах във водата. Съмнявам се, че най-доброто място за гмуркане е пристанището — водата е

мръсна и съществува постоянна опасност от обезглавяване от минаващите кораби и моторници. Бях избрал едно тихо местенце, където можехме да се спуснем незабелязано.

Гмурнахме се надълбоко още в началото на около двадесет и пет стъпки под водата и чак тогава се отправихме към яхтата. Бях изчислил точно с каква скорост да се движим, за да стигнем за времето, което бях определил. Но трудността идваше от придържането в права линия. От време на време се обръщах и виждах Алисън, която плуваше точно зад мен, малко вляво.

Когато прецених, че сме стигнали мястото, което бях набелязал, магнах на Алисън да спре и да плува в кръг около мен, докато огледам околността. Някъде отгоре се чуваше бумтене и ни затъмни сянката на някакъв кораб, а около нас се образува водовъртеж. Витлата спряха да се въртят, а през водата се чу удар от метални повърхности. Това трябваше да е зареждащият кораб, който се приближаваше до „Артина“.

Магнах на Алисън и заплувахме в друга посока. Надявах се никой да не гледа към водата в този момент, за да не видят мехурчетата, които правехме, като минавахме пред корабите. Ние бяхме от страната на зареждащия кораб. Всички бяха записани в прикрепването на „Артина“ към него и ако някой имаше време да гледа към водата, то тази гемия сигурно страдаше от излишък на персонал. Когато застанахме под яхтата, стана по-тъмно и аз поспрях за момент, преди да се хвана за кила на „Артина“. Доплувахме до кърмата и аз се залових за острата перка на бронзираното витло, като се надявах, че няма да се намери някой глупак в машинното отделение, който да включи двигателя. Ако трите остриета се задвижеха, щях да бъда смлян на кайма.

Алисън се придвижи към десния борд, докато се опитвах да разкопчая ремъка, с който бях закрепил въжето към бедрото си. Освободих го и започнах внимателно да го размотавам. Витлото беше около метър и половина в диаметър, а оста беше прикрепена с подпори, преди да се захване за корпуса на кърмата. Проврях въжето между подпората и корпуса и го омотах около оста и след това надянах примка около нея, между витлото и подпората също. Подръпнах въжето леко. Видях, че беше закрепено здраво. Началото беше добро.

По-трудно ми беше да се справя със самото въже. Увиваше се като морски дракон и така страхотно се мятеше във водата, че имаше опасност да се увие около краката ни и да ни затегне. Сигурно с Алисън много сме приличали на античната статуя на Лаокоон.

Но най-накрая го направихме. Така здраво овързахме двете витла, че когато двигателят заработеше и въжетата започнеха да се затягат, машинката щеше да откаже. По всяка вероятност яхтата щеше да спре внезапно, но опорният лост можеше да поддаде и щеше да се случи най-лошото — единият от двигателите можеше да тласне буталото през обвивката на резервоара. Наистина свършихме добра работа.

Доплувахме обратно до брега и излязохме от водата доста далече от мястото, откъдето бяхме тръгнали. Чувството ми за ориентация се замъгли, но обикновено така става под вода. Някакъв брадясал тип, който се беше облегал на борда на една лодка, ни изгледа учудено, когато се изкачихме на кея, но ние не му обърнахме внимание и се отдалечихме, а бутилките на гърбовете ни шумно се клатеха.

Върнахме се на мястото, където бяхме видели „Артина“, когато пристигна, и аз запалих цигара.

Погледнах към яхтата. Зареждащият кораб се отдалечаваше, а капитанът се връщаше с лодката. Изглежда, възнамеряваха да тръгнат по-бързо дори и от Гибралтар. Чудя се закъде ли беше извадил открит лист капитанът. Не може да е за Дурацо — пристанището на Тирана, въпреки че бях готов да се обзаложа, че точно там имаха намерение да отидат.

Капитанът се качи на яхтата и прибра стълбата. На палубата имаше голямо раздвижване и още докато вдигаха лодката от водата, един мъж стоеше на предната палуба до лебедката, готов да вдигне котва.

— Явно много бързат — отбеляза Алисън.

— Изглежда.

— Чудно защо?

— Не знам, но очаквам, че доста ще се объркат през следващите няколко минути.

Вдигнаха котва и „Артина“ бавно потегли. Не очаквах да се задвижи въобще и изтръпнах. Очевидно нашите тридесет метра

найлоново въже не бяха достатъчни, за да спрат седемстотин конски сили. Алисън затаи дъх.

— Не действа.

„Артина“ продължаваше да се движи и все повече набираше скорост, а вълните около нея предизвикателно се пенеха. Свалих бинокъла и казах:

— Мислех, че ще успеем. — Почувствах се ужасно потиснат. Албания беше само на четиристотин и петдесет мили оттук и щяха да пристигнат за по-малко от два дни. Единственото, което ми идваше наум, беше извършването на самоубийствено нападение на яхтата от „Апаша“.

Алисън продължаваше да гледа през бинокъла.

— Гледай! — извика тя развълнувано. — Погледни какво става!

„Артина“ беше сменила курса и сякаш някой нарочно беше завъртял кормилото в погрешна посока, тя се движеше точно към брега. Постепенно забави ход, а вълните плавно се плискаха о кърмата, докато двигателите спираха. След няколко секунди престана да се движи, морето около нея се успокои и яхтата безпомощно се закова върху вълните точно на пътя на голям италиански лайнер, който тъкмо тогава излизаше от пристанището.

Оттам дадоха настоятелен сигнал на „Артина“ да даде път, но тя не реагира. В последния момент лайнерът успя да смени курса си и минавайки близко до „Артина“, одраска с борда боята ѝ. От палубата на италианския кораб някой, облечен в бяло, гледаше надолу и предполагам, че цветистите му италиански ругатни бяха предназначени за злочестия капитан на „Артина“.

Лайнерът продължи пътя си, а „Артина“ все така вяло се полюшваше на вълните. Не след дълго ѝ бе оказана помощ и бе изтеглена дотам, откъдето беше тръгнала, и отново пусна котва.

Усмихнах се на Алисън.

— За момент си помислих... Е, все пак успяхме и тя ще остане за през нощта. Когато разберат каква е причината, ще започнат да проклинат идиота, който така безотговорно е изпуснал въже във водата.

— Не е ли възможно да се досетят, че е направено нарочно?

— Не мисля. — Погледнах към „Артина“. Капитанът стоеше на кърмата и гледаше надолу. — Скоро ще разберат какво е станало и ще

изпратят гмурец да отреже въжетата. Но на него ще му трябва много повече време да ги махне, отколкото на нас да ги вържем. Двигателите трябва да са ги затегнали достатъчно здраво. — Аз се засмях. — Ще бъде толкова трудно, колкото да превърнеш един омлет в цели яйца.

Алисън вдигна водолазния си костюм.

— И сега какво?

— Ще чакаме да се стъмни. Ще се кача на борда.

От Таксбиекс отидохме до пристанище „Марсамксет“, където беше закотвена „Артина“ заедно с другите яхти. Следобед влекач я беше изтеглил и сега се намиреше в „Лазарето Крийк“. Наехме някакво корито, което повече приличаше на вана, отколкото на лодка, но Алисън явно не изпитваше никаква трудност при управлението и си служеше с греблата така, сякаш е била първа лопата в отбора по гребане на Оксфорд. Все повече от уменията, на които я беше научил Макинтош, излизаха на повърхността.

Нямаше луна, но небето беше ясно, така че мракът не беше непрогледен. Отпред се мержелееше остров Мануел, а отстрани се виждаше светлината на „Драгът пойнт“. Отляво се въздигаше Валета, скалиста и непревземаема, замрежена от светлини. Освен задължителните ориентировъчни светлини на „Артина“ наоколо беше тъмно. И тъй като беше два часа през нощта, съвсем не се учудвах. Надявах се всеки един на кораба да беше потънал в дълбок сън.

Когато приближихме, Алисън спря да гребе и безшумно доплавахме до кърмата. Въжената стълба, която беше използвал капитанът, не се виждаше, макар че не бях и очаквал. Разстоянието от водата до кърмата беше девет стъпки и се нуждаех от котвичка с няколко куки, но тъй като точно сега няхах подръка, трябваше да импровизирам. Закривих три обикновени рибарски куки и ги съединих. Бях ги увил в много пластове изолационна лента не само за да се предпазя от остриетата, ако евентуално не се закачат, а също и с оглед на тишината.

Погледнах нагоре и видях силуета на корабния флаг, който ми помогна да определя мястото на релинга. Хвърлих куката нагоре през перилата. Чу се леко тупване, когато падна на палубата, и аз дръпнах въжето. Заби се здраво в дървото и аз дръпнах отново, за да се убедя, че ще ме издържи. Наведох се надолу и прошепнах:

— Може да се върна със Слейд, а има възможност и да не стане. Всичко може да свърши много бързо, така че стой наблизко, за да ме измъкнеш, ако се случи нещо. — Аз замълчах. — Ако не се върна, тогава тръгвай. Пожелавам ти успех.

Покатерих се по въжето и успях да се заловя за пръта на флага. Пистолетът, който се беше впил в кръста ми, не помогна много. Докато се извивах като акробат, дулото се заби в слабините ми и едва се съдържах да не извикам от болка, но все пак бях благодарен, че се бях погрижил да го изпразня от патроните.

Най-сетне се прехвърлих на палубата без никакъв шум. Поне докато гледах надолу към водата, никой не ме застреля. Алисън не се виждаше, а забелязах само една подозрителна вълничка на мястото, където не би трябвало да има такава. Постоях тихо около десетина секунди, като налягах слуха си.

Ако някой ме гледаше, то го правеше, без да се издава. Предполагам, че този някой по всяка вероятност се намираше или в машинното, или удобно разположен в трапезарията. За да стигна до каютите на кърмата, не трябваше да вървя напред. Минаваше се по едни стълби в каюткомпанията и вратата ѝ се намираше точно пред мен, ако, разбира се, планът, който разгледах, беше верен.

Извадих фенерче и рискувах да осветя пътя си с него. Истинско щастие беше, че го направих, защото цялата палуба беше покрита с водолазни костюми и ако не ги бях видял, щях да вдигна невъобразим шум. Успях да си пробия път между умело замаскирания капан и се зарадвах, когато видях, че вратата на каюткомпанията беше отворена. Това можеше да се очаква — кой ще тръгне да заключва врати на кораб?

Помещението беше тъмно, но видях да се процежда светлина през една стъклена врата откъм десния борд на кораба. Тя беше достатъчна, за да очертае силуетите на мебелите. Приблжих се до вратата и погледнах от другата страна. Направо замръзнах на мястото си, когато на края на един дълъг коридор видях силует на човек. Един мъж излезе от трапезарията и се скри от погледа ми, като се насочи към камбуза. Внимателно отворих вратата и се ослушах. Чу се шум от падането на нещо тежко, последван от дрънчене на съдове. Дежурният явно разнообразяваше нощните часове с нападение над хладилника. Факт, който работеше в моя полза.

Прекосих отново каюткомпанията и се спуснах към каютите на палубата. Долу имаше три каюти за гости. Тази на Уилът се намираше в средата на яхтата, от другата страна на машинното, така че нямаше какво да се тревожа за него. Въпросът, който ме измъчваше, беше дали има някакви гости освен Слейд, които да са заели трите каюти.

Каютата, която бе със спуснати завеси през деня в Гибралтар, беше най-голямата на кърмата. Това бе първата ми цел. Вратата беше заключена и това увеличи надеждите ми, тъй като едва ли биха позволили на Слейд да се разхожда свободно из кораба. Светнах с фенера и огледах ключалката. Нямаше да ми създаде голям проблем. Никой не поставяше такъв тип тройни ключалки на врата на каюта и ако трябваше, щях да я отворя. Просто щеше да отнеме малко повече време.

След две минути бях в каютата, а вратата беше заключена отново. Чух равномерно тежко дишане на спящ човек и насочих светлината натам, като се надявах да видя Слейд. Ако не беше той, щях да загазя сериозно.

Но нямаше защо да се притеснявам, защото точно него намерих в леглото и вътрешно се зарадвах, когато видях това едро лице с пожълтяла кожа. Извадих пистолета от кобура и го заредих. Слейд се стресна от металния звук и леко простена в съня си. Пристъпих напред, като осветявах лицето му, и леко натиснах с пръст една точка между челюстта и ухото. Това е най-добрият начин да събудиш тихо спящ човек.

Той отново простена и клепките му трепнаха. Запремигва от светлината и аз я насочих към пистолета в ръката ми.

— Ако извикаш, това ще е последният звук, който издаваш — казах тихо аз.

Той силно затрепери, а адамовата му ябълка заигра, когато преглътна. Най-накрая успя да прошепне:

— Кой, по дяволите, сте вие?

— Твоят стар приятел Риардън. Дойдох, за да те отведа вкъщи.

Отне му малко време, за да асимилира думите ми, и накрая каза:

— Ти си луд.

— Може би — съгласих се аз. — Всеки, който се опитва да спаси живота ти, трябва да е луд.

Той се съвземаше от шока. Кръвта му се връщаше към лицето, а самообладанието — към душата му, ако имаше такава.

— Как стигна дотук?

Обходих стаята с фенерчето, докато се спрях на най-близкия люк. Той нямаше завеси, а беше закрит с метален капак отвън, така че Слейд да не може да гледа. Още една мярка за сигурност от страна на „Бегълците“. Показах му зъбите си в усмивка и казах:

— Къде е това „тук“?

— Бордът на този кораб — отговори той, но тонът му беше несигурен.

— Проследих те — казах аз, докато наблюдавах с интерес как погледът му се плъзга встрани по посока на звънеца до койката. Вдигнах пистолета, така че отново да го забележи. — Нямаше да го направя — предупредих го аз, — ако не бях загрижен за теб.

— Кой си ти? — прошепна той.

— Предполагам, че би го окачествил като колега, но от другата страна. Аз съм от контраразузнаването.

Въздишката му беше пълна с отчаяние.

— Изпълнителят — произнесе той с равен глас и кимна към пистолета. — Нищо няма да направиш с това. Няма заглушител. Стреляй и след две минути си мъртъв.

— Ще минат и без мен в службата — казах меко, като се надявах, че ще мога да го убедя. — Помисли малко, Слейд. Можех да се промъкна в каютата и да прережа гърлото ти, докато спиш. Щеше да предизвика много неразбории после, но поне би било безшумно. Още по-добър начин е да забия една кука за плетене във врата ти в продълговатия мозък и нямаше да има никаква кръв. Фактът, че говоря сега с теб, показва, че искам да те измъкна жив оттук.

Той леко смръщи чело и аз си представих как работи умът му, докато обмисляше.

— Но не искам да има недоразумения, затова избирай! Или те измъквам жив оттук, или оставаш, но мъртъв.

Слейд се беше съвзел достатъчно, за да се усмихне.

— Поемаш твърде голям риск. Не можеш постоянно да ме държиш на мушка. Все още мога да се опитам да се измъкна.

— Няма да искаш. Не и когато чуеш това, което имам да ти кажа. Предполагам, че са те извели от стаята, в която живеехме, под

въздействието на опиат, и си се събудил в тази каюта. Къде мислиш, че се намираш?

Това отново го накара да се замисли, но не стигна до някакъв съществен извод. Накрая каза:

— Нямаше промяна в температурата, така че не са ме отвели много на север или юг.

— Това корабче има много добра климатична инсталация. Не би могъл да направиш разлика. Обичаш ли китайска храна?

Ненадейният въпрос го обърка.

— Какво, по дяволите, искаш да кажеш? Мога да я ям, а също така и да отказвам.

— Напоследък да ти се е случвало?

Той направо беше изумен.

— Да, защо... Вчера...

Аз го срязах:

— На кораба има китайски готвач. Знаеш ли на кого е яхтата? — Той мълчаливо поклати глава и аз казах: — Принадлежи на един човек на име Уилър, член на английския парламент. Обзалагам се, че не си го виждал.

— Да, така е. Бих го разпознал. Срещал съм го няколко пъти... в миналото. Но за какво е всичко това, по дяволите?

— Все още ли мислиш, че отиваш в Москва?

— Нямам причини да се съмнявам — отвърна той намусено.

— Уилър е албанец по народност. И неговият китайски готвач прави нещо повече от това да готви свинско със захар. Те не са комунисти, Слейд. В момента ти се намираш в Малта и следващата спирка е Дурацо в Албания. Оттам на товарен кораб, предполагам, че ще те прехвърлят в Пекин. Наистина ще бъде добре да опиташ истинската китайска кухня, но аз се съмнявам, че изобщо ще ти дават каквато и да било храна.

Той се втренчи в мен.

— Ти си луд.

— Какво му е необичайното един китаец да иска да знае това, което е скрито в скъпоценния ти мозък. Информацията е много интересна — тайните на две от най-големите разузнавателни служби. И те ще го научат, Слейд, дори да се наложи да използват акупунктура. Китайците измислиха термина „промивка на мозъка“.

— Ами Уилър?

— Какво толкова странно има? Ти си се отървавал повече от четвърт век, защо някой друг да не е умен колкото теб, че дори и по-умен? Уилър все още не е разкрит.

Той не каза нищо и аз го оставих да помисли. Но нямах много време, затова му казах:

— Според мен нямаш голям избор. Или идваш доброволно с мен, или те застрелвам на минутата. Мисля, че дори ще ти направя услуга, ако те убия, защото не искам и да си представя какво ще стане с теб, след като бъдеш един месец в ръцете на китайците. По-добре ела с мен и се оттегли в някое хубаво, спокойно и сигурно крило на един от затворите на нейно величество. Там поне няма да се опитват да изкарат мозъка ти през ушите.

Той упорито поклати глава.

— Не знам дали да ти вярвам.

— За бога, ако Уилър искаше да отидеш в Москва, защо тогава не те прехвърли на един от онези товарни руски траулери? В Атлантика те са толкова много, колкото са бълхите в краставо куче. Защо те е довел в Средиземно море?

Слейд ме погледна лукаво.

— Ти казваш така.

Аз въздъхнах и вдигнах пистолета.

— Казах ти, че нямаш избор. — Започваше да ме вбесява. — Сякаш не си чувал поговорката „На харизан кон зъбите не се гледат“. Не съм те проследил от Ирландия до...

Той ме прекъсна.

— Ирландия ли?

— Това беше мястото, където ни държаха заедно.

— Линч е ирландец — каза той замислено.

— Сиймъс Линч? Той работи за Уилър, член е на ИРА и мрази до смърт англичаните.

— Той се грижи за мен тук и е мой пазач. — Той погледна нагоре и видях, че съмнението започваше да се прокрадва в мислите му. — Къде точно се намираме сега?

— Закотвени сте в пристанището „Марсамксет“.

Това го накара да се реши.

— Добре, но ако не го разпозная, когато изляза на палубата, много ще загазиш. Искаш да действаме тихо, но ако си ме излъгал, ще трябва да си послужиш с пистолета. Запомни това.

— Преди колко време си бил в Малта?

— Преди пет години.

Аз се усмигнах безрадостно.

— Тогава се моля да имаш добра памет.

Слейд отхвърли завивките и ме погледна въпросително. Чу се някакъв шум и той не беше обичайният случаен шум, който може да се вдигне неволно на един кораб. Ослушах се и отново го чух.

Слейд отново се зави.

— Някой идва — прошепна той.

Насочих пистолета към лицето му.

— Не забравяй това!

Заднишком отидох до банята и отворих вратата. Чух металното щракване на ключалката. Внимателно затворих вратата на банята и включих фенера, за да видя къде бях попаднал. Както във всяка баня, и тук нямаше задна врата, а само обичайните тоалетна, мивка, аптечка и душ. Душът беше закрит от полупрозрачна найлонова завеса.

Загасих светлината, затаих дъх и се заслушах. Не можех да не позная гласа на Линч.

— Чух гласове. С кого, по дяволите, говореше?

Беше настъпил решителният момент. Ако Слейд беше решил да ме издаде, щеше да го направи сега. Затова внимателно се заслушах, това беше може би най-важният разговор през живота ми.

— Сигурно съм говорил насън — каза Слейд и сърцето ми престана да бие необуздано. — Сънувах кошмари и усещам, че започва да ме боли глава.

— Нищо чудно. Затворен си тук от толкова време — каза Линч.
— Но трябва да се успокоиш, съвсем скоро ще си бъдеш у дома.

— Защо стоим на едно място толкова дълго?

— Станало е нещо с витлата, но не разбрах какво точно.

— Къде сме?

— Знаете, че нямате право да задавате въпроси от този род, мистър Слейд, това е свръхсекретна информация.

— Е, добре, тогава кога ще потеглим и кога ще стъпя на земя?

— Колкото до първото, може би утре. А за последното не бих могъл да кажа с точност. Аз не съм от шефовете, не ми казват всичко. — Той замълча. — Но вие изглеждате толкова блед и изтощен, мистър Слейд. Ще ми позволите ли да ви донеса аспирин?

Като чух това, косата ми се изправи и почувствах как всеки косъм на главата ми играе фламенко.

— Не, благодаря, няма нужда, ще се оправя. — Измъчваше ме мисълта, че дори да чувах гласа на Слейд, не можех да видя какво прави с ръцете си. Можеше да говори едно и да показва с ръце, че има неканен посетител.

Линч каза услужливо:

— Няма да ме затрудни. Обещали сме да ви заведем у дома жив и здрав, това е част от сделката. Ще ви донеса аспирина.

Мушнах се в ъгъла до душа и дръпнах завесата, точно когато Линч отваряше вратата на банята. Той светна лампата и съвсем ясно видях силуета му, когато пристъпи напред да отвори аптекката. През цялото време държах пистолета насочен към него и си мислех, че при нужда можех да се освободя и от него, и от Слейд. Друг беше въпросът как ще се измъкна оттук.

Чух дрънченето на хапчетата в шишенцето и шуртенето на водата. Бях облекчен да видя, че Линч наистина беше дошъл да вземе аспирин и че Слейд не ме беше издал. Линч напълни чашата и се обърна да излезе. Той беше толкова близо до мен, че можех да го докосна, ако протегнех ръка — разделяше ни единствено завесата. За щастие, той беше осветен, а аз — не, иначе като нищо щеше да ме види, ако бе погледнал към мен.

Той излезе, като загаси лампата и затвори вратата.

— Заповядай, това ще облекчи главоболието ти.

— Благодаря — каза Слейд и аз чух шума от чашата, която той остави.

— Но, човече, ти се потиш. Сигурен ли си, че нямаш треска?

— Ще се оправя. Можеш да оставиш светнато. Мисля да почета малко.

— Както кажеш. Лека нощ, приятел.

Чух вратата на каютата да се отваря и затваря, а и щракването на ключалката.

Самият аз се бях облял в пот, докато чаках ръцете ми да спрат да треперят. Стомахът ми беше свит на топка, мускулите ми тръпнеха неудържимо, а нервите ми бяха опънати до скъсване. Най-накрая излязох от скривалището си и тихо отворих вратата на банята.

Независимо дали Слейд се беше изпотил от страх, или от треска, но той използва добре мозъчните си клетки, като помоли Линч да остави светната лампата. Така с един поглед можех да видя дали няма някой друг освен Слейд, който очевидно не искаше да бъде застрелян по погрешка.

Той лежеше в леглото и държеше някаква книга в отпуснатите си пръсти, а цветът на лицето му беше като пожълтял от времето вестник.

— Защо не те видя? — прошепна той.

Сложих ръката си на устата му, за да мълчи, и се приближих до вратата, като държах пистолета насочен в обичайната посока. Не чух нищо обезпокоително, затова се върнах при Слейд.

— Знаеш ли къде спи Линч?

Той поклати глава и ме хвана за ръкава.

— Как, по дяволите, не те видя?

Беше му трудно да повярва, че в такова тясно пространство с размер на две телефонни будки един човек не може да види друг. За мен самия беше трудно да го асимилирам.

— Вземах си душ. Как беше облечен Линч?

— С пижама.

Това означаваше, че не идва отдалеч и че каютата му по всяка вероятност е някоя от съседните, за да бъде близо до поверения му обект.

— Имаш ли някакви дрехи? — Слейд кимна. — Добре, облечи се, но бързо.

Наблюдавах го внимателно, докато се обличаше, най-вече за да се убедя, че не слага някакъв тъп инструмент в джоба си. Когато свърши, аз казах:

— А сега се връщай в леглото. — Той отвори уста да възрази, но аз бързо го разубедих, като допрях пистолета до брадата му. — Искам да дам време на Линч да заспи.

Слейд легна в леглото, а аз се върнах в банята, като оставих вратата откритата. Слейд се беше завил до раменете и се правеше, че чете от книгата. Всичко щеше да изглежда нормално, ако на Линч му

хрумнеше да се върне. По моя часовник му дадох половин час, през който не чух нищо необикновено.

Върнах се в каютата и направих знак на Слейд да стане. Докато се измъкваше от завивките — наистина е изненадващо колко трудно е да излезеш от леглото, когато си напълно облечен, защото чаршафите се увиват около обувките, — аз се занимавах с ключалката. Трябваше да се обърна с гръб към Слейд, но нямаше начин.

Когато свърших, видях, че той се приближава бавно към мен. Допря устни до ухото ми и прошепна:

— Когато изляза на палубата, ще бъде добре да видя Валета.

Нетърпеливо кимнах с глава, изгасих лампата и отворих вратата. Коридорът бе тъмен. Стълбите се намираха непосредствено вляво и аз допрых пистолета в гърба на Слейд, докато се качвахме. Държах го за дясната ръка и го спрях точно преди да стигнем върха. Внимателно огледах каюткомпанията. Всичко беше спокойно, така че го побутнах да продължи и излязохме на палубата.

Осветих мястото, за да покажа на Слейд препятствията, които трябва да прескочи, за да стигне до борда на кърмата. По едно време той се спря и се огледа.

— Ти си прав — прошепна той. — Това е Валета.

— Престани да дрънкаш! — Бях раздразнен, както винаги, когато съм на края на някоя операция. Веднъж да стигнем брега, щях да предам Слейд на малтийските власти и работата щеше да бъде свършена, като изключим това, че оставаше да се залови Уилър и бандата му. Но първо трябваше да стигнем брега.

Приближихме до кърмата и спряхме. Опипом потърсих куката около дръжката на флага, но не можах да я намеря. Тогава ненадейно ни освети лъч светлина, който разцепи тъмнината. От горната палуба на яхтата струеше силна светлина и един глас каза:

— Достатъчно!

Сръгах Слейд в ребрата.

— Скачай! — извиках аз, но нито един от нас не бе достатъчно бърз. По палубата се чува забързани стъпки и пред нас изникна група мъжаги, които ни сграбчиха. Не можах да направя нищо — двама ме държаха и бяха извили ръцете ми, а един друг използваше стомаха ми за барабан, но юмруците му не бяха омекотени като палките на барабана.

Докато се задавах и кашлях, смътно усетих, че Слейд беше завлечен напред от двама моряци. Някой извика и аз също бях замъкнат към салона и тласнат към вратата. Един мъж с черна брада, в чието лице познах капитана, даваше заповеди на някакъв напълно неразбираем за мен език. Най-безцеремонно бях захвърлен на пода, а моите пазачи се заеха да дърпат завесите.

Малко преди да свършат, видях една светлинка в морето, която обикаляше около „Артина“, и се надявах Алисън да се е измъкнала читава. Някой подаде пистолета ми на капитана. Той го погледна с интерес, увери се, че е зареден, и го насочи към мен.

— Кой си ти? — Английският му имаше акцент, но какъв — не можех да преценя.

— Има ли значение? — отговорих аз уморено и разперих ръце.

Капитанът премести погледа си към Слейд, който стоеше до един стол, а след това покрай него към стълбището, което водеше надолу.

— А, Линч! — избоботи той като вулкан, който всеки момент ще изригне. — Що за пазач си ти?

Обърнах глава. Линч гледаше Слейд втрещено и напълно объркано.

— Как се появи той тук? Бях с него преди половин час и съм сигурен, че вратата беше заключена.

— Вратата била заключена? — имитира го капитанът. — Как може да е била заключена? — Той ме посочи. — Този човек е извел Слейд от каютата.

Линч ме погледна.

— Господи, това е Риардън. Но той не може да е бил в каютата, трябваше да го видя — отвърна упорито той.

— Бях под душа и стоях точно до теб, тъпо копеле такова! — Аз се обърнах към капитана: — Той едва не се претрепа. Не става за надзирател, нали?

Линч ме изгледа кръвнишки и тръгна към мен, но капитанът го изпревари и го отпрати назад с махване на ръката си, която беше здрава като дънера на дърво. Той ме хвана за косата, изви главата ми назад и допря пистолета до лицето ми, като започна бавно да го търка в бузата ми.

— Ние много се интересуваме от теб, Риардън.

Един студен глас каза:

— Той не е Риардън, разбира се.

Капитанът се обърна и аз видях китаеца Чанг Пи-Уо, който ме гледаше с безразличие. До него стоеше висок, рус мъж, който в момента слагаше една цигара в дълго цигаре. Той бръкна в джоба на елегантната си пижама, извади запалка и я щракна.

— Мисля, че името му е Станард — каза Уилър. — Оуен Станард. — Междувременно той запали цигарата си. — Толкова предвидливо от ваша страна да се присъедините към нас, мистър Станард. Спестявате ни неприятностите да ви търсим.

10.

I

— Как го хванахте? — попита Уилър капитана.

— Мехмед намери една кука, закачена на борда, и въже, което се спускаше към водата. Той го прибра и ми каза. И аз зачаках.

Уилър кимна:

— Не си знаел дали някой ще се качи, или ще слиза. Капитанът посочи мен и Слейд.

— Хванахме тези двамата да се измъкват. Този идиот... — той насочи пръста си към Линч — не ги е усетил.

Уилър прониза Линч с леден поглед.

— Ще си поговорим по-късно. А сега слез долу.

Линч имаше вид, сякаш ще протестира, но улови студения поглед на Уилър и бързо се обърна да върви. Хвърли ми поглед, пълен с неприязън. Започнах да се чувствам по-добре физически. Раменете ми сякаш вече бяха застанали на мястото си и въпреки че стомахът ми беше свит от ужасна болка, поне можех да дишам нормално.

Уилър каза:

— Е, мистър Станард, как възнамерявате да заведете Слейд на брега? С лодка? И къде е тя?

— Доплувах дотук.

— И мислите да се върнете по същия начин? — попита той с недоверие. — Със Слейд, който е сакат? Не ви вярвам. — Той се обърна към капитана: — Потърсете лодката.

Капитанът не помръдна.

— Вече го сторихме.

Уилър кимна одобрително и се приближи до Слейд, който седеше на един стол.

— Мой скъпи приятелю — загрижено започна той, — какво те накара да тръгнеш с този човек? Знаеш ли кой е той? Ако беше напуснал кораба, той щеше да те предаде в ръцете на полицията. А ти знаеш какво означава това — четиридесет години в английски затвор. Какво толкова ти е наговорил, за да те примами?

Слейд уморено вдигна глава.

— Познавам те. Среждали сме се преди.

— Да, при по-щастливи обстоятелства. Веднъж на една конференция, а втория път, ако добре си спомням, на вечеря, дадена от една индустриална организация — не си спомням точно коя.

— Казваш се Уилър и си член на парламента. Защо ще искаш да ми помогнеш?

— Добър въпрос — казах аз. — Отговори му, Уилър. Кажи на Слейд защо искаш да извършиш предателство. — Започнах да разтривам стомаха си. — Доколкото знам, държавната измяна се наказва със смърт. Не се покрива с решението на парламента да отмени смъртното наказание за убийство. — Усмихнах му се. — Но кой знае това по-добре от теб?

Уилър не се дразнеше лесно. Той се усмихна и хладно отвърна:

— Помагам ти, защото не признавам английските закони, защото като теб се боря за един по-добър свят. — Той сложи ръка на рамото на Слейд. — Защото и аз съм комунист като теб.

— Тогава защо не ми беше известно? Трябваше да знам.

— Защо? Нямахше нужда и затова не си бил уведомен. Така беше по-сигурно. — Уилър се усмихна. — Може и да си бил важен, Слейд, но никога толкова, колкото съм аз.

Аз го поправих:

— Колкото беше. Свършено е с теб, Уилър.

Освен с лекото трепване на главата той с нищо не показва, че ме е чул. Беше приковал погледа си в Слейд, когато каза:

— С какви глупости ти е напълнил главата Станард? Ти си пълен глупак, ако вярваш на враговете ни.

— Какво правим в Малта?

Уилър се засмя.

— Значи това е основната идея, която той се опитва да ти насади. Отвеждам те у дома, разбира се. Обикновено прекарвам отпуската си в Средиземно море. Би било ужасно съмнително, ако тази година отидех на Балтийско море. Дори за теб не бих рискувал.

Аз казах на Слейд:

— Питай го не е ли чел наскоро малката червена книжка?

— Ти си албанец — каза Слейд с равен глас. — Не ти вярвам.

— Ето какво било — меко каза Уилър. — Има ли някакво значение?

Слейд кимна към китаеца, който стоеше зад Уилър и мълчеше.

— Той има.

Аз отново се намесих:

— Има значение, и то голямо. Уилър казва, че те отвежда у дома. Домът е мястото, където е сърцето ти, а неговото сърце е в Пекин.

Това засегна Уилър и той злобно заяви:

— Мисля, че за известно време ще трябва да ти затворим устата.

— Той отново се успокои и леко плесна с ръце. — Няма голяма разлика дали знаеш или не, Слейд. Просто беше по-лесно, когато мислеше, че отиваш в Москва — по-лесно е да се справяш с един доброволен затворник. Но ти все пак си в ръцете ни и ще стигнеш до местоназначението си непокътнат.

От израза в очите на Слейд се съмнявах, че ще стане така. Не би било свръх възможностите му да извърши самоубийство някъде по пътя и смъртта за него щеше да бъде далеч по-предпочитана от процеса на изтръгване на информация в Китай, който го очакваше. Освен това при тези обстоятелства негов дълг беше да се самоубие. Всеки друг на негово място щеше да го направи, като знае, че щом нещата са стигнали до такъв критичен момент, той е свършен.

Но Уилър бе изпреварил мисълта ни.

— Наблюдението ти ще бъде много по-строго, разбира се. Не можем да те оставим да увиснеш на тирантите си.

— Свободен ли съм да си вървя? — попитах аз.

Уилър ме погледна замислено.

— Ти? — Той поклати глава. — Не мисля, че моите приятели ще се заинтересуват от теб. Излязъл си от играта твърде отдавна, за да знаеш нещо за последните етапи от развитието на британското разузнаване. Един южноафрикански мързеливец няма никаква стойност. — Той полуизвърна глава и каза през рамо: — Ти какво мислиш?

Китаецът проговори за първи път.

— От него няма никаква полза, но е опасен заради това, което знае — отвърна той безстрастно. — Убий го!

Казах нещо страшно грубо на книжовен китайски език и той зина от изненада. Ориенталците не са чак толкова неразгадаеми.

— Да, Станард, ще трябва да те убием. Но как да го направим? — се запита Уилър замислено. — Да, сетих се. Откриваме непознат

човек на борда, и то въоръжен. Бил е видян и е станало сбиване, натрапникът е убит със собствения си пистолет. Уведомяваме полицията тук и този човек се оказва не някой друг, а самият Риардън — избягалият от английския затвор. — Той се усмихна. — Това ще направи много за моя имидж, не мислиш ли? Представи си заглавията в британската преса. Какво ще кажеш за идеята?

— Не много. Ако ме предадеш на полицията, те ще искат да знаят къде е Слейд, а той е сто пъти по-важен от мен. Ще пожелаят да претърсят кораба и ще преровят всяко ъгълче. Не би искал да направят това, докато Слейд е на борда, нали?

Уилър кимна.

— Вярно. Страхувам се, че ще се наложи да забравя за това очарователно представление. Имиджът ми ще трябва да мине и без него. Между другото, преди да умреш, ще те помолим да отговориш на някои въпроси; Например кои са твоите съучастници. Това ми напомни нещо. — Той се обърна към капитана: — Какъв е резултатът от търсенето на лодката?

— Ще разбера — отвърна той и напусна салона.

Аз въздъгнах.

— Дойдох сам.

Уилър кимна.

— Беше сам в началото, знам това. Но по пътя си присъединил някого към себе си. Разбираш, че искам да бъда сигурен. — Той посочи китаеца. — Моят приятел знае някои начини, за да ми кажеш истината, но, надявам се, няма да искаш да чуеш за тях.

Огледах салона, без да забележат. Оттеглянето на капитана намали противниците ми с един, но това не направи задачата ми по-лека. Зад мен имаше двама моряци — единият ме побутваше с пистолета ми, а Уилър и китаецът бяха отпред. Китаецът държеше ръката си в джоба и бях сигурен, че също е въоръжен. Погледнах към Слейд и се запитах дали щеше да се присъедини, ако се стигнеше до сбиване.

— Бих искал да знам как успя да разбереш за Макинтош и мен толкова бързо. Изглежда, си информиран за всеки факт от живота ми — включително и моята южноафриканска история.

Уилър се усмихна злорадо.

— Вие, британците, сте нация от аматьори. И това се отнася и за разузнавателните ви служби. А колкото до теб — беше ми казано, разбира се.

Съвсем искрено и неподправено се учудих.

— Кой би могъл да ти е казал? Само Макинтош и аз знаехме.

— Ти не си го направил.

Челюстта ми увисна и аз се втренчих невярващо в Уилър.

— Макинтош?

— Кой друг? Той беше малко пийнал и страшно недискретен. Не ми представляваше никаква трудност да го омилостивя този глупак. Накрая се усети, че говори твърде много, и спря, но аз вече бях научил достатъчно. — Той се засмя. — Бяхме започнали да обсъждаме наказателната реформа.

Аз бях изумен. Описанието, което направи Уилър, въобще не прилягаше на този Макинтош, когото познавах. Той съвсем не беше глупак и едва ли би се поддал на ласкателства. Какво искаше да постигне Макинтош, по дяволите, та е издал такава информация?

— Той, разбира се, е мъртъв — каза Уилър така невъзмутимо, сякаш говореше за времето. — Погрижих се за това веднага, след като се убедих, че си на сигурно място в Ирландия. Но в крайна сметка не успяхме да те опазим, нали? Тези ирландски клоуни също са аматьори. Но сега това няма значение, ето те тук и всичко е наред.

Почувствах как кръвта ми се смразява. Независимо дали Макинтош беше мъртъв или не — а това беше спорен въпрос, защото бях казал на Алисън да разпространи мълвата за неизбежния му край, — аз се почувствах предаден и неимоверно сам. Като човек, който изкачва стълби, без да има такива. Бях разтърсен. Трябваше да повярвам на Уилър, защото в нищо друго не виждах логика, а в същото време предателството на Макинтош също нямаше смисъл. Освен ако...

Капитанът се върна и прекъсна нишката на мисълта ми.

— Не намерихме лодка — каза той.

Уилър тъкмо нагласяше друга цигара в цигарето си.

— Все пак може и да казваш истината — отбеляза той и обърна главата си към капитана. — Искам да сложите тези двамата в отделни и сигурни каюти. Имаш ли някакво предложение?

— Слейд може да се върне в неговата.

— След всичко, което се случи? — повдигна вежди Уилър.

Китаецът се намеси:

— Трябва да бъде прикован за леглото с белезници и вътре винаги да има човек. Не бива да му позволяваме да вдига шум.

Уилър се замисли над предложението.

— Добре. Ами Станард?

— В най-горното помещение, където вратата е херметическа. Няма да може да се измъкне оттам.

Уилър кимна доволно и ми каза:

— Страхувам се, че ще трябва да оставиш въпросите си за после — когато влезем в открито море. Письците на един човек се чуват на далечно разстояние. — Той направи безпогрешен жест и ме хвана за ръката. — Между другото, ти ли си отговорен за това, което се случи с нашите пазачи?

— Какво се е случило с тях? — опитах се да се усмихна. — Добре ли са?

— Не се оплакват. — Точно по британски — шега в лицето на смъртта. — Отведете го!

Хванаха ме под мишниците и ме извлякоха от салона... Когато минах покрай Слейд, видях, че лицето му беше сиво-жълтеникаво и изглеждаше абсолютно съкрушен. Изведоха ме на палубата до кърмата. Светлините на „Артина“ бяха запалени и докато вървахме, видях, че мъжът от дясната ми страна все още носи пистолета ми. Не ми харесваше мисълта за мястото, където ме водеха. От плановете, които бях разучавал, това беше една херметически затворена стоманена кутия, висока само четири стъпки. Можех да умра или от горещината, или от задушаване.

Но независимо дали ми харесваше или не, човекът до мен имаше оръжие. А фактът, че не го беше насочил към мен, не променяше нещата, не и докато двамата ме държаха в желязна хватка.

Завлякоха ме до средата на кораба и тогава се чу шум като от снаряд. Мъжът с пистолета нададе вик и го изпусна на палубата. Той застина, загледа се в кървящата дупка в ръката си и ме пусна.

Отново чух изгърмяването и видях огнен пламък от машинното. Другият ми придружител леко политна и отхлаби хватката си. Той се свлече бавно и видях, че в средата на челото му има червено петно.

— Скачай, глупак такъв! — чух да вика Алисън и аз полетях през борда много неелегантно — всеки крак и ръка се размахваха в

своя собствена посока. Цопнах във водата като чувал с картофи и след две секунди чух как Алисън се гмурна, но доста по-женствено и изящно.

Не губих време да се прикривам под водата, а заплувах в кръг да намеря Алисън. Ръката ми докосна крака ѝ, тя се изви и се хвана за китката ми. Заплувахме напред и под „Артина“. Естествено беше да ни потърсят от страната на кораба, където бяхме скочили, и затова исках да се махнем оттам.

Но положението се усложни, защото въздухът започна да не ми стига. Всичко стана толкова бързо, че нямах време да си поема дъх, и сега започнах да се задушавам. Но не исках да се подавам над водата в обсега на куршумите им. Затова с Алисън подадохме само носовете си над водата, но чак когато стигнахме кърмата, където се заловихме за руля.

Поех няколко дълбоки глътки въздух и си позволих да извадя едно ухо над водата. На палубата имаше суматоха, чуваше се тропот на забързани крака и боботецият глас на капитана, който звучеше много заплашително. Повдигнах главата на Алисън за брадичката и прошепнах в ухото ѝ.

— Плувай към „Таксбиекс“ — колкото е възможно по-дълго под водата. Ще се срещнем на мястото, откъдето тръгнахме.

Тя не губи време да ми отговаря, а се гмурна и изчезна. Вдишах последна глътка въздух и я последвах. Винаги съм обичал да плувам, но сега ми дойде много, а и водата беше страшно мръсна. Когато усилието да стоя под повърхността ставаше непоносимо, издишвах през устата и подавах носа си навън, за да поема въздух.

Прочистих дробовете си с четири вдишвания и си позволих да хвърля поглед към „Артина“. Един лъч светлина обхождаше водата, но не в моята посока. Тъкмо когато щях да се потопя отново, чух бучене на двигател и се скрих точно навреме, тъй като една бърза моторница прелетя покрай мен. Заплувах усърдно, за да набера дълбочина, и лодката мина точно отгоре ми, а водата се разлюля и ме повлече.

Три пъти трябваше да се подавам на повърхността, докато стигна брега, или по-скоро — дългата редица яhti, закотвени в пристана на „Лазарето крийк марина“. Спрях пред носа на една яхта, задъхвах се и пуфтах, но затаих дъх, когато чух топуренето на боси крака на палубата отгоре.

Който и да беше това, изглежда, беше много раздразнен.

— Каква е тая дандания по средата на нощта? Какво, по дяволите, си мислят, че правят?

Един женски глас отговори:

— Мисля, че чух фойерверки.

— Какви ти фойерверки? Те са утре вечерта. А и кой идиот ще тръгне да гърми по това време, по дяволите?

Моторницата мина отново на половин метър разстояние, разлюля силно лодката, за която се държах, и предизвика неудържим изблик на ярост отгоре.

— Какво, по дяволите, си мислиш, че правиш бе? — изкрещя мъжът и аз си го представих като разлютен, оплешивял полковник от запаса.

Жена му каза:

— Ти вдигаш повече шум от всички наоколо. Връщай се в леглото!

Чуха се стъпки от боси крака, които скоро отзвучаха.

— Добре, но какъв ще бъде този сън след всичко това? — измърмори той. — Утре ще говоря с управителя. Как може да се вдига такъв шум през нощта?

Усмигнах се на себе си и поплувах надолу, докато се реша да изляза на брега. Дотътрих се до мястото, което бях определил за срещата, и се надявах, че Алисън е успяла да доплува и ме чака. Алисън ме тревожеше поради ред причини. В Ирландия тя се съмняваше в мен и беше склонна да мисли, че съм ги издал на „Бегълците“. Но сега аз се съмнявах в нея.

Ако това, което беше казал Уилър, е вярно — че Макинтош е изплюл камъчето, — то аз бях загазил до шия, защото Макинтош не би направил такова нещо незабелязано. Но защо трябваше да вярвам на Уилър? Какви подбуди имаше той, за да ми каже истината! В такъв случай оставаше само още един човек, който можеше да е издал тайната — Алисън!

Това, което внезапно разколеба извода ми, беше последният епизод на „Артина“. Ако Алисън го беше направила, защо тогава ме освободи? Защо стреля с пистолета си и рани един, уби друг и измъкна Станард в най-критичния момент? Нямахме никаква логика. Но все пак

реших да държа под око мисис Алисън Смит за в бъдеще, в случай че не беше попаднала на моторницата.

II

Тя пристигна петнадесет минути след мен. Беше толкова изтощена, че не можеше да излезе от водата. Пренесох я и ѝ помогнах да се съвземе. Първите ѝ думи бяха:

— Тази проклета лодка. Едва не ме уби. Два пъти мина над мен.

— Видяха ли те?

Тя бавно поклати глава.

— Не мисля.

— За малко да ме хванат. Какво стана с нашата лодка?

— Видях, че един мъж намери куката, и разбрах, че ще загазиш.

Покатерих се по въжето на котвата и пуснах лодката да отплава.

— Добре, че си го направила. Много те бива с това пищовче.

— Шест ярда — не повече. Всеки би го направил.

— Но точно ти беше там.

Тя се огледа.

— По-добре да тръгваме нанякъде. Тук ще ни открият.

Аз поклатих глава.

— Тук сме на сигурно място. Това пристанище има толкова заливчета и пристани, че Уилър и момчетата ще трябва доста да пообикалят. Но ти си права — по-добре да мръднем. Има много път до хотела, а искам да стигнем там преди зазоряване. Как се чувстваш?

— Добре съм. Можем да тръгваме.

Изчислих, че ще ни трябва цял час, докато стигнем хотела. Вървахме, без да говорим. Не знам за какво мислеше Алисън, но аз се чудех каква, по дяволите, да бъде следващата стъпка. Най-накрая казах:

— Е, тук се провалих. Беше ми наредено да върна Слейд или да го убия. Не направих нито едното, нито другото.

— Не мога да разбера какъв избор имаше.

— Да, имах. Можех да убия Слейд на яхтата, но се опитах да го измъкна.

— Не е лесно да убиеш спящ човек — каза тя и потрепери. — Не е лесно да убиеш когото и да било.

Погледнах я косо и се замислих за нея. Въпреки всичките си умения беше запазила нещо у себе си.

— Колко души си убила през живота си?

— Един — отговори тя и гласът ѝ пресекна. — Та... зи ноц. — Тя неудържимо затрепери.

Обвих ръката си плътно около нея.

— Няма нищо, успокой се. Наистина е ужасно, но с времето ще отmine. Сигурен съм в това.

Проклинах Макинтош за това, което беше причинил на дъщеря си. Той беше направил от нея професионалист и очакваше да реагира като такъв — като старо, вярно куче. За да отвлека вниманието ѝ от случката, казах:

— Ще трябва да напуснем хотела.

— Разбира се, но къде ще отидем?

— Да пукна, ако знам. Всичко зависи от размера на щетите, които сме причинили на яхтата на Уилър. Ако си тръгнат, всичко се проваля.

— А ако останат?

— Имаме още един шанс.

— Няма да можем да се качим отново на борда. Няма да стане втори път.

— Знам. Ще трябва да измислим нещо друго. — Унило се умълчахме, докато вървахме към хотела. И двамата бяхме мокри, а през нощта беше студено. Бяхме и много уморени, и нито едно от тези състояния не ни помогна да мислим по-трезво.

Слънцето изгряваше, когато влязохме във „Флориана“. По улиците имаше малко хора. От дългата разходка дрехите ни бяха изсъхнали и не привличахме ненужно внимание. Минахме покрай някакви мъже в работни комбинезони и с дълги стълби, които украсяваха улиците със знамена и цветя.

— Рано са започнали. Какъв е празникът? — попитах аз.

— Ще има фиеста — каза Алисън.

Спомних си недоволния мъж, който се оплакваше от шума в пристанището.

— Значи довечера ще има фойерверки, така ли?

— Несъмнено. Двете вървят заедно в Малта.

Нещо щракна в мисълта ми — появиха се първите признаци на зараждащата се идея. Оставих я да се развива самостоятелно.

— Колко пари имаме?

— Около три хиляди лири. Плюс петстотинте, които ти дадох.

Поне разполагахме с достатъчно средства. Идеята процъфтяваше, но трябваше отново да разгледам плановете на двойника на „Артина“, преди да се заемем с осъществяването ѝ.

Полузаспалият портиер ни даде ключовете и ние се качихме в стаите си. На вратата аз казах:

— Влез при мен за минутка. — Когато бяхме вече вътре, аз налях една дълбока чаша със скоч и я подадох на Алисън. — Изпий го и ще се почувстваш по-добре. Вземи един горещ душ и се преоблечи, но бързо. Изнасяме се отгук. Трябва да сме се измели от този хотел до половин час.

Тя ми се усмихна измъчено.

— Къде отиваме?

— Ще се скрием, но не знам къде точно. Уилър сигурно е пуснал хората си по хотелите, може вече да са започнали. Вземи само най-необходимото — парите, паспорта и документите на самолета.

Когато тя излезе, аз направих всичко това, което я бях посъветвал. Изгълтах едно бързо уиски и взех триминутен горещ душ, който облекчи някои от болките, причинени ми през последните часове, и стопли кръвта ми. Коремът ми беше посинял от ударите. Облякох се бързо и започнах да прибирам необходимите ми вещи, които и без това не бяха кой знае колко многобройни.

След това седнах и забих нос в плановете на кораба. За щастие, всичко беше разграфено и можех да изчисля приблизително точно разстоянията. Идеята вече се беше настанила в главата ми съвсем оформена и реална. Всичко зависеше от това дали Уилър ще остане още една нощ или не.

Когато Алисън се върна, тя носеше една от онези чанти, които събират шест пъти повече багаж, отколкото изглежда, че могат да поберат. Излязохме от хотела през задния вход и пет минути по-късно вече се качвахме на автобуса за Сенгли.

Алисън изглеждаше по-свежа и каза:

— Къде отиваме и защо?

Платих билетите.

— Ще ти кажа, когато стигнем. — Автобусът беше препълнен и не исках на всеослушание да разправам как ще убия Слейд и Уилър. Шофьорът май беше с впечатление, че името му е Джек Брабъм^[1] или може би си мислеше, че малката гробница на Девата, обвита с цветя, е достатъчна причина, за да се посети Сенгли, където пристигнахме за рекордно кратко време.

Сенгли е полуостров, който се врязва във водите на „Гранд харбър“ между протоците Докард и Френч. След оттеглянето на кралската флота и демилитаризацията на флотата в Малта това беше подходящо място, където можех да намеря всичко, което ми трябваше — навес за лодки, за предпочитане със собствен пристан.

Беше много рано, за да предприемем каквото и да било, но кафенетата бяха вече отворени и с Алисън закусихме обилно. Докато дъвчех яйцата с бекон, я попитах:

— Видяха ли те снощи, така че да те разпознаят?

Алисън поклати глава.

— Не мисля.

— Уилър подозираше, че имам съучастник. Сега, разбира се, знае, но не му е известно кой е. Мисля, че ти ще трябва да направиш покупките. Ще бъде неразумно от моя страна да се развявам по улиците.

— Какво трябва да взема? — попита тя кратко.

— Трябва да наемеш навес за лодки. Ще ми трябва за дванадесет часа, но сигурно ще се наложи да направим договор за три месеца. Ще кажеш, че съм дизайнер на лодки и работя върху някакъв нов вид... с... подводни крила. И не искам никой да ме безпокои. Кажи им, че няма нужда моите съперници да надничат през рамото ми, докато работя, затова искам дискретност и сигурност. Това е версията.

— След това какво?

— След това наемаш лодка — не по-дълга от шест метра, но да е бърза и мощна — с големи двигатели.

— Външни или вътрешни?

— Няма значение. Ако е с външни, ще излезе по-евтина, но при всички случаи трябва да са мощни. Ще докараш лодката до навеса. — Погледнах през прозореца на кафето. Виждах склад за метални отпадъци. — Там ще потърся повечето от нещата, които са ми необходими, ще наема също и комплект инструменти за заваряване.

Алисън сбърчи вежди.

— Значи ще ти трябва бърза лодка и инструменти за заваряване, така ли? — попита тя и търпеливо зачака.

— След това ще наемеш един камион. Можеш ли да караш камион? — Тя ме погледна възмутено и аз се усмигнах. Сигурно беше взела и разрешителното си за кормуване на танк. — Вземаш камиона и купуваш фойерверки — достатъчно, за да напълним цялата лодка.

Това привлече вниманието ѝ.

— Фойерверки!

— От големите. Особено тези, които гърмят силно и разпръскват най-различни светлини. Не искам от онези детските играчки, а от истинските професионални пушкала. След като тук е традиция да се пускат фойерверки, значи трябва да има достатъчно из острова. Мислиш ли, че можеш да се справиш?

— Да. А сега, ако обичаш, ми кажи, за какво е цялата тази история?

Извадих плана на кораба и го разстлах на масата.

— Както знаеш, бях на борда на „Артина“ и всичко съвпада с тази схема, така че можем да ѝ вярваме. — Забих пръста си в една точка на плана. — Това е машинното отделение, в което има ролсройсови двигатели с мощност 350 конски сили, които гълтат невероятно голямо количество гориво. Под машинното има едно помещение, в което се съхраняват запасите с прясна вода и контейнер с 1200 галона гориво. — Пръстът ми се движеше по плана. — Пред машинното се намира каютата на Уилър, още по-напред са тези на персонала. Под тях има двойно дъно, където се съхранява основното гориво — 5350 галона. Знаем, че току-що са заредили и резервоарите са пълни. За да ги пробием, ще трябва да направим дупка поне на три стъпки под равнището на водата, а за предпочитане е и по-дълбоко. Корпусът на яхтата е от здрава стомана и ще е нужна страхотна сила, за да се пробие дупка. — Погледнах нагоре. — Ще прикрепя таран на лодката, която ще ми докараш. В миналото всички плавателни съдове са имали такива — това е стара морска тактика. Но ние ще направим нещо различно — нашето ще бъде комбинация между таран и взривове. Лодката ще бъде пълна с фойерверки. Когато пробием корпуса, горивото потича и пламва от огньовете.

— Значи мислиш да подгониш с огън Уилър, така ли?

Погледнах я, без да отговоря, след което казах:
— Не бъди глупава, направо ще го изгоря това копеле.

[1] Автомобилен състезател. — Б.пр. ↑

III

Всичко отне много време, от което ние отчаяно се нуждаехме. Бях прав, когато казах на Алисън, че ще намерим подходящ заслон за лодки в Сенгли, но да се действа бързо беше трудно. След няколко запитвания в околността открихме това, което търсехме, но сделката се проточи и стана десет и половина сутринта, преди да подпишем договора, и то благодарение на сто лири.

Тъй като времето напредваше, аз изпратих Алисън да купи лодка и се надявах да не е толкова трудно и бавно, както наемането на навеса. Междувременно аз се отбих до склада за метални отпадъци и доста се порових, докато открия това, от което имах нужда. Избрах няколко ленти изкривено желязо, множество болтчета и гайки и едно стоманено парче, дълго осем стъпки и инч и половина в диаметър. Наех и комплект инструменти за заваряване, две бутилки кислород и ацетилен и чифт очила.

Като платих за покупките, си помислих, че разходите биха изправили косите на някой счетоводител на нейно величество. Представях си го как разпитва мисис Смит за купуването на половин тон фойерверки и иска потвърждение. Но самата мисис Смит също имаше опит в пазарлъците.

Занесох всичките си придобивки под заслона и зачаках Алисън. Вперих поглед през морето към Валета и ми се прииска да мога да видя пристанището и „Артина“. Надявах се все още да е закотвена там. В един и половина стоях все така, чаках и започнах да се потя от притеснение. Губехме време, а аз имах страшно много работа.

Беше почти два часът, когато Алисън пристигна, а аз бях извън себе си от ярост. Поех въжето, което тя ми подхвърли, и попитах:

— Какво те задържа?

— Трябваше да отида до Силема. Това ли е, което искаше?

Огледах моторницата. Беше италианско производство с два външни двигателя с мощност сто конски сили. Изглежда, че тези машинки щяха да я движат доста бързо. Алисън каза:

— По пътя за насам вдигнах повече от тридесет възела.

— Взела си я от Силема? Значи трябва да си минала покрай „Артина“?

— Тя е още там. — Въздъгнах облекчено. — Имат много работа по кърмата. Когато минах, бяха свалили едно от витлата.

— Наистина ли? О, Господи! — засмях се аз. — Значи ще имат работа през целия ден. — Почуках с пръст по стената на навеса. — Тук има спускова шейна. Помогни ми да повдигнем лодката и да я скрием.

Докарахме шейната, качихме моторницата на нея и ги прибрахме под навеса. Алисън погледна часовника си.

Погрижих се и за фойерверките. Ще можем да ги вземем в три.

— Тогава по-добре тръгвай.

— Ще може ли да се справиш сам?

— Трябва. Има корабни въжета, с които мога да сваля двигателите.

— В моторницата има кана с кафе и пакет сандвичи. А също и бутилка уиски. Ще се върна възможно най-бързо.

Тя се обърна да върви и аз казах:

— Алисън, има само още едно нещо. Можеш ли да ми намериш брадва — от онези, с които секат дърва?

Тя се учуди и каза със съмнение:

— Не знам дали използват такива в Малта. Тук няма много дървета.

— Направи всичко възможно.

Тя тръгна, а аз извадих сандвичите и бутилката, преди да се е счупила, след това свалих двигателите. Използвах корабните въжета, за да смъкна лодката от шейната, и я положих на подпорите. Докато ядох сандвичите и пиех кафе, обмислях какво да направя. Уискито оставих за после, защото, имах много работа, въпреки че добре би ми дошло, ако гаврътнех няколко глътки, преди да започна.

Захванах се за работа. Корпусът беше от стъклопласт и направих дупки на определени места. Трябваше да прикрепя тарана така, че да стърчи три стъпки под водата, а и да бъде закрепена здраво, за да не се откърти и заплува по течението, когато нанесе удара. Ако това стане, ускорението на мощните двигатели щеше да се загуби и острието нямаше да пронизва стоманения корпус на „Артина“.

Отрязвах от металните ленти и ги прикрепих за корпуса и направо през стоманените подпори, които минаваха през лодката. Тогава се

заех да ги заваря. Не може да се каже, че го направих съвършено и сигурно нямаше да спечеля награда от състезание на хората в този бранш, но го споих много здраво. Когато свърших, се заех с двата стоманени триъгълника, споени за корпуса, чиито върхове стърчаха на малко повече от три стъпки на дъното. Взех дългата стоманена плоча и я запоих за върховете на триъгълниците, така че да бъде успоредна на дъното и да стърчи две стъпки напред.

Алисън се върна доста преди да привърша с тези неща и ми помогна много. Беше горещо, а работата — трудна и изморителна. Беше седем вечерта, когато най-сетне привършихме.

— Намери ли брадва?

Тя извади точно това, от което имах нужда — брадва за сечене на дърва с дълга дръжка. Тя не ми трябваше, затова я отстраних с помощта на горелката. След това взех острието и го запоих вертикално за края на стоманения блок — това щеше да бъде режещият край на моята стенобойна машина.

Отдръпнах се назад и погледнах творението си. Колкото и да беше странно, наистина изглеждаше като някакъв нестандартен вид лодка с подводни крила, само дето никак не ми харесваше да мисля за ефекта, който цялото това метално съоръжение щеше да има върху способността ѝ да се носи по вълните. Започнах да се притеснявам за скоростта, която щеше да се убие, ако въобще потеглеше.

— Бих пийнал едно питие — казах аз.

Алисън наля уиски от шишето и ми подаде една чаша. Тя погледна лодката и каза:

— Ще бъде опасно. Чудех се дали...

— Какво?

Тя се обърна и ме погледна в очите.

— Чудех се дали това не можеше да се направи по-просто. Чрез полицията.

— Каква прекрасна идея! — саркастично подметнах аз. — Можеш ли да си представиш, че местните ченгета ще ни повярват. Господи, та Уилър идва тук всяка година и е уважаван член на парламент и виден бизнесмен. Сигурно е получавал награди от яхтклуба и няма да се учудя, ако подпомага и някой местен дом за сираци. Докато ги убедим, те ще се измъкнат.

— На „Артина“ все още има човек, чието присъствие ще трябва доста да обясняват.

— Забрави го. Хайде да погледнем фойерверките.

Имаше много — големи и с най-различни форми — ракети, които се възпламеняваха от само себе си, и сигнални ракети, които се изстрелваха от базуки.

— Тези неща ще поукрасят празника — казах аз със задоволство. — Ще трябва да качим лодката на шейната.

Наложи се да отрежа части от нея, за да натоварим странното превозно средство, и така завинаги го лишихме от възможността да пренася нормални лодки. Още разходи за държавата. Поставих моторите и закачих кабелите за управлението, като ги изпитах. Когато скочих на земята, моторницата ми се стори много по-практична.

— Колко плати за нея? — попитах с любопитство.

— Сто и петдесет лири — каза Алисън.

Аз се усмигнах.

— Винаги е скъпо, когато трябва да си направиш удоволствието да пускаш фойерверки в морето. Нека сложим товара на борда.

Запълнихме всеки свободен инч с големите ракети. Алисън, предвидлива както винаги, беше взела и един бидон с петрол и след като напълнихме резервоара, остана половин галон — повече от достатъчно, за да запалиш огън. Но сега ме притесняваше нещо друго. Бях направил няколко дупки в корпуса, за да поставя болтовете, и след това ги бях запълнил с маджун и се чудех дали нямаше да пропускат. Но това щеше да се разбере, когато пуснехме лодката във водата, а това щеше да стане, когато се стъмни.

— Кога започват да стрелят за фиестата?

— Два часа след залез-слънце.

— Искам да пробия „Артина“, когато пукотевиците са в пълната си сила. Ще настъпи голяма бъркотия и властите нищо няма да забележат. — Седнах уморено на земята и извадих плана на кораба. Вече беше с оръфани краища и зацапан по гънките, но все още вършеше работа. — Проблемът е в това, че мога да ударя една от броните и тогава се съмнявам, че ще успея да пробия, достатъчно дълбоко корпуса.

Броните бяха отделени на две стъпки. Имах голям шанс да ги избягна.

— Ако ще плуваме под вода, по-добре да го направим приятно — каза Алисън, стана и извади два водолазни костюма. — Взех ги за всеки случай.

— Мина ми през ума. — Чудех се какво още бях забравил. Погледнах към костюмите. — Ще плувам аз, а не ти.

Тя протестира.

— Но аз идвам с теб.

— Защо? Няма да имам нужда от теб там.

Тя трепна, сякаш я бях ударил през лицето.

— Ти беше права, когато каза, че операцията е опасна. Няма смисъл и двамата да отиваме. Освен това ще си ми нужна за нещо друго. — Почуках с пръст по лодката. — Независимо дали ще пробия корпуса на „Артина“ или не, ще се вдигне врява, когато избухнат фойерверките. Ако не се върна, някой трябва да е наоколо и да атакува Уилър отново. И този някой ще бъдеш ти. — Взех бутилката и си налях още уиски. — Можеш да се опиташ да отидеш в полицията. Дотогава те ще са достатъчно заинтригувани, за да ти повярват.

Тя разбра какво искам да кажа и това съвсем не ѝ хареса. Зае отбранителна позиция и се приготви да спори. Но аз я изпреварих:

— Добре, това е твоята задача. Ще чакаш да падне нощта и ще ми помогнеш да пусна лодката във водата. След това отиваш в „Таксбиекс“ и наемаш още една, ако намериш някой, който да ти повярва. — Аз се усмихнах. — Ако изглеждаш така, както сега, не бих ти продал и надуваемо мече.

Тя изтри зацапаните си бузи и с отвращение огледа пръстите си.

— Благодаря. Ще се измия.

— Ако не можеш да наемеш лодка, открадни. Има много свободни на пристанището. Ще се срещнем на носа на остров Мануел и ти ще ме последваш, но не много близо. Когато избухнат ракетите, следи Слейд и Уилър да не скочат, сигурно ще направят всичко възможно да се измъкнат. Внимавай да не стигнат брега.

— Снощи загубих пистолета.

— Тогава ги удари с веслото по главите. Аз ще бъда наоколо, затова внимавай да не ме улучиш. — Погледнах часовника си. — След час ще бъде достатъчно тъмно, за да спуснем лодката в морето.

Този час ми се стори безкраен, както са ми казвали, че става в халюцинациите от ЛСД. Сигурно е така — не съм опитвал. Не

говорехме много, от време на време си разменяхме по някоя дума за незначителни неща: Слънцето залезе и небето потъмня, докато накрая можехме да спуснем лодката в морето, без някой да я види. Когато я спуснехме на водата, нямаше да изглежда толкова подозрително.

Погледнах стоманеното острие, което зловещо блестеше, и отидох да отворя голямата двойна врата на навеса. Придърпахме шейната и спуснахме лодката във водата. Пуснах я и освободихме шейната. Обърнах се да видя разстоянието, на което трябваше да я носим на ръце, ако не беше шейната.

Не беше потънала много, като се има предвид тежестта на металите, които бяха прикачени. Изглеждаше съвсем нормално, като изключим стърчащите от двете страни на корпуса железни прътове. След десет минути щеше да бъде тъмно и нямаше да се вижда дори това, но и да ме осветяха от пристанището, съмнявам се, че щяха да забележат нещо необикновено.

— Това е всичко — казах аз уморено. Имах чувството, че ще падна от изтощение, не бяхме спали през нощта, а целия ден бях работил като вол.

— Аз ще вървя — каза Алисън тихо. — Успех, Оуен!

Тя не ме целуна, дори не ме докосна. Просто се отдалечи, като взе сакото си.

Качих се в лодката и преместих някои от фойерверките, за да освободя достатъчно място за сядане. Поставих водолазния костюм под ръка и проверих примитивните си възпламенители. Не ми оставаше нищо друго, освен да чакам един час, преди да тръгна.

Чакането отново беше дълго и мъчително.

11.

I

Погледнах часовника си за петнадесети път от петнадесет минути насам и реших, че моментът беше настъпил. Сложих си водолазния костюм, затегнах колана около кръста си и нахлузих маската на врата си. Запалих двигателите и лодката се затресе. Отвързах въжето, оттласнах се с една ръка и дадох газ, като не знаех какво да очаквам.

Скоростта беше ниска и тя не се справяше съвсем лошо, въпреки че ми се струваше, че има нещо нередно в кормилото. Пуснах фаровете, защото не исках пристанищните патрули да ме приберат за нелегално преминаване, и навлязох в „Гранд харбър“. Тук в миналото британските кораби бяха разгромили френските нашественици. Сега имаше друг, по-особен екипаж, който се отправяше в открито море, но с по-съвременна традиция.

Валета беше осветена, а „Флориана“ — обсипана с цветни сияния. Музика от ударни инструменти се носеше над водата. Веселието започваше.

Заобиколих центъра на Сенгли и се отправих към пристанището. Нищо не идваше насреща ми, затова реших да видя на какво е способно коритото. Бученето на моторите се засили, когато дадох газ, и почувствах ускорението, когато двеста конски сили го тласнаха през водата. Колкото до конските сили на тон водоизместимост, тази малка лодчица беше четиридесет пъти по-бърза от „Артина“. Това беше причината за скоростта.

Управлението обаче беше непосилно. Щурвалът подскачаше неудържимо в ръцете ми, курсът беше, меко казано, хаотичен и влязох в пристанището, като правех почти идеална имитация на морско конче, което се щура по повърхността на малко езерце.

Тази проклета лодка не се поддаваше на управление и вървеше накъдето си иска. Съмнявах се, че скоростта ѝ е по-висока от дванадесет възела, а това съвсем не беше достатъчно. Цялата ѝ мощност не правеше нищо друго освен пенливи вълнички по повърхността на водата, а аз съвсем не бях тръгнал да се забавлявам с

правенето на вълни. В момент на пълно отчаяние натиснах газта докрай, лодката подскочи и бясно потегли напред със скорост десет възела повече от предишната. Но щурвалът беше все така необуздаем и имаше голямо несъответствие между посоката, която се опитвах да избира, и реакцията на коритото, в което се намирах.

Отново намалих скоростта и тя внезапно спря, сякаш се беше ударила в стена. Бях се захванал с много непосилна задача. В краен случай можех да достигна скоростта, от която се нуждаех, разбира се, ако не избухнеха двигателите, но не знаех какво да правя, когато се наложеше да се насоча право към целта. Изобщо не можех да разчитам на способностите ѝ за праволинейност. Въпреки че нощта беше прохладна, усетих, че целият съм облян в пот.

Ако единственият начин да поддържам нормален курс беше, като надувам скоростта, то по-добре да не опитвам отново. Страхувах се, че двигателите ще избухнат и че това ще бъде последното излизане на тази моторница в морето. Колкото до щурвала, трябваше да се оправя някак си.

Намалих скоростта още и се отправих към „Сейнт Елмос пойнт“, който се очертаваше със светлините си ярко на нощното небе, докато минавах покрай вълнолома. Намирах се в открито море и лодката се люлееше заплашително. Тежката стоманена плоча, която бях прикрепил три стъпки под водата, действаше като махало. Това непохватно корито сигурно би накарало всеки самоуважаващ се конструктор на лодки да завие от ужас.

Заобиколих вълнолома и навлязох в „Марсамксет харбър“. Бях радостен, че отново съм в залив, а не в открито море, и се насочих към остров Мануел. Валета се намираще от лявата ми страна и се запитах откъде ли пускат фойерверките. Погледнах часовника си и видях, че нямам много време.

Като приближих острова, намалих газта почти докрай, само колкото да поддържам посоката, а моторите едва се чуваха. Недалеч от мен видях припламваща светлина и Алисън, която беше запалила клечка кибрит и с нея осветяваше лицето си. Насочих се в тая посока и спрях до лодката ѝ.

Тя беше много малка и кокетна — с един външен двигател.

— Хубаво нещо си намерила. Откъде го взе?

— Послушах съвета ти и я откраднах — каза тя и тихо се засмя.

Усмихнах се в тъмнината.

— Длъжна си да спестяваш държавните пари — поучително отбелязах.

— А ти как се справи?

— Лодката е отвратителна. Дяволски е раздрънкана.

— Беше наред, когато я взех от Силема.

— Сега е друга. Изобщо не може да се контролира, когато скоростта е висока. Колко време имаме?

— Около десет минути.

Аз се огледах.

— По-добре да заемем позиция. Не трябва да стоим тук. Приближава се фериботът за Силема и може да ни видят. „Артина“ на същото място ли е?

— Да.

— Тогава тръгвам. Ще се спусна по „Лазарето крийк“ и ще завия, за да мога да се насоча правилно. Кормилото е толкова ужасно, че мога да не уцеля яхтата първия път. В такъв случай ще мина от другата страна, където ще застанеш ти. Наблюдавай, когато идвам, за да не се сблъскваме.

— Успех, Оуен! — каза Алисън.

— Ако видиш Уилър, фрасни го хубавичко и му предай моите поздрави. Той очакваше с нетърпение представлението, което неговият китайски приятел щеше да изнесе с мен. Ако нещата се развият по плана, ще се видим в „Таксбиекс“ — на същото място, както снощи.

Плавно дадох газ и потеглих. Минах доста близо до „Артина“ и забелязах трима мъже на палубата — Уилър, капитана и китаеца, Чанг Пи-Уо. Можех да ги видя много ясно, защото бяха осветени, но аз бях долу във водата и те нямаха никакъв шанс да ме разпознаят дори да ме видеха. Просто още една лодка, която минава оттам през нощта.

Мислено набелязах точката в корпуса, която щях да пробия, и продължих надолу. Близо към остров Мануел завих бавно. Проверих кислорода на водолазния костюм и сложих маската. Ако нещата се развиеха добре, нямаше да мога да го направя по-късно.

Зад мен преминаха някакви лодки, от които се чуваше музика от барабани и духови инструменти. Не им обърнах внимание и погледнах Валета, където щеше да започне шоуто с фойерверки. Чух някакъв плътен и заглушителен бумтеж и помислих, че са барабаните, но се

оказаха минохвъргачките. Една сигнална ракета обля в жълт пламък Валета. За момент „Артина“ се освети и я видях ясно. Фойерверките бяха започнали и бе мой ред да дам приноса си към празника.

Натиснах газта и бавно потеглих, а около мен ракети разпръскваха дъжд от червени и зелени огньовете. С едната си ръка управлявах, а с другата обилно поръсих моя товар с бензин от една отворена тенекиена кутия, като се молах искрите да са напълно загаснали, като достигнеха водата. Само една ми беше достатъчна, за да се вдигна във въздуха, обвит от разноцветни сияния.

Небето бе обляно в светлина от фойерверките, които малтийците неуморно пускаха. Силуетът на „Артина“ ясно се очертаваше, а аз с не по-малко ентузиазъм натисках газта.

Двигателите изръмжаха и лодката се затресе почти неконтролируемо. Кормилото подскачаше в ръцете ми, докато се опитвах отчаяно да поддържам някакъв правилен курс, но всъщност се движех в зигзаг опасно близо до подредените яхти, закотвени в пристанището. Силно завъртях кормилото, но тази проклетница реагираше така дяволски бавно и от една палуба се чу възмутен вик. Гласът ми приличаше на този на недоволния полковник от миналата нощ, който сигурно се беше уплашил до смърт, когато прелетях покрай него и одрасках боята на яхтата със скорост двадесет възела.

Отминах го и се насочих към вътрешността на пристанището, като се движех в отчайващо криволичетца линия, която би извикала сълзи в очите на всеки самоуважаващ се рулеви. Фойерверките продължаваха своя неудържим танц — искрящи и ослепяващи — и сърцето ми щеше да изскочи, когато незнайно откъде една малка ракетка изневиделица прелетя над мен. Изпусвах и завъртях кормилото. Успях да я избягна на косъм.

Завъртях щурвала в другата посока и се огледах за „Артина“. Установих, че започвам да се отдалечавам и да я изпускам от поглед, и при мисълта, че ще трябва да правя още една непосилна маневра, ми прилоша. Хрумна ми, че с това своенравно кормило щеше да бъде по-добре да се насоча в посока, съвсем различна от тази на „Артина“, и тогава сигурно щях да я улуча.

Прецених, че се насочвам точно към кърмата ѝ, но тогава се чу режещ неприятен звук от чупещта се метална пластинка и двигателят спря. Лодката се полюля известно време във водата, а предната ѝ част

сочеше право в „Артина“. Изчаках, докато се прилепихме до корпуса ѝ и се насладих на удара, който ме разтърси, когато подводното острие се заби в корпуса.

Полетях напред и се ударих в щурвала и това ме спаси да не падна във водата. Но задачата ми още не бе изпълнена. Докато опипом търсех запалката си, чух викове на палубата и погледнах нагоре, където дразнещо бързо за окото се сменяха ослепителна светлина и пълен мрак. Стори ми се, че някой се надвеси над борда, за да види какво, по дяволите, беше станало пък сега. Не можех ясно да го видя, но аз самият трябва да съм бил ярко осветен от поредния облак ракети.

Щракнах запалката и тя проблесна, но не излезе пламък. Отгоре се чу стрелба и един куршум прелетя покрай лакътя ми. Наведох се напред и допях запалката до сноп напоени с петрол фойерверки. Лодката се пълнеше с вода и трябваше да запаля огън, преди да е потънала.

Щракнах отново и този път всичко пламна във величествени огънове. Това, което ме спаси да не стана на въглен, беше водолазният костюм. Огънят се разпали внезапно, както става, когато гори петрол, и един страховит пламтеж ме изхвърли през борда. Но докато падах във водата, нещо ме удари в рамото много силно.

Не си спомням дали съм бил действително в огъня, но когато докоснах водната повърхност, бях зашеметен. Допирът със студеното море възвърна рефлексите ми и аз се стрелнах към дълбините. Тогава открих, че дясната ми ръка беше напълно безпомощна. Не че това имаше голямо значение, тъй като с водолазен костюм краката вършат по-голямата част от работата, но се разтревожих, защото не знаех какво точно е станало.

Поплувах известно време под вода, но спрях, защото не знаех къде отивам. Бях загубил чувството си за ориентация, но все пак ми се струваше, че плувах към открито море. Затова предпазливо подадох глава над водата и се огледах, за да видя какво става на „Артина“.

Не бях плувал толкова много, колкото си мислех. Тя беше само на стотина ярда от мен — достатъчно далече, за да не се тревожа, че ще ме открият, а облекчението ми беше пълно, когато видях разрастващия се пожар в средата на кораба. Моите фойерверки бяха свършили страхотна работа. Острието, което се беше забило като бивник в корпуса ѝ, я бе закрепило здраво за моята лодка и ракетките

избухваха като масиран артилерийски огън и засипваха с разноцветни искри яхтата, а огромни огнени езици ближеха и обвиваха корпуса. Един от навесите на палубата беше погълнат от пожара, а хората бягаха хаотично, без да знаят какво да направят.

Една голяма сигнална ракета избухна и разпръсна зелени искри, които със зловещо съскане изгасваха във водата около мен. Бях достатъчно близо, за да ме видят, ако някой имаше време да погледне през палубата, така че след последен поглед към „Артина“ се гмурнах и заплувах към брега.

Не бях направил и десет удара, когато усетих, че нещо не е наред. Почувствах се неимоверно отпаднал, главата ми олекна, а рамото ми съмнително запулсира. Туптенето скоро прерасна в остра, непоносима болка. Отпуснах се и с лявата си ръка опипах рамото и изпитах такава чудовищна болка, че едва не извиках, което беше най-сигурният начин да се удавя.

Отново се подадох на повърхността и заплувах. Усецах главата си да отпада все повече и повече, а силите да се оттеглят от краката ми с всяка минута. Огънят на „Артина“ пламтеше все така неудържимо, но пред очите ми всичко беше замъглено, като че ли гледах през заскрежен прозорец. Точно в този момент разбрах, че може би ще умра, тъй като нямах сили да доплувам до брега, който беше толкова близо. Имах чувството, че морето ме отнася все по-навътре и по-навътре, където щяха да свършат дните ми на тая земя.

Мисля, че съм изпаднал в безсъзнание, защото следващото нещо, което си спомням, беше една ярка светлина, насочена към очите ми от много близо, и напрегнатият шепот:

— Оуен, хвани се за това!

Нещо падна върху лицето ми и се спусна във водата. Опитах се да го хвана — беше въже.

— Можеш ли да се държиш? — Беше Алисън.

Чух ръмженето на мотор, въжето се обтегна и аз бях повлечен през водата. Отчаяно напрегнах всичките си сили, за да се задържа за въжето. Всички сили, които бяха останали в тялото ми, се съсредоточиха в пръстите на лявата ми ръка, така че да не се отпуснат и отхлабят въжето. Водата галеше главата ми и ме заливаха малки вълни, докато се носех след лодката. И дори в този момент признах ефективността на обучението на Макинтош и способностите на

Алисън. Тя е съобразила, че няма да може да качи един полуприпаднал мъж в лодката, без да я обърне, или пък най-малкото — без да привлече вниманието.

Разстоянието до брега беше смешно кратко. Лодката се блъсна в един хелинг, Алисън скочи в дълбоката един метър вода, без да се интересува от последствията, и ме задърпа към брега.

— Какво се е случило, Оуен?

Тя ме пусна и аз седнах в плитката вода.

— Мисля, че ме простреляха — казах с мъка, а гласът ми сякаш идваше от мили разстояние. — В рамото... В дясното рамо.

Когато пръстите ѝ докоснаха раната, болката ме връхлетя. Чух разкъсването на плат и тя превърза рамото ми. Грубо, но имаше ефект. Нямах да се учудя, ако на място ме беше оперирала, за да извади куршума. Започнах да свиквам с ненадейните проявления на многобройните ѝ таланти.

Промълвих немощно:

— Какво става на „Артина“?

Тя се отмести и видях яхтата, обвита в пламъци, а отгоре се виеше гъст черен дим, който можеше да бъде само от горенето на нафта. Водата около нея беше осветена от жълтите упорити пламъци. Моята стенобойна машина беше свършила работата си. Видях, че точно под руля се издига зловец червен огън, който възпламени още един бидон с гориво и командната рубка изчезна. Чу се мощна експлозия, която проехтя из околностите и каменистите укрепления на Валета.

— Ето това беше — промълвих аз замислено.

Алисън се надвеси над мен.

— Можеш ли да вървиш?

— Не знам, но ще опитам.

Тя ме прихвана от лявата ми страна.

— Кървиш като заклано прасе. Трябва да отидем в болница.

Аз кимнах.

— Добре. Сега вече няма значение. Свършихме си работата. Дори ако Слейд и Уилър успеят да се измъкнат, ще им бъде трудничко да се оправят с полицията. Ще ме разпитват за причините, поради които съм подпалил „Артина“, и аз ще им кажа истината. Знаем, че ще ме изслушат много внимателно. Тук не е ежедневие да бъдат

взривявани милионерски яхти просто така за нищо и думата ми ще бъде чута. Дали ще ми повярват, е друг въпрос, но реномето на Уилър ще бъде очернено и дълго време няма да се отърве от любопитни и съмнителни погледи. Колкото до Слейд, ние заедно избягахме от затвора и фактът, че аз съм в Малта, автоматически ще го вкара отново в затвора. Островът е малък и за непознатите няма да е лесно да си намерят скривалище.

А с мен не знаех какво ще се случи. Алисън можеше да даде показания на закрито заседание относно моето участие в акцията, но ако Макинтош беше мъртъв, не знам доколко щяха да обърнат внимание на думите ѝ. Имаше голяма вероятност да прекарам остатъка от живота си в строго охраняемия затвор „Дърам“, но точно в този момент не ми пукаше въобще.

Бях се облегал почти с цялата си тежест върху Алисън, която ми помагаше да вървя, и се клатушках като пиян моряк. Не бяхме изминали много, когато се спрях и се втренчих в мъжа, който ни чакаше. Поразително приличаше на онова упорито младо ченге, сержант Джървис, който така ме ненавиждаше, защото бях откраднал някакви си диаманти и не бях благоволил да му кажа къде са.

Обърнах главата си и погледнах в другата посока. Там видях Брънскил и зад него Форбс, които самоуверено крачеха към нас.

— Картинката съвсем се запълни — казах аз и се обърнах към Брънскил.

Той стоеше пред мен и безизразно ме оглеждаше, без да пропусне бандажа на дясната ми ръка. Хвърли поглед към Алисън и кимна към пристанището, където догаряше „Артина“.

— Ти ли го направи?

— Аз ли? — поклатих глава аз. — Трябва да се е подпалила от фойерверките.

Той се усмихна безрадостно.

— Трябва да ви предупредя, че всичко, което кажете, може да се използва като доказателство срещу вас. — Той погледна Алисън. — Същото се отнася и за вас.

— Мисля, че Малта не спада към вашата юрисдикция — хладно отвърна тя.

— Не се безпокойте за това. Имам цял взвод местни полицаи на разположение. — Той се обърна към мен.

— И хиляда живота да имахте, всичките щяхте да ги прекарате на топло. Този път така здраво ще те притиснем, че ще се наложи да построят отделен затвор само за теб.

Представях си как мислено прави списък на провиненията ми — палеж, убийство, нанасяне на тежка телесна повреда, носене на оръжие и дори по-лошо — използването му, причиняване на пожар като средство за разправа.

Нямаше да се учудя, ако добавеше пиратство и подпалване на огън на кралски кораб. Последните две все още са провинения от първостепенна важност.

— Какво, по дяволите, си мислехте, че правите? — В гласа му имаше негодувание.

Олюлях се на краката си и промълвих:

— Ще ви кажа, след като ме прегледа лекар.

Той ме задържа, докато падах.

II

Събудих се в затворническата болница. Отново се намирах между дебелите стени, които в Малта бяха по-здрави от всички други в света. Сложиха ме в самостоятелна килия и изводът ми беше, че местните ченгета не искат да поемат риска обикновените малтийски престъпници да изпитват лошото влияние на един такъв опасен тип като мен. Но в крайна сметка се оказа, че не съм прав.

Един не особено разговорлив лекар оперира рамото ми с местна упойка, след което зачах появянето на Брънскил и неизбежните му въпроси. Чудех се какви правдоподобни лъжи да му наговоря. Има някои сфери от дейността на Министерството на вътрешните работи, които едно обикновено ченге не е желателно да знае.

Но не Брънскил, а някакъв непознат влезе в стаята. Беше слаб, на средна възраст и със спокойно гладко лице. Представи се като Армитидж и ми показва документите си с цел да ме впечатли. Прочетох и едно препоръчително писмо от министър-председателя, а останалото изобщо не погледнах.

Той придърпа един стол до леглото и седна.

— Е, мистър Станард, как сте?

— След като знаете името ми, значи сте наясно горе-долу за какво беше цялата работа. Макинтош ли ви изпрати?

— Страхувам се, че не — каза той със съжаление. — Макинтош е мъртъв.

Почувствах как стомахът ми болезнено се сви.

— Значи не е излизал от болницата?

— Умрял е, без да се върне в съзнание.

Помислих си за Алисън — как ли го е приела? Смесеното чувство на любов и омраза, което тя изпитваше към баща си, ми пречеше да установя с точност.

— Мисис Смит знае ли?

Армитидж кимна.

— Прие новината с твърдост.

„Откъде сте толкова сигурен?“ — помислих си аз.

— Изправени сме пред много труден случай. Вашите действия — особено в Ирландия — могат да поставят правителството в много неизгодна позиция. — Той замълча. — Ще ги накара да се разкрият напълно.

Можех да си го представя. Отношенията с Ирландия вече бяха достатъчно обтегнати, а сега пресата сигурно гърмеше от пресилени истории за британски таен агент, който буйства в суверенна Ирландия.

Подметнах иронично:

— Да не говорим пък за моето неудобно положение.

— Прав сте.

Взряхме се един в друг.

— Добре — казах аз накрая, — кой разду тайната? Тази операция беше най-секретната, в която съм участвал. Как се разбра истината?

Армитидж въздъхна.

— Разкри се именно поради високата сигурност, с която беше обвита. Разкри се, защото на практика Макинтош не можеше да вярва на никого. — Той не отклоняваше погледа си от мен. — Не вярваше дори на вас.

Аз кимнах, а Армитидж се засмя.

— Не вярваше дори и на министър-председателя. Винаги е действал самостоятелно и не се е разкривал пред никого.

Проговорих тихо:

— Моят дял в операцията беше много голям. Мисля, че трябва да ми кажете всичко.

Цялата история е започнала с увеличаването на бягствата от затвора, което разтревожило хората на върха. Маунтбатън направил цялостно проучване на затворническата система и сигурността била повишена, но слуховете за организацията на „Бегълците“ продължавали да ги държат в напрежение и на Макинтош била възложена задачата да направи нещо по въпроса.

— Всичко това, което се е случило, не ми харесва и не бих искал аз да разяснявам каквото и да било — каза възмутено Армитидж. — Трябвало е да възложат задачата на Специалния отдел.

— Макинтош ми каза, че са опитали и са се провалили.

Армитидж кимна нетърпеливо.

— Знам, но е трябвало да опита отново. Макинтош беше като вълк единак. Невероятно потаен.

Досещах се какво не му харесва на Армитидж. Той беше държавен служител с висок ранг, авторитетна личност в Уайтхол и обичаше нещата да се развиват легално и открито, по изпитаните вече начини. И особено не му се нравеше идеята, че министър-председателят си има частен терорист. Това нарушаваше чувството му за приличие.

Той се наведе напред.

— Без да уведоми никого, Макинтош си е набелязал Уилър, но е запазил подозрението за себе си. Не казал дори на министър-председателя. Никога няма да разберем какво точно е имал предвид, а и той сигурно е мислел, че няма да му повярват. Уилър бързо се е изкачвал по стълбичката на популярността и влиянието и министър-председателят дори е имал намерение да го направи министър.

— Да, разбирам какъв е бил проблемът на Алек. Как е разбрал за Уилър?

Армитидж поклати глава.

— Не знам. Мисля, че министър-председателят е имал пълно доверие в Макинтош по отношение на мерките за сигурност. — В гласа му се долавяше нарастващо недоволство.

Значи Макинтош е отговарял за мерките за сигурност по отношение на елита на обществото. Това даваше отговор на въпроса: „Кой дърпа конците?“ Бих могъл да си представя министър-председателя да очаква от Макинтош да заподозре някой член на левите или десните радикали, но кой би си позволил да обвини един виден бизнесмен, който успешно се издига във висшите кръгове. Идеята беше направо смешна.

— Значи Макинтош е имал недоказуеми подозрения и не е искал да обвинява без точни доказателства. Затова е държал устата си затворена, докато не хване Уилър на местопрестъплението.

— Това трябва да е причината — съгласи се Армитидж. — Той ви възлага задачата и ви слага до Слейд под маската на крадец на диаманти. — Лека усмивка разведри строгите му черти. — Наистина гениално измислено. Но той не ви е предупредил за Уилър.

— Не съм и очаквал — с равен глас казах аз. — На този етап не беше нужно да знам. — Потърках брадичката си. — Но очаквах, че е казал поне на мисис Смит.

— Не е, но на това ще се върна по-късно. — Армитидж се наведе напред. — Когато вие и Слейд избягахте, Макинтош се е видял с Уилър. Установихме, че това е станало в неговия клуб. Провели са разговор, в който Макинтош е разкрил кой всъщност сте вие. Така... е била издадена тайната.

Премигнах невярващо, след това затворих очи и се излегнах на възглавницата.

— Направил го е нарочно? — казах меко аз.

— О, да, той е искал да накара Уилър да постъпи прибързано и така необмислено да се издаде. Целта му е била да го хване в деликатна и издйайническа ситуация. Очевидно вие сте били лесно заменим.

Отворих очи и погледнах Армитидж.

— И винаги съм бил. Това е професионален риск — казах аз и си помислих, че Алек Макинтош е долно, мръсно копеле.

— Както и да е, Уилър е бил принуден да действа прибързано, но не мисля, че е постъпил необмислено — каза Армитидж замислено. — Същия ден Макинтош е бил прегазен от кола. Задържахме всички коли на Уилър за съдебен оглед и съм почти сто процента сигурен, че ще открием някаква улика, макар че мина доста време от инцидента. Мисля, че е било извършено от ирландския му шофьор.

— Или от китайския му готвач.

Армитидж повдигна рамене.

— И така, Макинтош постъпва в болницата в безсъзнание. Бил е прегазен на път за офиса, където го е очаквала мисис Смит. Дали е имал намерение да й каже или не, никога няма да узнаем. Но по това време никой в управленческите среди не е знаел за Уилър. Разбирате ли какво имам предвид, като казвам, че операцията е била строго секретна?

— Един високопоставен служител на Уайтхол, какъвто сте вие, не би се появил в Малта като гръм от ясно небе просто така. Нещо трябва да се е случило.

— Да, така е. Макинтош умря. Направил е застраховка и е описал с подробности вида и целите на акцията в писмо, което е изпратил на адвоката си точно преди срещата с Уилър. На плика било написано: „Да се отвори само след смъртта ми.“

Армитидж се втренчи в мен.

— И така, Макинтош остава в ръцете на лекарите. Не е бил мъртъв, но едва ли е можел да се нарече и жив, като имаме предвид състоянието му. Поддържали са го благодарение на развитата съвременна медицинска техника и на хуманния дълг на лекарите. Той не бе предвидил такава възможност. Онзи проклет плик е бил в адвоката му две седмици преди да почине Макинтош и ако не бяхте вие и вашите действия, сега щеше да е твърде късно да прочетем съдържанието му.

— Да, дотук — добре. Но как стигнахте до мен? Макинтош не е знаел къде се намирам.

— Отправихме се по петите на Уилър. Чудехме се как да се справим с него, когато видяхме, че вие сте свършили всички вместо нас. — Той се усмихна. — Вашите методи на действие са директни, да не кажа, прекалено директни. Допуснахме, че може би се намирате някъде наоколо, затова доведохме хора, които могат да ви разпознаят.

— Брънскил и сие. Значи сте хванали Уилър.

Той поклати глава.

— Не. Уилър, както и Слейд, са мъртви. Отнесли сте се към задачата много отговорно, ако мога да се изразя така. Специалният отдел сега е по следите на подразделенията от империята на Уилър — явните и нелегални клонове. Мисля, че няма да се справят много бързо, но това вече не е от вашата област. — Той се облегна. — Както и да е, сега вие представлявате проблем за правителството и именно затова аз съм тук.

Не можах да потисна усмивката, която напираше на устните ми.

— Обзалагам се, че не им е лесно.

— Ситуацията едва ли може да се нарече забавна, мистър Станард — каза строго Армитидж. — Пресата вече е надушила, че нещо се носи във въздуха. — Той се изправи и отиде до прозореца. — За щастие, повечето от вашите престъпления са извършени извън територията на Обединеното кралство и за тях ще си затворим очите. Но тук се намесва въпросът за кражбата на диаманти, която ще създаде известни проблеми.

— Застрахователната компания платила ли е на търговеца на диаманти?

Армитидж се обърна и отговори:

— Би трябвало.

— Е, защо тогава не оставим нещата така, както са?

Той изглеждаше дълбоко засегнат.

— Правителството на нейно величество не може да си затвори очите пред измамата на една застрахователна компания.

— Защо не? — попитах аз, като не виждах никаква логика в твърдението му. — Правителството на нейно величество си затваря очите пред убийството на Уилър и Слейд. Какво толкова свещено има в няколко хиляди лири?

Моята контраатака не му се понрави. Законите за собствеността стоят на по-предна позиция от тези за човешките права в английското законодателство. Той се обърка и не знаеше какво да отговори. Накрая каза:

— Какво предлагате?

— Уилър и Слейд са мъртви. Защо да не е мъртъв и Риардън? Застреляли са го, докато се е опитвал да се измъкне от полицаите по петите му — няма да е толкова трудно да се нагласи. Но ще трябва да запушите устата на Брънскил, Форбс и Джървис. Може да го обясните със запазването на една държавна тайна. Или пък да ги заплашите с възмездие — мисля, че никой от тях няма да е очарован, ако го запратят в някое забутано кътче до края на живота им.

— И мистър Станард възкръсва, така ли?

— Точно така.

— Мисля, че ще може да се уреди. А как ще обясним странната смърт на Уилър?

— Виновни са тези ракети, които пуснаха над пристанището за празника. Някоя от тях сигурно се е отклонила и е попаднала на кораба. Сигурно са поправяли нещо по това време и може да е имало отворен бидон с гориво на палубата. Мисля, че малтийското правителство трябва да бъде порицано за това, че не е изпълнило задълженията си по контрола на пристанището.

— Наистина гениално — каза Армитидж и извади един тефтер.

— Ще предложи да изпратят кораби и водолази, да извадят останките. Водолаза, разбира се, ще предложим ние. — Той записа нещо със сребърна писалка.

— Задължително трябва да е ваш човек — казах аз и си помислих за острието, което по всяка вероятност все още беше

забодено в корпуса на „Артина“. — Какъв тъжен край за един член на парламента наистина. Страшно неприятно.

Армитидж изви устните си в нещо като усмивка и остави настрана тефтера.

— Организацията, за която работехте, преди Макинтош да ви изтегли от Южна Африка, очевидно има доста високо мнение за вас. Помолиха ме да ви информирам, че с вас ще се свързва човек на име Люси.

Кимнах и си помислих как ли би се забавлявал Макинтош, ако чуеше това.

— А министър-председателят ме помоли да ви предам най-искрените му благодарности за участието ви в операцията и за изхода, който сте намерили от положението. Той съжалява, че при създадените обстоятелства може да предложи само благодарностите си.

— Е, човек не може да живее само от похвали — философски отбелязах аз.

III

Седях във фоайето на хотел „Финиция“ и чаках Алисън. Тя беше отлетяла за Англия за погребението на Алек и трябваше днес да се върне. Аз също бих искал да му поднеса уважението си, но британските вестници бяха пълни с мои снимки и името Риардън отдолу и би било неразумно от моя страна да се появявам, преди да бъде напълно забравен от късата памет на обществото. А междуременно бях пуснал брада.

Страхотно удоволствие ми доставяше четенето на презокеанското издание на „Таймс“, Беше поместен некролог на Уилър, който щеше да го запечата в общественото съзнание. Възхваляваха живия му предприемчив дух, финансовата му находчивост и небезизвестното милосърдие. Водачът на правителственото мнозинство в камарата на общините твърдеше, че с оглед работата на Уилър в помощ на затворите неговата смърт е непоносим удар за процъфтяващото развитие на сигурността в английските затвори и че постиженията му са несравними с нищо друго след доклада на Маунтбатън. Когато го прочетох, направо щях да падна от смях.

В обръщение към камарата на общините министър-председателят казваше, че британските политици загубват незаменим колега в лицето на Уилър. Цялата зала се изправила на крака и отдала почит с двуминутно мълчание. Този човек явно много го биваше в ласкателствата.

Единствено финансовият редактор на „Таймс“ намекваше за нещо гнило около случая „Уилър“. Той говореше за спадането на цените в компаниите на Уилър и го тревожеше въпросът защо било необходимо финансовите ревизори да си намерят нова работа още преди да е изстинало тялото му. Освен тази неясна точка Уилър бе така възторжено изпроводен в своето пътешествие към ада.

Отзивите за Риардън бяха далеч по-неприятни. Той беше заклеймен като опасен главорез и смъртта му в някаква престрелка беше приветствана като заслужен урок за неговата същност. Брънскил

беше поздравен за постоянството и упоритостта, които е проявил по случая на престъпния Риардън и за твърдостта, която е показал пред лицето на смъртта. „Това не беше нищо — обясняваше скромно Брънскил. — Просто изпълнявах професионалните си задължения.“

Също така се надявах, че Слейд скоро ще бъде заловен. Смъртта на Слейд беше старателно покрита и затегната в примките на сигурността и не се съмнявах, че след десет-двадесет години някой новоизлюпен автор на криминални романчета ще осигури съществуването си със серия книги, посветени на „Мистерията Слейд“.

Вдигнах поглед и видях Алисън, която се приближаваше. Изглеждаше уморена и беше страшно бледа, но се усмихна, когато ме видя. Надигнах се да я посрещна и тя се спря пред мен за момент, за да ме огледа, като не пропусна гипсовата превръзка на ръката ми и обраслата брада.

— Изглеждаш ужасно — каза тя.

— Не се чувствам чак толкова зле. Все още мога да сгъвам левия си лакът. Какво ще пиеш?

— Кампари. — Тя седна и аз махнах на келнера. — Виждам, че си изчел всички вестници с новините от Лондон.

Аз се усмихнах.

— Не трябва да се вярва на всичко, написано в тях.

Тя се облегна назад.

— Е, Оуен, свърши се. Всичко свърши.

— Да. Съжалявам за Алек.

— Наистина ли? — попита тя с равен глас. — Та той едва не те уби.

Аз вдигнах рамене.

— Той не изчисли правилно скоростта и посоката на действията на Уилър. Но затова пък тактиката беше добра.

— Въпреки че те издаде? — Тя не можеше да повярва на ушите си.

— По дяволите! Та ние не си играехме игрички. Залозите бяха твърде големи. Уилър трябваше да бъде унищожен и ако единственият начин да се направи това е, като се жертва изпълнителят, то тогава няма избор. Уилър се целеше право в сърцето на държавата. А в това

време министър-председателят се готвеше да го направи министър и само бог знае какво щеше да стане след това.

— Ако всички държавници са като Алек Макинтош, тогава Бог да помага на Великобритания — каза тихо Алисън.

— Не ставай злъчна. Той е мъртъв. Уби себе си, а не мен — никога не забравяй това.

Келнерът донесе питиетата и прекратихме разговора си, докато той беше до нас, след което Алисън каза:

— Какво ще правиш сега?

— Имах посещение от Люси. Разбира се, не мога да направя много с това рамо, трябва да изчакам да заздравее — може би месец или два.

— В Южна Африка ли ще се върнеш?

Поклатих глава.

— Мисля, че вече са ме прехвърлили към основните действащи лица — изпих питието си. — А ти?

— Не съм имала време да помисля. Трябва да свърша много неща в Лондон, като изключим погребението. Личните работи на Алек трябваше да бъдат прегледани и прекарах доста време с адвоката му.

Наведох се напред към нея и прошепнах:

— Алисън, ще се омъжиш ли за мен?

Главата ѝ трепна и тя разля няколко червени капки кампари на масата. Погледна ме така, сякаш бях някакъв напълно непознат, и отговори:

— О, не, Оуен.

— Но аз те обичам безкрайно много.

— И аз те обичам, Оуен. — Долната ѝ устна затрепери.

— Тогава какъв е проблемът? Подхождаме си толкова добре.

— Ще ти кажа. Ти си вторият Алек. След двадесет години, ако оцелееш дотогава, ти ще седиш в малка занемарена кантора, ще правиш планове и ще караш хората да вървят по свирката ти точно като Алек. И няма да го вършиш, защото ти харесва, а защото ще мислиш, че е твой дълг. И ще мразиш работата и себе си — точно както Алек. Но ти ще продължиш да я вършиш.

— Все някой трябва да го прави.

— Но не и човекът, за когото ще се омъжа. Веднъж ти казах, че съм като насекомоядно растение. Искам да водя нормален живот като

всички жени и да живея някъде в зелените покрайнини на малък английски градец, облечена цялата в туид — усмихната и спокойна.

— Не виждам причини да не го правиш.

— И да остана на заден план и да прекарвам дните и нощите си сама, когато си на работа? — Тя поклати глава. — Няма да стане, Оуен.

Обля ме някаква вълна на възмущение и остро изговорих:

— Тогава защо се върна отново тук, в Малта?

Тя ме изгледа смаяно.

— О, Оуен, съжалявам. Ти си си помислил, че...

— Не се сбогувахме и Армитидж ми каза, че ще се върнеш. Какво друго можех да си помисля?

— Отлетях до Англия с държавен самолет — каза тя тихо. — Върнах се, за да взема моя... и да ти кажа „довиждане“.

— Да ми кажеш „довиждане“ — просто така!

— Не! — пламенно отговори тя. — Не просто така. — Очите ѝ се напълниха със сълзи. — Оуен, всичко се обърка.

Хванах ръката ѝ.

— Била ли си в Мароко?

Тя ме погледна уморено, като си мислеше, че това е най-обикновена смяна на темата на разговора.

— Да, познавам го доста добре.

— Може ли твоят самолет да отлети за Танжер оттук?

— Да — отговори тя несигурно. — Но...

— Имам нужда от почивка. А и трябва да си наваксам за изминалата година и половина, която беше ужасно скучна. Обзалагам се, че от теб ще излезе чудесен екскурзовод в Мароко. Никога не съм бил там и ще имам нужда от такъв.

— Опитваш се отново да ме умилоставиш — каза тя, а очите ѝ ми се усмихваха. — Мейв О'Съливан ме предупреди да внимавам.

Също така Мейв ми беше казала, че аз не съм мъжът за Алисън Смит. Може и да е била права, но аз трябваше да опитам.

— Никакво обвързване и никакви обещания — каза Алисън.

Аз се усмигнах. Шест седмици заедно бяха достатъчно обещание за мен. Много неща можеха да се случат за шест седмици.

Издание:

Дезмънд Багли. Капанът на свободата

ИК „Атика“, 1993

Библиотечно оформление и корица: tandem G

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.